Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Lilium medicinae

https://hdl.handle.net/1874/328578

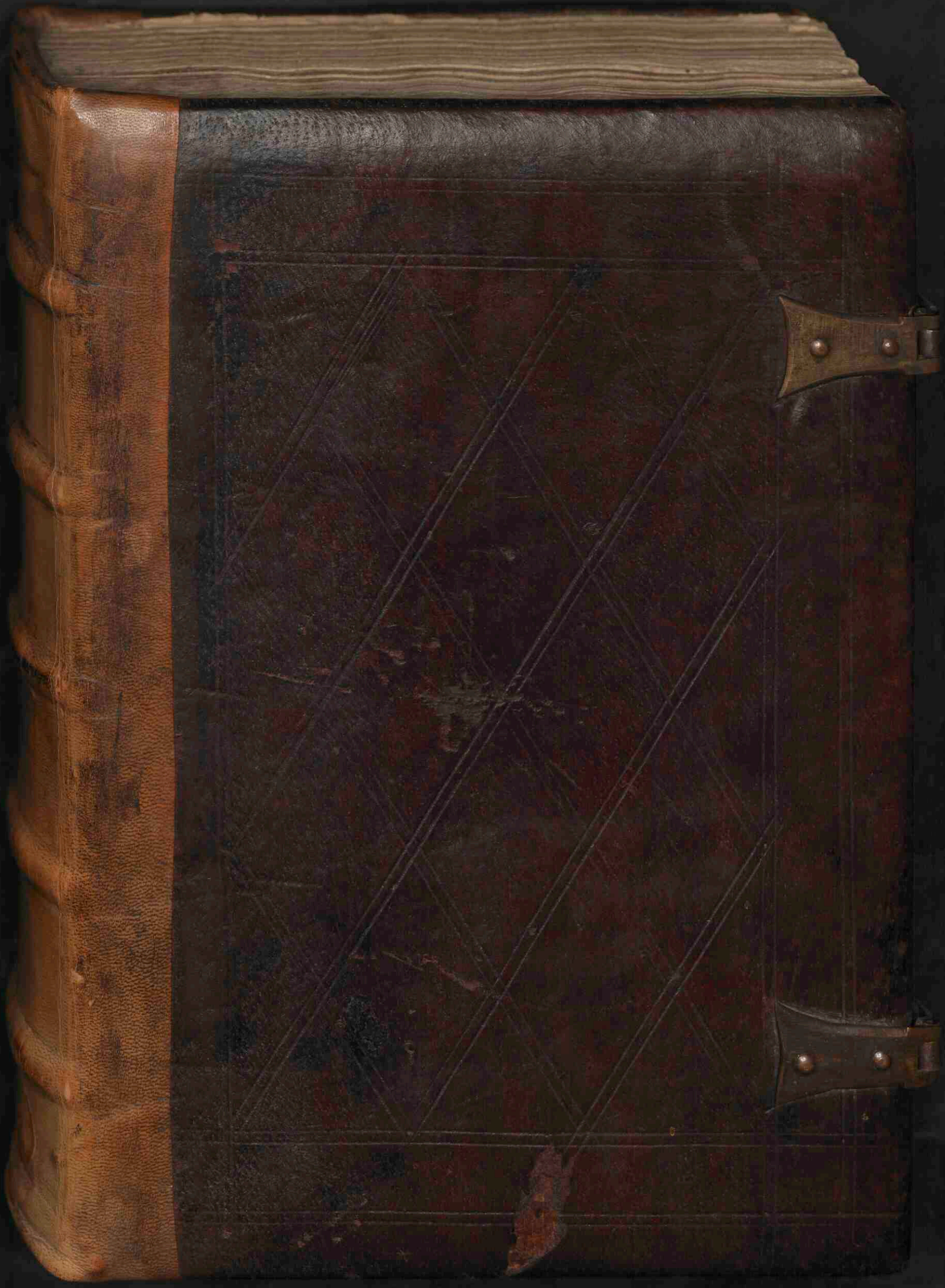

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
N°. 182.

Hs.
4 C 3

685 *(Eccl. 182, antea 286l.) Charta. fol. 266 ff. 2 col. Saec. XV.*

Bernardus de Gordonio, Lilium medicinae, in VII ll. divisus, fol. 1—155a.

Fol. 1a. Incipit liber qui intitulatur lilium medicine editus a magistro bernhardo de gardonio (sic). Fol. 155a. Explicit hic lilium medicine flos medicorum.

Ejusdem Prognosticationum pars, fol. 155b—156b.

Fol. 155b. Incipiunt pronosticaciones edite per magistrum bernhardum de gordonio. (Tantum initium operis).

Constantinus Africanus, Viaticus, cum annotatt. marginalibus, fol. 157a—222b.

Fol. 157a. Incipit prologus libri dicti viaticus. Fol. 222b. Explicit viaticus. Fol. 223—25 vacant.

Petrus Hispanus, Thesaurus pauperum, fol. 226a—264b.

Fol. 226a. Incipit liber qui dicitur thezaurus pauperum compositus per magistrum petrum hyspanum. Fol. 264b. Explicit liber, cet. (Sequitur tabula).

Concordia inter Ducem Austriae et Civitatem Traiectensem (a. 1483? lingua belgica), fol. 266b.

„Liber monasterii sancti Pauli in Traiecto inferiori."

Hs. 4.C.3

Behandeld met 'Cire 212': dec. 1990

...ea auxiliabitur ei. & brachiū meū confir
mabit eum. Nichil proficiet inimicus in eo.
& filius iniquitatis non apponet nocere
ei. Et concidam a facie ipsius inimicos ei.
et odientes eum in fugam conuertā. Et
ueritas mea et misericordia mea cum ipso. et
in nomine meo exaltabitur cornu eius. Et
ponam in mari manū eius. & in fluminē
bus dexteram eius. Ipse inuocauit me
pater meus es tu. deus meus & susceptor salu
tis mee. Et ego primogenitū ponam
illum. excelsum pre regibus terre. In
eternū seruabo illi misericordiam meam. et
testamentū meum fidele ipsi. Et ponā
in seculum seculi semen eius. & thronū eius sicut
dies celi. Si autem dereliquerint filii
eius legem meā. & in iudiciis meis non
ambulauerint. Si iustitias meas profana
uerint. & mandata mea non custodierint.
Visitabo in uirga iniquitates eorū. & in uer
beribus peccata eorū. Misericordiam autē
meam non dispergam ab eo. neq; nocebo
in ueritate mea. Neq; profanabo testamē
tum meū. & que procedunt de labiis me
is non faciam irrita. Semel iuraui in
sco meo si dauid mentiar. semen eius
in eternū manebit. Et thronus eius
sicut sol in conspectu meo. & sicut luna
perfecta in eternū & testis in celo fidelis.
Tu autem reppulisti & despexisti. distulisti xpm
tuum. Euertisti testamentū serui tui.
profanasti in terra sanctuarium eius. Destruxi
tum eius formidine. Irruperunt
omnes transeuntes uiam. factus est o
brobrium uicinis suis. Exaltasti dexteram
deprimentium eum. letificasti omnes
inimicos eius. Auertisti adiutorium gla
dii eius. & non es auxiliatus ei in bello. Emun
dasti eum ab emundatione. et sedem eius
in terra collisisti. Minorasti dies tempo
ris eius. perfudisti eum confusione. Us
quequo domine auertis in finem. exardes
cet sicut ignis ira tua. Memorare que
substantia. numquid enim uane con
stituisti omnes filios hominū. Quis est ho
mo qui uiuet & non uidebit mortem.
eruet animam suam de manu inferi
Vbi sunt misericordie tue antiq[ue] domine. sic
ut iurasti dauid in ueritate tua. Memor
esto domine opprobrii seruorum tuorum. quod
continui in sinu meo multarum gentium. Quo
exprobrauerunt inimici tui domine. quod ex
probrauerunt commutationem xpi tui.
Benedictus dominus in eternū fiat fiat.

Oratio moysi hominis dei. Domine refugium factus es nobis. a ge
neratione in generationem. Priusquam montes fierent aut formaretur
terra et orbis. a seculo & in seculum tu es.
Ne auertas hominem in humilitatem. & dixisti conuertimini filii hominū. Mille
anni ante oculos tuos tanquam dies hesterna que preterit. Et custodia in no
cte. que precedit habebitur eorum anni
erunt. Mane sicut herba transeat. mane

lentibus in lacum. factus sum sicut
sine adiutorio inter mortuos liber.
vulneratis dormientes in sepulchris
quorum non es memor amplius. & ipsi de
manu tua repulsi sunt. Posuerunt me
in inferno inferiori in tenebrosis & in umbra
super me confirmata est furor tuus.
fluctus tuos induxisti sup me. Longe
fecisti notos meos a me. posuerunt
me abominationem sibi. Traditus sum et
non egrediebar. oculi mei languerunt p
paupertatem. Clamavi ad te dne. tota die exten
di ad te manus meas. Numquid mortuis
faciet mirabilia. aut medici suscitabunt
& confitebuntur tibi. Numquid narrabit aliquis
in sepulchro misericordiam tuam. & veritatem tu
am in perditione. Numquid cognoscent in
tenebris mirabilia tua. & iustitia tua in terra
oblivionis. Et ego ad te dne clamavi. & ma
ne oratio mea preveniet te. Ut quid dne
repellis orationem meam. avertis faciem tu
am a me. Pauper sum ego & in
laboribus iuventute mea. exaltatus autem
humiliatus sum & conturbatus. In me tran
sierunt irae tuae. & terrores tui conturbaue
runt me. Circumdederunt me sicut aqua
tota. circumdederunt me simul. Elon
gasti amicum & proximum. & notos meos
a miseria. Misericordias dni in eternum cantabo.
in generatione & generationem. annun
tiabo veritatem tuam in ore meo. Quoniam dixis
sti. in eternum misericordia edificabitur.
in celis preparabitur veritas tua. Dispo
sui testamentum electis meis. juravi david servo
meo usque in eternum preparabo semen tu
um. Et edificabo in generatione & gene
rationem. sedem tuam. Confitebuntur celi
mirabilia tua dne. & veritatem tuam
in ecclia sanctorum. Quoniam quis in nubibus equa
bitur dno. similis erit deo in filiis dei. Deus
qui glorificatur in consilio sanctorum. magnus
& terribilis sup omnes qui in circuitu eius
sunt. Dne deus virtutum quis similis tibi.
potens es dne & veritas tua in circuitu tuo.
Tu dominaris potestati maris. motum au
tem fluctuum eius tu mitigas. Tu humi
liasti sicut vulneratum superbum. in brachio
virtutis tue dispersisti inimicos tuos. Tui
sunt celi & tua est terra. orbem terre et
plenitudinem eius tu fundasti. aquilonem
& mare tu creasti. Thabor & hermon in
nomine tuo exultabunt. tuum brachium
cum potentia. Firmetur manus tua
& exaltetur dextera tua. iustitia & iu
dicium preparatio sedis tue. Misericordia et
veritas precedent faciem tuam. beatus po
pulus qui scit iubilationem. Dne in lumine
vultus tui ambulabunt. & in nomine tuo
exultabunt tota die. & in iustitia tua ex
altabuntur. Quoniam gloria virtutis eorum tu es. et
in beneplacito tuo exaltabitur cornu nos
trum. Quia dni est assumptio nra. et
sci israel regis nri. Tunc locutus es in
visione sanctis tuis. & dixisti posui adiutо
rium in potente. & exaltavi electum de

liber mōstery sā Pauli i tūecto ifē

Kg. Pl. C
N:o 3
J. 685

vile [redacted] tum sunt populo perrata
flagellum
ami dm sup peste et bello et rapina
rum tak tribulacõe et angustia die

[redacted] tur rapt⁹
fo[redacted] etc
dum deus
asscdit rlob David heu nsuriatus
dus rapt⁹ [redacted] pri tuctus

nº. 246. l

296. l.

Liber mōsterij sc̄i Paulj i Nicto ise?

Incipit liber qui intitulatur Liber medicine editus a magro Bligildo de Gandauo

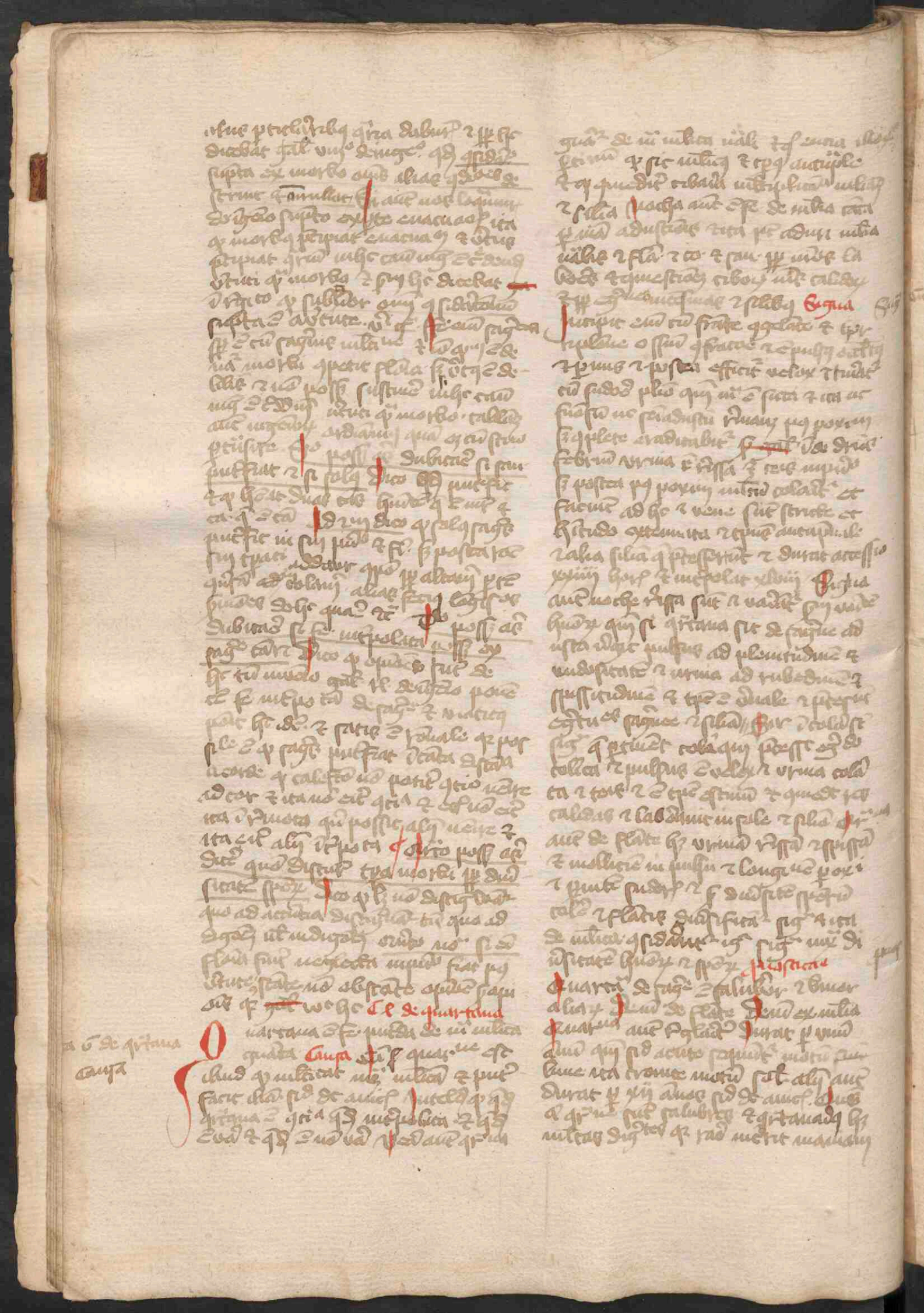

t mariorana t genciana de quali p̄dus
t agallo cubebe t pulpa colocynt̄ li
q̄ t mirr t q̄ficat cū butyr t mel-
le q̄ p̄ stat̄ ut̄ius usq; ad 3.1 t cet
desup cumpl̄. / alia cet supra
cū uino potet de q̄ libet valet t q̄
plus valt addy ℥ p̄ studue. comp̄det
t bulliat dulc t dulcar̄ p̄tect̄ stanch
stat cuidā. t valt lic olim de la
aurum si mistellot.

Capitulum xvii de pectoralibus

Apes t uespe hue aculeū t uespas
t pungue t cruciat t pectus
loca dolet tussi valt arsura de ape
aut uespa dimittet aculeū. Ap̄ posita pin
uinut t hz sic de alia causa
uelut in ℥ valt tamen ab una cui
pruda de aculeo t hic ut cruciat
cor ad ortum. t hic hz q̄z mutp̄ ad rad
ledut uel ledunt t cū cui ledut t ira
pudz. cadunde co t fame operat. t
iuuat cor ut rapidū ledit. ap̄
si aliquis sit. de aue ultra. fructi
tuc. uenit q̄ ut dimittet uel ad sig
apte uolatu. t hic q̄ sit de pleb
sint uenu calu. pouit. q̄ pa sup.
ldeu ut ut p̄uocat. hic ut altudo
tuf q̄ sit. hic ut valt sic sim
desup appetu aut pluriu ut patu
facto. a. malue. a. ordeu. t conrad
p̄ stat̄u cui aceto. t desup cumbut
t sibia.

Capitulum xviii de uermibus cutis rabidis

Dysenteria t ydropisis

De passiu ultra. hic aqua haudt ab
horret dep̄ medet t cet sonu. cus
tussi. nucellis. q̄ ultra sic q̄ mordet
haudt sic. aqua t q̄ sic corrupt
cū ho mordet. hic. t tamen. hic
t mustela t simea cet lepe t ultra
q̄libet. t si ut sic rabiosa cudue
cū uelud ꝑcutio ut lorq; aq̄ stomac
abluat. q̄ uelud cū aqua t sali
t sabe crude fracto mastricare et
desup p̄ te ultra valet t olim de
ordeo. t q̄sdā sem dulcis t lundz uno
t oroso t sabis frac. t nucle t uu
dulcis. t aut fricte rabiosa ap̄
alie. t cadere t oleo cheorig. tamen
q̄ frequig. acudt. tamen cū sic
sic t sic. q̄libet. t nuc rabiosa te
nisus. esat. t imp̄. dum q̄ #
uely calida. adupte. t ultime #
uaz fracte. t unc. p̄ nucleo. alue
ut. q̄ quedam. cadauer mortuo
t aquas pota ut corruptus. t sali
Bugia. t aqua. q̄ sic. q̄ sigit. tunc Bugia
rabiosu. t q̄ sigue. bibat. stan
dum. ut sic a tunc rabioso. si. nō sit
tals rabiosus fiat. ut dry. t si aut
sit rabiosus. q̄ sigua. q̄ uo. cassetur
dimittat. t aucto. sue. p̄stet. q̄ cti
rubet. t salua. q̄ sit. ab ore. t lacrim
ulcere sue. t hic. lac. tatu. tamen. ut. at
tamen. p̄ficia. t alij. tamen. sue. ab
co. t lacrim. cy. t si. hucc. ella. p̄ q̄
duobus. dieb. mortuus. t dat. alius
tamen. ad. q̄. q̄. q̄. q̄. dat. ut. cat
rabiosu. t si. nō. q̄. dat. sigua. t q̄
tamen. cat. rabiosus. sigua. aut
tamen. dimittat. uehementi. ferru. ardē
q̄ hic. sapma. timotha. t. p̄hibet
t. stupidu. t. petu. putrefact. t. mor
q̄. cabet. t corpe. t. hic. sup. gultu. t
ferru. t. sacrificet. aut. t. q̄. uiu. t. trach
tamen. t. abhorret. ap̄. t. modus
Quaestio. t. horsue. acute. rabid. dare
q̄ ut. q̄. sit. t. cuet. ut. ꝑ. ut. ꝑ
tractu. q̄. alij. occidat. ista. p̄. ex. dat
alij. p̄. q̄. ut. sic. alij. p̄. unu. aliud
alij. p̄. uij. duos. t. dat. sic. tm. p̄
dimittat. corpus. sustinet. t. hic
uaz. uelut. t. hic. aliq. dimittat. ut. p̄
sequi. t. uolatile. q̄uixtis. t. duo
t. abhorret. aq̄. mutat. ut. q̄. uij. a. mdp̄
aliq. mutat. postp̄. dep̄. ap̄. abhor
re. Cura. p̄. ictu. uia. tractat. t. q̄. t. hic. Cura
ut. uelut. ad. extrahe. p̄. lorq. mor. sue
quat. tamen. q̄. sibi. t. q̄. ut. fiat. flebo
ut. t. ruare. ut. clistre. ut. balneu

aloce t litargiri t radic aristol t stibij
Digere mett̃ q̃dm̃ De vlceribus
cū oxymel. t sero de fimo bou. t hyer.
cū cyclamino t pentaphyllo t scrupos.
cū fimo bou t mirr. rubr. t fiat cata
plasma fiat fotus t frumenti cruscu
la cū decocto t pergulon. q̃ posta
tibi pulmo applicet. Ad vlcus vetus
litargiri catmie loce. Ante vsti aloe
alumi cocti malag. cerusse loce aā
℥ij. arramenti tartari calcis vnc. ss
q̃ fiat pulmo t vlcer aq̃
fontis. Ad eod cū aloe. fiat
ungu. ex cera vngia mortificat &
curat sicca. Ad vlcera sinuosa radic
sue diptil. cubebe t cū cinere cu
cumeris q̃ sic fac. Ad vlcera cancrosa
cubebe cū vngia cancros. De cancro t q̃
vlceribus q̃ pessime
corrupt. q̃ pudenda t ani ad
stibiū. Ad eod pulmo. t corrupt. et
sinuosa. lacq. t pfundu. t cū q̃d
q̃ alij. sed de calcis. t q̃ stibium
tibi ista actrita aspersa. vnc
cancros. t q̃ ista actrita in vcrt
ad pessos. t cacl. vlcera. t cyrurgi
tue talia actrita pue applicad q̃ q̃
tumor. t q̃ de ista vnct. q̃ calcis
adducta. t sic mundificata. t sic
de q̃d tpore mundificet. corrig. cū fimo
t fundita sic. q̃ sic deq̃rendo corrup
te. t posta sanificet. lacq. t posca
t. ad sanitate. t dulcat. lacq. cū ea
vlcera. Ad eod. Arobi. filic. sabin. salicis
aristol. to. mett̃ aā ℥i. t pulmizent
t bibat. de sero acetoso. q̃ sic in
spissa. mett̃ t ulcinat. lacq. vel de
q̃ sabin. t caudal. vltra dent
cancros. t de aq̃ fedo. de stibio. cū
vbre. q̃d vlcera corrupta. deter
t munda. ad cibu. tate. t q̃ndo fuerit. de
tra. t q̃ndo fuerit. de mortifica
tū. ad aliq̃ sanat. de tribus. t aparat. q̃
male curat. Ad eos. to. tere. ad. aq̃

q̃ sucus. q̃ncty. vnc. duas. t. iiij
cerusse. t. i. pulli. vsti. bene. pauci
lingat. t. aliq̃ fiat. q̃ aq̃. t. de. q̃
stibium. vltra. fiat. Ad eod. Arobi
aā ℥i. t. aq̃. q̃ stibium. t. de. q̃
stibium. vltra. t. de. aq̃. ab. igne. t. alia
stibium. pulmizent. cū. lebrum. cra. cucu
dum. vsq̃. dum. mittat. t. sup. de. q̃
sucū. infundat. t. ad. sic. mel. mis. ab
q̃ vi. q̃dat. aqua. fiat. pmixt. coagulat.
t. sup. ea. tota. sucū. pce. t. pulue. de
q̃. q̃ sic. fiat. q̃. s. cū. de
q̃dam. t. ea. extende. sup. album. t
posta. sup. loca. pond. t. q̃ndoq̃
malo. t. aliq̃ vlcera. calce. fraudulen
sanasse. deteriorat. q̃. q̃. t. adiq̃. ℥i
ad. sic. vsq̃. q̃ surge. t. fiat. q̃ cū. cancros
cadat. in. q̃. stercorib. t. cū. aq̃
lacq. q̃ cū. de. t. q̃ sic. t. corrupti. tue
medet. t. mundet. q̃ q̃ sic. t. de
cade. q̃ ad. cancros. t. q̃ sic. q̃ cū
aliq̃. q̃ aq̃. t. q̃ sic. q̃ cū. de
aristol. aluti. flor. ana. vsti. galaz.
cū. aq̃. q̃ sic. vsq̃. cancros. aloe. q̃ cū
cancros. ℥i. t. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
mell. q̃ sufficiet. bulliat. t. q̃ q̃ sic. q̃
affricat. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
q̃ cū. cancros. t. q̃ sic. q̃ cū. de
tequa. q̃ sic. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
cruda. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
ad. ulcus. cancros. t. q̃ sic. q̃ cū. de
melius. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
antimony. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
argenti. viui. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
calcinatis. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
tquus. pauper. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
adipe. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
aā ℥i. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
q̃ sufficit. t. fiat. vngu. t. q̃ sic. q̃ cū. de
desiccat. sine. mordificatiue. t. q̃ sic. q̃
utile. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
ad. cancrum. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
deterius. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃
cancros. t. q̃ sic. q̃ cū. de. t. q̃ sic. q̃

De spongia et ligno

De fistula

De fistula

Ca xxi & lepra

et Tholouy a gush
arup et fine a
gushar' mcl'y

et assistarunt

De malo nostro

Ca 26 de fluvijs pagine

[illegible]

[illegible]

Q[uia] casus capillorum — **Ca. 2. de casu capillorum**

est fluxus capillorum paulatim sed quandoque subito. **Causa.** Postquam dictum est de fluxu [illegible] et infectione cum quandoque vero contingit defluxum paulatim sed quandoque vero [illegible] duplex [illegible] materia [illegible] Dicendum. [illegible] communibus extremitatibus et consumptione [illegible] acutis et diuturnis et similibus. [illegible]

[illegible] **Signa** [illegible]

[illegible] **Pronosticatio** [illegible]

[illegible] **Cura** [illegible]

[illegible] **Clausio** [illegible]

[illegible]

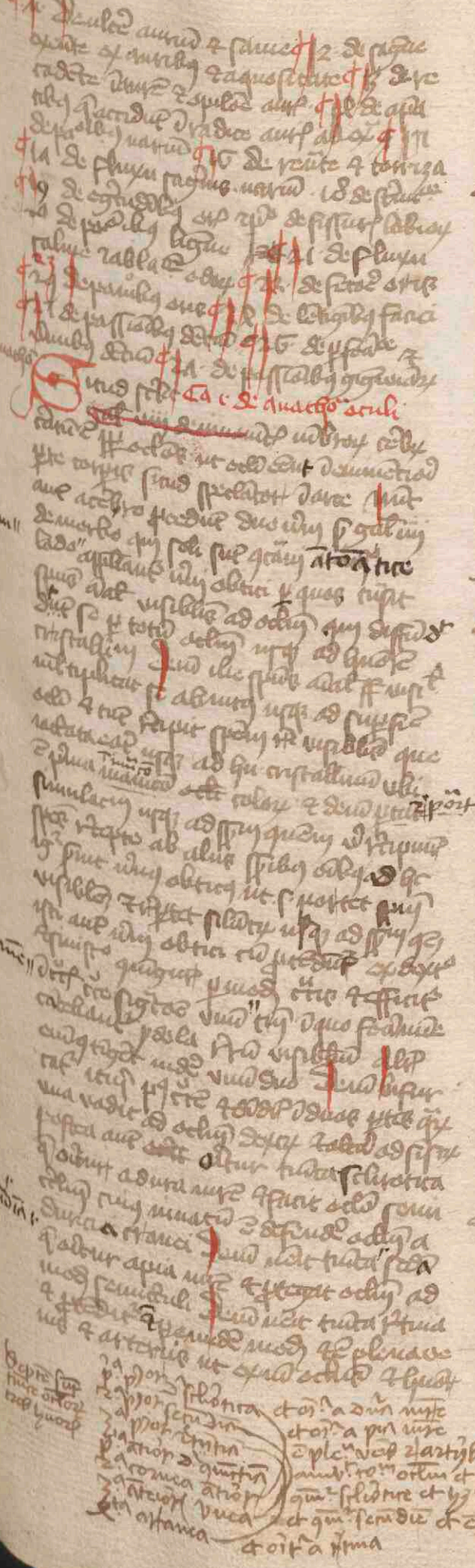

nisi dicto signis [illegible] quod est [illegible]
fiat pluries de venis que sunt in fronte et tempo-
ribus et capite et frontem [illegible] et minue-
de venis que sunt in angulis oculorum et post ve-
tosas pone [illegible] et spatula et [illegible]
appone et expedit est infra [illegible] [illegible]
cantum in capite et aliis pone [illegible]
[illegible] cum [illegible] et [illegible] et [illegible] et
[illegible] aqua [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] diligentissime [illegible] si autem [illegible]
[illegible] purget [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] si autem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] purget [illegible] aut [illegible]
[illegible] ut [illegible] si autem non fuerit [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] et
[illegible] purget [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] si fuerit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et purget cum [illegible]
fiat [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] si autem
[illegible] fuerit [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fuerit sufficienter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] acuta [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] infirmat et ingrossat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] dolor [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
tali collirio [illegible] [illegible] et fiat [illegible]
[illegible] et [illegible] fiat de [illegible] [illegible]
fiat de [illegible] et fiat [illegible] [illegible]
[illegible] albumine ovi [illegible] [illegible] [illegible]
et addatur lac mulieris et fiat collirio [illegible]
collirio [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
fiat iste [illegible] cum aqua [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] si autem [illegible]
dolor [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ablutio
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiat collirio [illegible] talis [illegible]
[illegible] [illegible] morbi ad [illegible] de-
[illegible] [illegible] [illegible] non per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] isto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et cum lacte mulieris [illegible] et
[illegible] [illegible] et lac mulieris [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et lacte
[illegible] [illegible] [illegible] isto collirio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lacte mulieris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum aqua [illegible] et [illegible]
[illegible] et lacte mulieris si autem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] est
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et ponatur [illegible]
[illegible] cum [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] non autem [illegible] [illegible] fuerit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si autem ita fuerit quod dolor non
fuerit [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ponatur spongia de aqua [illegible]
et ponatur super oculum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de aqua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] spongia [illegible] et [illegible]
[illegible] oculo [illegible] et ita fiat [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
addatur [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de aqua [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] bulliat [illegible] et ponatur
de aqua [illegible] vel [illegible] ablutio [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et super oculum ponatur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De vuguic

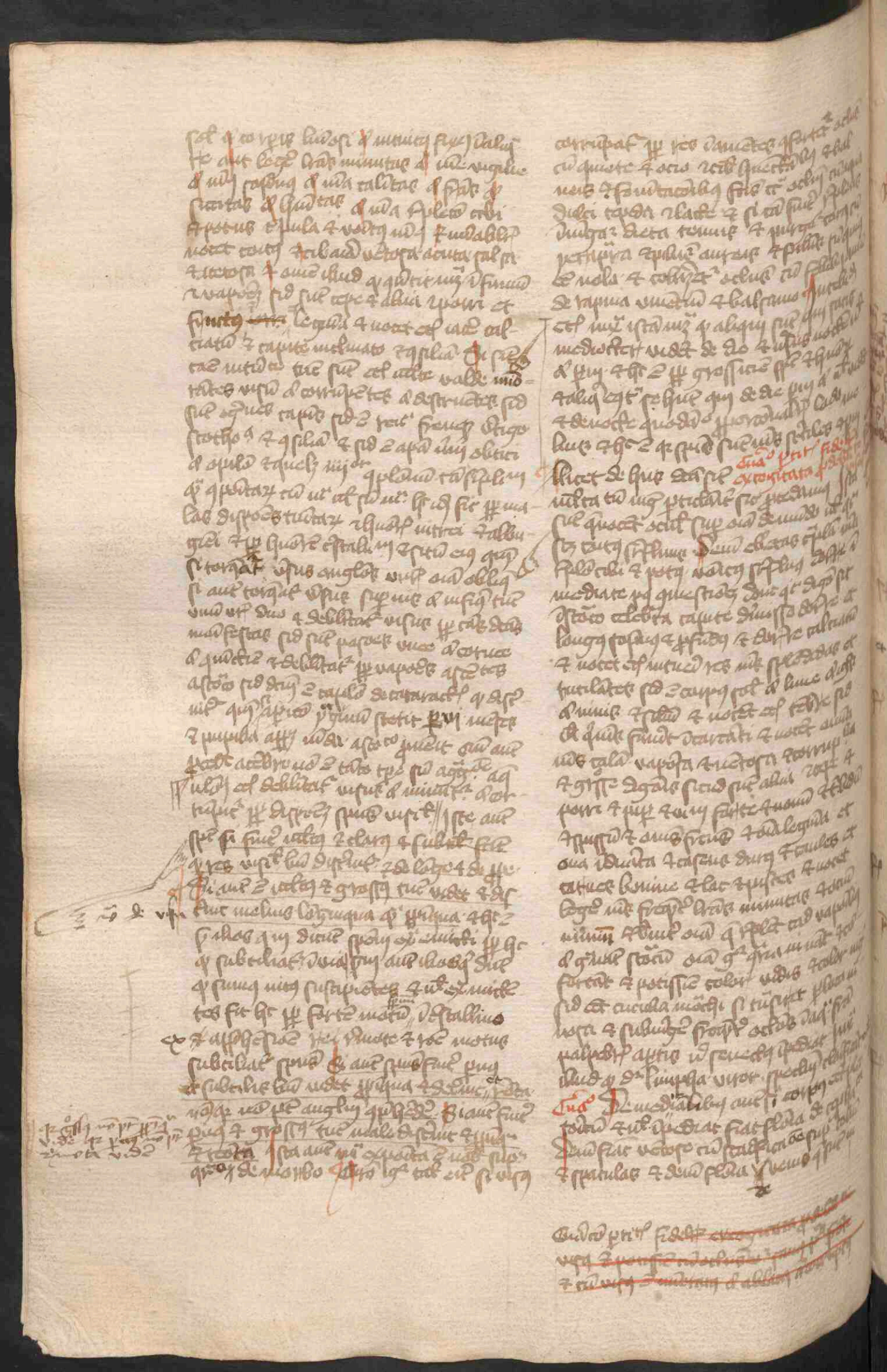

Liber

folio 3

folio 3b

folio 4

mala

Claudicatio

Pulsus celeri pulmonis

Pulsus celeri pulmonis

Vocatur autem pulsus celeri et pulmonis

Cusano

a mitia cr

abbatissa et subtus summitatem

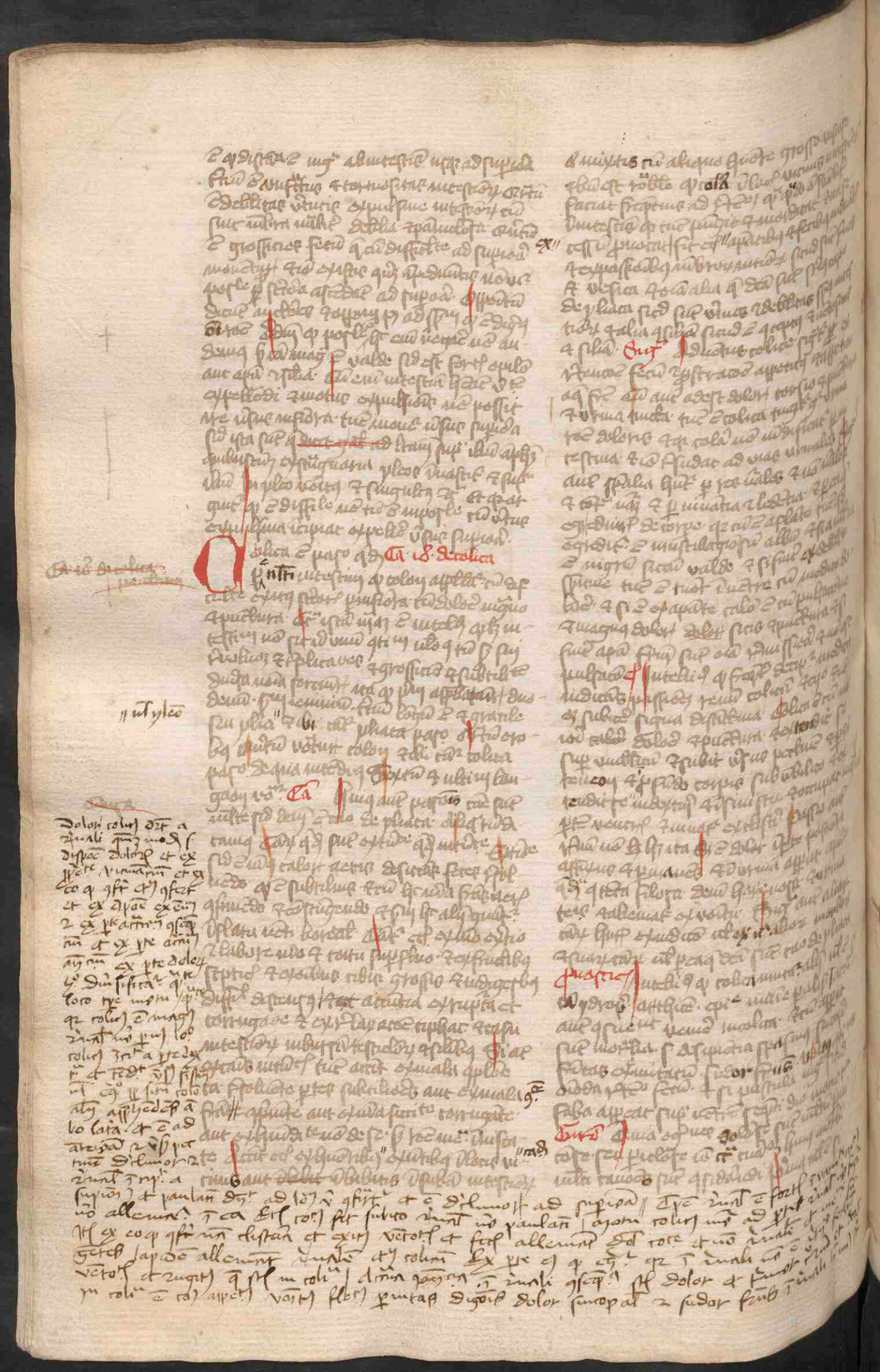

Vt erst vio et si fiat ex veteri fiat rise dirtus ape frigido

Et dissaisina mi. dat apponat' dq̃ nda et sit o. domin'

et ad. & male et sine. et occisiõ et id nõ ita
mal festa. V

Clauis

Clauis

Sacundus

debilitare

Clauis

Clauis de strangura

Strangura

A

A

Sigma

A

Pro ob mitis ymaz aptis et ro mitte mortua
ad arthritis dett fici ut ob mitis stet

cumbo et mulle ꝑ dicunt et rad. aggd et discola nutu
Sig at dextera sit ita qm molg ꝑ ordiatg ns ꝓpodat
T nola ns mod late ꝑ latus ꝙ in gllatione et
vet dicat q ꝑ grepta ubi et pedes sit molles
valde ꝑm grepta at cumbamus

In nomine domini Incipiunt prognosticaciones edite per magistrum
Bernardum de gordonio

In nomine domini amen Incipiunt prognostica
edita per magistrum Bernardum de gordonio

Amicorum dura ablucionis [illegible] autem
[illegible] sit ardua et dif
ficilis [illegible] et multum utilis [illegible] sig
nis sciat [illegible] intendo sub quodam
[illegible] protractus ut sit mihi solacium [illegible]
[illegible] autem [illegible] in aliquo de [illegible]
[illegible] obviare et gratiam salvatoris [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] si autem ad bonum fuit [illegible]
[illegible] aquas [illegible] autem [illegible] utilis ad
[illegible] prognostica [illegible]
[illegible] et [illegible] medicus sit [illegible]
[illegible] subiecit [illegible] futuris [illegible]
[illegible] abiuicam [illegible]
[illegible] multi [illegible]
statum [illegible] sit [illegible] dietetice [illegible]
[illegible] et medicine et medicina [illegible]
[illegible] medicina [illegible]
[illegible] loco [illegible] autem
[illegible] prognosticis [illegible] applicatione [illegible]
[illegible] morbi [illegible] superat morbum [illegible]
[illegible] quia [illegible] aliquo non sit [illegible]
in applicatione [illegible] morbi
Si autem morbus [illegible] quia morbus
[illegible] aliud [illegible] morbi [illegible]
[illegible] fortitudo autem virtutis [illegible]
titudine [illegible] spacium [illegible] spacio [illegible]
[illegible] virtute [illegible] autem [illegible] sit salva [illegible]
[illegible] et [illegible] bonum et [illegible]
[illegible] vigilia [illegible]
[illegible] et [illegible] virtus [illegible]
[illegible] salva et [illegible]
[illegible] salva [illegible]
[illegible] autem [illegible] laudabile et [illegible]
[illegible] virtus [illegible]
[illegible] salvum [illegible]
[illegible]
salva [illegible] autem [illegible] et [illegible]
[illegible] laudabile [illegible] virtus [illegible] salva
[illegible] corpus [illegible]
[illegible]
[illegible] fortitudo [illegible]
[illegible] virtute [illegible] virtute

[illegible] ablucionis [illegible] fortitudo [illegible]
morbi cognoscitur [illegible] virtutis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aliquando [illegible]
[illegible] medicus [illegible]
[illegible] magne [illegible]
[illegible]
[illegible] mali [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] medici [illegible] et [illegible]
[illegible] autem [illegible] et non [illegible]
et non [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] morbi [illegible]
[illegible] morbi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] prognostica [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] morbi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] prognostica [illegible]
[illegible] prognostica [illegible]
[illegible]
[illegible] de prognostica [illegible]
[illegible]
[illegible] de prognostica [illegible]
[illegible] de prognosticis [illegible] febrium
[illegible] prognostica [illegible] in morbis [illegible]

F[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] autem [illegible]

Incipit prologus libri dicti viaticus.

Quoniam quidem ut in rethoricis Tullius inquit. Omne expetendum vel propter se vel propter aliud vel propter utrumque expetitur. Quiddam propter se expetendum vero medicina propter se expetenda determinatur propterea quod principaliter expetitur theorica. Quiddam etiam propter aliud velut ars non propter artem sed scilicet propter quam dignitatem. Quiddam quoque sibi studentibus propter utrumque in ea allaboratur. Unde ego constantinus affricanus montis cassiniensis monachus communi utilitati et specialis studii hominum utriusque ad velle suum satagere. propter se enim et propter aliud utrumque artem querentibus latina atque lingua et expeditioribus liber pantegni a nobis est expositus. In quo primum theorica, alteri et theorica et practica habentur. Verum propter aliud ad efficium salis querentibus longitudinis quia in illius magnitudine capitum tediosi videntur esse. hiuusmodi copiatis quomodo me commonuit formam eorum prescripi simplicitatis. Qui tamen si huic libro studiose acquieverint non ma[...] se pertenderent eorum conventione sufficientia cum hic primitus diffiniunt. Ex signa earum postmodum adhibendum. Curationes illico subsequantur. Sapienciam ergo dictis prefectos loqui destinavimus. Solam his suggerentibus formulam hanc non opusculum subministrantem. Cui per minimus labore et veritate certamine carere operam in numeris suis inveniunt: tempestatem et dorsum mittere suum dimittendum. Glosa: id autem nomine huic opusculo apponendum censui. Quia quidam horum alieno emulantes labori cum in horum manus labor alienus evenerit. Sua furtim et quasi ex latrocinio subponunt nominis. Viaticum intitulavi. Quia per procinctum sui neque laboriosius neque tediosius in itinerandi. Liber iste totus [...]

in septem libros dividitur. Quorum in principio posui capitula. Unumquodque tamen in libro suo proponenda. Ut cum quis querens aliqua per singula allaboratum esset volumina. modo in initio habeant in quoto et quo libro invenerit.

Explicit prologus. Incipiunt capitula.

De allopicia. De pilis cadentibus. De fissura et asperitate capillorum. De canis et ipsis vel pilis tingentibus. De furfuribus in capite nascentibus. De pustulis. De scabie. De tinea. De pediculis et lendibus. De dolore capitis. De emigranea. De dolore auris. De vertigine et scotomia. De litargia. De exper[...]fictione a sompno. De stupore mentis. De vigiliis. De frenesi. De obscuritate. De amore qui hereos et heros dicitur. De fermentatione. De epilensia. De apoplexia et epilepsia. De spasmo et tetano. De tremore et titillatione.

Incipit primus liber. Et primo de morbis in capite. De allopicia.

Capillus ex fumo grosso et calido nascitur. Cum ex venis et densitatibus et humoribus eius crescere crescunt et capilli. utpote ab ipso nutriti. Hic fumus qui producit et capillos producit. Ex qualitate ergo fumus et capilli utpote in herbis videmus ex terre humore et siccitate vel crescentibus et perentibus vel augmentantibus. Cum fumus si omnino non fuerit pereunt in horbus capilli et fiunt calvi. Quibus quia mille medicine subveniunt iam non amplius coma crescere possunt. Si autem fumus non ex toto amittitur sed solum ex aliquo humore inficiatur infirmitas quedam nascitur que alopicia vocatur. Hic autem morbus ideo alopicia dicitur quia vulpes quia sepe allopecie nuncupantur hoc sepe patiuntur. Et ex colore cutis ipsius loci cognoscere possumus ex quo humore hec oriatur. Si enim est citrina calida et sicca non dubitamus ex colera rubea generatam esse. Unde hunc humorem medicabimus ex subscriptis. mina[...]

[Marginal notes, right: Sic ubi describitur medicina. Dico ubi sanat her[...] mens termina[...] | Sed quod sit actualiter et effectualiter [...] actualiter frigida et effectualiter calida. Quidam ut [...] et [...] quorum [...] [illegible] | [illegible] — Alopicia [...] [illegible]]

[Gloss at foot of left column: [illegible] ... esse corporis ... ornatum et dispositionem ... [illegible]]

bulbino-atrimo viola scamonea ab
smethio-et hijs similib. Rubi si rubei
coloris fuerint eo thesione. hoc esse
cognoscamq sanguis Deinde si cetis
reptus ut dictq pagetis punisset de
uel cephalia dolore. radimus-et san-
guine eoꝝ nimq sues patientib.
Post hec pociones refrigeratiuas
et sanguine cucurbites exhibimus.
aut sit hec. oui semina prima scias
ten iuube viole affa fistula mana
et similia. Si niger locus fuerit et
uel ut plubeas se tenas emiserit
adq eo calida cui ozei et oedimus.
Huic quidē expellimus adq cocta
epithimo pallidis stomatico. ya-
rufini. pera gallicu ya logodion.
et hijs similibus. hec aut bibe cui aqua
epithimi. Si locus albus erit et mollis
et eo eo humor velut oleū exigerit.
cognoscimq eo flegmate ifecto nasci.
Cui medetur e eo suppositis. adq cocta
agarico stomatico yera ferissima
galieni theodorico in quo nitre musce
ta sit. et ceteris caligurissimis facia-
mq eo oximelle pulicere pigritur
adiugetes Vomitu puocremq ei qui
melle cui administremus aqua ei anetho &
sal gemma. et similib. Hijs etiā galieni
pigritia se ydesse exputi testati. Postq
huiꝰ ablatu adiecimq ad cocturā
puti redimit pozis medicā allaboremq.
Unguenta ergo lenia adhibeamus eligere
cuncta. Hec cutis irritat. Cui pmis
ubi caput radimq illud exigimus
panis mimia appetate cui mollicie cute
tibq. Calcamus. testati si post fricationē
cutis rubuerit celerius posse sanari.
Vino tamen dulci medicabimus. aut sic.
Si eo calido sit hūdus. totū caput. p
loca scarifitamus. ut sanguis exeat
eo tepido cucurbitulis pulicet sanguinē
supaggestis lenit medicinis.
et eo similibus. cutis eo pulicet exprimi
stercoribus et ungulari exprimatur cum
aceto Deinde caput hilasmi rebus
lauet. quibus siu fluxa eo calido nascen
pugetis Si eo frigido hodie pmit
fistule. caput radimus. et scarifi
simul cui sanguisuga. aliis postea tuguri
Vino abluto. cucurbitā cui oleo laurino
uel simplici discutimus illinimus
Radio deinde cane uel nastu. cui in pulue
re redacta. et oleo misera. ppter
summa marina. quibus admiscet mi
ad oleo amigdalino amaro uel florū
folia pulueriata. cui oleo & aceto mix
ta. pro unguento adhibemus. Vel simil
calidum filicis. discutiatur. amigdalis
dulcibus amaris cozticibus suis mundis
mollibus admiscemus. et caput unguimus
pigamu cui aceto. uel eo sparsa. albuginē
migrū uel albū et nitrū pulueriza.
et cui eozū pulueribus aliis aggregā
tis tamē appetere pōt fricetur. Cā
phora pulpis staphisagria. finū se
cundū pulpis. quodlibet eozū pulueriza
tū. et cui aceto eozi exprimi & unguento dei
medetur. Aliq admiscet. allebrotū allū
sinapi. deinde ut nastursij supra. et aceto
repetis. Licet fugere. Castoreum nitrum
mirre. et vino mixere. Postq mundificati
ut caput cucurbitis. et capillū nascatur
allopicia cui. Dyascordes
lijs deinde. si ladanū cui vino et oleo mix
cito discutiatur. migrū. Pulue. condit
pulueriza. et cui aceto exprimi cutis
superfluis. deinde videre. Omne sic
siomi. deinde idem dyascordes. testatur
oia hec considera. alij hijs. Postq cutis
post austeritatē nutrigatur. terra. nil. simile
pū seu aliqs unctus. Humectatis
caldū ancipiti sine lauamus. et
et ut barbe radicitus. Unguentis
fultis. Deinde credimus. Unguentis
bas res. plantis. cucurbitis. spuma. nitri
simi calidum. cui. iij. allebrotū allū. ana
semis. cozticis. nucellane. sine nastur
nastursij. cui. j. cū. Hec pulueriza
cocta. uel oleo rudi. uel aneto. sine oleo
oleo laurino discutiat. et caput. Postea
noctu. Deinde. Si mittere. Regulari. Ad
meminerit. adq lauabit. ubi satis. uel alias
sunt cocta. Adq sepius. est. Sunt. Et

... pilis ... nascitur. vade locum ... et hoc unguento unge ... medicinam ... ter ... et ... colligite ... addite pulverem ... calidis ... in olla ... super locum ... euforbij ... et absinthii.

De capillorum vel pilis cadentibus

Capillorum amissio non eadem est passio que supra ... est enim minor. et non per subitam ... multiplices. Fit enim aliquando cum ... abstinentia ubi fumus ad sua loca ... non potest. et quod fumo capilli ... vegetari. Aliquando fit ... circa ... sicut solet contingere ... post ... fluxus sine leppis. Aliquando ex clausura pororum et ... soliditate cutis. Aliquando ex eisdem aptis. Quod si propter abstinentiam ... ad ... ducendus est ad balnea ... et ubi mediocriter ... ab ... abstinendum est. Cum ... est. ut ... quibus humor ... radices ... pilorum. Dopis ergo ungamus oleo laudanino et yrino. Si per ... poros ... soliditate cutis clausos. ungamus oleo de amigdalis amaris ... oleo de ... radical. oleo laurino. vel ... Si ... contiderint ... oleo ... aperiente ... pororum est. unde ... stringentibus unguinibus. rosaceo. mirtino ... foliis olive. pulverizatis ... cum oleo ... folia mirte ... et caput unge ... capilli. et stringit poros ... et caput ... oleo ... lini semen cum radice ... in ... caput ... Similiter nigelle usto ... et aqua ... Iohannes damascenus ... quod ... fumus ... testatur ... avellane ... ℥ iiij. absinthii ... ℥ iij. seminis mirte ʒ ... et tolle ℥ ij ... oleo mirtino ... Aliud. tolle ladanum. absinthium. ossa dactilorum. et ... collige ... fac pulverem et in panno ... oleo ... super locum ... unge ... Aliud. ossa dactilorum ... et ... agrimonia trita cum lacte caprino ... ad pilos a facie removendos. et ad faciem ... ℥ iij. mastices ... ʒ j. modicum amomati ... colofonie ... deinde ... amomata ... calidum suppone ... ab aqua calida ... colofonia ... tolle.

pulverizata cum succo mirte tempera et locum unge.

De pressura et asperitate capillorum

Nascitur et alia in capillis passio que est ... asperitas vel pressura ... corporis ... fumus et fumo caput ... Aliquando ex capillorum negligentia si non ungantur vel pectinentur ... dicamina frigida que ascendere fumum reprimunt possunt ... ut ... ubi ... semina ... mirabolani citrini. pruna ... aqua de cassiafistula ... In tepus ... cephalica ... frigidis et ... cibis pasce ... cucurbitis. portulaca. atriplice. pullis galline ... vel ... calore extincto locum longe ... aqua tepido ... ut ad spissitudinem ... Iungo oleo violato aut nenufar. rosaceo ... suppone loco ... per noctem ... panno. postea lava cum aqua ... ex seminibus citoniorum. psillium per succo cucurbite ... frigidius ... aqua in qua ... per noctem missum fuerit ... Sepius ... oleo rosaceo et violato ungeantur et pectinentur. Aut cum oleo predicto misce. et caput ... Capillis qui ex fumo colore rubeo ... per medicinam. seminis lini ℥ iij. cocti in iij libris aque quod ad duas libras redigatur. et optime colata. caput ... lotum. deinde balneo purgatum. et oleo violato ...

De canis et capillis vel pilis tingentibus

Canum ante tempus nascitur ex flegmate quod ~~...~~ ex stomacho ... vel capite. Unde physici monent si canus ... ne nascatur tibi canum. flegma purgari ... sicut per apigra ... fortissima galeni. vel pillulis ... Recipe. colo quintide. pulpe. turbith. sticados. absinthii. aloes. salis gemme. scamonee ... equale. feniculi. seminis anisi. petroselini seminis. ellebori nigri. zinziberis. piperis nigri. ana ʒ ... pulverizata et tempera cum succo absinthii ... pondus ... vel theodoriton ... pillulas

Pro canicie ... naturalis ... flegmatic ... Ad ut fiat capillos ... ana ʒ ...

ze aloe et mastice et pillulis confice.
¶ Frequens vomitus pueros et iuuenes frequenter balneatos et similiter epithymata de syropo acetoso et pillulis

¶ Si iam nati fuerint pullicini unguentis
¶ aliud. Si nigros facere voluerit de alcanna et acetosa fabe et galla facepulueres et cum succo blete tepida ¶ aliud

¶ Si calor euenerit ei ustio et sic fiet ei ustio et pulueres et ligabis addes pulueris pulpe uue ut ustio non possit fieri et sic aque cum spatula donec fiat pulueris

Tolle galle ʒ ij cum oleo incipe alcanna ʒ ij. Adde uiriola et sal armoniacum eris usti ʒ j. pillis pueri ʒ j. fac pulueres tepida cum aqua calida. unge et folia blete suppone ¶ aliud pone alcannam in aqua calida et postea emolliet et mone donec aqua stabit acri ex limo nigro et appone super ipsum alcanna sicut aqua cooperiat. coq et per triduum unge ¶ aliud

Rubrica

pulide triturabis et cortices cum succo arbo-
ris in uino coque sicut in acto coquat
et inde caput lauet ¶ Rubicos si facere
voluerit. lupinos mitri in pulueres
redige et in aqua calida pone per vi
dies. ibi dimitte et lauabis deinde ¶ aliud
Fieremi bini cineris incude et gummi edere
fac pulueres cum oleo tepanis squinan-
tino et unge ¶ Si mollios et subrubios
facere voluerit pulueres mitri et arabi
et spuma marina confice et cum aqua
calida inde lauabis aut cum succo malue
aut blete cum mitro aut cum farina ciceris. uel lupinis aut cum apozimate co-
loquincide aut cum taurino felle. uel
aloe cum succo mirtino sed tamen prius
lauet et oleo violato ¶ Confectio bulbi
ad capillos cucumeris siluestris usti
et cum oleo tepefacti nigredinem uste cum sepo
lupi. uel uulpi tepefacte ¶ Si voluerit
ne pili nascantur in aliis et in aliis locis
nascuntur unguat sanguine testiculis aut
rane. uel de ouis formicarum cum oleo
confectis. in quo confecta est articulus talpe
unge. quia sunt ex insignibus optio et pillulis
¶ Ad faciendos crispos. Calcis ʒ j. litargiri emblici galle aa ʒ ij. fiat pulueres et tepida cum succo mirti deinde un-
guatur et ligetur cum filo. deinde plus un-
guantur et tribus diebus dimittetur
eos. deinde lauentur cum alcanna.

De flus flubus i capite nascentibus.

¶ Si patiens frigide fuerit natura. pulueres fenugreci cum succo blete tepida et aliud mitri uel capitum et succo blete tepefacti unguat.

Si fuerit capillorum nutrimentum
patiens depnatio uel ex capitis
eos eiciant ¶ Bulbi autem albi squamo-
quidem fuerint similime olei ex bulbis
eruptis fiunt ¶ Vena spatio ex medio
capitis aperiendo ¶ Cum frigidis autem per
ex contrariis si ex calidis fuerit cum
frigidis si ex frigidis calidis cum
ex his capita fuerit lauanda fiunt pasti-
lli blete tepida fiunt folia spinarum pasti-
ta deinde caput lauat ¶ Malue pueri
cum aceto idem facit ¶ Dentifricium
succo foliorum piramidis caput lauatum
fuerit cum malue et cetera ut
capilli ¶ Bulbi fenugreci i aq cocti ut
uat si caput inde lauat ¶ Calcis quin-
quas libras fuerint i aqua calidam
per dies et noctes et fuerint tabi aque
et fricet cum manu inuncta in manum
colligat cum pumice supinis lauatis
aceti unguet ¶ Alius cum abalano omni
cocti unguet ¶ Alius cum pulue
cortices ʒ ij

¶ Vel arietis cum nitro et sic tauri cum nitro mundi fiet capitis fluxura
ex frigida fuerit materia de pustu-

Pustule in capite nascuntur ex hu-
midis calidis humoribus et ex ebul-
lienti flegmate ¶ Necesse est ante omnia
humores extinguere. post uero capitis ex-
cretia adhibere. frondes cucumeris bul-
cuisse pilas frondes tamarindi bul-
liri emblici. de quibus horum bulliat
fac pulueres et tepida cum aceto et
unge ¶ Aliud Re litargiri et cerussa
ʒ iij gummi ʒ iij gallic ʒ j pulueres
arabici ana ʒ ij. aii ʒ ij pulueres
tepida cum aceto et fac unguentum
alba. oleo rosaceo. et fac unguentum

¶ Aliud Cerusse ʒ vj litargiri ana
aii ʒ iij pulueris mitri. aii ʒ vj
olei rosacei. quod sufficiat ¶ Aliud ad
eum affirmatur valet si nascentem ex
flegmate Re litargiri. mitri pueri
pulueres fiat et tepida cum oleo et unge

¶ Aliud galbani cortices mali
arabici galle pulueres tepefacta cum
aceto et unge ¶ Aliud Tolle

¶ Aliud de cortice ulmi pone pulueres
sarcocolle et thurisgrani addens succi
et uini acrioris quantum sufficiat
bilibus ¶ Ad duplicem i causa ¶ Duplex
et quod ex radicibus et hoc i duplex
i frigidum accidit. et alia ex superfluitate
Cum causa duarum recepta i curatione
affligit eos oculos. et hoc i quod est ex calore
sicut i ipsius. i est passionis affectus mixtus
in ipsa digestione. i quoniam ad ductum humoris
cruditas galli superficialis. i a bili calore adustus
i fortem ex duarum quantitate.

ficus fronde[s] viride[s]. et ad ag̃ pista-
ta q̃ dulcp̃ officiat sicut medulla. et
vnge. ℣ Si passio fuerit diuturna. vice
ad. acetu[m] pone. ℣ Si noua. ad̃ hmoi loto
acet. ℣ Si fuerit vlcus. oleu[m] rosatum
et albugine[m] ouj apponas. ℣ Aliud. amig-
dalas amaras mundifica et ag̃ calida. et
pista. vngue[n]tu[m] fiat. rasit q̃ caput inde
vnges. De scabie et de quid scabiei.
Hoc aliud genus scabiei sustinet cutis
capitis. foramina habens minuta.
unde sues egredit̃ q̃si mel. et ideo iste
morbus appellat̃ fauus. qua sicut mel
efluit. ita sues exprimit̃ ℣ Nasturc̃ ꝺcꝺ
cū flegmate salso. ℣ Optimu[m] est̃ pillulas
ꝺcꝺ hiera rufini. stomachicas
q̃s flegma expellit̃ grossu[m] et viscosu[m].
Hoc vngue[n]tu[m] subueniu[n]t capiti
inueter. et sepe lauet̃ cū ag̃ ubi cocta fu-
merra. lenteo et ros. ℣ Et vngue[n]tis sub-
scripta vngua. ℣ Re litargiri vel bombi-
cis. albumen ouj mixta. cū aceto ponat̃
vel. albumen cū aceto pone. ℣ Aceti fortis
naturalis. flegma minuit. ℣ Si vnge sub
alis. vnge simul aceto q̃ sit naturale.
ut z herba viride pistata cū aceto. et
vnge. ℣ Aliud. Taurini medii. z. ß. cum
resine abiet̃ ℔ ß. flegma facit. ℣ Aliud.
litargiri cum oleo rosa cū aceto. ℣
Semotum in cute capitis vnca-
naster scabies vel carbunculi. et
natas humiscit. ℣ Nasturc̃ aute[m] ꝺcꝺ putrido
sanguine. vel colerico mixta. fit q̃ paruitas
ita modicus. de quo paruitu q̃s sepialus
manibꝰ delabit̃. ℣ Hoc sepe euenit pa-
tibꝰ q̃ frequenter sudant. ℣ Hos sudabundos sanguis et mol-
licies cutis. ℣ Eos ꝑnit noxios cibos subti-
gimq; et calidos. et hydrope noxios fabas
vngue[n]ta adhibeam. ℣ Si lactans fuerit
qui no sufficiat̃ recipe medicina q̃ adi-
mq; interpsit in auriculis abas venas &
ꝺcꝺ sanguis pulmonis. ꝺcꝺ. ℣ Nutrici
leo auferimq; malas cibos. et sucos fen-
dimq; ℣ Infudi ꝺcꝺ caput radices tali cu-
ꝺcꝺ. ℣ Et vngue[n]tis ꝺcꝺ caput radices tali cu-
gimq; vngue[n]to. ℣ Re litargiri. cerusse. aū. z.
iij. pulueris sarmenti. gumi arabici. gal-
le. pondq; ciste. pulueriza. et cū oleo ro-
sato et aceto tepa. et vnge. ℣ Nisi tolle
galle nō ponat̃. z. ß. amigdalarū amara
rum cū cortic̃. z. ß. vrine tauri. aceti
aū. ß. talam vnd. fac cogi. q̃ ꝺcꝺ spissent̃.
et facies vngue[n]tu[m]. inde vnge illu-
ℓ Aliud. amigdalas amaras cū cortice tepa
cū aceto. et vnge. ℣ Aliud. galle nō ponat̃
z. ß. fac vngue[n]tu[m]. deinde vnge illu-
Aliud
medulla cervis bombacis pista. et cū ag̃
rosacea tepa aut cū aceto. et vnge caput
ad sole. ℣ Re litargiri. cerusse. boli. aū. z.
ij. aceticu[m]. sulphuris. argenti viui. aū. z. ß.
fac pulueri. et oleo et aceto tepa. et vnge.
Postea cū ag̃ calida lauat̃ per mixta
tamen ebus diebus facies ꝺcꝺ oleo amigda-
lino amaro. binas vncias in ꝺcꝺ
diuersis. et caput vngue[n]tu[m] cū re-
taugiro fricies. cinere argentalis. tepa cū
oleo rosaceo. ℣ Nisi pulueream ꝺcꝺ posta
dū dabis. Re sspodii. poly. zucchari. rose.
aū. z. ij. gariofili. cubebarum. cubebe
aū. z. ß. galliae muscate. aceti. ozimalis
cumphore. calcine. argenti. aū. z. ß.
fac pulueri. et da ex ambabus ponde. z. me-
die. cū ag̃ frigida. vel lacte mulieris. De pe-
pe pediculi capitis et lendibus
nasturc̃ in capite. vel in toto corpe
ex purgationibus quas natura facit. de
fectu inter cute et carne. ℣ Quos si fue-
in calido corpe. hoc vngue[n]to vnge. Argen-
tu viui. et cinere filtri. cū aceto tepa
et oleo. fac q̃ vnge caput. ℣ Vel Re argenti
viui et litargiri cū aceto et oleo. fac q̃
vnge. ℣ In frigido corpe hoc vngue[n]to vnge.
Staphisagria. et mitte cū aceto tepa. et
caput vnge in balneo. ℣ Vel Antipigmentu[m]
cū oleo tepa. et caput vnge. ℣ Aliter. aceti
cū ag̃ marina. cradit pediculos. et si de-
est aqua marina. sal et ag̃ cū modico ace-
to. idem facit. ℣ Et si poste[a] mitat̃ pe-
diculi nasturc̃. fac vngue[n]tu[m] de mercu-
rio. et vno
et cocti[s]. vnge. et lava cū aqua
ubi cocta fuit rosa. et mirte. Aliud. tolle
folia pini. et trita. et sucu[m] exprime.
et vnge. ℣ Vel Antipigmento rubeo caput
vnge. cū oleo. et aceto tepa. ℣ Vel elleborū
albu[m]. et staphisagria. et mitte cū aceto tepa
caput vngues in balneo. De cephalea.

Ex libris Collegii Medicorum Parisiensis

Avicenna dicit quod calidum et frigidum sunt causa doloris per se. sicut vel per accidens. quidam vero unus est cum doloribus. Item quod cephalea recipit subdivisiones plures. dividitur enim secundum loca. secundum tempora. secundum causas. secundum maliciam et efficaciam. Secundum loca quia quidam patiuntur dolorem extra craneum. sicut in pellicula. et in cerebro super craneum consistentibus. Aliquando in pellicula sub craneo consistentibus. et in medulla cerebri. Item dolor capitis quidam fit secundum totum corpus. et quidam accidit febri. vel consimilibus vel similis. Item dolor capitis quidam est morbus per se.

quidam [illegible] alii. Item dolor capitis quidam a causa exteriori. quidam a causa interiori. Item quidam est a causa consuetudine mali capitis. sed quidam est [illegible]. quidam de causa remota in aliis partibus [illegible] sicut in stomacho vel in [illegible]. Item dolor capitis quidam fit ex mala complexione sive humoris [illegible] et quidam cum humore. Item quidam a morbo simili. quidam ab officiali morbo.

Dolor capitis. i. de dolore capitis. duobus modis provenit. vel ex se ipso. vel ex aliis membris precipue stomacho. Primi si modo possumus modo recedere. sed aliud de pari dubio venit. Unde galienus. si dolor est in capite nulla causa extrinseca circa venientes humores collecti per [illegible] stomachum et maxime acetum. Dolor autem est in summitate capitis qui ex regione est stomachi. Quia si sine intermissione fuerit precise a capite venit. et ex quibus quatuor humorum. Si sit ex sanguine. calorem patitur in capite. gravitatem in fronte. oculorum rubescunt vene cum tota facie et vene faciei sunt plene. Urina rubea et pinguis. et corpus molle. et pulsus mollis. Si ex colera rubea. infra nares nimium habet calorem. et in lingua siccitatem. vigilie et sitis non desunt. et maior in dextra parte est dolor. Si ex colera nigra. in sinistra parte est dolor cum frigiditate. vigiliis et gravitate. Si de flegmate. sustinet gravedinem et sompnus gravis contractionem cum querela. et dolor in occipitio. Galienus in libro constitucionum. Possumus oportet caput dividi in quatuor partibus. Sanguis in fronte dominatur. Colera rubea in dextera parte. Flegma in occipitio. Colera nigra in sinistra. In quibus cognoscendis medicus operam dabit. Aliquando tamen ex calore solis vel aeris frigore dolor est in capite. Unde galienus in libro de accidentibus et morbo. Si caput ex aere frigescit per quandam quasi cavernositatem intrat que frigoris causa fuit causa. frigus per totum corpus expellit corpus. Si ex calore solis vel aeris. cerebrum ex toto corpore humores ad se sicut ventosa trahit. postquam in vicina membra debilia [illegible]. Pluribus dolor iste est ex nimio potu. vel ex capitis occasionibus sicut ex vulnere apostemate vel percussione vel capi[illegible]. Oportet autem considerari etatem et egrotantis consuetudinem. et unde dolor natus sit. Si ipse fiat

ex capite. considerandum est. ex quo fit humore. Si ex sanguine vel colera rubea. incidamus cephalicam. nisi etatis contrarietas vel virtutis vel temporis consuetudinis vel virtutis [illegible]. Si ergo ad flebotomandum non sufficit. scarificemus pleno palmo utriusque pedis calcaneos. Aliquando [illegible] et colere nigre et sanguini. que flegmati et colere nigre [illegible] ~~[illegible]~~ singulis tamen [illegible] per se medicamina melius [illegible]. Coleram rubeam medicabimus si plus quam sanguis dominetur. Cassiafistula. mirabolanis citrinis. prunis. violis. manna. mirabolanis citrinis et similibus. Si febris non fuerit. [illegible] de mirabolanis citrinis [illegible] aloe lavato [illegible] cum ʒ i. yerapigre. [illegible] In febre. syrupum violatum vel acetositatem et maligranati [illegible] corpus [illegible] mundificabitur. Caput [illegible] pedes aqua tepida infundamus in qua [illegible] violas. camomillam. ordeum [illegible] rosas. Et si vigilias patitur. papaver [illegible] adiungimus. Incipiente autem [illegible] vel aqua rosatum cum aceto [illegible] vel aqua [illegible] cum aceto. vel oleum violatum [illegible] super caput [illegible] lace succum. vel cucurbite succum [illegible] infundimus. Ungues [illegible] capitis [illegible] albis. rosa. camphora. ordeo. que [illegible] cum succo psillii et aqua rosacea. Dyascorides dicit [illegible] cum oleo roseo frontem et tempora ungentes opio vel papavere [illegible] cum dolore ex calore. refrigerabis [illegible] mire facit. Item dicit [illegible] folia [illegible] oleo [illegible] et [illegible] caput ungas [illegible] Item [illegible] cum succo lactuce [illegible] et succo portulace cucurbite [illegible] lacte opio cum [illegible] fugat [illegible]. Si vigilias patitur [illegible] cum oleo violato et opio [illegible]. Si [illegible] oleo vel violaceo [illegible] dolor capitis cum coriza fuerit [illegible] plasma vel epithima [illegible] aqua capiti [illegible] vel salicis. vel portulace vel cucurbite succum [illegible] auctoritate galienus in libro de cataplasmatum. vel [illegible]

Dyascorides fuit miles romanus et bonus [illegible] tot librorum. fecit autem multos libros medicine [illegible] quedam in quibus docuit [illegible] et [illegible]

Verwurt sicut herbarius

Item dicit de flore salicis quod si [illegible] [illegible] supponatur [illegible] cum succo pomorum [illegible] [illegible] dicit de omnibus [illegible]

nisi pus humor desidat ℣ Cibi sint. ca-
ulibus. atriplices. porrulaca. bleta.
℣ Si nō gabuerit ficedes. pullos come-
dat calidarū. ℣ Dices. si filia ℣ Si ex
frigido humore sit dolor. ut phlegmate
uel melancolia. ℣ Spiciaq; q̄ ita dijcimus
signa est dang ferrum fortissimū ga-
lieni. et gerologodion. et theodoricon.
pillule stomatice. et yerapigra. ℣ Sa-
dang vomitu de radicibus
et stomacho. ℣ Gargarizent cū gerapigr.
et sinapi et piretro. et cū stomacho.
dulces lauad caput cū aq̄ vbi coctū sit
anetū rosmarinū. vbi maiorana cimo-
milla et salsa sint decocta. ℣ Ungimg
caput melancolici. ex amigdalis amā-
ris. cucumeris agrestis. ℣ Phlegmatici oleo
salbarino. uel nardino. uel musselino.
℣ Emplastrū ponimg de gumi arabi-
co. euforbio. mirra. et croco ordeū
quorum cū succo caulis. bletę. uel
oleo cimomillę. ℣ Si post stramineta
in nardis audierit. faciat. ungimg lactę
in naribus audientis. lactibus ℣ Si nō sederit.
naribus mittat pomimg et migella aut
oppio. ℣ Item facit mittę succg
in naribus et tempora ungendi. Sepig
ad balneū ire cogat. ℣ In dolore ex
passione uel ruina uel apostemate
cephalie. merde. et sedū virens bis ul
ex. pulmonis. negligenter. potū
dang confirmat pruna. iumbas. violas
suas papas. cassafistulā. mamiam.
et filia ℣ Dabg singulis bibat de ijs.
z. ij. solatri. cassafistule mundate. z.
iij. et yerapigrā. uel alocis. epatici. z.
ß. ℣ Tale cathaplasma capiti pomimg.
de sandalis rubeis. solatri. salicis. uio-
la. farina ordei et filibg ℣ Stramineta
da. cū solatri succo. et lacte mulie-
ris puelle nutricis ℣ Aliud. de sandalis
albis et rubeis. bolo. ℣ Epatis
cū succo solatri. ℣ Rubeorū dentes cipressi
cū maligrati succo. in qua fuliens bi-
beda. uel porri bulliant. uel pruni
℣ Cibi violatella calida. cocta. coctū. ficedes nō
medicidi sit. ℣ Si dolor capitis ex defec-
tate frigida fuerit

al. gilem

de sola aq̄ et zucharo. uel melicon
tra mustelas ℣ Si tumor uel plaga ex
pugnis euenerit. aq̄ calida bene in q̄
parte sint. lendes. rosa. mirta ℣ Laua
et unge cū oleo rosaceo. et albugine
ouij ℣ Odor. et rosa. viola et mirtum.
℣ Cibos dang cucurbitas. atriplices.
gallinarū pullos. bubulla ouorū ℣ Si
dolor capitis ex stomacho sit. aut ex
humoribus in stomacho collectis. sit col-
lagra ℣ Si nauscierit. et tortura i uētre
uel precordijs passus fuerit. Vomitū
quotabis. fieri autē nō potest quin
colera uel phlegma prodat ℣ Si uero
vomitu ex tepe uel ppter dolorē nequa-
quis quotabis nequaquā ponendi. pigrā
et alocis et mastices simul dabis. ad
stomachum. et filia ℣ Ungimg stomachū
aq̄ rosacea. mirte. succo ~~Si ex~~
~~calore solis ex ungendi caput oleo~~
~~rosato. aq̄ rosacea mirte succo. Si ex~~
~~calore solis ex ungendi caput oleo~~
~~rosato. aq̄ rosacea mirte succo~~ ℣ Si
ex calore solis. ungendi caput oleo
rosato. frigida aqua det acetu ℣ Si
beschemeter doluerit. et aures fecerit.
ungendi. de oleo rosato. porrulace
succo. uel cucumere. uel scpbiue ℣ Po
tus erit illi syrupg violatg. maligrā
nati succus. liq̄ calida pedes ponat.
℣ In dolore ex frigore aeris. capiti
aqua ~~calida decocta~~ calida in q̄ decocta
sint. anetū. rosmarinū. melilotum.
℣ Si fistula fuerit ungimg. et caput oleo
nardino uel sambucino. ungimg.
℣ Capitis cum fuerit sufficiat ℣ Dein-
de ordinemg antidota ad hec utilia.
℣ Para ysaias damascenus. quod dolori
capitis. qui fit ex phlegmate uel colera
nascenti. migrea. stomachi mundificat. epar
confortat. da fortioribus. z. ß. subtilibus
subg. z. ij. cū aq̄ calida ℣ Cibi postea pul
li. pdices. vinū leue ℣ Antidotum ad corpo-
balsami. ~~yrobalsami~~ cassie lignee
cinnami. et cinamomi. utriusq; ana ℣ Si
aperi. mastices. iumbe. nuces. nuces
muscate. squinanti. cubebe. gariofili.

Item pro
Item dolor capitis

Si mastices nequeunt
nuces confortant stomachum. bellidis nuces confortant cibos
et. Gariofili nuces confortant cibos et alios

De capite
bera minuā passione petri calida ℣ Co
tropiare grauitate tenuitate ℣ Si
co colera rubea ℣ cartisiabit. oportet
ut ea purgēt. et caput lauet aq aqua
ubi papauerib cozticib. buglo. ozdeū. ppl
li frondes et flia sunt cocta ℣ Item:
cate aq oleo fiet ropiro ut violato: si
co minus bugliss patit. aq oleo violato
et succo papauerib et lactuce sermi
cato cofricabit ℣ Epithima caput ē appo
ropiatu. et flia ℣ Mirtat aq crispolo cana
pozulaca. acumbita et flib ℣ Si dolez
co grossa fit cotropiate. dang cipe
dolcon. yera gallem. uel iuglem yera
de post ut pondus drachē nacte. z. j. et ß
gem yera. dida ℥. z. j. et ß ℣ Dang et
sambucicon aq anetino catapticis. dang
et pullulas ossias ℣ Laudat ℥ caput
aq dq ebi cū mollita sambucino, uiolatum
sunt decocta ℣ Dang et epithima de
alac. mirta. et
et flib ℣ Gar
gariſmū de yerapigē cū aqua et melle
rosato. mirtacoto. de mus sambucicon
cinicon. nauticon. et anipo ℣ Balneū
faciat frequēter. a cibis abstineat. unct
aromatib. cinimo et anipo ℣ In potib
berat uino odozifero et beteri. De Coryza
Coryzo uel ynic et scorthomia:-
et scorthomia cipis est corruptela
et pituite apparet pacientib omnia qsi
uolubilia. nebulosa siue tenebrosa ℣ Lau
sa. minia hudzi est habundatia ei bero
tropiate uel ero fumo. de
uctur. ea tropiate uel ero fumo. de
quolibet uiebzo. sicut stomacho. asce
℣ Si ero passio in solo sit cerebro sentit
tudinē in capite dolorē. et sonitū
in auditu. corruptionē in odoratu. De
ingo est durabilis. nocq dimittit ℣ Si est
ze stomacho sicut abstinentie et ī o
habet. siue ventositē. et nocq dimittit.
℣ Quar sit ex fumis a stomacho ascendit. Dimit
tit. et ex his assidue. ℣ Coryzo qpē cerebri
cerebri a cerebro. cephalica minuit dolorē
ra magna hūs obstruentes aditus siue ī faucibus sicut
fauces hūs obstruentes. et ois ventosa ventositas. sicut
ingo hūs obstruentes. et fiet ex humo repletus opacus
spū hūs obstruentes. et fiet ex humo repletus opacus
ingo. ℣ Et nō q auctor ī q capitis
ingo. scorthomia. ponendo duas q alio
rū. sed ut patet. ℣ Coryzo ubi ē coryzo. ubi et
ut ponebat. q ut dicit. fiat aurū coryzo ex fumis asce
dentibus nostri cerebri. ut dicit. ℣ Et
Coryzo. hebetudo sensuū. cordis. habitus ebrietatis.

ī cā calida et cā in frigida

flebotomari debita. et sāguine minui
tū sufficit. si nō obfuerit defectus
uirtutis ut frigiditas aeris. Epithi
tis ℣ Dang ysop in cura yerapigm ī q
duc pres aloes. et una aromatici. pul
uilas dancas. uel q diuinū cerebzū
mundificāt. sicut galiem yera. et
iohānis damasceni. stomatico ℣ Pedes
frimi in aq calida sint ponendi. a uino
abstinendo. caulibz. lentibz. lactucis. et
sillabz ℣ Si fit ex stomacho scorthoma. ca
tu tuti pzopu de absinthio. agarico. da
mg cū yerapigm uel pillulis de yerapigm.
℣ Cōmitt puocamq ℣ a cibis absti
nendo. si stomacho inflatione fumositatibz. De
Post memoziē et liturgia. ℣
Facultas uero dationis animē
subsequendo cerebri pupis stabilitate
et eius limitē pfectionē ℣ Et quia hoīem
obliuiosū et duce intelligentie. necesse
est fieri ℣ Quod fit cū in cerebri pupi
bus nascit flegmata. qui sero michil
horū pcedentiū memoziē ℣ Si ex vicino
fit cibos cū multa ofectatiōe. et oziū
ductione. nocq meminerit claudo. ex multa
est flegmatis frigiditate. et humiditate
cū in pupi cerebri supat. et animatū
spiritu suffocat ℣ Hec ifirmitas uocat
liturgia ℣ Galienus tamē frigidā uocat
frenesim. eo quod pcipue contingit semibz in
frigidis regionibz et humidis regionibz
℣ Si hanc cura uolumus perficere dang
caput mundificāte. ex frigidis et gros
sis humoribz. sicut theodozicon. pillulas
cochias. stomaticā. et flia ℣ Hec ēt
pillule fiunt fortiter mundāte. et ualentes
ad frigidos et grossos flegmaticos humo
zes. et dolozē capitis faciētes. et ad li
turgiā. ℞. aloes. z. ß. agarici. scamo
nii. ā z. iij. coloquintide. mastices. spice. ci
namomi. gariofoli. squinanti. zinziberis
ana. ā z. j. et ß ℣ hec pillule in modū
pupis et da. z. iij. cū aq calida ℣ Post
hanc mundificationē capitis. epithima
faciēdū in eade pupi calido et sicco
lutinū. sicut nar. dalcon. castoreon. pi
peritis. sisamicon. sambucicon. lau
rencii. ē melior ℣ Epithima cū de causa cura
capitis ℣ Pluta cinitrina. et organa. q ī supfluitates pituite
posteriozi. sic ℣ Alia causa. q nichil ē q magis corrupit
ebi diuīgit. et ex dolor abundāt natē. ex quo fit oppositū. et
turgia nūc ī frenesi. et cū isto oppositū. sicut de nō dā. q uocā nō pōt
cū scribi ℣ Et ē. q dicit pcessus ī fronte ī tabulis pte. ex ī pupidi
bus cerebri. sic ℣ Et ē. q dicit pcessus ī fronte ī tabulis pte. ex ī pupidi
bus cerebri. sic q pulsus fit a frigido. q cū eo humozibz ascendentibz ad cerebū et
humiditas. q ī pupidibz desiccat q mouet et expellit. ideo cū sopitus. q fit
℣ Si cibus fit ē calidus. q diuīt ē dens ascendit et humidū. et ideo pupidibz ab
eo pcessus dolozis ē frontis. et solutio fumi q ascendit ad cerebū. et ideo pupidibz ab
et q capitis oppressio. et grauedinē. ideo eo medicā ydropicā. ultra spūs et
et cerebri. et ideo ultra uena ī fossa. et dolozem. sic ideo ī fugit ad cerebū.
ysop sua phlegmata ipā uena et cerebz ultra. ut ibi digerat et expurgetur et
frenesticē.

℣ Ideo ī liturgia est
cerebz. et sāguis
ī cibis et causa ī
pulsu. et flegma
tum humidū a
flegmatibz. assidē
tia ad cerebz. qui
ibi ppendens ne
cē ī statu aliquo
cumulatur pueriles.
et hoc tab addūt
et expellit ideo fit
sopitus ℣ Et q dicit
ē frenesis et dupl
liturgia. frenesis
dem solū fit ex
calidi solū. liturgia
uō solū fit a flegma
liturgia uō bene
fit eo flegma et
aliq peccatū calore
frenesis uō ēt est
eo colera. et postea
flegma. Dū plus
uō uidz uacuat ī liturgia. ēt natura
frenesis ē colera.
ē colera uidz fit flegma et aliq peccatū calore. q liturgia in
frenesi. ℣ Et uero dicendū
ni uō bene frenesim
et cibus. sic
quidā liturgiam in
℣ Et ē uero dicendū
ni uō bene frenesim
et cibus. sic
quidā liturgiam in

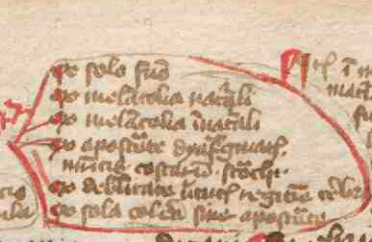

De ebriositate.

Oportet nimiū bulientes q̄uitate aut qualitate caud. q eos valeat debi- tare. et membra eius q̄libet sui corpis q̄li- tero imitari et debilitari. q̄ndoq; ut ipa lime ducit. et no ortu sibi. Ebrietas nascit filio et di- gesto. q̄ ebrietas aspectū oppilat. ipsū oppilat sicut nebula splendorē solis. et ideo sicut mēbris. et sua splendida intentionis hu- de ita membra debilitat et emollitur. tudine. nervi ac sensus et memoria turbant et debilitant. Quapropter ergo me-

Amor qui heroes ut heroes dicitur. morbus est cerebro contiguus. Est autē magnus desiderium cū nimia cogitatione et afflic- tione cogitationis. Unde q̄da philosophi dicūt. heroes est nomen maxime delec- tationis designatiuum. Sicut autē fidelitas et dilectionis bleinitas ita et heroes. dilectionis q̄da et gentilitas. Aliquid huius amoris necessitas nimia est natura necessitas in multa huiusmodi suppletiuitate expellida. Unde crudus oleum impel- bulat. cum cole et mama domi- tat. reddit eis pruinas. et molestat ho- minem. et tollit. si cibi cū ne dilectus lo-

Amor heroes. Amor qui heroes dicitur. morbus est cerebro contiguus. Est autem magnus desiderium cum nimia cogitatione et afflictione cogitationis. Unde quidam philosophi dicunt. heroes est nomen maxime delectationis designatiuum. Sicut autem fidelitas et dilectionis bleinitas ita et heroes. dilectionis quidam et gentilitas. Aliquid huius amoris necessitas nimia est natura necessitas in multa huiusmodi suppletiuitate expellida. Unde crudus oleum impel- bulat. cum cole et mama domi- tat. reddit eis pruinas. et molestat ho- minem. et tollit. si cibi cum ne dilectus lo-

[marginal gloss, top: illegible] ... sternutacio ... xenii ... mouetur ... [illegible]

lavacione capitis cum aqua ubi camomilla, rosa, ordeum, [illegible], semperviva et similia cocta fuerint. Appone naribus basiliconis succus, cuius proprietate sternutacio aufertur. Si sternutatio capitis calide fuerit, nares cum oleo rosato et violato et aqua rosata unguatur. Si frigide, oleum yreos et nigelle, camomille et similia appone.

De epilempsia.

Passionem qua subito homines cadunt antiqui consuetudine vocaverunt et pessimum morbum vocaverunt. Vulgus dicit caducum et iram dei quod dicitur. Unde oportet ut diffinicio subiungatur et divisio et medicina sui. Ex auctoritate galieni hec inquam passio que epilepsia vocatur humor est qui ventriculi cerebri non perfecte opilat, prohibens anima ad declarandam actionem suam, quo ad naturam vias cerebri illo humore oppilaverit. Est autem epilepsia apoplexie vicina, locus autem eius idem et materia unde nascitur frigida est et grossa. Sed tamen apoplexia totius virtutis per membra distructiva est et ablativa, epilepsia vero motuum est disturbatio. Unde media epilepsia vocatur apoplexia parva. Hec tribus ex causis est. Vel ex humoribus flegmaticis vel melancolicis nascentibus in parte cerebri. Vel ex vaporositate frigida et grossa cerebro dominante. Vel ex humoribus ab aliis membris ascendentibus, sicut stomacho. Cum humor nascitur aliquis nascitur in hiis membris, fumus eorum ascendit per nervos ad cerebrum, grossitudine cuius hic animatus spiritus opilantur. Unde caducus morbus est sine ullis antecedentibus accidentibus; in ore spumat. Epilepsia ex humoribus in parte cerebri: timor et gravitas precedit capitis et pigricia atque tenebrositas in oculis. Accidentia communia sensus et voluntarii simul motus ablativa, membris contractis et patiens spasmatur. Sed tamen aliquando pollucio et egestio committitur hanc passionem et urina preter voluntatem emittitur. Hec passio semper luna determinata. Unde galienus: epilepsia inquit que crescente luna venit sui

materia perficitur ex humidissima. Omne enim humidum crescente luna habet incrementum. Que vero venit deficiente luna frigidissima quidem est sed tamen parum humida. Cum ergo magna huius morbi genera vel accidentia deligantur, oportet taliter medicetur. Incipiendum a clarificatoriis dissolventibus et purgantibus humores cerebri cum yera galieni, theodoricon, yeralogodion et similibus, scamoniaticon in quo sit colloquintida, et quod cerebrum a grossis humoribus purgat. Gargarismum faciamus cum calidis potionibus vel yera picra. Pluribus sternutacio cum calidis oleis. Caput lavandum est eisdem que in litargia diximus. Post purgandum autem caput perfectissime certificabitur, cum sulphurea vel salsa aqua balneetur, minime a comestione vetetur. Bibat vinum postquam exierit de balneo. Si clisterizari oportuerit, faciendum est cum camomilla, aneto, centaurea, mellilota, colloquintida et similibus. Interpollatim vero detur tyriaca maior, dyantiseon, et calida antidota dentur, sicut anacardinum, dyacerion, piperion et similia. Dyascorides dicit: epilempticus si coagulum leporis biberit iuvatur. [illegible] asininum [illegible] si aspersum [illegible] bibatur, et eius ungule [illegible] da ʒ ii et s. cotidie. Caprinum [illegible] si detur epileptico, epilepsia apparebit. Sicut idem dicit [illegible] accipiatur et cum melle [illegible] si naribus apponatur et collo suspendatur valet, dicit. Cerebrum [illegible] cum oleo rosato accipiatur et frons epileptici ungatur, valet. Pellis quoque canis albi nulla nigredine habentis si collo fuerit suspensa valet. [illegible] suspendatur. Epilepticus cum calidis et nutrientibus quibus grossi humores dissolvantur [illegible] vel ter in die manducet. Vinum vetustissimum bibat, subtile atque clarum. Abstineat a lacte, carne, lentibus et caulibus, oleribus, apio et similibus. Si ex stomacho esse certificabitur, vomitus ei detur cum yera picra, stomachus mundificatur, et cum aqua calida mellis aromatica. Et cum ab aliis erit medicandus, de debilioribus ad maiora secundum ordinem accedatur. Si puero hoc contingit [illegible]

Nota quod epilepsia non est de mala complexione sine materia, quia est morbus qui [illegible] ... et est morbus humidus ... [illegible]
... epilepsia ... sed dicitur est epilepsia ... de repletione ... et illa bene fit sine materia quia ... calores et [illegible]
Nota quod epilepsia est spasmus ... spasmus ... spasmum ... [illegible]
... non est epilepsia spasmus. Nota quod epilepsia est spasmus de repletione ... continua.
Nota quod quando epilepsia est de [illegible] ... de materia humorum ... sicut de pede vel stomacho ... est de [illegible]

¶ Epithima ad ventrem calidum. Recipe

Explicit capitula primi libri

Incipit capitula secundi libri

Incipit liber secundus

De albugine et pannis oculorum

De lacrimis cruentis

De gutta rosea in oculis

De tymnitu auriū.

De dolore auriū.

De dentium dolore

De dentibus putridis

De dentibus putridis.

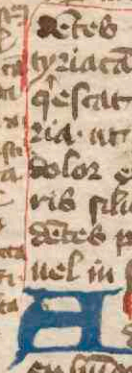

Dentes aliquando efforati aliquando ex gingivis in colore virent virescit vel nigrum mutat. Que ita ex gingivis tales putredinis nascitur passio. Que ex malis cibis inter stomachum generata. Et venas et nervos currendo ligamenta dentium. Quos cum medicari volumus corpus ipsum considerare. ut habeat dentes gingivas purgendo. Et post ea ne efforata. tina et mundificativa. ad dentes curandos vadamus. In corpus hac habendam curabit. a dentium depilatis medicata. Ne dentium tradibus si efforatio ita comestio videatur. gallam non efforatam pulverizemus cum oleo ricij. vel rhodomelina distemperemus. et dentibus supponendo. Sulfur pinetum et nitrum. et mel. cui mellis temperata valet. Sagella assata cum aceto temperata valet. Hec sicut ad panniculos prius. Si dentes ponamus. vel ad aceto misceamus. lucerna inde lauendo. Que prius. predesse valent. Si dentes sint efforati. et dolores nimij. vermes habet fuit intelligenda. unde mundo stomacho applicat foramina. Sulfur pinetum. filonium. vel opio. tradicabus colloquiendo. semine cum thimum subfumigent. ad habeat apertum. vel cum sinapi. usquiamo. vel cum dente caninis. dolorem cui hec mitigat. vermes expellit. Aliud. insuper semine rose. porri semen. ruta cum puerula. et dentium pulverem aceto et distillatum cum mellis. ponatur. Nigella depingendi mellis vermes bibit. expellit. et dentes mirum recipere. ad generis cruciplasmatum. Dentes aliquando ex hoc agunt de dentium relaxatione fiunt accidentia. ex gingivis. Si dentes ex gingivis. et corrosio ex gingivis. et gangrena aut ex vermibus aut ex depositione. qui est ossium putrefactio. et ne. Omnes cui medium qui post medici per apostemari si ex corpore fit plurimum. Ipsum emundabit. post si dentes localia. ne illum. Fumigacio. Si vero illa aque vel lixivia. et localibus tractat. Si fuerint vermes. et fumus. Aliter vermes. et fumus. Infumabunt.

Si dentes a gingivis. ad mundificandum. Si dentes mundificare. Si dentes ponamus. vel ad aceto misceamus. lucerna inde lauendo. Que prius. predesse valent. Si dentes sint efforati. et dolores nimij. vermes habet fuit intelligenda. unde mundo stomacho applicat foramina. Sulfur pinetum. filonium. vel opio. tradicabus colloquiendo. semine cum thimum subfumigent. ad habeat apertum. vel cum sinapi. usquiamo. vel cum dente caninis. dolorem cui hec mitigat. vermes expellit. Aliud. insuper semine rose. porri semen. ruta cum puerula. et dentium pulverem aceto et distillatum cum mellis. ponatur. Nigella depingendi mellis vermes bibit. expellit. et dentes mirum recipere. ad generis cruciplasmatum. Dentes aliquando ex hoc agunt de dentium relaxatione fiunt accidentia. ex gingivis. Si dentes ex gingivis. et corrosio ex gingivis. et gangrena aut ex vermibus aut ex depositione. qui est ossium putrefactio. et ne. Omnes cui medium qui post medici per apostemari si ex corpore fit plurimum. Ipsum emundabit. post si dentes localia. ne illum. Fumigacio. Si vero illa aque vel lixivia. et localibus tractat. Si fuerint vermes. et fumus. Aliter vermes. et fumus. Infumabunt.

Si dentes malo nimium cum dentes consideres mundificare. Si dentes fluxum. aluminis. et splenditum. et dentium. Si dentes ponamus. vel ad aceto misceamus. lucerna inde lauendo. Que prius. predesse valent. Si dentes sint efforati. et dolores nimij. vermes habet fuit intelligenda. unde mundo stomacho applicat foramina. Sulfur pinetum. filonium. vel opio. tradicabus colloquiendo. semine cum thimum subfumigent. ad habeat apertum. vel cum sinapi. usquiamo. vel cum dente caninis. dolorem cui hec mitigat. vermes expellit. Aliud. insuper semine rose. porri semen. ruta cum puerula. et dentium pulverem aceto et distillatum cum mellis. ponatur. Nigella depingendi mellis vermes bibit. expellit. et dentes mirum recipere. ad generis cruciplasmatum. Dentes aliquando ex hoc agunt de dentium relaxatione fiunt accidentia. ex gingivis. Si dentes ex gingivis. et corrosio ex gingivis. et gangrena aut ex vermibus aut ex depositione. qui est ossium putrefactio. et ne. Omnes cui medium qui post medici per apostemari si ex corpore fit plurimum. Ipsum emundabit. post si dentes localia. ne illum. Fumigacio. Si vero illa aque vel lixivia. et localibus tractat. Si fuerint vermes. et fumus. Aliter vermes. et fumus. Infumabunt.

Si dentes ponamus. vel sucrugene. vel hyziaca minore. Si nec sic dolor cessat. vel aliq apponat mitigatus. sic. ut opium. insquiamus. et silla. Si dolor ex frigidate. sic. Radix circumcisis situatis. elleboro. euforbium. super dentes ponenda sunt. Si in principio morbi vel in statu et observandi de dentibus putridis.

Dentes. aliquando efforati. aliquando ex gingivis in colore virent virescit vel nigrum mutat. Que ita ex gingivis tales putredinis nascitur passio. Que ex malis cibis inter stomachum generata. Et venas et nervos currendo ligamenta dentium. Quos cum medicari volumus corpus ipsum considerare. ut habeat dentes gingivas purgendo. Et post ea ne efforata. tina et mundificativa. ad dentes curandos vadamus. In corpus hac habendam curabit. a dentium depilatis medicata. Ne dentium tradibus si efforatio ita comestio videatur. gallam non efforatam pulverizemus cum oleo ricij. vel rhodomelina distemperemus. et dentibus supponendo. Sulfur pinetum et nitrum. et mel. cui mellis temperata valet. Sagella assata cum aceto temperata valet. Hec sicut ad panniculos prius. Si dentes ponamus. vel ad aceto misceamus. lucerna inde lauendo. Que prius. predesse valent. Si dentes sint efforati. et dolores nimij. vermes habet fuit intelligenda. unde mundo stomacho applicat foramina. Sulfur pinetum. filonium. vel opio. tradicabus colloquiendo. semine cum thimum subfumigent. ad habeat apertum. vel cum sinapi. usquiamo. vel cum dente caninis. dolorem cui hec mitigat. vermes expellit. Aliud. insuper semine rose. porri semen. ruta cum puerula. et dentium pulverem aceto et distillatum cum mellis. ponatur. Nigella depingendi mellis vermes bibit. expellit. et dentes mirum recipere. ad generis cruciplasmatum. Dentes aliquando ex hoc agunt de dentium relaxatione fiunt accidentia. ex gingivis. Si dentes ex gingivis. et corrosio ex gingivis. et gangrena aut ex vermibus aut ex depositione. qui est ossium putrefactio. et ne. Omnes cui medium qui post medici per apostemari si ex corpore fit plurimum. Ipsum emundabit. post si dentes localia. ne illum. Fumigacio. Si vero illa aque vel lixivia. et localibus tractat. Si fuerint vermes. et fumus. Aliter vermes. et fumus. Infumabunt.

Si dentes ponamus. vel sucrugene. vel hyziaca minore. Si nec sic dolor cessat. vel aliq apponat mitigatus. sic. ut opium. insquiamus. et silla. Si dolor ex frigidate. sic. Radix circumcisis situatis. elleboro. euforbium. super dentes ponenda sunt. Si in principio morbi vel in statu et observandi de dentibus putridis.

Dentes. aliquando efforati. aliquando ex gingivis in colore virent virescit vel nigrum mutat. Que ita ex gingivis tales putredinis nascitur passio. Que ex malis cibis inter stomachum generata. Et venas et nervos currendo ligamenta dentium. Quos cum medicari volumus corpus ipsum considerare. ut habeat dentes gingivas purgendo. Et post ea ne efforata. tina et mundificativa. ad dentes curandos vadamus. In corpus hac habendam curabit. a dentium depilatis medicata. Ne dentium tradibus si efforatio ita comestio videatur. gallam non efforatam pulverizemus cum oleo ricij. vel rhodomelina distemperemus. et dentibus supponendo. Sulfur pinetum et nitrum. et mel. cui mellis temperata valet. Sagella assata cum aceto temperata valet. Hec sicut ad panniculos prius. Si dentes ponamus. vel ad aceto misceamus. lucerna inde lauendo. Que prius. predesse valent. Si dentes sint efforati. et dolores nimij. vermes habet fuit intelligenda. unde mundo stomacho applicat foramina. Sulfur pinetum. filonium. vel opio. tradicabus colloquiendo. semine cum thimum subfumigent. ad habeat apertum. vel cum sinapi. usquiamo. vel cum dente caninis. dolorem cui hec mitigat. vermes expellit. Aliud. insuper semine rose. porri semen. ruta cum puerula. et dentium pulverem aceto et distillatum cum mellis. ponatur. Nigella depingendi mellis vermes bibit. expellit. et dentes mirum recipere. ad generis cruciplasmatum. Dentes aliquando ex hoc agunt de dentium relaxatione fiunt accidentia. ex gingivis. Si dentes ex gingivis. et corrosio ex gingivis. et gangrena aut ex vermibus aut ex depositione. qui est ossium putrefactio. et ne. Omnes cui medium qui post medici per apostemari si ex corpore fit plurimum. Ipsum emundabit. post si dentes localia. ne illum. Fumigacio. Si vero illa aque vel lixivia. et localibus tractat. Si fuerint vermes. et fumus. Aliter vermes. et fumus. Infumabunt.

De fetore oris.

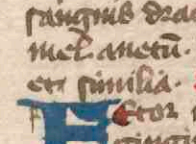

fac fcam de pugnibus diuinum Aliud
cinere balsa fillet. fe semie rose ligni
ne amidi. spice nigi. nucis mustate. ana mo
ri aliestim. añ. dragi. j. adipsos. aliub ouoi
ni. añ. z. ij. folij. z. j. de puluis fac
pani de aliis. fe zucchari. amidi. semis pecu
lare semmus rose. añ. dragiū. j.
galie no pmittate. hordagio semis aceti
mirre midi. terre mudi. z. j. adipsos.
aqe rosata. añ. z. j. fac puluerē. cui
ficuer pugnus Ali. Ad vlceraciones hue lac
ab mirre panis accipiat. pp vlceratio
nes depanat. Amidi cū aq̃ cepemedi
rotulus. semen rose. dentifricium mun
dificat. mala. et sitia. de lenteginibus

Lenteginem in facie nascentē mulie
res. tamē in corpe aliquido
apparēt toto. sed tamē plus in facie
pue tana per seu tfirma. Aliquando
hec lenteginem ppter solis ardorem
seu melancoliam. no p locū sui ge
nitur. sed ut expedit. p totū corpus
dissiguit. Aliquando puellis contigit cū nu
bere. sed ut expedit. p totū corpus
cumulat. sed que masculis puberis ue
nisse. nec causa morbi. difficiles fiūt
p. cū cū ge colera nigra exta
ta. Aliquando in sola facie videamus.
cephalica vena minuat. Aliquando p totū
corpus diffundit. de media flebotho
mum. Sed p minuere negamus. cū
cauterijs et pharmacis dissoluamus.
deinde ad unguenta redeamus primo
amigdalas amaras bene pistatas sib
iponamus. Semis cruce. sitie farine ana.
fl. dragi. Farina lupinorū in aqua cocta
fl. Fenu. mirre. frustu pestatu
zucchari. cū aq̃ distillata
ipōn baleat. Aliud. colligens de nasi

fl. farina lupini. et fenugreci. amig
dale mude. zucchari. añ. dragiū. j.
liquirice. gūmi arabici. añ. z. ij. mir
re. mitri. rosti. añ. dragiū. j. tepa
cū lacte. fl. farine fabarū et fenugre
ci. añ. z. iiij. casei. arcta. añ. z. j. tepa
cū aq̃ ubi fenugrecū fuit cocta. Aliud
pauli. fe. vigi. libras. ȝo. albumi. z.
iiij. mirre. libra. j. masticis. z. iij.
albugine. xxv. ouoꝝ. cū corticibus pul
cerum melonū. q̃tū sufficiat. Aliud mu
dificatiū faciei. fl. lupinū. fabas. semen
melonū. eqli pond. lentū mediocriter
fac puluerē. tige cū lacte. mulieris
vel asine. Aliud. farina lupini. faba
rū. lentiū. amidi. amigdale amare
añ. z. iiij. semē melonis. cucumeris. et
p. dragagati. añ. dragiū. j. mellilloti.
condisi. croci. casei. añ. dragma. ȝo.
fac puluerē. tepa cū albugine ouī.
ungat aure nocte. lauet. et in die.
Si in facie nascūt pustule. dura
tere. atq; pue. alumē. litargi. gūmi.
puluerizet. et inde faciem lauet. Si
milit. gūmi arabici. et mirre cū aceto
tepa. facie de omni re mundificat. Ali
ud. fe. carthami. augentē. dragiū. j.
chimolee. boli. terre armenie. z. j.
saudarum. ȝ. ij. tepa cū aq̃ rosata.

Incipit tabula tractatus libri:

De squinancia. De apostema
tibus in gula. De ydrope. nec
apostemate in partibus simul. De simila
De cruciatione. De cadere aspectu
De tussi. De pnisi. De uomitione
sanguinis. De emoptoicis seu sanca
tu sanguinis ppter vrinam. De empiris.
De antipleuri. De plomonia. De
cardiacis. De syncopi. De apos
tematibus in mamillis. De asce
lauri feroz.

Incipit liber tractatus primus de squinancia.

In duobus libris precedentibus ma
teriam modo dictis tractatibus
scripsi. et faciei principijs mo
do dicendi morbi membroꝝ instrumentū
cordis. Cor cū hepate. et corpis. Qui
circa ergo morbi. et eoꝝ cause. significa

cationes et medicine subiugatur. Et est
incipiendum a molestioribus et suffocatio-
ribus ut est squinancia. Unde galienus
qualitercumque morbus in gula venerit
et inflatione sui spiritus tenuerit squin-
nantia id est suffocatio vocanda erit.
Sed tamen hic morbus a se ducit
diversitatem. Squinantia enim aliquando
est ex humoribus a capite ad guttur
descendentibus. Aliquando eadem die mortifi-
cat vel secunda sive tertia. Karma enim
acuta est et mortifera. Hominem morti-
ficat subito et suffocat. Unde squinan-
cia est vocata angustat enim stati
ut infirmus cibum recipere non possit neque
potum vel si recipiat pessimum. Humo-
res autem descendentes sanguinolenti sunt
vel colerici vel phlegmatici viscosi vel
salsi. Ex melancolia enim [illegible] im-
possibile apostema fieri. Quia hic mor-
bus cito invalescit cum sit acutissimus.
Sed melancolia per longum tempus operatur. Un-
de est impossibile de nigra colera esse.
Inflatus squinanticorum qui est longus
causa longitudinis [illegible] strictura
est gutturis. Quia cum quantum sibi sufficiat
aeris in spatio longo non habeat longo
spatio necesse est ut impleat. Anheli-
tus ergo brevis laudabile signum est
in squinanticis. Unde galienus super pro-
nosticis ypocratis. Pessimum squina-
cie est genus quod infirmum ad orthomia
inquirit neque nimium dolorem vel angus-
tiam sentire videntur. In gula sive
in collo si tumor non appareat vel ru-
bor minor in pessimitate est. Si non absolu-
tum habet angustum. Sed cum tumore
et rubore in gula et collo dolorem
facit nimium minor in gradu tercio cuius
non nimius dolor est neque status angusti-
osus. Hoc genus non est in gutture sed
in gula vel in collo vel in utroque. Co-
porteat ut signa humorum dicamus unde
hic morbus oriatur. Si fit ex sangui-
ne infirmus apparet plenus corpore rubeus
in facie facie vene sunt plene sanguine.

pulsus plenus. tumor calidus et rubeus
monstratur eger quasi dormiat in gula supra
[illegible] dicta sunt ante multum sanguis [illegible]
generativa. Ex colera rubea dolor
est fortis. angustia minima et [illegible]
atque sitis. maxima fumositas in gula.
pulsus velox et fortis. Ex viscoso
flegmate dolor non est nimius neque [illegible]
dicta signa in eo videntur. Tumor [illegible]
et molestiam dolet parum. Ex salso flegmate
supponatur amarum salem in gula [illegible]
eius sicut caulescunt. In huiusmodi. In sangui-
nis [illegible] humores sunt sequi [illegible] Quod
ne cephalica vena est minuenda. [illegible]
in epidimia [illegible] squinancia [illegible]
oportet incidere venas. Galienus [illegible]
sint incidere venas. secundum quod oportet [illegible]
quantum virtus pati valeat. Dat autem [illegible]
in duobus modis debere [illegible]
magnitudinem morbi vel quantitatem morbi.
Squinancia autem ex maioribus morbis est
sanguis est cum colera rubea [illegible]
mixtus natura humectandi debemus
[illegible] de cassia fistula [illegible]
[illegible] viola et [illegible]
de viola et semine malue [illegible]
prunis [illegible] viola et [illegible]
autem [illegible] rubee et [illegible]
[illegible] cum egestione cephalica [illegible]
[illegible] ut sanguis exeat [illegible]
a incisis. Post flebothomiam et purga-
tionem redeundum est ad medela ubi morbus
maior regnat. In principio doloris [illegible]
dicemus cum hiis que repugnent humoribus
ad guttur descendentibus. et [illegible]
bus sicut sapa est de moris [illegible]
cum succo [illegible] Decoctio [illegible]
garismus [illegible] ubi balaustia [illegible]
et colatur [illegible] sunt [illegible]
rosa. sive [illegible] vel psillii [illegible]
sive succus solatri. Cum [illegible]
tica et repugnativa. ad [illegible]
et humores [illegible]
[illegible] in [illegible] de [illegible]
[illegible] cum gargarismis [illegible]
et sapa vini [illegible] et [illegible]
ta vel lacte asinino sive caprino [illegible]
[illegible] vel ptisano cum [illegible]

Nota quod herba que celestina vocatur [illegible]
magis [illegible] remediis [illegible]
[illegible] vel si de pulvere [illegible]
be cum vino [illegible]
cum vino [illegible]
[illegible] quando possunt [illegible]

Nota quod squinancia fit [illegible] de quolibet humore.

Flebotomia [illegible] [illegible] [illegible]

Nota quod in squinancia [illegible] minuenda sub lingua et de [illegible] brachio [illegible]

et balaustia [illegible] in forti vino [illegible] et [illegible] pannum et suppone
collo [illegible] dyasoreos galieni [illegible] pullorum [illegible]
[illegible] gargarizatus [illegible] et [illegible]
dyahyrundinis quod [illegible] alexandro [illegible]
[illegible] gargarizatus [illegible] ad eam [illegible]
[illegible] maioris [illegible]
[illegible] nota quod in passione [illegible]
est dolor quia squinancia [illegible] dolor [illegible] nota quod in squinancia
a [illegible] et [illegible]
non amplius recipiat [illegible]
[illegible] dissolutiva.

panno tecto. Vel cum cassiafistula cum passa in aqua calida vel succo por[ri]. Vel cum sapa in aqua calida. vel succo por-
tulace. Prenobisque iterum inuenimus
in eodem primo fiat gargarismus. quo
his dissolutis. Cibus deinde prouissi-
mus. Vel cum ius scilicet aliquod. vel succus
mundati seminis mellonum. atque cucumeris.
Vel medulla pistata. amidum. dragaga[n]-
tum. cum amigdalis. Vel cum his aliisque pectus
confirmari. et leuius demum. Vel amidum
cum lacte et pomis. cum amigda-
lis. Nutriendus est cum ptisana. liniens
portulaca. quas cum amigdalis para-
Si apostema sit flegmaticum. quod
predictis signis est intelligendum. cum ca-
tartico flegmatis depositiuo erit pur-
gandus. Similiter cum clisteri et gargaris-
mus in morbi principio. Fiat autem de
sapa nucis cum aceto vel mellicrato. Vel
sub cortice nucis sint cocti. Vel ubi mo-
ra. Vel succo polatri. cum oculo licii. Vel
alia his humoribus dissolutis ad nebra
cuiusdam redeamus. ubi humores mali redu-
cti. gargarismum faciamus cum sapa mi-
nori. Vel succo. Vel sapa polatri. Vel oximelle.
Vel sapa minorina. Vel aqua ubi ficus
et pere sint cocte. Vel cum caprino lacte
et stercore canis albi subtiliter pistato.
Et cum melle distemperato. Oris arteria
his aliisque confirmamus cum penidiis. Galienus
dicit. Fecit autem esse utilia. Accipiamus
stercus caninum. et pulverizatum in
ab spirituum cum felle taurino. Pelle liu-
turi cum unguine. Gargarismum faciamus. Item
Galienus. Vel taurinum suffocatis.
Vel cum quinque cuiuslibet admixtum. Similiter
melle. cineres radicis caulium. cum
succo. Faciamus gargarismum. Similiter
radicis lunarie cum oximelle. Vel
gargarismus valens squinantico. flegmatico. Recipe liquiricie. ℥ iii. piretri. cassie
lignee. squinanti. cinamomi. sinapis seminis. ana ℥ ii. fenugreci
ciminum. dragagantum. ℥ i. croci. pipe-
ris. sandali. ana ℥ i. fac pulverem.
cum melle distempera. et in modum auel-
lane accipiat. Et cum aqua ubi malagranata
contrita sint coctus. sapa cum vino odorifero.

squinantici fiat de colatura furfuris et fermento
ponderis et zuccaro. Fiat similiter usque ad ... vel ac...
Vel ad causam scapularum et brachiorum dolorem
maxime. Recipe spica. cinamomum. gariofilum. ciminum
et calidum panno
... cum melle al...

uo forti. vel cum oximelle. Aliud ua-
lens similiter. Recipe rose ℥ ii. stercoris cani-
ni. croci. ana dragagantum. i. tempera cum
oximelle. inde os unge. et fac garga-
rismum. Aliud. Recipe liquiricie. rose. ana
dragagantum. i. cinamomi. alie[?]... piperis
longi. croci. ana ℥ i. aluminis scissi.
cardamomi. mirre. sinapis. zinziberis.
costi. ana ʒ ii. fac pulverem. adde mel-
quantum sufficiat. Accipe in modum auella-
ne. Vel cum sapa. Vel cum aqua ubi cocta
sit galla. Vel cum succo solatri. Vel cum
oximelle. Vel cum aqua calida. De aposte-
matibus in gula.

Quoniam apostema decretum intelligamus
in gula. et continuatur paniculum in ca-
poster ut cum facilibus agere aliud ma-
turamus. Sed cum tepidandum sit fortibus. Fiat
ergo gargarismus cum lacte caprino.
Vel cum asinino. cum psillio. Vel cum furfu-
re. Vel cum fermento et oleo uio-
lato. Vel butiro calido. cum farina. Alia
confectio. Recipe seminis citoniorum. uiscum
malue. fenugreci. lac caprinum. equali pondere.
Deinde liquiriciam accipe. et radicem
malue. Inde facto puluere. cum ceteris
aliis calefac. et da bibere. Aliud. ecla-
ma damascena valens ad apostema fa-
cile aperiendum in gula. Recipe dragaganti.
℥ ii. amigdalarum. olei uiolati. quantum
sufficit. aqua ubi ordeum sit cocta. liqui-
ricia et malua. Sed in aqua cocta sint. fuerunt
ponantur. aquam
viniculi. arnoglosse. equali pondere. aqua
ubi cassiafistula sit cocta. Que mixta
et bene confecta in primo detur. garga-
rizanda. colata et calida. Si inflammatio
sit fortis. et cito volumus aperire. fiat
gargarismus cum aqua ubi cocta sit ficus.
et mixtura cum farina vel stercore
canino. vel lacte asinino. vel femine. Fisso a-
postemate. oportet ei dare vitella
ouorum non cocta. cum amido. et draga-
ganto. et oleo uiolato. Vel cum succo
seminis citonii. et arnoglosse. Vel cum
aqua ubi ordeum et liquiricia sint cocta.
Vel cum aqua ubi ordeum. liquiricia. cassia-
fistula. et oleum uiolatum sint apposita.
Nutriendus est cum his que dicta sunt de fine febre.

... ad earum remollicionem. Si autem glanduli
aliquando sint grossiores debito. ad quod fiat emplastrum de paritaria
malua. costo. et cum farina et axungia porci. Vel ut rubea
minor pistata et glandulis supposita eas desiccat. Galbanum
gallie cum aceto pistate et supposite.

al. cinami

Apostema suppuratum
... facilius ...
...
postque pro ...
... ergo fiat ...
... cum melle fiat
emplastrum ... ad rumpendum apostema.
Vel de galbano et succo ...
... appone ...
...

Nota quod secundum Rasim non
debet apponi apostemantibus ...
... sed ...
... dissolutiua
... a principio
apponere ... augmentandum tumorem.

Rasis ... ruptum
apostema ... galbano ... cum succo ...
... ubi vis rupturam
fieri.

Nota quod glandule
... debent esse
in locis ... ut in collo et inguinibus ...

ergo cibus ... q aut dimino de fo... aut diminuit ... quod fit tamen aut ... aut acuta aut ... [illegible]

... fiat pultes de aspiferenda in melle cocta ... ad aspiferenda farina ordei farina fenugreci ... cum ... appone ... non ... et ... ponatque sub lingua. Recipe gummi draganti. liquiricie. amidi. semine cucumeris. cucurbite. portulace ana ʒ iiij. ... ʒ j. penidi ʒ ij. fiat pillule quas sub lingua teneat. Aliud: ... cum ... ex farina facto cum amigdalis omnibus mollibus.

In temporibus flegmaticis cum ... et ... cum ... et melle ... sub lingua teneat. ... Recipe ... mel ... ut fit spissum. Aliud valens. Recipe. liquiricie. dragaganti. ... xilocassie. mirre. gummi ... ana ʒ ij. spica ... j. ... et melle quantum sufficit. Aliud valens ... Recipe semine lini. amigdalarum mundatarum dulcium ... ana ʒ v. penidi ʒ ... cinnamomi piperis ana ... fiat pulvere adiunge mel ... quantum sufficit. Da cum aqua ubi liquiricia ... cocta. Aliud iterum valens. Recipe ... calamenti ... draganti cocta in spissitudine mellis. Aliud. Recipe fenugreci. amare amigdale et dulcis ana ʒ iiij. semine lini ... ʒ viij. amidi. dragaganti. liquiricie ... ana ʒ ij ... cum ... Aliud ...

Quoniam instrumenta vocis siccitatem patiantur necesse est ... De vocis asperitate. ... Siccitas autem ... ex frigiditate vel ex ... aeris siccitate vel cibi et potus asperitate. Differentia huius ... in corpe ... calida et dulcia sepe ... sub lingua semine citonii ... dragaganti ... pondera. Item sirupum ... cum aqua cucumeris ... Sirupum ... de ... amigdalarum et ... valens ... asperitati et raucitati. Recipe dragaganti. gummi. amigdale dulcis. amidi. semine cucumeris ana ʒ iiij. ... Recipe liquiricie. dragaganti. piperis albi. xilocassie. mirre. gummi ... ana ʒ ij ... penidi ... et mellis quantum sufficit. Aliud. Recipe dragaganti ʒ iiij. ... ʒ j. gummi arabici albi ʒ ij. ... penidi ... seminis melonis ana ʒ iiij. ... liquiricie ʒ iiij. camphore ʒ j. De vocis asperitate.

... cum ... aere ... dictum ... ad ... cum ... cum melle ... pectori ... melle ...

... De instrumentis vocis vel ... capitulum de ... Sequitur cum auctor ... de vocis ... sanguine ... pulmonis ... ad ... apellatur ... passio ... Iterum ... in ... communi ...

citonii. liquiricie. semine citruli ana ʒ ij. adde storacis. calamite ʒ ij. penidi ʒ j. ... vel zucari ... libra j. mellis quantum sufficit. ... electuaria dicenda in tussi danda sunt. De tussi.

Tussis est motus animate et naturalis virtutis iuncte secundum nature cursus circa instrumenta spiritus operantis ad expellenda superflua sibi nocentia. Virtus enim naturalis causa sui nocumenti instrumenta spiritus movere incipit. Quod cum per se complere non possit, a virtute animata adiuvari expetit. Quia cartillagines canalium pulmonis et lacerti pectoris obedientes sunt virtuti naturali. Sed a virtute animata moti lacerti pectoris et pulmonis constrictum aerem expellendum a pulmone cogitur expellere. Quia naturali virtuti videbatur obviare. Nascitur tussis ex omni passione pectoris. Universaliter tamen ex complexione mala calida et frigida que instrumentis spiritus dominatur. Vel ex materia mala que vel intus est vel extra. Vel de exterio-ri a superiori descendens sicut a capite venit materia in pectore. Vel ascensum ascendens superius sicut humorum superfluitas a gibbo epatis ad superiora venit pectoris. Aliquando hec materia aparet per spiritus spergitiva instrumenta sicut in peripleumonicis utrisque et pleureticis. Item hec materia est calida et sanguinolenta. colerica vel flegmatica. Vel fit sola fetura per apostema. Exterior quod aer quem accipimus cum fumo vel pulvere mixtum. vel cum pulvere frigidus aer effectus. Sequitur autem tussim pectoris dolor. Cuius causa est tussis. Aliquando tamen dolor pectoris est sine tussi. Quod fit duobus modis. Vel ex ventositate grossa pectoris suspensiva. Vel ex constipatione pellicularum de posterioribus costis. Quoniam si opilet necesse est tussis efficiatur. Oportet autem intelligi quod a capite descendens tussis vel a visceribus in spiritus instrumentis.

materia ... sine materia simplex vel composita ... autem cognoscitur ... calida vel ... cum calida ... et frigida ... cum tussis ... de aeris complexionibus ... naturales et non naturales ... tussis ... pulmonis et ... quod aliquando ... pulmonis ... tussis ... mala complexione calida ... pulmonis ... apostema pulmonis ... tussi ... apostema pulmonis ... pulmonis ...

... tussis de frigida ... pulmonis et toto pectore ... plantagine et cum melle et aceto simul ...

... Tussis ... calide ... De tussi ... Tussis est ... pulmo ... superflua ... Signa autem ... tussis ... signa ... ex ... frigida ... materia ... tussis ... De ... De ... tussis ... signa ... tussis ... materia ... frigida ... mala ...

De ⁊big poter-ora pcta et deteriora
nitidificata sunt ⁊ bus sue tertio cū ci-
tro et dulci cū. Deinde pstrata et
cū persana bone cētat. Que olā cū
colata fuerīt. cū ⁊ terrā ꝑ libre
decoct. cū ʒ. vna pars dulcis maligñati-
Deum. Et mitridat cū cucumbra bleti-
nerulis. cū amigdalco. et aqua que
ppli. pruna. mīscet. Detur. Item mīscet
gingiber. bolum. cū puero diaglosse-
balaus. cū calor ptipleris. humectatio-
nē cū defluxū. bilioū pulmonis. et
cura redeat. Deinde ergo frigida ex-
hoīb febrīū desperatiua. Si sanare
no possit. detur ypopus cū melle vio-
lato. vel electuariū ysop. Re-
cipe. z. xyo. malue semīa. z. iiij. dari
flumnei. z. xyo. capilloru veneris. bi-
ge pastoris. diagloss. cū. z. b. liqui-
fac. ⁊ 1. omnia coquāt in ⁊big aque
libris. et usq; ad tertia pte redigat.
Cui⁹ pte cocta libra. cū gelet. zucra-
ta. duab ptes exequat usq; ad spissitu-
dinē mellis. Deinde accipe gumi. ara-
gagati. semis tromozū. cū. z. Oiij.
humidi. semis portulace. cū. z. Oij.
papaueris. z. b. fac pulueres. semis
et pdictis. da cū stomachus non
repugnet. Si ⁊ frig patitur
ranē cū ipotu in mollient mutetur
cū ptis et clisteribg mollientibus.
Pectus cū oleo violato et rosato bu-
getur. Cibus passus. no debet nisi
pulli. perdicis. ⁊ cū et empiri
ti. ad solutionē descendit. cito mozit
Quod si euenerit. detur succus
ordei. et milij assatoru. et deinde
bene cocto. cui adiūgat gumi ara-
malluat cū gumi arabico. amigdalo.
et ⁊ zucchero. Omnibg assatis in aqua
qua bibitur. gumi ponat arabicū. bo-
lus atq; sposia. Si ꝑcucurrerit sputo
sus pulueres dato. gumi arabici. se-
mis mirrhe. boli. omniū assatoru. cū
z. iij. amidi assi. cineri mersi. semis
portulace. cū z. ij. sposij. malue se-
mis asse. cū. quagint. 1. Ita pulueri-
tur. et cū oleo rosato fricet. Deinde
cū succo mirtino. et aq frigida. qui
sufficit. Si sanari fetor habuerit
horribile. cū supponat carbonibus.
demiciat mozb. si capilli cadant. ad
mozē ꝓpinquat. Alteratione cū ꝑce-
dit nutrimēti. Aliquādo cū corrup-
tione hūozis et apostema pulmonis.
et hūozibg plegmatis. Vide ⁊micio
morbi. Inde medicina. Recipe liquiricia
capilli veneris. atq; fenugreci. semi
limi. accetis. ficubus. Due passe. cū conta-
dactu ⁊ cetā dyamisū. dyapinea. dya-
fenugreci. dyapassiū. Si apostema
ma maturaueriit atq; crepuerit. ypo-
pus coctus cū melle violato. Ad⁹ et
Si ⁊ig cū apostema ⁊ maturauerit
sanare nō possit. Detur calefactiua
sequis. et sanici mundificatiua. et
tussim adducētia. sicut orobi. farina
aristologia longa et rotūda. pinea.
cinnamū. aliphimus. acorum. costum.
cassia lignea. spica. piper longū. et alia.
Et si ulcerauerit apostema ubi
pulmo macerat. quod monstrabit
et pre pbsistetie pulmonis cū sanatu
pdicta. Detur desiccatiua atq; pibeli
anera. qua desiccet atq; pibeliter
solueris humectationes. sicut tyriaca
arsanasia. Emoroysa. mitridat.
tricū. et alia. Odorifera cū
floribus adgiberi naribg et supe cū
aere. et cum aqua balneari
Cibetum cibis laudabilibus animos gu-
nentibg. melliti dulcat. Omnia
medicina deng cū melle mixta. et
mundificatiua. Si sicut fuerint
ge humectatio apostematis desiccet.
et materia auferat. Deinde detinus
desiccatiua et mundificatiua donec.

Aliquādo cū ꝑ
tractū thoracis agri-
tudo ꝓpter q̄ fit ex
apostema pulmo-
nis. quod ꝑ pneu-
monia.

Aliquid sicut
cū dolore thoracis cum
apostema pulmonis pro-
pter.

Quidam cibus
aqua calida.
et nō det febre
sequente. Si rupto
apostema. Inde
dyapruno. Quod aut.
Si aliquando
dyapassi.

stitutis sicut rosa balaustia acatia gummi dragaganti mastice cum albo bolo sanguis draconis ematitis mirte semine arnoglossa et similia ¶ Galienus. Si peripleumonici inquietant ad febres devenient vel ab initio eas habuerint impossibile est eos curari ¶ Sed tamen si superior inspiciatur constitucione aliquamdiu vivere possunt. ¶ Hec cum medicina desiccatur et indurat apostema ut diu permaneat. ¶ Trocisci iohannis damasceni ad hoc sunt valentes si vene in pectore vel pulmone rupte fuerint consolidant. ℞ boli armeni ana ʒ. iiij. carabe. seminis mirtille. coralli. spodij. ematitis. ana ʒ. ß. gummi arabici. liquiricie succi. ana ʒ. vi. camfore seminis portulace. ana ʒ. x. fiat pulvis tempera cum succo arnoglosse vel cum succo portulace vel cucumeris. fiant trocisci unius exagij. detur unus cum supradictis succis.

¶ Aliud. ℞ croci. ʒ. iiij. mirte. cinnami. gummi [illegible] lenisci. spice. cassie lignee. dragaganti. thuris. ana exagium .i. omnibus pulverizatis mel sufficienter admisceatur. pillule in modum dactilis offerantur. et sub lingua ponantur.

¶ Aliud valens pustulis et vulneribus pulmonis mundificans et consolidans. ℞ balaustie rose. ʒ. ij. sanguis draconis. amidi. thuris. ana ʒ. j. carabe. croci. ana ʒ. ß. tempera cum succo citoniorum et fiant trocisci unius exagij. da cum aqua frigida bibere.

¶ Aliud. ℞ gummi dragaganti. mastice. ana exagium .j. acatie. mirte. sanguis draconis ana ʒ. ß. fiat pulvis tempera cum mirte succo et fiant trocisci.

De reiectione sanguinis.

Sanguinis reiectio duobus modis conficitur ¶ Cum tussi ¶ Vel sine tussi. Cum screatione ¶ Cum tussi a pectore exit et sibi coniacentibus membris. ¶ Cum screatione a gutture et adiacentibus venis. ¶ Procedit sanguinis vel est ex vulneribus pulmonis sive pectoris vel dyafragmatis vel ex apertione venarum pectoris sive membrorum sive ¶ Sanguinis ex venarum apertione ¶ Et sui corruptione ¶ Vel ex corruptione ¶ Vel ex incisione ¶ Venarum apertione ¶ Vel incisione ex humoribus acutis et colericis et salsis flegmaticis ¶ In hoc genere exit de sanguine ¶ Aperto vase ex nimio est motu ¶ Vel expulsione ¶ Vel ex defectione virtutis continentis in venarum ore ¶ Vel ex humorum nimia quantitate ¶ Virtus expulsiva nimium movetur ex acutis humoribus et pungentibus vel ex salsis flegmaticis et pungentibus ¶ Defectio continentis [illegible] virtutis in ore ex nimia quantitate venarum ¶ Humorum cum quantitas [illegible] ora ut coacte et aperiuntur undique mixtum sanguis fluit vel exit cum aperte eas tenuant vel ex aperiat ut ebulliat ¶ In hoc genere multus videtur dolor et tamen nullus videtur exire ¶ Venarum incisio vel corrosio fit vel interior ¶ Vel ex vulneribus ¶ Vel ex percussione vel ex positionibus ¶ Vulneribus ex percussione vel ex casu succedente ¶ Disruptio ¶ Interius ¶ Vel ex clamoribus nimiis vel ex quantitate humorum [illegible] magis vero in genere multo cum pertinens sanguis multus exit et cum nimio dolore multus de venis scissa egreditur ¶ Medicamina sanguinis fluxum sedantia oportet quiete [illegible] multum flatum emitti. cum si per [illegible] tussis et tempus separatum per [illegible] venientes basilica vena [illegible] et sub vel tot sanguis [illegible] ad totam superfluitatem [illegible] ¶ Post in latere illo [illegible] ¶ Vena inter auriculare [illegible] basilica vena minuatur et de eius latere sanguine quantum sufficit extracto autem sanguine si tamen [illegible] si tussis magis caleat sed tamen [illegible] cum cassia fistula digestio molliatur cum [illegible] manna viola [illegible] deinde acuitate sanguinis minuatur [illegible] detur ¶ Deinde medicina detur

Sanguinis reiectio et [illegible] cum [illegible] passionis

/// Aliud ad idem [illegible] abscisa [illegible] deinde [illegible] cum [illegible] et [illegible] et postea [illegible] ad [illegible] restringit [illegible] pulmonis

¶ [illegible] dragaganti [illegible] ʒ. ij. [illegible] ʒ. j. et ß. misceantur et [illegible] cum bolo armeno et sanguine draconis carabe ana ʒ. j. [illegible] [illegible] [illegible]

cū aqua frigida ℔ Alij ꝓuli solidates
et mitigates ℞ ypoquistidos acetice
balaustie floꝝ maligñati ʒ vij gal
le ʒ ij opij . croci . dū ʒ bi tepa
cū aqua pluuiali . et da bibē cū aqua
frigida ℔ Aliud cōfortatiuū et de
siccatiuū ℞ boli gūmi arabici dragā
gadi semis portulace ꝑparij ana ozid
tesꝝ dū ʒ iiij cozni ceruini coneu
le marine coralli ana drā ℔ Aliud
℞ acetice balaustie amidi assi ana
cab mitte ad dū ʒ ij semē acidi ℞
mita citonij semis ad nogloss ℞ fac tro
ascos ℔ Aliud pulu balaust ℞ rose gūmi dū
ʒ iiij amidi semis papaueris balaustie dū
ʒ ij sparij ana dū ʒ ℈ cucurbite acaci
mirtis dū ʒ iiij
℈ pfilij assi ʒ ij
tepa cū succo ac
nogloss
cū aqua pluuiali ℔ Aliud ba
lus sarcocolle sanguis fissuris bernard pe
cozis ℈ paris ℞ sparij dū ʒ iiij semis
citonozū citruloꝝ portulace cucum
bite boli citrabe dū ʒ iij tepa cū dō
virge pastozis ℔ Aliud ℞ gūmi dra
gagadi acetice semis citonij dū ʒ iiij
boli ʒ ß citri medij ʒ ij amidi ana
crule marine trese dū ʒ iiij cozni ce
ruini trefi sparij dū ʒ ij fac pulueres
et ʒ iiij da cū ꝓpo mirthino ℔ Oculis
bus ℞ crule marine cozni ceruini
citrabe coralli dū ʒ ß boli ʒ
ß pfilij assi ʒ ß fac pulueres et
da ʒ iij ℔ Item fortat flos viole cū
aqua frigida mane et meridie . Bal
sucrus rose pillules sucro ypoquistidos
ana semis nogloss ℞ aqua ros viue.
et vuige pastozis ubi sandali et rose
appontur ʒ ij camphore et ℈ Omnia
cū pano subtili ex fiat pastillus
suppone . pillule balet ad egritudi
uarū . Deinde pone sup pectus cozi
cis malignati ℔ Electuariū mundifi
cās pectus de ꝑparij coagulato ℞ ami
di ʒ ß farine fabarū ana ʒ bij semis
melonū . malue dū ʒ bij ozdei mundati
ʒ ß gūmi dragagadi dū ʒ iij boli ℞
minus citonij boragīnis dū ʒ ß fac pulue
℞ add mel q̄tū sufficiat. ℞ cinoptoicis

℞ add dyaspongum
pigrum coagulan t
dragag ana t mirrham
dalg sperid capiendo
add acetos et sulphu
ma.

℞ Ad ꝓpos de rubedi et vomacy pigrus coagulatus t mirtinus mel in
pualibus dat ei sicut sucro apij et liberabit.

Pi tepus fiuit cotiui ſtrangole ma-
ritari ſpecy cū melle violato cocrus
detur ſ cū aq̄ cucumeris. ſyrupus
violatus ſ cū zucchero. maligmati
ſpecy ¶ Cū ſuccus ſuci ſ nutrie dubl ſt.
ſcuit. priſanis. pulmis. ꝓdictis ꝓpo-
tulata. bibi ſ Vngatur pectꝰ cū oleo
violato. cucumeris ſ ꝓpotulate ſuc-
co ſ In bere ſ ad antipno purgeti
cū caſſiaſtula. viola. liquicia. mal-
ue ſemie. mumbis. manna. et ſtilla.
¶ Si coplexio pectoris frigida ſit
et humida. ſtung ſuccugene. cū aqua
calida ſ ſ cū maiori tyriaca ſ mel
licitū cū aromatis ſ aqua maritori
et appij bene cocta cū melle ſ ſ cū
melle vopitu ſ ſtilla. mel vopitū cū
yſopo in aq̄ cocto ſ ſtutriedg̃ cū cali-
dis cibis ſcuit eſcellis ¶ Vngatur
pectꝰ cū camilla et anetho. deinde
ſ ſyrupi ¶ Syrupus cui valet an-
ſelitui. tuſſi. ſtrictis. ī veteribꝰ ul ꝺeſi-
cā. et aute collatis damaſceni. ſ
fiatꝰ ſiccis q̄dragēta. mumbis. c. a-
qua libris. bin. eoque uſq; ī tertia
cola. ſape. libra. ſ. zucchari libra. 1.
¶ Aliud. ſ ſicuti libra 1. aſperge ſuſ
ficit. capillis ū veneris. baſilice. aū
z. biij. vue. ꝓſſij liquicie. aū z. iij.
ſape q̄ ſufficit. fiat ſyrupꝰ ¶ Aliud
valet ſtillis. tuſſi. aſperitui. mundꝰ
pectus. et pulmonē. ꝺ groſſis humo-
ribꝰ. ſ maritori radicis et appij
z. x. liquicie. z. bj. amygdalaꝝ
dulciū et amaraꝝ. z. iiij. maritori
ampſ. yſopi. maluc ſemis. z. ij. mun-
xxvj. ficus. c. coq̄ in aq̄ libris aque
et ad tertiā redige. da libꝰ ¶ Aliud
pauli. ſ. ſaunc. z. 1. buturi. z. iiij.
mellis. z. ij. da libꝰ ¶ Aliud cuſſ
ſ. croci. mirre. appij. aū z. vnij.
euforbij. ſpice. iuſquiami. z. ℈. bo
li. caſſiaſtule. aū. z. iij. croci. z. xb. ſul
phuris. coſtoris mandragore. aū. z. iij.
piperis. z. bj. fiat pilule ī modū
orobi. da z. iij. ¶ Aliud valet ſtillis.

¶ Si plurimꝰ apoſtema ī ꝑtib⁹ ſub diaphragmate
apparuerit ut ſimꝰ ꝓpinquꝰ ſtillis plurimis de
ſolio ꝑ ſtomachū. ꝑ ſpinā ſuggerat. et ꝑ ſuccos
narib⁹ ꝑ hoc ꝓpinquꝰ deſcendit. ut ꝑ ſubtilitatē
deinde ſolidū ꝑ aſſumpſerit. ut ꝑ cultrum ſecetur
¶ Aſſūt et plurimꝰ bene ꝓpinquꝰ ſ. ſi ſuccus
ſ. rhuris. diagragati. z. ij. ſarcocolle. z. ſ. pone in aqua
cola. et cū zucchero ſiue melle da li
bere ſ ſtillet. iuuat pulmo ſuppinq̄
ſolpinq̄ pulmonē. ſpectus et ꝓſtillū
in pulmonē. et da ptagū. ſ. cū aq̄
calida ſ ſtillet. cōfortat ſtomachū
et diureticꝰ ſ. cū melle et ꝓpotulata.

¶ Anguis aug: & plurimꝰ. ſ. ſ.
metritus. et cū diureticis cubē
corpus ſeruidq̄ capiti aſcendit fumū
mittit. Qui cū tuſſiat. cōfundit cogi-
tatiua ꝓpotulata. et opilatos. nō ꝑmittit
cogitare. Deinde cōſiſtit motus ī
cū cerebri cubē. diſſoluit. rodit. ī
ſeriora corpis ꝓcurat. ſudoꝝ ī ſuperio-
tatione fumi balneū. qui cū retrā ſuſ-
tinere nequeat. redit in ſeriora. cōfi-
a capite diſcalcat. ad diaphragma. cōfi-
du apoſtema generat. et inde plurimꝰ
ſub ſitī bona ¶ Si in lacertis bēdat. ſuc-
currendū. q̄ ſitī inter coſtas. plurimꝰ
ducit nō bona ¶ Plurimꝰ bona ſ.
ꝓpria habet ſigna. ſebrim diuturnā. ī
iuſſe ſtinuatione. ꝓcurat. ī latus ſ. manū
ꝓhibere. de latere in latus ſe mouere
tuſſim ſtinuat. aſperitatē arteriarū
morbi cordis vicinitatē. diuturni
bris facit cauſas orthopnoicas. ſ. ſ.
longa ſ. ſpiritus. quia facit plurimꝰ
cubitū ꝓpter nimiū dolorē. laterū pul-
tum facit. q̄ morbū nequiſſimū. ꝓpter
ſimū et pulmē habet ſcōm. ſ. ſ. ſ.
colligatā cerebri ad nerulos. ſ. ſ.
iras tuſſis. q̄ materia apoſtematis
in tuſſientibꝰ ſpiritū ī morbū ſ. ſ.
aliquid opilat ſpūs vias. ſ. ſ. ſ.
natura. iuuat tuſſis q̄ ꝓpellit ꝓpter
lit. ¶ Magnitudo aſperitatis ī ſ. ſ.
ſtruunt ſpūale. ſ. ſ. ſ. ſ.
ſyaſtigma occupauit. morbū ſ. ſ.
pleuriſis. duabꝰ. ſ. ſ. ſ.
humida. cōplexionib⁹. ſ. ſ. ſ.
laterū. ſ. ſ. ſ. ſ.
ſub nō bona habet. ſ. ſ. ſ.
lacertis. ſ. ſ. ſ. ſ.
tuit. q̄ morbus ꝓcurat. ſ. ſ. ſ.
ꝓpriſtit. locus ꝓcurat. ſ. ſ. ſ.
plurimi. ſ. ſ. ſ. ſ.
apoſtema. ſ. ſ. ſ. ſ.
plurimis. ſ. ſ. ſ. ſ.
habundat. ſ. ſ. ſ. ſ.
declinat. ſ. ſ. ſ. ſ.
¶ Nōdū q̄ ſigna. ſ. ſ. ſ.
ſ. ſ. ſ. ſ.
pulſu. q̄ ſ. ſ. ſ.
¶ ſ. ſ. ſ. ſ.
gnatiug. ſ. ſ. ſ.
apoſtema. ſ. ſ. ſ.

apostema epare huiꝰ sermõ lume-
apostē epans fact milit ꝓcreumatis liquam.
pleuritica me-
pleuritis no adeo
cupiet non
epans no nisi tant
appareat tumoꝝ
Aliquãdo ex
ꝑ putredi
sanguis nascit
Aliquãdo ex sanguie calido et colerico.
Aliquãdo ex grosso et melancolico
Aliquãdo humido et flegmatico. Ali
quãdo ex cibꝭ
Aliquãdo ex ebus
Intelligit ex calore
sorcatꝰ. ex ꝙ humore fit morbꝰ
fit rubeus sanguis sgnificat
fit
atrum colera rubea prędict. que
sanguini dñat
niger. sanguis ter-
tiones cũ colere rubee sgnificãt co-
crematones et in colera nigra co
mutatone
albus sgnificãt
flegmatis
Aliqꝭ adhuc modus pos
fit hec diffe-
fit solus sanguis. corpꝰ plenu erit
humor tussis. pauꝰ sitit
colerica
fit materia. corpus ẽ macrũ. tussis
sicca. sitis nimia
melancolica. cor
pus asperũ. pulsus febrilis tardꝰ.
prima plubea
flegmatica. tussis
humida et multa. sitis pua: si ex corpo
sorcatꝰ colorat secũm corpo
sitis. erit sorcatꝰ pallidꝰ. et pituo
sitis pallidꝰ: si ex colore rubeus in sorcatu sanguis
significat. sanguis dignior est
albꝰ. et amabilior est natura aliꝭ
humoribꝰ. obediens cũ sue actioni.
et ad digerendu facilis: Aliquãdo sor
datꝰ ẽ initio ẽ morbi. sicut duc tertia
vel quarta. et semitas materie sgnificat.
facile morbꝰ dissoluit. maxime si
sorcatꝰ sit pluꝝ. levis albus et
per urinã eius in qua nubes vel du
alꝭ: Aliquãdo sorcatur morbꝰ ex
sorcatꝰ materie. et sua durate
flegmatis natura. unde morbi de
figuntur gutas. et cũ diuturnꝰ
Si humidꝰ sorcatꝰ qualitas

Aliquãdo ex apostema ꝓpter dolorem assidentem ꝓpe mamillas flebotomare
debet. assidet ei dolor. sub mamillis dicit ꝓcessꝰ
ꝓpter accidit. Ideo autem hic de
flebotomia ꝓpe colligi opinor
de basilica. que colligatur
dolenti. et medicina
non est
sanguinem. ne calor
de facili. qui debet matutine apostema. Ad
sanguinem ẽ minuere mediana
ꝓpter ꝓpe
cit multa
Ocasio
egestio. et sitis
sitis. defectione significat
virtutis. et pigritia pul. neq; sumus
tueri. qꝝ morbi
mi virtus pari
no possit
Suffocat
ꝓgnia pleure
sis. oportet medicina subsequi. Si
ergo timeamꝰ
apostema quasi
tis
sanguinei sit. si sequat
sepus et
etas. q; iuuenis. Cautꝰ
festinemus non
de basilica vena minuat. De latere
ubi sitis
potat. acuꝝ augmentet
dolor
magnus
si dolor assidet usq; ad fau
ces. qꝝ ipsum
quasi
nazamuton
precipit
ypocras
cũ loca superiora late
ri doloroso in dolore sint colligata. ba
silica vena ẽ incidenda
sunt
si inferiora
loca lateri doloroso ẽ dolore sũt colligata. fumigatio ẽ danda
Si ipsum
sit virtuosꝰ. non cuiuslibet alia. nisi que
in flebotomia ꝓcepimꝰ. observanda
sunt
flebotomiandus ẽ. maxime si sit
sanguineꝰ morbi spes
Ocasio si virtꝰ
defecerit. non oportet flebotomari.
sed quanto magis possumꝰ custodire.
flebotomia cum ẽ molestissima cũ
defectione virtutis
Oportet ergo equitꝰ
mia
quietis. et cardiaca
acumen sa
guinis mitigatiua et dissolutiua. sit
sit viola. malue
ordeu mundu
in aq; coctus et colatus. cũ oleo violato
misceri
Deinde panis lenei subtiliter
infundi. et dolenti loco superponi. frigi
di si
sepus calidus sit
calidi
Si febris no adeo
sepe
Si
fortis pueris
et admisceatur cum milio
Et cũ pri
ma nutriendus ẽ et zucharo
Si fe
bris fortis sit et diuꝝ egestio. cũ
syrupo violato
Si febris sit mollis
et nisi fortis. diuꝝ sit imbecillis liqui
tia. pessimi cronici. tosti
In fine dieꝝ
denuꝝ unctis panis levis cũ amigdalo
et zucharo
Si ipsum in deputredine
habuerit nullꝰ comedere
Si sanus
fuerit. neq; hec dicta sufficiet. Sanu
cum cibis malue. crispelatina cũ amig-

dalcis. Et fiet ducs ⁊ pruriginē. olā
calidaria pt̄ pripanā cōfricada. et mi-
xta panis tritū data. Cū tussis fit
frōtis det̄ ⁊rupus mundific⁹ et pil-
lule q̄b in tussi calida dyamq. date sūt.
Cū fit sapiēs humectāda ē natura
eiq cū mamia cassafistula et sūbq.
Cū mala morbi durissima fiāt et cole-
rica et cataplasmata frigidissima
mollia. panis dissolutiua fiāt facie da-
ficut de malue ⁊ edere. viola. pdalis
albis. ordei farina cortic⁹q cucumbe
cibq pistatis. et cū puero reptilium
distrepans. del pectulare puero cū oleo
violato Cū fit sapiēs mollicies na-
tura ē cū puero cucumbite. mamia. mel
⁊ violato. cassafistula Multū cauē-
da ē in hoc morbo mollicies nature
nisi cū sit multū necesse ⁋ Huic cū
morbū sēp solet sequi vētris solutio.
que hic potest poni Cū tussis fit
frōtis cū cōtinuāde vētris. viola da-
da et mamia. cū dq̄ ubi iuuabe sūt
cocte. et ⁊rupq violatus que dictum
sumq. Cū egestio cōtinua fuit inane
demq pillule cū puero maligna dul-
cib⁹ ⁊rupo violato. ⁊ olei violati
⁋ post duas horas pripana cū zucca-
ro dein duas et maligna pug-
geda ⁋ Hugat⁹ locus cū oleo violato.
oleo rosato. cera alba. dragagāt.
⁋ Illitus fuci da sūt cataplasmata
de pollio et portulaca et oleo vio-
lato. Cū ⁊rupus violatus valet plu-
ries nas⁹ calori pectoris. tussiq sictis
et in mictu pruriēs. ℞ violi. dragaga-
ti. semē citonij. ordei mundi. semiuis
malue cucumbite. cucumeris āā ʒ. vi.
iuuabe. ʒvi. dā in q̄tuor libris aque
cucumbitine. aque. usq̄ ad dimidiū. cola et pone zucari libra. 1.
et fiat ⁊rupus Cū morbi materia
ex flegmate sit humido et flegmatico
grosso. et melancolico. oportet ⁊rupo
mi loco hoc cataplasma. ℞ semis

limi ʒ. iiij. malue radicis ʒ. iij. fenu-
greci. ordei mundi. āā ʒ. ij. fiant pul-
uis et colet et postea cum
aponat. et spongia ubi ipsum locū
doleri ponatur et miluī. sūl ipsum
sterculo ponat. vel cum melon. aut
melliloti. semē limi fenugreci. malue
et ordei. dā pistata. cataplasma fa-
cū cucumeribus silbus. cucumeribus
sūt fontis. detur ypopus cū melle vel
vel prassio ⁊rupq Det̄ electuariū
et medicina in frigida tussi ducta
morbus in declinatione sit papa de
mq et melliotū Hugat cū cucumeribus
hec. anetum dapnelcon Illuuiebus
et cū cucumis iuue. et amigdalis
Tremor cordis ex
ghudinis et coadunata in cis
cūdatibus cor pellicul⁹ Hic morbus
tamus et ipsi⁹ subito fiet cū hec
ghudinis cordi ipsius Cū ghudinis
pigritia sit et colerica. fiet cū
tremore cordis calor. et sitis. Nec
tus altus Cū ex grosso pigritia
et melancolico. fiet timor et tristitia
pigritia. sine sitī Aliquādo fiet cordis
cus morbus cū necessaria cordi mu-
munitas Cauē sagus pituitis et
clausus ab egate egredit. ad hec
ligimq in egate. nec cibus hoc ipse
miratur. sepe in stōcho Aliquādo
cōdunata in stōcho acuti ghudres pugi-
res frōtis. Inde cardiacus nascitur
morbq Cordi ergo medicine
hoc medicā sit digestiua. cōfortā-
ex q̄bus fiet ghudrib⁹q Et ex pigme
sit nec colerica. balsamica bona minuēs
Et cū repus humectās et cōfortās
no sanificans hoc cibus cū
demq cassafistula. iuuabis. anetum
viola. prunas et sillā Det̄ borraginē
puero. sanicule. malignantes in aquam
bibēda ⁊rupū iuuabunt. pohanq. pipa
maligna. cruciferis. ⁊ fenugreco
cū cibis bonis. q̄lentis. sepe edulis
cū pullis. cū maligna et zucha

Signū q̄ auctus de cū ductū passio
cause habent. q̄uis. ⁊ ex flegmate augmēt
gūis. mixto melancolie et calore cū sitis. q̄
cordis. hoc auct⁹ pappo q̄b⁹ ē cū
bre. ⁊ fiet pius frigus. nec cruor ex
ē cū pula cordis. et ex hoc
⁊ dā fiet ex pauiditate. pigritie nec
auct⁹ fiet cū frigus. sitis dies sēp nec
et cū patiēs ex pleuritide. pulsus
⁊ bilis decretū gangliziet cū dq̄ cōplata. bilis. et
cūdiacā passionem. et frigus sitis.
frōtis.

hoc passio mest

¶ Sanitici ibq; a mestruis et emoroidibus ¶ Cui cuq; e hauri minus et fortis corpus dissoluit agritudines membra et eius naturalis deficiet calor extinguitur. Unde cor necesse est patiat ¶ Mulieribus subita caloris in frigidu poros operiat. Sumu in interiora corpus claudit unde cor patiat et syncopis aggrauat ¶ Mulieribus frigoris in calidu subito corpus rarificat. calor et natural dissoluit. unde calor minuit cordis et deficit

splendor extinguit ut calor

grauat

¶ Aliquando syncopis ex anime accidentibus et sicut subito timore uel gaudio patuerunt hoc patiuntur decrepiti uel debiles

timet uel gaudet

¶ In letitia cor dilatat subito et apertum multi cum hoc cum subito timet uel gaudet in syncopim cadunt. Cor enim cor cum timet minus constringit et calor sumus naturalis recundat et non dilatat. Unde patiuntur et deficiunt ¶ In letitia dilatat cor et subito apit et calor naturalis in exteriora exit corpus et ita deficit du refrigerat. ¶ Aliquando dolor minus syncopim facit. maxime si in membris sit sensibilibus. preter ydeas videmus ¶ Hec sunt syncopis cause et significationes sue. Cuius species unaquaq; suas medicinas uidere habet.

duplex e thero que dicit humectabit obstructo aliud t marcid morbi repellit do-

¶ Omni tamen sua medicina talis erit fuerit data. Unde fiat morbi in primis uidere habet ¶ Eo uno uiro. inde dum quid facti debeamus. ¶ Si sit ex plenitudine. mittimus aliquo syncopim aqua mittamus in sternutatoria facta. stomachus afficiet. nares teneamus. aurea ligemus. pedia uel digitu in ab mittamus. ut omnis fluxerunt quidem deficiet finiet et hoc non medicandu erit ¶ Si plenitudo in toto corpe sit. calor tenet dandu erit. et pullule. et omne quod habundat deficiet deponet ¶ Dabunt ergo quinque et mollificantia. quinque liquantia. tyria. cassia. fructuque. cui succo anisi et apii ¶ Cibi dandi leuiores sicut pulli assati cum aceto ¶ Omni tamen potus cibus et non parum ¶ Si plenitudo sit in stomacho. dandus est vomitus deinde diatrion. piperon. dyanthi ¶ Si ex cruditate sit quidem frigefaciemq; cum pruritus et sudoribus ¶ Si plenitudo sit in deficientibus maxime in interioribus. et superiora pinus faciamus ¶ Syncopis ex inanitione aqua refrigerata in potu. manet et tenuat. stomachi afficiemq; pedes ligemq; ¶ Si ex repletione membris. sicut nauibus. et ex omni liquidis superiora membra plus et ita potus aura. ¶ Si ex interioribus sicut membra et emorroidibus. pectus membra ligat. sicut manus et omnia membra ligat. sicut manus dat calor venit dei publice et calor et ad frigida migrat ¶ Unde gaudentes omnes inopi deficiunt aque migrat. Unde mitigant aque migrat et ex autus hilaritas sit de. migrat et ex autus hilaritas deficit. ¶ Si ipsum caput dolet et omnibus febres habet ¶ Aut calidu sit ex ydeas in discretibus ¶ Aut membra pituita et quidem cum ex tussi ¶ Ita syncopim inanitione iuuari oportet sua ex habet. sicut vesti. mittendum. malo cuius. Unum mistu cum laudabilis et aqua. sicut vesti ¶ Syncopi cum sentire et ipsum in digesti reducere pristinum. causam syncopis labore aq; cum dare ¶ Sanabimus ergo medicaminibus. quas sua loco quibus sed ita dedimus. quibus sed ita dedimus. quibus loco suo dabimus ¶ Decrepitis nicione sagittis non balneabuntur in sudore ¶ Mestruis cum mundi in ipis 208 constipari et opulari. non vulnerari et mollificari ¶ Mollienda et in loco uacuat sicut et frigidu dent vulne. et in domo asperg palleas mista. bum ¶ Unguentis vesti et sicut ung cum oleo mirtino. vestro. pectoris quies ¶ Sicut hoc ipsum quibus in stomacho acuti sint hydropicis mundat cum cor dissoluit. quo gus cor claudimus pores ¶ Humidis

in dispositione sincopi subveniendum est que inanicione ¶ Si sincopis ex calore fit nimio ¶ vel ex mora in balneo ¶ vel ex aere calido [illegible] aqua frigida in facie [illegible] aspergatur [illegible] cum aqua frigida [illegible] et subtilis [illegible] cum eadem aqua. ¶ Faciei [illegible] resolvenda in parte unde ventus flat ¶ Ante faciem eius cum flabello ventum faciamus ¶ Frigida et odorifera odoret ¶ Malagranata. medulas citrinorum damus ¶ Dyarodon [illegible] odores circumeunt sincopi utilissimi. Si vero ex nimio fit frigore. oportet calefacere quantum plus possumus ¶ Cum vino [illegible] demus tyriaca maiore. melle rosato. balneum aromaticis odoriferis. ¶ Si sincopis ex accidentibus fit anime. odorifera sibi faciamus odorare ¶ [illegible] ieiuniumque auferre. et mente et mentione sua in balneis occupare. vinis odoriferis. et musicis instrumentis. et pluribus

de apostematibus mamillarum.

Si in mamillis aliquando nascitur apostema sive tumor qui diversis fiunt modis ¶ Vel ex corrupto et putrefacto sanguine ¶ Vel ex aliquo alio humore ¶ Vel ex lactis coagulatione et eius putredine ¶ Ex colore panni unde apostema fieri potest intelligi. ¶ Si enim album est et lividum ex coagulatione lactis fit. Cui oportet subvenire medicina. ne panni [illegible] se colligat ¶ Si ex sanguine fit vel colera. frons rubea. et galla pistata cum oleo rosato desuper est ponenda ¶ Vel faba cum albugine ovi diu pistare ¶ Vel cum succo solatri. [illegible] ¶ Vel bolum et succum coriandri. et oleum rosarum. ¶ Si ex frigore. mica panis supponatur cum apii fronde ¶ Vel farina [illegible] fenugreci ¶ Et mellilotum cum [illegible] ¶ Vel crocus cum lacte mulieris ¶ Si durum apostema fit [illegible] suppone. et farine [illegible] molendini ¶ Si ex coagulatione lactis. [illegible] et semen lini

[illegible] mamille [illegible] medicina [illegible] ¶ [illegible] coagulationem lactis [illegible] ¶ [illegible] habundancia lactis [illegible] ¶ [illegible] lactis copia [illegible] ¶ [illegible] ¶ [illegible] habundancia lactis [illegible] mamillarum ℞. farina fabe cum [illegible] ovi pistata

¶ Aut oportet in [illegible] lacte sive [illegible] allaborandum. spongia in posca intincta bis in die bis in nocte in mamillis apposita valet [illegible] ¶ Aliud ad dolorem vel tumorem mamillarum. folia [illegible] superligatam ¶ Aliud. ℞. farina fabe [illegible] et ovi [illegible] dolores et tumores [illegible] superposita mundat ¶ Aliud marrubium album cum spongia [illegible] dolorem sedat superpositum.

farinarum. et oleum rosatum [illegible] crocum superponas ¶ Ova cum corticibus suis in oleo rosato insimul pistata ¶ Ciminum cum melle temperatum ¶ Radices caulium. menta. farina palearum ¶ Quia hec apostema dissolvunt. et lac stringunt. Bittonica sal facit et faba.

de ascella vel fetore

Multi patiuntur in ascellis vel fetore vel in coitu ascellarum fetorem. unde humores in corpore sufficiunt esse putridi ¶ Convenit ergo purgari corpus ¶ Deinde litargirum accipiamus. temperatum cum sola aqua. vel aqua rosata. et ungamus inde ¶ Bittonica facit [illegible] cum aqua [illegible] alumine. sive mirta. sive [illegible] ¶ Quodcumque horum cum aqua temperatur. et locus ille ungatur. eliminatur. ¶ Aliud. ℞. litargiri ʒ ii. aluminis ʒ i. rose. mirte ana [illegible] ʒ i. mirre [illegible] fiat pulvis. lava ascellas cum vino. et pulvere hunc inicito ¶ Idem facit mirta sicca et pulvis [illegible]

¶ Aliud [illegible] cum melle et [illegible] dolorem [illegible] mamillarum [illegible] ¶ Aliud [illegible] et cum [illegible] lactis coagulationem [illegible]

¶ [illegible] via cordis [illegible] ad modum follis [illegible] ex vaporibus [illegible] de humoribus [illegible] per [illegible] et [illegible] corporis bene [illegible] purgari. deinde sequuntur remedia. que auctor ponit.

Incipit tabula quarti libri huius

¶ De difficultate glutiendi ¶ De defectione appetitus cibi et potus ¶ De nimio seu canino appetitu ¶ De irrationabili appetitu ¶ De defectione appetendi potum ¶ De siti ¶ De eructatione ¶ De singultu ¶ De fastidio. ¶ De abhominatione ¶ De vomitu ¶ De inflatione stomachi ¶ De angustia sui ¶ De lienteria ¶ De dissinteria ¶ De ulceribus que est dolor intestinorum ¶ De colica passione ¶ De lumbricis et ascaridibus in intestinis ¶ De emoroidis et apostemate ani et ani [illegible] ¶ De mollicie et prurit ani. que dicitur palpa.

Incipit liber quartus. et primo de difficultate glutiendi.

Quoniam in tercio libro [illegible] superiori morbos et medicinas diximus membrorum spiritualium. consequenter ordo exposcit tractare de membris attinentibus cibariis. et de eorum medicinis ¶ Incipiamus ergo a [illegible] meri. qui ab ore cibum ad stomachum ducit ¶ Est autem totus liber iste [illegible] capitulorum ¶ Ysofagi meri magnum est [illegible]

[illegible] ¶ [illegible] ¶ [illegible] plus [illegible] amaritudo.

De canino appetitu

bone, deprime cruda, cruenta cuius
nodi. ¶ Oportet ergo medicina adhi-
bere ad ordinem stomatici. stomatici
dyameson. dyabasilicon. electuarium
malorum ignatorum. et alia ponuntur et
cetera in. de irrationabili appetitu.

Aliquando quidam homines appetunt
inducere irrationabiliter. scilicet
creta. lateres. carbones. et alia corpo-
ra adiutiua. hoc ergo fit quia mulieres
frigide nature. et pregnantes materia
quadam malis et putridis humoribus
stomachi infestantur. nec ex aliis ne-
cessariis ad ipsas deficientibus. sicut menstrua
in mulieribus. cum ea deficiunt. quare
menstrua ad stomachi demittit. ¶ Diuersas
huius appetitus secundum qualitates humorum in
stomacho se coadunantium considerat. Quos
cum medicari velimus. oportet cum melle
coctis demum. et sine labore euomere.
¶ Postea rectores sine sale demum. ¶ et
pluries inducere radices cocti
coctas in oximelle. ¶ et post cibum be-
ne bibat. Deinde ¶ nutriatur cum bono
pane et volatilibus lusticis. ¶ Si crete
appetat. demum cineres. fabas. et ius
assatum. ¶ Similiter has medicabimur.
si humores nocuos expelli laborum
sine labore et angustia cum multa vo-
mitu. ypeappigra. pulpulis amaris.
¶ et stomachum exterius exhibimus
corporeum. cum mastice spica. rosa
absynthio. oleo nardino. ¶ Demum
amisu. et mastice. et amaris. et
ciminum. media ante cibum et post cibum.
¶ De hac correctione oportet cibum da-
re. si cum damonum manus. et minus.
cubebe. ... egla ponder. zuccari. quibus
fiet alie species. siue pulueres. et da
quibus possit pati. de deficiente appete.

Aliquando vero de potum:
bibere di austere appetit. ¶ Quod
scilicet ubi modis efficit. ¶ Quo minus
et humidis humoribus stomacho dominantibus
vel quo sepibus deficientibus humidis vel
quo corruptione nutris. ¶ Cum talium
medicari oportet humores abstinere.
¶ Si humores pituitosi mixti mixtis pro-
cum vomitu atque poluicione sint purgan-
¶ et medicinis cibi et potus dari qui
malorum humorum sint. multa ciborum
malorum qualitatum in bonas mutatiua. ¶ Si
quo frigiditate sit. quod nimium ex cibis
calefaciendus et stomachus cum cibis medi-
cinalibus. et antidotis odoriferis et
ubi cibis. ¶ Si vero quo mortificate cibis
bus crudis et stomacho pessimum et pigrum et
mortis denudatum de sitis.

Aliquando sitis augmentum ex defectu
one calida membrorum posterio
rum. vel epatis. sine ex appe
titus. ¶ Si cum ex
sitim habuerit ex membris posteriorum. qui
adiuuat in frigiditate expedi. quod
si ex aqua bibere. ¶ Si ex
sitim. dolorem in dextro
aqua ebibita. quod quidem sine ambitione
plurimum apparuit potus per hec ma-
bra et stomachi. ¶ Sitis stomachi duplex
tur modis. ¶ Secundum aliquem ex putri
ebullitionem et ardorem. sicut fit
in febricitantibus cibi. vel potus putrefac-
calidos accipientibus. ¶ et secundum quem
urinose ex stomacho humores mul-
ritos habuerit. vel flegmata pessi-
¶ Si mutatio stomachi ex sola calida
sitis. bibendo aqua frigida corrigitur
¶ Si ex colericis stomacho calidis ex
amaritudine in bucca sentit. ut
bibere. et fumum gula mordente pruni.
¶ Aqua bibita cito calefit in stomacho
¶ Si ex pituita flegmatis sentit pessi-
dine in stupore sitis contingit. ¶ Si
calida bibat. ¶ Cum ergo aliqua bibe
mo sitiente oleum. naturale
oportet paulatim. si ex copiosum
sit calida in membris interioribus
istemo refrigeratiua. sicut cibi
cucurbite cu zucchero. vel pisane cu
rupo violato. ¶ Auxiliamur cu prisana

¶ stomatico. stomaticum
stomatici autem sic-
ex alij. ex pyx. ego
rinamomo. et alijs
aromatis. ex alijs
bis.

¶ Sitis humoris cholerici
exercitati. vomitu
procurat. quibus hu-
mor subtilior. qui
multicubis siquidem
no debet dari. qui ex
dico riuidus et mos
bomici per medicina.

¶ Sitis aliquis calidus ge-
nitus de cibis multis
dis multis. modis
possibilis. quia valeat se posse abstinere a potu. cum per anni tempus frigus
exercitet dicta. et ne multis sitiret

De cructatione

Eructatio fit cum cibus cum humore et flatu ventositatis ad os stomachi ascendit et inde per os emittitur. Et fit ex debilitate virtutis retentive et digestive stomachi et ex nimia repletione ventris et ex cibo humido et ventoso et ex potu aquoso et ex fumositate cibi et potus et ex debilitate caloris naturalis et ex frigiditate stomachi et ex malitia humorum et ex malo regimine. Et fit ex debilitate virtutis retentive et digestive stomachi quando cibus et potus non bene digeruntur sed corrumpuntur et putrefiunt et ex eis vapores fumosi ascendunt ad os stomachi et inde per os emittuntur. Et fit ex nimia repletione ventris quando stomachus nimis distenditur et ideo cibum et potum non bene digerit. Et fit ex cibo humido et ventoso quando cibus et potus humidi et ventosi in stomacho putrefiunt et vapores fumosi ascendunt ad os stomachi et inde per os emittuntur. Et fit ex potu aquoso quando potus aquosus in stomacho putrefit et vapores fumosi ascendunt ad os stomachi et inde per os emittuntur. Et fit ex fumositate cibi et potus quando cibus et potus fumosi in stomacho putrefiunt et vapores fumosi ascendunt ad os stomachi et inde per os emittuntur. Et fit ex debilitate caloris naturalis quando calor naturalis debilis est et cibum et potum non bene digerit. Et fit ex frigiditate stomachi quando stomachus frigidus est et cibum et potum non bene digerit. Et fit ex malitia humorum quando humores malitiosi in stomacho putrefiunt et vapores fumosi ascendunt ad os stomachi et inde per os emittuntur. Et fit ex malo regimine quando homo male regit se in cibo et potu et in aliis rebus necessariis.

Signa eructationis sunt quia homo eructat et sentit in ore suo humorem et flatum ventositatis et sentit in stomacho suo frigiditatem et humiditatem et sentit in ventre suo ventositatem et sentit in capite suo gravitatem et sentit in oculis suis caliginem et sentit in auribus suis sonitum et sentit in naribus suis fetorem et sentit in ore suo amaritudinem et sentit in lingua sua asperitatem et sentit in dentibus suis stupefactionem et sentit in gutture suo siccitatem et sentit in pectore suo anxietatem et sentit in corde suo palpitationem et sentit in hypochondriis suis tensionem et sentit in latere suo dolorem et sentit in dorso suo lassitudinem et sentit in renibus suis dolorem et sentit in vesica sua ardorem et sentit in genitalibus suis pruritum et sentit in femoribus suis debilitatem et sentit in genibus suis debilitatem et sentit in tibiis suis debilitatem et sentit in pedibus suis debilitatem et sentit in manibus suis tremorem et sentit in digitis suis tremorem et sentit in unguibus suis livorem et sentit in cute sua pallorem et sentit in carne sua macilentiam et sentit in ossibus suis aridum et sentit in medulla sua aridum et sentit in sanguine suo corruptionem et sentit in spiritibus suis debilitatem et sentit in virtutibus suis debilitatem et sentit in operationibus suis debilitatem et sentit in membris suis debilitatem et sentit in toto corpore suo debilitatem et sentit in omnibus membris suis debilitatem et sentit in omnibus humoribus suis corruptionem et sentit in omnibus spiritibus suis debilitatem et sentit in omnibus virtutibus suis debilitatem et sentit in omnibus operationibus suis debilitatem et sentit in omnibus membris suis debilitatem et sentit in toto corpore suo debilitatem.

De singultu

Singultus est motus brevis depidendo quo pellit rem nocivam. Singultus multis fit modis de repletione de inanitione et de corruptione cibi in stomacho. Singultus fit ex frigore cibi in stomacho. De singultu fit ex debilitate caloris naturalis et stomachi. Singultus est motus brevis depidendo quo pellit rem nocivam. Singultus multis fit modis de repletione de inanitione et de corruptione cibi in stomacho. Singultus fit ex frigore cibi in stomacho. De singultu fit ex debilitate caloris naturalis et stomachi.

aliquid cōtrariū nocebit: nl ipediat.
¶ Et aliquādo ipediuit. Cetroplas i cēp
ponamq; cruda ¶ medicina dlā fuciamq;
qua in stigilis fricatu diuinq; qui de
portore egredit ¶ Caliens cui inquit
nitur sēp. Recipiat sumac. cimini. q
ūmul pista. cū aq; bulat frigida. multū
cōi mudet. ¶ Si comixtio ex defectione
stōchi fiat. nec cibū sibi bñficiū reti
nere possit. Recipiat omne scriptū
et adziserū medicamē. seu cibū qu
dat mēta pistata cū oleo rosco repara
ffecto est dare nō ne stomachū:
Cetera frigida et grossa nascens
gūdo i cupite. qz cōtrib matio naturaliter
pueri supiora ¶ Nascit autē in toto corpe
maxime in yppochondrijs. ¶ Est autē in
flatio bel de ciboz bus crudis. bel melā
colicis ¶ Differūt aūt ab illis. qz de crudis
ciboz bus ē mollis et humida ¶ de melāco
lica spissa et dura. ¶ Cuius ifecto cū
ueniat. oportet ut sibi fuciam⁹ cū
medicina cētrarijs cōtrib dissoluāmus
animo. in oleo cocto bugine stōchi ob.
mantū. apiū. petroselinū. anisi. dauci.
calor. ¶ Si stōchus fuerit nimis frigidus.
cū oleo de fuciamq; ruta. semē. baccas
lauri. nittamus. bel diampnelid. mastu
cis. olibi nardini. bel diampnelid. mastu
pistata. et cū mellē cocta. detq; ad bi
bendū in modū cisteris cū puero apij.
cimini. z. ß. similiter caliet ¶ Idem q; et
to ¶ Idem aqua calida. bel cū vino coc
to ¶ Idem antidotū dyachimenon. dya
mastu. diampd. fucugene. dialbā
tegal. ¶ Cū polipodij. calamētī. aū. z. ß. fuc
ad vnā redige. dola et da bibē tertia
pte libre. cū oleo nardino ¶ Cuius ma
ture. et fistula fistula. similiter caliet
¶ Cuius mūdi. et fistula fistula. similiter caliet
medicinis simplicib seu cōpositis. cortic
et colatus. cū amigdalis caliet ipla

cionū ypocondrie. et cetrosticū mela
colice ¶ Ceterū in medio cētris cura
dās umbilicū sine satisfactione. multū
debet iuuare ¶ Iuuat aut sopiq. balne
ū. optimū. ¶ Optimū caliū ipsius
in stōchi. ypocondrie. et ad frigidā cē
trostricē. ¶ Iuuat ari. anisi. cimini. aū.
z. ß. aristologie lōge. squinanti. cu. po
balsami. aū. z. iij. calamenti. anicēs spi
ce. spodij. aū. z. ij. mastichis. croci.
gariofili. aū. z. j. Oīa pistent et cribent
libris ducti mauri coquat. deinde cum
pe amigdalis libra una. Oīa coque
quo adusq; ad oleū redigat. da libre
z. iij. in pueris herbarū supdictarū q̄ndā

Cetera sēp de angustia pul:-
patūtestina. bel ex grossis
chimis ingestis. bel colericis quādā
fuctibus grossi medii. fuerit patiēs
qui sepe pozris cruēt. et sitibus ¶ Ex
grossis chimis cū intelligimus ex mag
no dolore sentiente ī intestinis. bel
ibi manere cū gustatu ¶ Si ex hūo
ribus pcolericis. dolor minus sentiet
cū calore cū sitī ¶ Ex cetrostricte
grossa mutat dolor de loco ad locū
gm gulacio ē ī superioribus cētris: ali
quādo tortura ē cū digestione. aliquādo
nō. ¶ Si ex grossis ē chimis ex spē
missionibus intelligēt dictis. Dandū
ē cāmpobalsami. mictū. mentā. aū.
exagiū. j. postea cū aq; calida. Idem q
z. ij. similiter fucugene cū apozimate
dauci. cetrumeos. aū exagiū. j. ¶ Cū
papa caliet similiter. ¶ Si ex colerica
fuit rubea. detq; pstillū loctū cū semine
pozulace. semen cucumeris et malue
cū pzupo albo. oleo rosato. aq; fri
gida ¶ Si ex cetrostricte fuit grossa.
dem semē nasturcij. apij. ¶ Si solu
bilis fuit. nō apponit ¶ Si scoparij. sili
apij semē. anisum cū aq; calida ¶ Si
diana caliū ipsius. cetrostricte desi
cātoriū. et emorroidib. ¶ Iuuat. cucu
pōdus ēsse. fuit pulueres. pstica cum
oleo amigdalis. dans iciunio exagiū

pulueris anisi. aū. et nō ex ḡnerib oīb dcis appiri. nō pūdus. et
ex exagiis ipsi pulueris pulueris. ¶ Iuuat. cassie
ri. cū cāmpobalsami. cubebe. baccarū lauri. aū. z. ij. rute. cimini. aū.
tulati. aū. z. j. pūdi allu. et rubei. rose. aū. z. iij. liquirice. ℥ j.

ad oleū rosatū. aq; frigida.

nō ex hoc exprimē
to dcis placēdas
i dcis caliū cū
liat cū caliū cū
ex frigida cū. et
pulueris cū da
ri. ex capitis et
pedibus nudandis

mirre

¶ Trocisci valent colerice passioni tortuose et inflationi. vomitum angustie sitis. ℞. apii, semen anisi ana ʒ. viij. absinthii ʒ. vj. mirre ʒ. iij. fac pulverem tempera cum aqua faciendo trociscos. da bibendum cum vino. ¶ Apozima valens mollicie stomachi ventositati tortuose dolori. ℞. frondes lauri ʒ. j. piperis ℈. j. carpobalsami ʒ. j. reubarbari ʒ. ß. fac coqui in aqua et da bibendum. ¶ Aliud similiter valet mollitiei stomachi ventositati tortuose dolori facienti frigiditati ventris. ℞. carpobalsami. cimini ana scrupulum j. zinziberis galange. ciperi ana ʒ. ij. omnia pistentur et coquantur in una libra aque. coletur et cum trociscis bibendum detur de absinthio vel de aniso vel lacca. ¶ In tortura cum passione sit colerica. medicabitur sicut in colerica passione dictum est. ¶ Si vero podagre et solucione medicabitur sicut in dissenteria diximus. De lienteria.

[illegible]

Lienteria est egestio comesta vel ebibita in eadem qualitate qualia sunt accepta. ¶ Galienus hanc passionem diffinit brevissime. dicens lienteria est digestionis ablatio cum cibus in stomacho nullatenus mutetur in liquore. nec in colore. nec in odore. ¶ Hec passio nascitur ex defectione virtutis retentive in stomacho. vel ex vulneribus in superficie stomachi et intestinorum. ¶ Defectio retentive virtutis est mala complexione stomacho dominante. vel intestinis. Hec complexio si est perfecta et firmata. ut egestio negatur. ¶ Aliquando intra stomachum est et intestina humor primus unde nascitur et flegma patitur. Intestinum ex extremitatem superficiem scilicet inseparabiliter accidens. Exeunt cibus illico cum ingredientur sine ulla digestione vel expressione. ¶ Vulnera in superficie stomachi. vel intestinorum causam habent humores colericos acutos pungitivos. et frequentes retentivam virtutem velociter. antequam digerere incipiat. ¶ Hoc modo intestinum punctura sentit et ardorem ¶ Aliqui medicine festinemus in dis

efficit

[illegible]

[illegible]

[illegible]

senteria mutatur. ¶ Hec species lienterie non habet extremitatem in principio. sed si quandoque appareat album morari in stomacho et tamen diu figere. donec natura diligenter quantulum mutatur. unde natura in sua actione remissa. ¶ Sed cum dicamus intestinum nichil tenere in stomacho. ¶ Unde hoc fiat est inquirendum. ¶ Aut enim ex defectione virtutis retentive in stomacho ex vulneribus stomacho. vel intestinis. ¶ vel ex vulneribus. ¶ Si ex defectione est virtutis. videndum est unde defectio fiat. ¶ An ex mala complexione sibi dominante. ¶ An ex materia ibi adunata. ¶ Si fit ex materia que medicina desiccandi sunt humores cum medicina. ¶ Si vero ex complexione deponatur. ¶ Si mala fit complexione. interrogemus infirmum an ardorem sentiat in stomacho. et siccitatem et fumosam eructationem. ¶ Ex his enim diligimus quod ex mala complexione calida fit. ¶ Si non sentit. sed multum comedit et cibum digerit. quod indicat medicandam frigiditatem sit. ¶ Si ex calore sit ponamus contraria. ¶ Si ex calore sit. paremus contraria. syrupum demus citoniorum. pirorum. syrupum rosatum mirtinum. vel de malis. vel de nespulis. ¶ Quecumque horum volverimus. ¶ Demus cum spodio. ¶ vel trociscos de sandalis. ¶ Zucaram de rosa. dyamargariton. dyacitoniatum. ¶ Emplastra ponamus frigida et odorifera sicut sandalos. rosam. camphoram. et psillium. ¶ Acidi succo nutriatur. et cum pullis gallinarum. fasianis. ovorum vitellis. que omnia confectioni cum aceto vel agresta acidarum malorum granatorum acidi succo. vel cum aceto pomi citrini. ¶ Si hec omnia coquantur in sumac. fit utilior medicina. ¶ Bibat infirmus in aqua ubi cocta sunt yproquistidos. cortices castanee. flores malogranati. cortices eorum et similia. ¶ Si ex frigiditate maligna fit. detur infirmo succus citoniorum. diacostum. diacitoniatum cum menta. ¶ Emplastra imponamus stomacho. ¶ Cathaplasma de mastice. cum ladano. oleo nardino. oleo mastichino. ¶ Cibaria demus stiptica et aromatica. stomachi confortativa. ¶ Si ex defectione virtutis

mala

[illegible]

[illegible] in passionibus intestinis. valent medicine [illegible] lenitivos [illegible] vel [illegible]. // Et [illegible] stomachi valent clisteria mundificativa. sicut [illegible] [illegible] intestinis. valent [illegible] // [illegible] opus mundi[illegible] pro [illegible] et [illegible]. post loco mundificato [illegible]

vulneribus habueris. oportet ipsum mo-
dari mundificativa putredinis comes-
tiva male carnis de vulneribus sicut
[illegible]. mellicratum. et similia. ¶ Cum vero
certificatus quod vulnera sunt mundificata.
et materia eorum purgata. // deinde dent
stiptica et subtiliativa sicut rosa. ami-
dum. bolum armenicum. dragagantum. mas-
tix. sanguis draconis. succus arnoglosse.
crocus. spodium et similia. // Et sirupus
seminis psillii cum oleo rosato et aqua frigi-
da. // // succus [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] // Caveamus de diversis cibariis
ad digerendum ¶ Complevimus que voluimus
de curatione lienterie secundum medicinalem
curam et artificialem cognitionem. Opor-
tet et hic medicinam compositam dicere inven-
tam omni modo. genus solutionis et
intestinorum lenitatis. et defectionis sto-
machi [illegible] // que recipiunt non valentibus
quoniam aliqua medicina composita valere
ad vomitum et abhominationem. huic enim
loco primum. ¶ Trocisci valentes ad
omnem solutionem ventris. lienterie et
lenitatem intestinorum. Rx. rose. spodii ana
ʒ. iiij. berberis. seminis herbe acide ana
ʒ. vi. yproquistidos. gummi [illegible]. seminis
mirte. coriandri infusi aceto. die et
nocte. omnia assa. et fac pulverem et tempera
cum succo citoniorum. fac inde trociscos.
dans bibere cum sirupo citoniorum ¶ Aliud
quod paulus dixit. valens similiter.
Rx. corticis malignati. galle ana ʒ. viij.
seminis mirte. ʒ. iij. sumac. ʒ. xxiiij.
fac inde pulverem tempera cum vino acido.
fac trociscos. ʒ. ij. et da cum aqua frigi-
da ¶ Alii valentes ad coliacam passionem.
et stomachi defectionem. vomitum quoque cotidi-
anum. Rx. rose. seminis herbe acide ana ʒ.
iij. spodii. balaustie ana ʒ. ij. seminis por-
tulace. boli. amidi. gummi arabici. mir-
te. seminis ana ʒ. ij. spodii. dragagantum. j.
omnia coquantur. sumac. croci. ana ʒ.
ij. fac pulverem tempera cum succo citonio-
rum. fac inde trociscos. ʒ. j. et ʒ ¶ Aliud.
Rx. gummi. boli. coriandri assati ana ʒ. j.
fac pulverem tempera cum succo mirte.
fac trociscos. ʒ. j. da eum cum sirupis

[illegible] [illegible] recipe [illegible] et [illegible] in aqua. postea assatur et [illegible]
[illegible] et [illegible] cum [illegible] [illegible] bene [illegible]. et da [illegible]
[illegible] cum succo arnoglosse vel plantaginis // vel Rx. [illegible] [illegible]
et da cum succo plantaginis. unde dicit avicenna. quod [illegible] sit [illegible] [illegible] et [illegible]
ma in [illegible] ventris.

stipticis. ¶ Pulvis iohannis damasce-
ni. [illegible] valens singultui et defectioni
stomachi de frigiditate. Rx. masticis. cu-
bebe. gariofili ana ʒ. v. ligni aloes pu-
ri. ʒ. xxx. gallie. ʒ. iiij. zuccari. ʒ. xl.
fiat pulvis. detur ad bibendum. ʒ. iij.
cum odoriferis sirupis. ¶ Aliud valens
ad solutionem nimiam. ad vomitum. sto-
machum confortans. Rx. [illegible] staphisagrie
uve passe assate. sumac ana ʒ. x. [illegible].
castanee. yproquistidos ana ʒ. vi. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cimini allii infusi in aceto.
et desiccati. [illegible] cocti. psillii cocti ana ʒ.
iiij. seminis acide. spodii. mirte seminis
costi. galle ana ʒ. iiij. malignati acidi
et cocti ʒ. vi. fac pulverem et da bi- assatis
bere. ʒ. iij. cum aqua frigida. vel cum
[illegible] [illegible]. vel sirupis stipticis.
¶ Aliud similiter valens ad defectionem
stomachi et debilitatem appetitive virtu-
tis. ad vomitum et defectionem virtutis
digestive. que est ex fortitudine sensus
stomachi quod patiuntur aliqui post fa- [illegible]
mem vel ebrietatem vel [illegible]
Rx. rose. spodii. masticis. galle ana ʒ.
iij. seminis portulace. berberis. sumac.
ana ʒ. ij. gariofili. cubebe. cardamomi
ana ʒ. j. et ʒ. ligni aloes puri. carabe.
seminis acide. coralli rubei. boli ana ʒ. j. [illegible] [illegible] assa-
et ʒ. fac pulverem. [illegible] cum oleo ro- ti ana ʒ. [illegible] et ʒ
sato. deinde pone zuccarum. ʒ. xx. da
bibere. ʒ. iij. cum aqua frigida. vel cum si-
rupis iam dictis // Et quibus velis tempera.
tempera cum sirupo rosato. ¶ Sirupus
valens ad stomachi defectionem. lienteri-
am. vomitum. ardorem. Rx. sumac. corticis
malignati. seminis mirte ana ʒ. xx.
omnia coquantur in quatuor libris aque donec [illegible]
redigantur in unam. colentur. deinde succo
pirorum accipiatur. vel nespulorum. cito-
niorum. misceantur cum ipsis equali pondere. et
zuccari. libra. j. et ʒ. Et fac sirupum
dans bibere. ʒ. j. cum aqua frigida. ¶ A-
liud valens ad singultum ex frigidis
humoribus sive calidis. ad vomitum de
colera rubea. vel de flegmate. vel
de humoribus colericis viscosis in ore sto-

[illegible] ... syrupus mirtinus stomachum confortat ventrem constipat. dissenteriam et diarriam aufert. ... fastidium ... in egritudinibus confortat ... acutis febribus ... guttur ... humectat. asperitatem gutturis et pectoris mitigat.

chi · melancolicis vel flegmaticis. Rx. succi malignati acidi cum pulpa sua interiori libras .v. succi calamenti libras iiij. vini odoriferi libras iiij. omnia coquantur usque ad medietatem. deinde coletur. mitte zuccari ... libras iij. postea coque donec fiat syrupus deinde pone in vase vitreo ad solem per dies viij. ... bene opilato ne ... postea da ... ¶ Epithima valens ad mollitionem stomachi et defectionem et ad vomitum de colera vel ... cum ardore. stomachum exterius inde unge. vel da libra ʒ. iij. cum succo malignati vel cum syrupis stipticis. Rx. sandali rubei et albi. ana ʒ. iiij. balaustie ana ʒ. iij. terre sigillate. spodii. masticis. ana ʒ. ij. gariofili. cardamomi. ana ʒ. j. omnia pistentur et in oleum rosarum ponatur. ¶ Aliud. Rx succi solatri. succi frondium vitis. ana libram .j. cum ... igne coquantur donec solum oleum remaneat. pone in vase. ¶ Dyascorides dixit. si de flore vitis accipias. et mustum ... quibus diebus facias. et in oleum omfacinum ponas. valet quantum oleum rosarum.

De dissenteria

Dissenteria est egestio sanguinis cum distorsione intestinorum. vel excoriatione sui ¶ Causa eius vel interior vel exterior est. ¶ Interior sicut egestio colerica acuta pungitiva quam patitur infirmus. cum intestinum colera acuta ... corrodens et excorians. vel ex suo acumine excoriat. vel ex salso flegmate vel acumine et sua salsugine eadem intestino inficiente. sicut videmus in ... actione vel in vitreo flegmate vel aquosa humiditate ¶ Exterior sicut de farmacia que ex virtute sua et acumine facit similiter. Cum enim intestinum ... et distorqueri ... excoriari velociter ipsum. ¶ Universalis significatio dissenterie. tortura est et angustia. et egestio sanguinolenta

mixta cum colera rubea. vel cum ... aliquo coagulata alba et ... ¶ Particularis ... intestini ... inferiori quasi ... intestini ... significatio dissenterie ... est. cum ... apparet in digestione ... colerica. intelligimus ... flegmatica ... ¶ Si de exteriori fit causa ... inquisitione ... intelligitur ergo dissenteria in superiori ... medio. vel infimo ... significatio. unde ... quod intelligimus ... loco ... ex qualitate ... multitudine ... dolorem in stomacho ... esse morbum ... huiusmodi ... sanguine cum quadam rasura ... ¶ Si in medio sit intestino ... fit dolor in superiori umbilico ... mixta ... cum illa ... quod dissenterie ... causa. ¶ Si vero in inferiori sit ... sanguis ... rasura ... cum pondere et tortura ... in inferiori umbilico. ... sanguine vel rasura ... egreditur. ¶ Oportet autem ... ut dissenteriam medicemus ... et in ... et intestinum ... ¶ Cum autem ... mors ... disposuerimus. unde et ... ¶ Si sit in intestino superiori ... medicina bibenda. ... et colligationem intestini ad stomachum. ... ¶ Si in inferiori sit ... medicandum cum clisteri ... ¶ Si in medio ... intestini ad ... medicina ... intestino medicabimus cum ... clisteri ¶ Si in superiori ... ¶ ... sive de colericis humoribus sive flegmaticis ... de colericis acutis fit ... omni mane ʒ. iij. de ... syrupo mirtino et aqua frigida ...

[illegible]

¶ Isto ... de causis ... aliquod principale

[illegible]

Spodij pulueris valer. tabe mirre. ana boli armeniē assati. et mastic. et frigid. dra. cum. simplicib. nel cōpositis. pulueriz.

z. ij. ppllij assati ℥ ß. olei rosati. cū aq frigida. et succo portulace. et arnoglosse. Quod siqz horū deficiat. loco eius accipiat acetosa. z. j. gumi arabici. cū albe. ouj. q. s. pe fiat cataplasma. et ponat sup. frontē. Ad idē. Accipe coque ad medietatē lactib. in aqua qua fuit balneum. pone gumi arabici assati. boli. et spodij. ana da bibat cū syrupo de mirtis vel rosato. et sibi. Item madefac in mica panis assati. et pane gumi arabici. et amigdalis assatis. Vel. Accipe ouj. vnum de vitro. bibat ouum in aqua cocta. vel accipiat amidū. et mica panis assati. Item. Si febrē nō habuerit. pullos p. brēs. turnices. columbos. fasianos. et pullos. Pulueres valentes ad cōfortationē et refrigerationē. destinatos. vide colorib. gumis. et doloze. et ponder. et tritura. Re. boli. z. ij. gumi. semis. pone. tritulace. semis. mirre. dū. z. iiij. et ß. Vel assum. spodij. semis. acide. amidi. ana. dū. z. iiij. malue semis. assa. frictis cū oleo rosato. Deinde mitte. z. iiij. et ß. ppllij assati. et da bibat. cū syrupo mirtino. et syrupo rosa. cū aq frigida. Ad idē. Accipe de gummis et flegmatibus humorib. fac. decoc. z. ij. de nastursio assato. cū aq calida. Vel calamenti. z. iij. cū aq frigida. Vel nastrij z. j. et ß. cū aq frigida. Vel citronū. scorpiza. assatorū. z. ij. cū aq calida. Pulueres valentes ad differentiā de. z. ij. boli. z. j. gumi arabici. ana. z. iij. amidi. semis. Ad

assata. croci. frigidis. dra. balaustie. ana. z. j. fiat pulueris. et da bibat. z. iij. cū syrupo mirtino. vel citonico. vespe. et mane. Tyroclisti valentes. similes. ad frigidis. fluxū a superi. scilz a pectore. pulmone. et ad fluxū mesenterij. Re. boli. semis. portulace. ana. z. iiij. spodij. semis. acide. rose. balaustie. mirte. coriandri. assi. amidi. assi. ana. z. iij. acetosi. yposquistidos. coralli assati. ana. z. ij. sumac. z. j. et ß. dragagati. cubebe. pruna. malue. cydonij assis. ana. z. j. fiat pulueris. cū succo portulace. et arnoglosse. frictis. croci. z. j. et ß. da bibat. cum cū syrupo citonior. vel aliquor. supior. Aliud valens similiter. Re. galle. balaustie. croci. ana. z. j. et ß. rose. cubebe. gallie. ana. z. j. gumi. opij. croci. ana. z. ß. fiat pulueris. cū succo mirte. fiat troc. z. ß. da bibat cum cū aquosa. Medicina valens ad dissenteriā et dyarriā et ponderosa. nasmon. coluen. pergamenē. theriace. et ad stomachi confortationē. Re. mirobalani. chebuli. citri. et nigri. ana. z. ij. emblici. bellirici. ana. z. iiij. fiat pulueris. et cū oleo rosato fricta. Deinde assa. post accipe nasturtium assum. z. ij. granati. mali. mastici. anisi. anetos. cumi. ana. z. ij. cida. ysopi in aceto. horib. precedentib. Deinde frica et assa. misces. q. cum. p. rioribus. pulueriza. fac. Deinde accipe spodij. balaustie. mastichis. boli. gummi. gumi. ana. z. j. et ß. fac pulueris. misce. cida. priora et pista. et cū oleo rosato frica. Repa cū syrupis citonior. ana. bibat. z. iij. cū syrupo mirtino. Ad coluend. et pergamen. tyriacal. sint. destina. Deinde. Deinde fiant. Si. cū. q. materia. sint. colicā. acuti. clistere. optima. medicina. quicūq. loci. In initio. fac. clistere. cib

facundiū ℈ ℔ppozima de rosis ci-
tellis ouozū. olei i rosato ℔ deinde
fac clistere ℔ ramū appone pozcula
re. ordei mudati ℔ oīa coq in duabꝫ
libris aq. de aq accipe medā libr.
et mitte vnus oui vitellū. olei rosati
ℨ. ℌ. fac ꝯ clistere. ¶ Aliud
℞. succi pozculace. succi acetosē
succi buglosse pastozis. succi arnoglos
se. āā libr. ℌ. olei rosati ℨ. vi. vitel
li oui vnij. terre sigillate. ℨ. ℌ. albꝫ
apparatus fac clistere. ¶ Aliud ℞.
ordei mundi lauati. āū ℨ. vi. oīa assāt
balaustie. rose. cozticū maligñatū.
āū. ℨ. iiij. rizi lauati. ℨ. x. pepe. de
ventbꝫ caprinis. ℨ. vi. oīa coquāt
in ꝗtuoz libris aque. que educāt
ad vnā cocta. et accipe ℌ. gūmi
arabici. acetosē. terre ℌ. oīa pulueriza
deinde ℔ vitellū oui. et medā. ℨ. olei
rosati. et fac clistere. ¶ Aliud ad
vlnā ℌ. testini. ℞. ordei. rizi lauati. āū
ℨ. ℌ. balaustie. mirte. penid rose. āū
ℨ. ℨ. cupulid glandiū. ℨ. iij. arnoglos
se. gūmi. bol. āū ℨ. iij. oīa coquāt in
iij. libris aq. quousq ad vnā ℨ. deinde
℔ vitellū oui. olei rosati. ℨ. ℌ.
corall. acacie. āū ℨ. ℌ. oīa assāt et
clistere facito. ℔ lauētur pullis. ꝑdi
cibꝫ stercoribꝫ. oīa coq cū sumac. deinde
milū. rizum. et sitia. ¶ Si exoriāt
vlcera testinoꝝ vel vlnē ex humoꝝ
sint phlegmatici. ꝑcipiamꝫ clistere
fieri cū rizo loto. bolicino usto. alu
mine. vitelli ouoꝝ assatis. olei nardi
no. vino et sitibꝫ. ¶ Si tenasmon
habeat. faciamꝫ lauari anū cū re
scripta. sicut sitī cortices maligñati.
balaustia. cupule glandiū. rosa. gal
la. ꝑ aq coquāt. et anus inde lauet.
℔ ungamꝫ anū cū oleo rosato ℔ po
namꝫ cataplasma de concula mari
na assata. liturgio. cerusa. oleo ro
sato et sitibꝫ. ¶ Si vlcera de vlcerib
testini grossi et albi sicci. vel gros
si sanies cū sanguine ℌ oporteat bene p
quiri. ¶ Si tussis neq; sebris habeat
neq; sitim. neq; defectionē cibi. neq;
appetitū minozet. faciamꝫ ꝯ
clistere cū worsted de semicib
quos dicturi sumꝫ in fine huius capi
tuli. ¶ Si vlcus deficiens ꝑ sebrib
fuerit. et appetitū auferens. ꝑ
minozet. medicā ℌ ussq in substātiā pu
testini ꝑforatū pcedat. et ꝙ ꝑ
ē quasi cozrigia sibi ipsis sua pili.
oporteat maxime edueri worsted
de semicib clistere usus cui. ℞. rizi la
uati. balaustie. rose. mirte. cupulid
glandiū. āū ℨ. ℌ. oīa coquāt in quin
libris aque. et ad vnā redig. colet
et auferat. ℨ. ℓ. deinde accipe de vo
ris de semicib ℨ. i. et ℌ. vel sub. sibi
ꝙ vitrū clistrum pati poterit. et ꝑ
albedine ouoꝝ vitri. ¶ Si ꝙ ventr
sanguis fuerit. et necessē fuerit hoc clis
tere fieri. ¶ Aliud. succi arnoglos
ℨ. iij. ¶ Si augmentet putredo vlcus
et sanies. oporteat iij. ℨ. de semicib
pi. et ij. ℨ. rizi. vitelli ℨ vnij oui.
et ℨ. i. olei rosati. et medā. ℨ. de
sapa. et faciamꝫ clistere. ¶ Si ma
dicina ꝓcedat. mundificato vlcere de
sanies festinemꝫ subducere cū aliqꝫ
ꝓdictoꝝ clisteriū. ¶ Si vlcus nō
mundificari fuerit cū huiusmodi me
dicinis. oportet aliqd clistere fieri
cū oxymoglico. et mellis. et sinapis
sine mora. ¶ Mundificato autē vlcere
ꝙ citius possimꝫ clistere mollificā
mꝫ. quod ꝓcul dubio. absq; aliq
sanies ℨ vlcere adueniet. ¶ Si vlcera
de semicib ꝙ ꝓsumꝫ. ℞. de semicib
duracēū. ℨ. i. et ℌ. calcis vive. ℨ. iij.
cinere bombicine assate. acetosē. ℔ij.
i. fiat pulueris. cera cū succo ama
glosse. faciens inde worsted. ¶ Aliud
℞. de semicib clandestine. sicut
assati. acacie. gūmi. āū ℨ. i. et
calcis vive. cinere bombicine. āū ℨ. ij. et
alumine. opij. ℌ. fiat pulueris.

[illegible] tempera cum vino rubeo. Fac inde trociscos.

De yleo

Yleos est dolor intestinorum prohibens stercus exire ab inferiori parte. Et aliquando coget stercus vomere. ¶ Cuius causa est bifaria. Vel de calido apostemate in ipso intestino nascente. Vel de humoribus frigidis et grossis inviscatis. ¶ Accidentia sua inseparabilia sunt vomitus spissus. omne quod bibitur evomit. dolor nimius. tortura. dolor in ventre in superiori. ¶ Yleos de apostemate habet tumorem in ventre et continuam febrem et sitim. ¶ Yleos de humoribus est frigidus neque tumorem neque continuam febrem habet neque sitim. ¶ Sed accidentia post succedentia. frigiditas extremitatum corporis. angustatio. vigilie. instabilitas. Impulsus hic morbus pestifer est et mortalis aliquando in secunda die interficiens. aliquando in tertia. Et raro sanatur. ¶ Cum patientem curare volumus an ex apostemate calido sit perquiramus. Et deinde cassiafistula [illegible] ʒ. i. [illegible] de pe[illegible] cum aloe loto et oleo violato ʒ. i. [illegible] succum solatri [illegible] bene [illegible] et colatum. cassiafistula manna et ʒ. i. ¶ Si aliud sit virtutis et tempus et etas iuvenilis flebotometur de basilica vena quantum sufficit. Deinde detur apozima cum viola cassiafistula et manna [illegible] cum malva ordeo [illegible] seminibus et psilio. ¶ [illegible] cum amigdalis [illegible] postea ungamus ventrem cum oleis. ¶ Si de humoribus sit crudis et frigidis deinde potionem que [illegible] vel diaphenicon vel apozima de [illegible] vel pillulas de yerapigra [illegible]. ¶ Galienus [illegible] medicinas [illegible] solo vino. Clistere fiat de aneto camomilla fenugreco [illegible]. ¶ Aliud clistere [illegible] fenugreco camomilla [illegible] et pillulas. ¶ Deinde trociscos [illegible] yleon de [illegible]. Rx. [illegible] apii seminis [illegible] ciminii cinamomi [illegible] ʒ. iii. mirre castorei ʒ. i. et ß. piperis longi. opii.

[illegible] crocum ʒ. i. Fiat pulvis et reponatur [illegible] ʒ. i. et ß. ¶ Si hec passio contingat puero qui potionem bibere non valeat. faciamus epithima et cathaplasma. clistere. et pillulas.

De colica passione

Colica passione multi patiuntur. ¶ Est autem passio nascens in quinto intestino quod vocatur colon. et interpretatur concavum. ¶ Locus eius est in dextera parte inferioris ventris. circumcingens sicut zona usque in parte sinistram. Hoc intestinum de grossis est unum. ¶ Causa huius passionis est septiformis. Prima cum augmentatur calor igneus et colericus super stercus. unde et humiditas stercoris desiccatur et induratur. Ideo quod non egreditur. ¶ Secunda autem cum cibus in sua essentia est siccus et stipticus. exire egestionem prohibens. ¶ Tertia est flegma vitreum. intra illud augmentatur intestinum et inviscatur. viam operiens eius. et prohibet stercus exire. ¶ Quarta cum ventositas grossa in hoc inviscatur intestino. vel causa frigide complexionis. vel pro defectione stomachi ad digerendum [illegible]. vel ex cibo in sua essentia ventuoso et inflativo. Qui si intrant intestinum defectivum. ad hanc passionem apparatum. colicam generat passionem propter constrictionem ventositatis in egressionibus stercoris. ¶ Quinta cum nascitur apostema in hoc intestino prohibens exire stercus. ¶ Sexta est cum in ventre augmentantur lumbrici et ascarides. qui clausi et intorti stercora non permittunt exire. Unde colica incidunt passione. ¶ Septima cum sensus intestini deficit neque stercoris nocumentum sentit. Unde stercus in intestino remanens non exit. ¶ Multi antiquorum dixerunt hanc passionem esse ex defectione in intestinis expulsive virtutis vel ex defectione sensus intestini. Quia si expulsiva ad expellenda digestionem ab inferiori parte deficiat. qualibet de causa. vel sensus intestinorum lacertorum in naribus exire non permittant. neque ex utraque latere intestinum corpus

Colica passio fit in colon intestino [illegible]

mat. ut in tertio deponat. sic. esse est ꝓpone. Quinimus in ydeom deueniat. Quer passio et cynusplia et ꝓpria habet accidentia. Cynusplia. comitq. abhominationes. minus dolor. tertiana magna ꝑt ortus tenes. Hic dolor aliquando augmentat in vespe latere. et in vespe ad vesperam. et descendens fit de vespe ad vesperam diem. Passio nisi altus. adeo e magna. ut nesq. sursum nesq. deorsum permq. exeat. Cuius accidentia sunt. unde a medius singulatim species determinet. Cui sit ex colera rubea. sitis extrema. vomitus colericus. demum et magnitudo doloris. et sitis. et ut quasi acu pungi. Tempus morbi breue. sed molestissimum est. si tertiana et iuuenis. tempus estatis. Cui ex duricie et asperitatis sit sanitate. dolet. et intestino gnat. sed. et. ꝑ gnus nec intestinu coprimat. et ipsu sinderet anu. manifestatio fit ex eadem cibo que comedit. antequ passio fiat. euenerit. Cui sit ex flegmate. sitis aufert. pulsus tardus. morbus diuturnus. dolor leuis. sed tamen minus habet gnitate. dolor et gnitas de uno loco no mouetur. aliquando in egestione. cum sanguine appareat flegmatici et vitrei. Que passio cui ex ꝑua sit ex hepatis. ut. ligat ex dolet. et ex loco ad locu mutatur. et gulgulatur. et sitis. et alijs signis primarijs flegmatis. Cui sit ex apostemate. ex tactu est intelligi. apparet. cui quinquies in vesperis. ꝑ in tactu sit calidu. et dolor est minus. et color ex rubicus. et sitis ad sit ad febre. et apparet in lingua cui magis dolor. apostema calidu et sanguinu constat esse. Sit cui tactu frigidu

ser. neq. sanu. neq. febrem nec magnu dolorem habet. et frigiditate apostema intelligendu et esse. Cui ex lubricis et asalsis. sitis minus dolorem. tertiana. et abhominatio sanguinet. et aliquando cum ꝑua egestione. Cui ex ablatione sanguinis interpretari oportet ipsum. An cuius egestione colera rubea remanet. vel aliqua fecerit. que destinu primarie defectionis. Quinimus cum aliquo medio colerica passione. et veru dolor. ppter sanu accidentiu commutationes. et casse. et medianie cum medianie colice passionibus. unde permixti. sicuq. tamen inter colica veram. et veru dolorem differentia sentiendi. Dolor colicus in latere. ventris multi et dorsi. et sinistri. aures et nares. dolor veru nusq. minus et eodem loco ꝑmanet. et gutturis. et dolet. In colica od passione. mitigat passio est breue. neq. vomitus. Quidem ꝑsentes. sitis. et vomitus. mitigat. et phisice. indeterminu anatomiam. et phisice. indeterminu apostematu. Quam cui curat. tripanum. aliquis. et omni colori curatione. aliquis morbu. ut tredet. aufert. morbi. et expellit. Si tertiana. sinistra. dextra morbi sitis molestia. sinistra. et suspiciosa. necesse est aute od. ut a regimeto alioru magnu. dextra. inpiat. mitigado. ut quiescat. quinquies. Venie ut. ad mundificandu corpus. Cui aute colera passio. maxia. sit. et dextra. et minus dolorem. minoris. ꝑuus. et medicandi. et. Cause. dolores mitigat. desiderat. ꝑfusione aque dulcis. et repedes. balneis. separa. talibus. ue. cu camomillo. dulcis. melliloto.

Cui colera passio maxia. dextra. sinistra. magis. dextra. et dolor. vomitus. sanguinis. colera. od passio. parui. ut michi. Cui ex egestione. dextra. aliquis. et ꝑgrinolata. qui colera. od

malua · viola · fiu-flues · ordei · et
stillig // post · epithimate · tigranq · dis-
polutorio · et liq factorio · sicut · anet-
leo · yzeleo · cameleo · dampneleo ·
rostileo · et stillig // per · regimen
stillandq · usq; in die · tertiu · q; hor ·
minus · repub · in aqua · egritudine
mitigent · et · tertia die · infunde · q;
tu · ingredi · et · postea · ut · unde · hor
passio · fuit · ligandq · Si · ex · colica · vule-
ra · minuat · in · manu · dextera · basi-
lica · et · maxime · si · minus · calidi
sit · epar · ut · ex · basilice · flebotomia
solor · auferat · venis · ad · destina · de-
ng · yerapigra · fiunt · cu · loto · aloe
et · curent · de · cassia · fistula · &c · pru-
nis · inuliis · ana · ʒ · ij · vne · passe · mun-
de · manu · ana · ʒ · ʒo · cassefistule · cu-
ole · ana · ʒ · ß · oia · coque · in · dualiq · libis
aq · ad · medietate · libre · cola · et · pone
ʒ · j · de · yerapigra // Si · ipsi · ng · cu · tunc
habeat · ingrng · ʒ · j · scamonee · aspre ·
et · si · dem · ana · ʒ · ʒo · hiuus · oleo · meliq
valebit · &c · penide · cromiazi · ponis
epithi · ʒ · j · ordeli · ana · ʒ · ʒo · viole · ʒ · ß ·
oia · apponat · dualiq · &c ·
bus · aque · calide · due · et · noctu · post
frictis · et · colatis · dempe · ʒ · iiij · ipsa ·
meliton · et · coque · cu · pului · fuco · usq;
quo · deficiat · aqua · et · oleu · remanebit ·
deinde · pone · ipsum · in · mortariu // dem · ng · sca-
viole · succu · cu · ʒ · ʒo · cassefistule · et
cu · loto · hoc // ad · suffumig · aqua · qua
stillet · cu · pulpo · vespere · lauato · et
aloe · loto · et · scamonea · assata // fa-
ciang · suppositoziu · de · viola · pile · o ·
nunt · mellis · et · scamonee · &c · hoc · oz ·
dine · q · dest · vehem · solui · in · non ·
ordei · mundi · liquiritie · prune · inunde ·
camemille · ficus · pect · q · odq · istis ·
uide · ana · ℥ · iiij · et · mitte · ʒ · j · succi · p ·

clie · viole · zucchari · ana · ʒ · ß · et · pulis
comunis · ʒ · ij // Mutetur · pro · pisana · cri-
pole · manna · bliri · malua · ordei · pur · fu- · pirina
ue · camomilla · et · stillig // In · passione
colica · vel · frigida · vel · ventosa · vel
sarcozosa · fortior · eis · det · medicina ·
flegmatozu · liquozu · purgatiua · et
grossa · ventositatis · solutiua · sicut · dissolutiua
pillule · de · sarapino · pillule · de · aspro ·
pillule · de · spermatiq · pillule · de · mastice
et · aloe · de · quib; da · quantu · q · vel · ij ·
secum · certune · ipsi · mul · dictis · ternis ·
· dem · et · yerapigra · ʒ · iij · in · aqua
calida // Galienq · dicit · se · sanasse · hoc
passione · cu · sola · yerapig // Si · ne- // Ms dest medicad
esse · sit · rhedozicon · yera · alogedio · mpt · pr dem cli-
· dicit · tamen · falso · // Si · aliquid · pas- teri · fiat hac pas-
sionis · in · corpe · remansisse · dubitetur · sione.
sepe · curetur · detur · de · yerapigra
cu · syrupo · de · absinthio // Sed · si · no
calcate · det · catarticu · rhedozicon ·
et · lambucleton · cu · apozimate · ysa-
dicti // Dem · q; · de · antidoto · qd · fue ·
cu · e · cu · sarcozo · lupino · semper · ste-
cubs · lupi · dans · bibe · cu · vino // hoc
emi · stercus · maxime · habet · virtutem ·
et · circa · hanc · passione · sine · bibitu ·
sine · fiat · nde · ingrietu · in · loco · dolo-
zoso · cu · yzeleon · vel · musceleo // Insu-
per · bibat · ingat · cu · oleo · nardino · a-
nethino · camemillino · his · duob; · oleis · ingrang ·
cu · pedeuit · in · aqua · ubi · cocta · sunt
camomilla · anetu · frondes · laure ·
alberotani · et · stillidem · ad · bibend · apo-
zima · de · gallia · de · spermatiq · dem · yri · = emlogmeuta · al
mit · galiena · emulogimenta // Insuper · ng · ntpzeuit · polista
alij · bibant · cu · syrupo · yzeos · syrupo · rubi · logia · quidd · est
mota · cu · mellita · et · decoctu · // Stabulum · bibere · q; stet bene-
Oportuit · q; · ricere · cortis · et · metas · pul- ficia · alij · dicit
lis · calcabant · gallis · caruchq · plenis · due · q; stet yeralogodi-
to · pinino · vuea · fatigetur · multa · sepius · on · q; nuceis · auell
lect // Dem · mente · spuma · synapis · fricti · tan · dat · cu · ro · d ·
cu · aqua · calida · detur · sternutare // Pona · stibulum ·
in · cibariis · quia · medulla · cerui · cocti
ozulani // Cubare · prasse · speries · vel · prasse · sepius
ab · omni · cu // Si · necesse · fuit · post

hec om̄a · clistere uel suppositoria
sunt emittentia et dissoluentia. Fa-
ciamus hoc clistere valens ad frigidam
colicam et pro ventositate grossa · et
ad omnem frigidam passionem · que in
mortificationem est corporis · R · centu-
rea [illegible] aneti ana ʒ · x · centaurea [illegible]
semini seminis fenugreci · ana ʒ · x · ameos
apii seminis calamenti · seminis ozulani
croci · ana ʒ · iij · et ʒ · vij · ficuum sic-
carum · omnia coquantur in quinque libris aque
usque ad tertiam · cola · et accipe de illa
aqua libram · 1/2 · mittes mel et obpo-
mogarum · oleum oliue · primeleos · ana
℥ · j · bamburcelon · lentiscelo · ana
℥ · 1/2 · et nitri ʒ · ß · omnia conficiantur · et
clistere fiat · si venter a prima vice
non moueatur · fac secundo et tertio · Ali-
ud valens ad stranguiriam et frigidam
colicam et ventositatem · R · apii semini
℥ · iij · apozimatis de semine croci
ozulani ℥ · iij · mellis · zuccari · sepe-
meleos · opopomogari · ana ℥ · j · saga-
peni · ℥ · iij · nitri · coloquintidos · sal
gemme · licii · ana ʒ · j · et · ß · fac inde
clistere · Ut si confidat et ventre
tumor moueatur · dolorem quiescat fa-
ciat · ventositatem dissoluat · adiuuat
Quando autem et tumor fortis fuerit
mgatur clisteribus hiis · sarapina o-
poponacum · amoniacum · licium · fel
taurinum · lincleon · Si hoc non suffi-
ciat mgatur coloquintida · [illegible]
[illegible] elacterium · scamonea · castoreum
De hiis mgatur uel minuatur · secundum quod
fortitudinem uel debilitatem videri-
tis morbi medicus · Fiat hoc suppo-
sitoria · R · licii ʒ · iij · nitri ʒ · j · colo-
quintide · scamonee ʒ · ß · ana ʒ · ß ·
mel · quantum sufficit · Aliud · R · licii
sagapini · fellis taurini ana ʒ · j · et · ß ·
bdellii · nitri · sal coctile · ana ʒ · ij · co-
loquintide · scamonee · salgemme ·
ana ʒ · ß · mellis quod sufficit · confice.
Cathaplasma valens ad colicam
passionem frigidam et ventosam · R

elacterii · ʒ · ij · scamonee · equaliter pondere
fel taurinum · cera et oleo quantum suffi-
cit · Aliud unde ungantur nares · in-
moueatur venter · R · stafisagrie · mi-
tri · fel taurinum equaliter · mel quantum suf-
ficit · Si de apostemate [illegible]
passio · sicut diximus est · si sit de co-
lera rubea · flebotomentur de basilica
vena · et de sanguine paulatim [illegible]
ciens extrahatur · Sep tamen augmentaui
quantitatem · Deinde ad bibendum [illegible]
succum [illegible] · [illegible] · et [illegible]
[illegible] coctum et colatum · cum [illegible]
[illegible] amigdaleo · Faciamus clistere
mollitiuum · sicut illud quod in calida
colica diximus · Cathaplasma sit ca-
lidum · refrigeratiuum et mollitiuum · [illegible]
las deinde ad maturandum cum solarro-
[illegible] deinde · Apozima de [illegible]
cum sambuceleo · [illegible] · dia [illegible]
cum amigdaleo · et [illegible] pullis [illegible]
maturo · Aperiamus cum [illegible] · clistere [illegible]
[illegible] coctis cum [illegible] · clistere [illegible]
[illegible] calidum et dissolutiuum · [illegible]
tu · Si de lubricis passio fit [illegible]
[illegible] · deinde medicina [illegible] · quod [illegible]
cidere · et a ventre [illegible] · [illegible]
[illegible] · Si aliqua [illegible]
[illegible] pro passione colica · sicut [illegible]
[illegible] · [illegible]
stranguiria · et [illegible] oportet [illegible]
[illegible] in [illegible] · [illegible]
[illegible] illas [illegible] · [illegible]
[illegible] ad colicam passionem

De ascaridibus et lubricis

Ascarides
et lubrici solent nasci [illegible]
in intestinis · [illegible] morbus [illegible]
ad [illegible] pertinet · Unde de corpore [illegible]
[illegible] oportet · Causa eorum [illegible]
multitudo et indigestibilium ciborum
acceptio · De quibus in [illegible]
adunatur · [illegible] cum calor [illegible]
excoquitur · et inde [illegible]
[illegible] · Sunt qui dicuntur in [illegible]
[illegible] superiori · [illegible]
sunt longi · Sunt quidam nascuntur [illegible]

Emplastrum · R · oleum acetum · succum absinthii · [illegible] cum [illegible] · uel [illegible] · [illegible] et [illegible] valet · [illegible] proposito [illegible] · Aliud pon-
dus [illegible] · aloes [illegible] · et [illegible]
a [illegible] · quod intelligitur pro frequenti vomitu et [illegible]
[illegible] acutos · R · [illegible] et [illegible] cum vino
[illegible] · [illegible] media cum absinthio [illegible] · [illegible]
[illegible] · R · elacterii ʒ · iiij · [illegible] ʒ · vi · galbani · ʒ · vi · [illegible] ʒ · iiij · [illegible]
[illegible] ʒ · iiij · [illegible] ʒ · vi · [illegible] ʒ · ij · scamonee · ʒ · ij · succi [illegible] ʒ · [illegible]
[illegible] ʒ · iiij · hoc [illegible] · [illegible] in [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] · R · [illegible]
[illegible] · [illegible] · [illegible] tolle emplastrum ·

[illegible] fit [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]

Marginalia (left margin): amomi · tbq · Si colica [illegible] · sarapini · licii · salgemme

[illegible] acuta et amara. salsa et acetosa occidunt eos [illegible] amara ut absinthium. abrotanum. centaurea [illegible] folia persici. pantaria. fel tauri. pulvis cornu cervi [illegible] cum dulci. et non da [illegible] [illegible] ascarides

[in] intestino . quod est sub umbilico . et ascarides vocantur . et cucurbitini .

¶Qui habent speciem habent multum comedunt. Et si non comedant sentiunt punctionem et incisionem sub umbilico . in ventre.

¶Omnes quidam nascentes in inferiori intestino quod vicinum est ano. hii sunt vermes minuti. Qui si ibi remanent ut crescant patitur infirmus molestacionem ceteris prioribus maiorem sicut abhominationem desiderii cibi. stuporem mentis alienacionem. febrem. ¶Aliquando stridorem dentium in sompno. maxime si saturati sunt cibo. Aliquando gravitate dormientes et cum surgunt tremientes. ¶Saliva lingua emittitur ab ore. et quasi masticant cum nichil in ore habeant. ¶Oportet festinemus ad emittendos. quia si in visceribus remanent corpus consumunt membra emolliunt. Sed expelluntur nisi prius interficiantur. ¶Dum enim vivi sunt in intestinis non educuntur. Sed cum egestione emittuntur. ¶Aliquando occiduntur cum [illegible]. et quasi mortui efficiuntur. ¶Contrariatur omni re amara. sicut absinthio et similibus. ¶Ascaridibus necessaria est fortior medicina. sicut absinthium. abrotanum. lupinum amarum. ¶Galienus dicit quod malignarum cortices cum vino decocte si bibantur occidunt lumbricos. Simul et ascarides. ¶Alii dicunt quod dyascorides dicit. Os calcanei cameli combustum et pulverizatum cum melle datum occidit lumbricos et ascarides. ¶Alii dicunt amaros succum frondium persice similiter facere. ¶Galienus dicit succum persice similiter facere. ¶In pueris medicabimur de lumbricis. ascaridibus et vermibus. Medicinas sint cum succo abrotani cum pauco zuccaro. ¶Confectio valde similiter. ℞. lupini amari. turbith. ana ʒ. iij. seseleos armeniaci. ʒ. j. salis nitri. costi amari. calamenti. polii ana

[illegible] ponitur de [illegible] intelligitur.

[illegible] calamenti cum melle et [illegible] [illegible] cum melle [illegible] absinthii [illegible] cum melle [illegible] farina de lupinis amaris [illegible] cum melle et da [illegible] comedere. [illegible] farina lupini cum [illegible] absinthii [illegible] nigella [illegible] absinthii [illegible]

ʒ. j. Fac pulverem et da bibere cum lacte ʒ. iij. ¶Aliud. ℞. turbith. costi ana ʒ. iiij. abrotani. lupini. absinthii ana ʒ. ij. nigelle. enule. ana ʒ. j. et ß. Fac pulverem da bibere cum lacte. ¶Aliud. ℞. absinthii. seseleos armeniaci. calamenti. ana ʒ. iiij. polii. prassii. menthe ana ʒ. ij. apii seminis. [illegible]. marrubii. aloes ana ʒ. j. Fac pulverem et da bibere ʒ. ij. cum lacte ℥. iiij. vel cum aceto. vel apozimate de sticados. vel cum menthastro vel camedreos. ¶Has medicinas simplices et compositas preparamus secundum quod oportet. Melius valet et si in aqua coquatur. et bibatur decoctio facit similiter. ¶Si de aqua illa clisteres fiant cum nitro et melle similiter iuvat. ¶Si habent medicine inferius fel taurinum et ungatur super umbilicum occidunt lumbricos et ascarides et vermes alios.

[illegible] ʒ. ij.

De emorroidibus et earum apostematibus:—

Emorroida est apertio oris illarum venarum que est in ano. unde sanguis effluit sicut videmus in multis sanis temporibus interpolatis. ¶Causa eius humores sunt grossi et viscosi in intestino quos virtus expulsiva expellit et a natibus eicit. sic quod fit emorroida apostema et ulcera. ¶Aliquando emorroida est propter acutos et fugitivos humores vel depositionem acutam et fortem. malos humores ad nates trahentes. et has passiones efficientes. ¶Emorroides semper ista sequuntur accidencia. mutacio coloris in citrinitatem maxime si inveterescat. angustia in precordiis. dolor dorsi. gravitas in coxis et cruribus. inflacio in lateribus. ¶Que si sunt ex humoribus grossis et viscosis. nimiam inflacionem et gurgulationem habent in ventre. ¶Si fuerit ex acutis humoribus fit pruritus in natibus. et dolor et tenasmon. putat infirmus se debere egerere cum nichil habeat. ¶Omnia

[illegible] plurimis [illegible]

[illegible] aliquando [illegible] in magna quantitate [illegible]

[illegible] emorroydes [illegible] fistulare [illegible] emorroydes [illegible] a parte inferiori. [illegible] [illegible] [illegible] emorroydibus [illegible] emorroidarum [illegible]

hec ne hanc medicinā dentū potest
loci passionis ponamus. q. si fecerit
virus cōburit. et inedit. et maiorē
morbū ꝙ antea fuerit adducit.
Sed oportet atque succulla. et
pulueri facit. cepa cū āq eugenie
uentib⁹ emorroides. Si in natibus
alia passio ꝙ emorroides nascit. oport.
ter. quid et unde sit intelligamus.
Si apostema. nutrimus hoc medica
plasma. Re. lotes. vopi cepaci cū succo
plant. et oleo rosato et mō fiat
cataplasma. Si apostema sit forte
et mollē. cucullū oui. aff. cū pau.
po rosato. Si aut sanari potuit dolor.
Aliud. Re. fronde⁹ iusquiami. por.
tulace. mica panis. cucullū oui. fac
cataplasma. et pone desup. Si
in natibus habuerit fistula. et aperi
ri debuerit. ante visum de femine cucumeris. vis.
natis. absinthii. cera. albū medul.
lū bubuli. oleū rosatū. albugineum
oui. Si dolor sit minus. Dein ad
huc. pulli. cū pauco rosato. cū
oleo rosato. Si aliud sunt sima
apostemata in natibus. medicina de.
scripta. et aluminē. et coloquintida
pista. Si hemorroides sit nimia. pomi.
gra. aloe. ematice pistata: si ve.
nerit affluxerit. ponamus olibanū.
Si sit corrupta. ponamus. Si
balaustia. nenufarū. sandalū. rosa.
Si in natibus dolor sit sine aliud
apostemate. lingamus cū hoc un.
guento. Re. cepe albe. 3. ij. amigda.
las. 3. xx. medulle bouine. 3. iij.
olei rosati. 3. ß. cerusse. 3. ij. Aliud.
Re. litargiri. cerusse. aā 3. ß. croci.
3. ß. olei rosati quātū sufficiat. Aliud.
Re. cerusse. plumbi. incense. oui cucullū
Aliud. emorroides labiaq; hu.
mect. et aposteman. in na.
tibus. Aliud. Re. acacie. litargiri. cum

al pectē

cerusse. pectē. de cucurbitis pectinibus.
et unariis trepis. aq pistacie. mor.
tario plumbino. cū oleo rosato. ut
fiat ut mel. et ung. Si san.
guis fluxus augmentat. de cymol.
rodibus. medicet. prius in dysenteri.
cis. et fluxus sanguinis supinus. de

Passiones mollicie. et partis ani.
ani. sunt qui dicit pilosis.
emorroidis. apostemata. Unde dicam.
us. nascit. et dolore. patitur. natis
sim⁹ cōprimere cogitur. quasi
ex aqua suauitate. Unde quit anus.
Aliquādo ipse egredit⁹ ex mollicie
lacerti solidiores. quasi sanari in
firmi sine solidiore quit. Oport.
tet ergo ut sedeam⁹ unde nascitur.
Si de expressione sit. dolorem
minus sicut. Inquirimus ergo sedere
aq ubi recta sit sinistra. balaustia. gal.
la. cornees malignati. sumac. glan.
des. yproquistides. et alia Demum
timo dyacydon. murlete. epithi. emo
rroidis dyacalamentū. dyacatamentū. ipe
ris. mundi. et ingredi. pillas de bdellio.
lacrime. bisti mollis. et oleū. lingere
inde mane. vesse ante introitū. Si
cū bdellio oui. et bisto pulli. quā
postea introierit. sonuerunt cū ve
sica id dicta. Deinde accipe galli
cuche marine. trepe. z. j. et ß. mun
cipii. balaustie. cornees malorū gra
norū. acacie. yproquistides. aā. z. j.
fiat pulueri. pone sup anū hora
una. postea dilata. Post sonuerunt
cū ve sica id dicta. accipe cor
tices arborum lentisci. z. iij. mirre
pressi. z. ij. et cerusse. fiat pulueri
sup anū mittes. Si cū pulueres
quos dixi. et cū spūs. post ani
veneris. sonus. fiat pulueris. sinit.
sius. epithimata. seu sonuerunt.
multi iuuat. et valet. Explicat liber.

Incipit liber qui dicitur tabula libri qui.
Explicit. cōplexione. capitis. et epi
latione. capitis. et apostre
te. capitis. et fluxu sanguinis. ab capi

Incipit liber quintus. Et primo de mala complexione epatis.

Postquam in libris gloriosissimi medici Galieni de egritudinibus particularibus locata obtinuerunt corpus nostrum in capite et pectore et thorace in ventre in quo sunt membra corporis principalia in quarta particula diximus de morbis primarum digestibilium partium et in hac quinta dicemus de morbis secundarum in epate primarum sanguificationis et earum dictum est de causis autem et accidentibus

de tristicia de pallidis de pulicularibus et exterioribus et appositis de opilationibus et obstructionibus de splenetricis de doloribus renum de apostematibus renum de ulcerationibus renum de saguine mingendo de lapide in renibus vel in vesica de dyabete seu cultis de stranguria de guttatim mingendo et de mingendo lectos inuoluntarie de stranguria.

Incipiamus igitur a mala complexione epatis et dicamus de epate quibus modis patitur et quot sunt species egritudinum que accidunt epati.

Egritudinum igitur epatis alie sunt secundum intemperiem alie secundum solutionem alie secundum compositionem alie secundum numerum alie secundum magnitudinem alie secundum situm alie secundum figuram alie secundum foramina alie secundum substantiam alie secundum officium alie secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum intemperiem sunt quatuor species scilicet calida humida frigida et sicca et quelibet istarum specierum habet species sub se ideo primo dicemus de egritudine epatis calida et humida.

Egritudinum igitur epatis calidarum et humidarum alie sunt secundum substantiam alie secundum numerum alie secundum magnitudinem alie secundum situm alie secundum figuram alie secundum foramina alie secundum officium alie secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum substantiam sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

Egritudinum igitur epatis sanguinis alie sunt secundum numerum alie secundum magnitudinem alie secundum situm alie secundum figuram alie secundum foramina alie secundum officium alie secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum numerum sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

Egritudinum igitur epatis sanguinis alie sunt secundum magnitudinem alie secundum situm alie secundum figuram alie secundum foramina alie secundum officium alie secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum magnitudinem sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

Egritudinum igitur epatis sanguinis alie sunt secundum situm alie secundum figuram alie secundum foramina alie secundum officium alie secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum situm sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

Egritudinum igitur epatis sanguinis alie sunt secundum figuram alie secundum foramina alie secundum officium alie secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum figuram sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

Egritudinum igitur epatis sanguinis alie sunt secundum foramina alie secundum officium alie secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum foramina sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

Egritudinum igitur epatis sanguinis alie sunt secundum officium alie secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum officium sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

Egritudinum igitur epatis sanguinis alie sunt secundum passiones alie secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum passiones sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

Egritudinum igitur epatis sanguinis alie sunt secundum accidentia.

Et quia egritudines epatis secundum accidentia sunt quatuor species scilicet sanguinis colere nigre et flegmatis ideo primo dicemus de egritudine epatis sanguinis.

de trocisc̃s cōpositis epatis resiste-
rentiū. quos in hac pticula sumus
dicturi. ¶ Tr̃upis frigidis demus
liquida cū lenia carnositia. ¶ Item
¶ Si ptis fuerit mālignitatis
z̄ y. zuccarii manne. ãā z. bij. ¶ Podij-
dragagathi seminis citonior. ãā z. iij.
oīa pistata ponãt in pecia illius de ex
¶ Liberum cū solatanna. lactuca. bugis
pentulata. solatro. cucumbita.
hzc̃s nō habeãt. demū hec. cocta cū
pullis. cū dictis ¶ fusanis ¶ custodiat
se a lacte. et pectis de lactucis melle.
cum ihlig ¶ Si aq̃ bibēda miscet̃ fri-
gidos Tr̃upos. ¶ Cataplasma pona-
ing sup epar calorē extinguentia.
pentes pentulatā. solatrū cucumbitā.
pullū lenticulā aque. lactucas
maluas bulla. oīa pistet̃ cū oleo
rosato. et ¶ Si cataplasmā fiat ¶ Si
epar in frigiditate nutret̃. ipsimo
deme dyacubebarum. et trocisc̃s
ne. ¶ Si ad cruditatē cū pus vocis
gumme. ¶ Si ad ventositatē maiorē et minorē
¶ Si ad calidā. cataplasmā. dyacostum.
¶ Si ad z̄ gen. cū succo herbarū. sucus
apij. maioranē. coctis et colatis. cū oxi-
mello. ¶ Tr̃upo absinthij. ¶ Tr̃upo cridi
ne. ¶ Si ad apozima calamenti. cū apozima
¶ Si ad cruditatē. dyamiso. marrubio. apio. mas-
tice. ¶ Si ad z̄ gen. folio. squinanto. ¶ Si ad
dyacalangā. dyacriminū. dyamiso-
dyacuma. ¶ De trocisc̃s demus q̃s dictū
ri sumus. trocisc̃s de amiso. squinanto.
et absinthio et sticadis. ¶ Cataplasma
supponamus epati q̃ calefaciendū. pallio
spithima. scilicet dictū nardinū. anagal-
lion. et silia. ¶ Observet se a diuersis
ribus. et ad digerendū diuersis. ¶ Su-
mādi cū subtili et leui dieta. appara
ta cū calidis aromatibus. ¶ Si aduersa
tua passus. habet cū spiritū

inuadere defectionē epatis cuidā
q̃ sp̃ ¶ Similiter spiritū. q̃d calet
frigido epati. ¶ Caueat sibi ab omni
dulcedine. q̃ nocet epati et splēni.
facilē sibi opilationē ¶ Humana bibat
nigrime si fiunt potenda. ¶ Si epati
frigiditas vel humiditas dicāt. cum
frigidis medicet. et restringentibus
vel calefacientibus ¶ Nos in hac pticu-
la dicemus de medicinis. q̃bus sibi
sufficiat. ¶ De opilatiōe sanguinis epatis

Epar opilatur multis modis. vel ex grosso sanguine ab epate ad membra currente. unde ei nō potest exire. remanet clausus in venis epatis. et eius venis. opilans eas ex grossitudine sua. vel ex humoribus grossis et viscosis in venis existentibus. quibus mediantibus sanguis de maiori vena epatis egreditur. et ibi opilans generat ¶ De quo ¶ Nec epar opilatur ex medicinis terrestribus vel cum manducatur pabulum terrestre. manet sanguis ille in epate. solet medicus illud nutrire vel ex aliquo epar opilatur. ¶ Talis opilatio nascitur in milteribus ex nutrimento suo ante tempus auferendo. ¶ Sanguis enim solet generari ex nutrimento. opilatis venis eius vasis. ex quibus epar alimentum percipit. ex quo sibi debitum et opportunum non habet. unde ipsum quitatur. immo sub ypocondrio a sinistra dextera. ¶ Si fumus in epate abundet. nasci potest. ex quo sequitur ictericia. ¶ Si ex epate dolor. et ex abundet vel calefaciat. nascitur post subita aqua. scilicet quartana. de hoc quidem dictum est. ¶ Si ex epate frigiditate alba. et si opilatio fiat ex nutrimentis vel mixtis vasis. pala fit turpis. ¶ Si opilatio epatis ex calore immo

¶ Si sit grossa et qua bibit. bona phlebotomet̃ q̃ nō pallet et dicem. et alia bona phlebotomet̃ q̃ nō manducat. digerit et medicat. digerit. et vasa. bona bibit. cui illa bona q̃ nō pallet et dicat. cui q̃ immediate ab epate. et alia ab illa generentur. et vita bona. ¶ bibit. bona q̃ nō manducat. et medicat. emendat. humores q̃ nō. nec dulcia sit. q̃ humores q̃ nō. et alia bona q̃ humores q̃ nō. emendat. notat panicella.

¶ Si flegmatici apostemata fiant
humida et mollia ¶ Aliquis apostema
mata in epate nascuntur eo quod
corrumpitur. ¶ Ibi claudit. nec in de
quire potest. ¶ Cuius causa ¶ comestio
nis nascitur ¶ epatis et duobus locis ¶ in
pinguedine pre. ¶ vel in sperici. ¶ Si sit
in pinguedine pre. ut dictum fuerit. magnum fit. ¶ Si in sperici. tribus
locis sub dextris costis. ¶ Accidens aliquando
apostema. sub hoc
¶ Nascitur nimis in dextero latere. et
nascitur nimis mane. epate et circulas.
pectoris se extendat. aut augetur. Sed nobis nec
¶ Causa. et patet in anhelitu aquositas
epatis cum pinguedine, ex fragmate sub
dextra. Tussit sine cessatu. et ma
cies et sorex sub dextra. ¶ Si
nobis fit apostema. cuius
nobis febris augetur nimis. et vehemens
tota corpus ad pinguedinem epatis huius
quia sermo rubicundus fit. et post in
nigredinem mutatur. ¶ In nigro colore
rubeus emittit. ¶ post in viridem
et aliquando mutatur. ¶ Si apostema
fit frigidum. non fetet dolorem nimis.
nec febris cum aliquis ¶ Si
apostema fit in pinguedine epatis
semper fluctuat. ubi. et parum digerit
dolor quia fetor in suppuratione
minor. et quod fetet in suppuratione
digestio eidem est sicca et dura.
et dehominatio in ea nulla. ¶ Si
apostema quo circumstante fit. sim
plex sub ypocondrio a dextera pte
sperici. et constrictione ¶ et epate per
fundamentum pinguedinis ¶ et defluxum ad nudificando pinguedi
nem. quod oportet. apostema
et pinguedinem epatis. et nullas ve
nas. et sua pulchritudine. huius color fi
nis in citrinitatem mutatur et fluidi
tatis. ¶ Si autem apostema epatis
disponatur medicinis oportet ut
unde fit purgatum ¶ in cui causa dolor
baptica tribus in manu dextera. et
sedim plenitudine corporis elephy
pinguis. et omne apostema ¶ quod
nascitur membro quo collectum est
pinguis pola. ad membrum illud confluentis ¶ et pinguedinem minuendo aliqua
abundaverint. medicabimur ab initio
apostematis usque ad statum sui dum
modo repugnativa. et septica. sive bi
losa. sive ydropisis. ut epatis
phlebotomatur. ne materia illa recipiatur.
unde fiat apostema ¶ Cum apostema
ad statum pervenerit oportet primum
misereri sunt medicine. vel dissolutive
ne. et mitigative. et per singulum se
ptimum. ut eum refrigescere et repug
nare minuamus. dissolvere et mitigare
augeamus ¶ et cum ad finem pas
sionis pervenerimus. medicina nunc
ab illa que fuit in initio differat.
¶ Sic cum precipue. qui hanc artem non
magnificavit. vel magnificaverit. magister manifestauit
noster galienus in libro ille principalis
dicte artis. hanc auctoritatem fe. aut
cimus nos et solitudinem tue medicine
et de apostematis ¶ medicina refrige
rativa et repugnativa in primis
dabis. et erit succus solatri. endivi
e. arnoglosse. vinee. pastoris. mal
vaci. borraginis. nenufar. violarum ¶ vel
cuius horum inveneris. debis bene cotti
et colatum ¶ cum quo misceas aliquid
aliquid epatis roborativum. sicut san
dali. spodii. rose. olei rosarum et
silla ¶ Cum vero dissolutiva erit me
dicina. misceamus cum septica et re
pugnativa causa apostematis. disso causa
lutiva. sicut cassiafistula. manna. mel
violatum. sodegazarra. et similia.
sicut forinde debebit passioni et
secundum qualitates virium ¶ et similer
ministrabimus de quorum medicamine

Sanguis fluvius ab epate
ab epate multis modis fit
sanguis diuersiformis exit
vel ea ꝙ repletione mictuire
sicut ꝙ tum pulsatilla sua est
Vel ea ꝙ venam aperiebat
que hec se differunt
Sanguis
Dub de vulneribus inger grossa et
purificata de ventre in testinis ne
et alia spes sunt sanguis purg e
manat. Berlu gra. si de corpe mag
cul pes nsra fuerit. sanguis cu
de nutrimentis fuerit ad epar redit
hallu generatiua. et post hec dispo
tuo loco. sanguine ea nimijs colle
cu excrecijs. ad natura mictus
epatis que colleta emittit. et
in digestione exit
sanguis dicit. interpolatum exit
tant et epilepsia et febris pio
Dub et alia spes. q a medius hoca
p digestio epatica. in q ai digestide
nimis sanguis exit. et ista laudatia
venena cannis
causa eig defectio
epar digestiue cruris. q mutat defect
t epate sucu cibi t sanguine
et alia spes spirit in digestione in
q sanguis e niger et lucidus
duce t ai epar. t pfectu sanguine
illu mictu
Dub tanta corrupta ha
bet. cum ad nutrita exciatur. fu
sanguis ibi obuiet epilatiocs et
spirabiles
Sanguis em pmanet in
epate longo tepe. nagi dimsy p
nutrita. necessit. ai calore epatica
indiget et corrupat que postea
expellit. et ai digestiue emittit
Ai ergo defecerint causa
sanguis fuerit fluxus sedm suam

Sanguis fluvius de epate
posset breuit dicendum
sanguis
operationem
ea actione sit venam. Sang qd
sanguine stringat epar cofortat
spat balaustia rosa spodiu acacia
bolu armenicu et sigillatu terra
cardiacu gumi ypoquistidos et
silia. Quodcuq horu inuenerint z j.
et z. s. sang ai succo arnoglosse. cul
cubi fronde
Medicinam quet in
sanguine fluxu de epate dicemus
Dub
lubeda aq misarum syrupu mirte
papa citoniorum syrupu malagranati
De apostu medicina hos trocisc de
mg. rz spodij. rosa viole. aa. z. s.
sanguis draconis. balaustie sumac.
cortule marine terre. capitulagrum
glandiu. aa. z iiij. cardamomi. gumi.
corralli rubei. dactilo. recubarbari. aa.
z. ij. croci. spice. aplose. ypoquistidos. aa. z. j. frat pulueres. cepa cu
succo arnoglosse. fiant inde trocisci
cob. z. j. m. da lubeda cu aq frigida.
De fluxu sanguis qu defertur sit
mirabilis curatus in epate. et de
fectio sit ex corruptione sue coplexi
onis videlicet si finis minus sit
habeat. et ablationis cruris appetitus
et coloris. et urina rubea.
de quibus intelligit. q. defectio sit ex
calore
Oportet ergo cuius vis
generatiua et propria duri. Unde calor
extinguat epar cofortet. et mundi
fi sit adstringa. sicut e rosa. sandali
albi et rubei. balaustia spodiu. et
silia
Scillitica papa de malis. et malis
granatis. mirta cu trocisc de spodio
Clysterium
Clysterium ponendum de sandalis.
rosa. balaustia. mirta. succo solatri
vel ostruma. aa. epati et silia
Ai digestio
est ea lauatura cibus sine tortu
tura et dolore vel ardore aliquo
cruris. si finis. et color in albedine
mutet. vel in luiditate intelligenda
epar diuu frigiditate. et q cruris
eius sanguine facies deficiat
Unde

medicaḃ cū cōfortatiuis et pa-
cū habentibꝫ calorē. sicut galla
mace. spica. cubebe. bet. cicer.
gariofilo. ligno aloes et cardamo-
mo. et silꝫ. Aut simplā uel opposita
dēq cū aq̄ ubi cortices fuerint
posit. uel ubi aliq̄ species de
cocta fuerit. ualet huic speciei de
gestionis. Aut admixtꝫ nisi ʒ. iij.
et ℈. pariꝫ assati. cū sucro apq̄.
Expressa faciadq̄ epati. sꝫ. masti
cen. nardi. con. Aut uetustatꝫ cū pdi
ctis stomachis. fasanis. pullis cum
aromatibꝫ gratis. Aut custodiat ab oī
cibo. uel digestiuo. dum. nocet. cū
ei nihil. ℂ Si digestio segnis de
cruditate sit. apostematis. uel de
materia colericis. et segnis sitis
sit. urinosq̄. ꝑt hoc
mq̄. q̄ apostema pus habuerit. opor
tet. ut duri. et de suis putredinibꝫ
nil deficet. calfied. et oportet epar
sirupꝫ rosa. balaustia. segnis dra.
comis. mastic. cubebe. bolꝫ. crocus.
et silꝫ. Aut si simplā uel opposita
sint. dra. ʒ. ij. cū sucro citromoꝝ. uel
arnoglosse. que nimi desiccat. calfacit
de putredie sua. et solidat. et
ac cōfortat epar. Aut nutrit. cū iuu
amidi. uigi. et oui tuorellis. ter
arnoglossa. uel ala. De ydropisi.

Ydropisis ē error. et nutrit
mutabilis in epate. Contra
Gestiui digestiua epatis. cū nutrit. suc
ci. cibi. in segminoles. humores. depra
uit. cū aliq̄ tres humores sint. aliꝫ. cū
nihil horū. Cibus pigre. sanat. in cōple
xe actione sua. necesse ē ut segminē
cōrumpat. qui digesti. corpꝰ nutri
at. Aut unde fit. ut totū corpꝰ tumes
cat. ℂ Ydropisis ergo epatis sola
defectione mutabilis cibi. cōr
ruptio cū segmine. q̄ transmittit. ad
humq̄ cibi. ad hoc in principio

humq̄ libri diuimꝰ passiones epatis
que uel ab ipso fiunt. uel q̄ re-
cipiunt. alteriq̄ membri. sicut sanguis
plenus. Aut spūs. Aut colericus. Aut
diuimꝰ. q̄ passiones epatis. quas ha
ereditat tria genera morboꝝ. humo
rum. Aut membri. aut membra pari. corpis. ci
malā cōplexione. officialis membra
ture. Aut alicuius. Aut
impossibile. ē ydropisim. ꝑ hoc. ꝑ
tionē epatis. nō cū nascit. nisi. q̄ ꝑ
bilitate cibi. digestiue. et segminis
generatiue. q̄ apte. ē epatis. ꝑ
tamē. quidē epar. ꝑ suā. nō
deficit. uel in aliquo membrorū. Aut
tate deficit. cibus. uel. nō cōplet. a
cōplemento actionis sue. epar. cū
aliquo patit. et tamē. uel. cibus. cū
one sua naturali. nō p̄ digestione
Augmentare tamē passione epatis
et magis dominare. necesse ē. ut
deficiat. q̄q̄ cū sucū cibi mutat. ut
sanguinē inde faciat. cum ei. ꝑ cru
dus et indigestus. sit. ꝑ quē. ex
ydropisim facit. ℂ Si uero. ille. aliq̄
cibus. cū. digestiua. cibi.
tus. tuenerit. in digestiua. ꝑ
mutat. aliquātulū. sed tamē. ꝑ
ruptissimū. unde quedā ydropisis. ꝑ
genꝰ. ꝑ. quod. ydropisis. ꝑ
tuagintarior. eque. ꝑ totū. corpus. di
uidit. Aut species. ꝑ. ab. cau
sa. Aut causa. sue. similitudinē. ꝑ
materie. et diuisio sua. ꝑ. ab. organo
membra. Cum. q̄ quod. membri. ꝑ
inde habeat. quātitatē. quā. ꝑ
potest. ℂ Sed si. uero. digestiuum
tuenerit. pigre. cibi. ꝑ
sanguinē. generat. humoribus. cibi. ꝑ
causa. atq̄ mala. Aut. que. cū. ꝑ
et diuidere. cū. nequat. nec. ꝑ
ficiat. neq̄ membris. aliis. ꝑ
esse. ē. nec. cibus. epatis. ꝑ
humor. ficiat. Aut. ꝑ
ueteris pelliculam. cibi. ꝑ
uetre. et. destina. Aut. ꝑ

ℂ Sed ḡm aliq̄ addit tria sūt genera ydropisis. Quē qd ex tumi humo-
rū. uel ꝓpter ꝑ. et quidē. et ꝓpter alterius aliud. ꝑ ex ꝓpter spā.
et ꝓpter ypostasim. ʒm. ē ex phlegmate sanguine pituita. ꝑ toto corpe
apostema. ꝑ ꝓpter morbū officialis. qn̄ alii fit tumor. et indurat. figu
lum. ꝓpter morbū communē. qn̄ ab alio differunt. ꝑ solutas cōti
nuitatē pilli. ꝓpter morbū ꝑ. qn̄ epar. ꝑ alia differentia. dis
cernit. cibi ꝑpriū.

et hoc planum.

ℂ Sed q. ydropisis fit. ꝑ. q. apostema
nobili. qn̄ talis apostema deficit. cibi
ꝑt nos dicimꝰ. q. hoc ꝑ
apparet. nullus alius nullus. cibi
fiat calidꝰ. et sanguineꝰ. a membris
cena. ꝑ. cibus. nō. in membro nobili. aliud membrum
ssum. cibi. epatis. et ꝑ
et ꝑfrigidabit. et fiet ydropisis. ꝑ
nimis calidꝰ. aduri. ꝑ. ꝑ
ꝑ. cibi. qui. ꝑ. calor. sanguis. ꝑ
```
```

Dyascordij dr. Dyascordium dicitur lenina capitina quaquaq; die calida cū spica dissoluit ypostrica cū lenina et digestiua. Illij dicitur lenita pertubis rufe nel nigre cū spica filtre facere

De cerebri passionibus

Dyascordium dicitur

Quas cpar patrie et earum causis et quid secūm artificialē regulā curare debeant et posterius medicinā cōposita cparis passionē iuuāre dicamus. et sibi conuenientia sciat et discreta curatione ne vehementia cuiuscūq; passionē i hac parte et quid dyscrasia

Item q̄ hec materia sit necessaria cognoscere et maioribus ante cōmunionē iuuamenti in his ubi cparis. et discretis passionibus

Quedā cū sit electuaria. Quedā troscisi. Quedā pillule. Quedā pulueres. Alia apozimata. Unde oportet nos breuissimis artificiū ipo ebur capitulis.

Dyacurcuma valet defectioni cparis et sue opilationi et retentiui discretiui et digestibilitati. Rx costi cinamomi spice aū. ℥. ß. reubarbari ℥iij. cassie. aperi. mirre. squinati. aristologie longe et rotude. aū. ℥. ß. stur pulueris. ad. de mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. cū apozimate de anipo. vel de vndicibq;

Dyacurcuma valet ad cparis passionē de frigiditate et stomachi et splenis. adapiens et mundificatiū retentiui. Rx. croci. cinamomi. spice. aperi. cassie. aū ℥. iij. costi. squinati. mirre. aū. ℥. ß. et ℈. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi. squinati. aristologie longe et rotude. aū ℥. ß. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi cinamomi spice aperi cassie. aū ℥. ß. reubarbari ℥iij. cassie. aperi. mirre. squinati. aristologie longe et rotude. aū. ℥. ß. stur pulueris. ad. de mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. cū apozimate de anipo. vel de vndicibq;

Dyacurcuma valet ad cparis passionē de frigiditate et stomachi et splenis. adapiens et mundificatiū retentiui. Rx. croci. cinamomi. spice. aperi. cassie. aū ℥. iij. costi. squinati. mirre. aū. ℥. ß. et ℈. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi. squinati. aristologie longe et rotude. aū ℥. ß. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyacurcuma valet ad cparis passionē de frigiditate et stomachi et splenis. adapiens et mundificatiū retentiui. Rx. croci. cinamomi. spice. aperi. cassie. aū ℥. iij. costi. squinati. mirre. aū. ℥. ß. et ℈. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi. squinati. aristologie longe et rotude. aū ℥. ß. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyacurcuma valet ad cparis passionē de frigiditate et stomachi et splenis. adapiens et mundificatiū retentiui. Rx. croci. cinamomi. spice. aperi. cassie. aū ℥. iij. costi. squinati. mirre. aū. ℥. ß. et ℈. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi. squinati. aristologie longe et rotude. aū ℥. ß. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyacurcuma valet ad cparis passionē de frigiditate et stomachi et splenis. adapiens et mundificatiū retentiui. Rx. croci. cinamomi. spice. aperi. cassie. aū ℥. iij. costi. squinati. mirre. aū. ℥. ß. et ℈. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi. squinati. aristologie longe et rotude. aū ℥. ß. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyacurcuma valet ad cparis passionē de frigiditate et stomachi et splenis. adapiens et mundificatiū retentiui. Rx. croci. cinamomi. spice. aperi. cassie. aū ℥. iij. costi. squinati. mirre. aū. ℥. ß. et ℈. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi. squinati. aristologie longe et rotude. aū ℥. ß. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyacurcuma valet ad cparis passionē de frigiditate et stomachi et splenis. adapiens et mundificatiū retentiui. Rx. croci. cinamomi. spice. aperi. cassie. aū ℥. iij. costi. squinati. mirre. aū. ℥. ß. et ℈. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi. squinati. aristologie longe et rotude. aū ℥. ß. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyacurcuma valet ad cparis passionē de frigiditate et stomachi et splenis. adapiens et mundificatiū retentiui. Rx. croci. cinamomi. spice. aperi. cassie. aū ℥. iij. costi. squinati. mirre. aū. ℥. ß. et ℈. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

Dyalacca valet ad opilationē cparis de frigiditate et duricie et apostemate in stomacho. nel cpate. et ad dolorē splenis. et omnes suppurationē ydropisi et ad retentiū ypocondrie. Rx costi. squinati. aristologie longe et rotude. aū ℥. ß. stur pulueris. et adde mel quātu sufficit. dans ℥. ij. vel ß. et ℈. stomachi virtutē. cū succo herbarū. et apozimate cinera

al ānamu
ūāmomi · croci · ripari · aū ʒ. ℔ aui-
si · spelioḃ · dyastologie loge · et · ebenide ·
mastichis · āpari · aū ʒ · iij · cost · macis · assari
aū ʒ · ij · mel q̄nū sufficiat da īmo ·
du · Auicenne · ¶ Dyaroma valet
ad grossitiē flegmatis, stomachū et
digestibilis · cruē · cōfortat · plurimū ·
dulcorat · colorē · clarificat · mētē · acuit ·
et · tristiciā · tristitiā · tollit · anie · cibū · et
post · cibū · dat · ℞ · spice · casse ·
mastichis · gariofili · ānamomi · aperi · aū · ānamomi
ʒ · j · cardamomi · maioris · et · minoris ·
croci · spodii · citrini · cubebe · costi ·
macis · galie · muscate · zinziberis ·
maratri · anisi · aū · ʒ · ʒ · nucis · muscate ·
ligni · aloes · calami · de · ymalra · aū ·
ʒ · iiij · fiat · pulueris · accipiat · mel · de ·
spumatū · mitte · pondus · citronis ·
ozū · et · mali · ozū · cost · et · spissitudinē ·
mellis · tepa · cū · his · speciebus · aliis ·
¶ Dyacassie · et · de · lacca · de · croco · sis ·
et ℞ · valet · ad · epatis · et · splenis ·
passionē · de · calore · et · apostemate ·
℞ · lacce · cost · spodij · absinthij · fibris ·
croci · cupatorij · sucri · tabule · aū · ʒ · iij ·
reubarbari · ʒ · iiij · squinanti · ʒ · ij ·
tepa · cū · pucro · maratri · vel · endiuie ·
fiat · troschus · unusquisq; · ʒ · et · ʒ · et ·
da · ībib · cū · pucro · herbarū · et · qua-
ʒ · acetosa · ¶ Troschus · de · reubarbaro ·
valet · ad · costipationē · epatis · et · splē-
nis · stomachi · confortat · ℞ · cost · absin-
thij · reubarbari · aū · ʒ · iij · spodij · spi-
ce · squinanti · lacce · cupatorij · sucri ·
aū · ʒ · j · tabule · citrini · croci · cas-
pe · · Dragagidi · mastichis · aū · ʒ · ij ·
tepa · cū · pucro · maratri · fiat · troschus ·
et · ʒ · j · da · cū · pucro · herbarū · et · qua-
ʒ · acetosa · ¶ Troschus · de · anise · valet
ad · dolorē · et · frigiditatē · epatis · et · frigiditatis
splenis · et · stomachi · et · confortat · ypo-
condrie · ℞ · anisi · cost · maratri · aū ·
ʒ · ℔ · liquiricie · ʒ · ℔ · sucri · liquiricie ·
squinanti · lacce · mastichis · spice · aū · ʒ ·
dim · cupatorij · ʒ · iij · cost · casse ·
aperi · absinthij · spodij · aū · ʒ · ʒ · tepa
cū · apij · pucro · fiat · troschus · ʒ · j · et · ʒ ·

tudine · et · stomachū · sanat · calidū · digerit ·
epulationē · epatis · apetit · tertū · corpus ·
calefacit · inuitat · ad · dolorē · splenis · qui
de · corrupta · et · grossa · et · flegmatica ·
et · ℞ · cimini · ʒ · ℥ · ipsi · in · acetō · de ·
inde · et · ante · et · post · depurari · et · assari ·
galange · spice · amomi · aperi · mastichis ·
zinziberis · nucis · muscate · cardamomi ·
gariofili · anetū · maratri · casse ·
apij · nucis · pupis · longi · ānamomi · car-
pobalsami · folij · aū · ʒ · ℔ · et · ʒ · mel ·
quātū · sufficiat · da · īmodū · Auicenne ·
¶ Dyafinicon · iohannis · damascreni ·
valet · ad · dolorē · stomachi · de · flegmate ·
et · ad · confortū · et · troschi · epatis · apetitū ·
epatis · apiensis · da · ʒ · j · et · ʒ · ℞ · zinzi-
liberis · pupis · nigri · longi · et · albi · spice ·
casse · carpobalsami · folij · precri ·
cardamomi · maioris · gariofili · mastichis ·
anetū · ʒ · iij · mel · quātū · sufficiat · ¶ Dyacurcus ·
valet · opilationi · splenis · putrefactionē · e ·
fluxū · in · micro · y · dropisim · et · cuiuslibet ·
mali · doloris · procedentis · de · frigiditate · ℞ ·
cinnamomi · croci · spice · aperi · squinanti ·
aū · ʒ · ℔ · cost · aristologie · loge · et · ro ·
tunde · casse · folij · mastichis · cina ·
momi · maratri · seminis · penidij · apij ·
feniculi · spice · carpobalsami · lacce · aū · ʒ · iij ·
calami · de · ymatra · gariofili · car-
damomi · maioris · et · minoris · macis ·
aū · ʒ · iiij · mel · quātū · sufficiat · ¶ Ali-
id · filicis · aridoti · galieni · q̄d · valet ·
Sydrion · peperon · valet · ad · citreū ·
flegma · in · stomacho · dissolutū · et · vomitū ·
flegmatis · auferre · stomachū · frigidū · et
id · digerendū · confortat · cruditatē · epulegin ·
ris · podagricis · de · flegmate · seniori ·
leg · purredinē · collectā · et · corpe · haben ·
℞ · pupis · albi · nigri · et · loge · zinzi ·
liberis · spice · garioffili · carpobalsami · apij · petro ·
selini · anetū · maratri · ana · aū · ʒ · j · amo ·
mi · liquiricie · absinthij · casse ·
aū · ʒ · ℔ · cardamomi · gariofili · cin-

da cū succo herbe. ℞ Troscisci de absinthio valent ad dolorē epatis. et stomachi. opilationē aperiūt. iuuāt febrē flegmaticā. ℞. absinthij. ma-rubrij. anisi. rose. anisi. dulc. amare. aā. ʒ. iij. aparin. spice. cyminū. semis apij. aā. ʒ. ij. hermodactili. succi cupatorij. aā. ʒ. j. ℞ Pepa cū succo endiuie. et fiat troscisci. ʒ. j. da cū succo herbarū. ℞ Troscisci de cupatorio valent ad stomachū. et epatis opilationē aperiūt. frigidā. humidā. flegmatē. febres mitigant. ℞. absinthij. cyminū. succi cupatorij. rose. nicotini. mastices. aā. ʒ. iiij. anisi. dragagantī. cinamomi. dulci citrini. spodij. ʒ. j. et ℈. tempera cū succo endiuie. fiat troscisci. ʒ. j. et ℈. da cū succo herbarū. et quizdam citrij. ℞ Troscisci de rosis ad stomachū. ℞. rose. ʒ. ℈. liquiritie. ʒ. ij. cyminū. spice. nicotini. spodij. dragagantī. aā. ʒ. ij. ℞ Pepa cū succo endiuie. fiat troscisci. ʒ. j. da cū succo herbarū. et malagmatis. ℞ Troscisci de spodio valent febribus acutis. de calore epatis. et ad ōnimoda fluxa. ℞. rose. ʒ. ij. spodij. semis postulate. succi liquiritie. aā. ʒ. ij. dragagantī. amidi. aā. ʒ. j. zucchari. ʒ. iij. pepa cū succo plantaginis. fiat troscisci. ʒ. j. da cū succo malagmatis. ℞ Alij troscisci de spodio lazuli. valent ad eadē tertianas. fluxum. dolorē epatis. stomachi. epatis. ydropisim. damascenī in libro qui dicitur thesaurus. ℞. spodij. rose. troscisci. aā. ʒ. iij. amidi. dragagantī. gummi arabici. staphisagrie. semis citrulli. cucumeris. melonis. cucurbite. omnium quatuor. semis postulate. aā. ʒ. j. et ℈. Tempa cū succo citonior. ℞ Troscisci de capsicon ad frigiditatē inflationē epatis. valent. acutis febribus. ℞. rose. ʒ. iij. gummi arabici. dragagantī. spodij. feudali citrini. aā. ʒ. iij. cucumeris. semis cucumeris citrini. postulate. liquiritie. aā. ʒ. ij. amidi. ʒ. iij. troscisci. ʒ. ij. amidi. ʒ. ij. camphore. ʒ. ℈. Tempa cū succo absinthij. ℞ Alij troscisci. stomachi. epatis. rose. spodij. zucchari. aā. ʒ. ij. feudali citrini. dragagantī. semis postulate. liquiritie. aā. ʒ. j. et ℈. cucumeris. ligni aloes. troscisci. de spodio. ana. aā. ʒ. j. tempera cū succo absinthij. fiat troscisci. ʒ. j. ℞ Troscisci de herbarū valent ad stomachū. epatis opilationē epatis splenis. in mixtione ydropisis cū calore. ℞. herbarū. ʒ. ij. rose. spodij. liquiritie. troscisci. aā. ʒ. ß. pulpharum. prunorum. cucumeris. pulpharum. mittor. ℞. rose. spice. gariofili. costi. cyminū. aā. ʒ. iij. rubarbari. feudali. citrini. aā. ʒ. iiij. cū succo. ʒ. ß. fiat troscisci. ʒ. j. da cū succo malagmatis. ℞ Alij troscisci valent ad eadē cū quizdam. acutis febribus. stomachi. epatis. rose. ʒ. ij. mamee. liquiritie. cucumeris. spodij. spice. malagmatis. cupatorij. succi. aā. ʒ. ij. rubarbari. vel lactee. troscisci. aā. ʒ. j. fiat troscisci. ʒ. ß. pepa cū succo plantaginis. ℞ Troscisci de viola ad inflationē de calore epatis. stomachi. epatis. cōfortationē. stomachi. epatis. cōfortationē. calidissima natura. et que absentia. ℞. rose. spodij. zucchari. aā. ʒ. ij. liquiritie. semis postulate. citrini. aā. ʒ. j. et ℈. dragagantī. mastices. semis cucumeris. semis. aā. ʒ. ij. fiat troscisci. ʒ. ß. pepa cū succo prunorū vel dyazizyphe. et fiat mamea. et cassia fistula. et succo. ℞ Troscisci de spodio. febribus. stomachi. linguae. sitientis. ℞. rose. spodij. zucchari. aā. ʒ. iiij. feudali citrini. aā. ʒ. iij. cucumeris. semis. aā. ʒ. iij. cucumeris. semis. citrulli. postulate. liquiritie. aā. ʒ. ij. amidi. ʒ. ij. camphore. ʒ. ß. Tempa cū succo absinthij. ℞ Alij troscisci. stomachi. epatis. rose. spodij. zucchari. aā. ʒ. ij. feudali citrini. dragagantī. semis postulate. liquiritie. aā. ʒ. j. et ℈. cucumeris. ligni aloes. troscisci. de spodio. ana. aā. ʒ. j. tempera cū succo absinthij. fiat troscisci. ʒ. j. ℞ Troscisci de herbarū valent ad stomachū. epatis opilationē epatis splenis. in mixtione ydropisis cū calore. ℞. herbarū. ʒ. ij. rose. spodij. liquiritie. troscisci. aā. ʒ. ß. pulpharum. prunorum. cucumeris. pulpharum. mittor. ℞. rose. spice. gariofili. costi. cyminū. aā. ʒ. iij. rubarbari. feudali. citrini. aā. ʒ. iiij. cū succo. ʒ. ß. fiat troscisci. ʒ. j. da cū succo malagmatis. ℞ Alij troscisci valent ad eadē cū quizdam. acutis febribus. stomachi. epatis. rose. ʒ. ij. mamee. liquiritie. cucumeris. spodij. spice. malagmatis. cupatorij. succi. aā. ʒ. ij. rubarbari. vel lactee. troscisci. aā. ʒ. j. fiat troscisci. ʒ. ß. pepa cū succo plantaginis. ℞ Troscisci de viola ad inflationē de calore epatis. stomachi. epatis. cōfortationē. stomachi. epatis. cōfortationē. calidissima natura. et que absentia. ℞. rose. spodij. zucchari. aā. ʒ. ij. liquiritie. semis postulate. citrini. aā. ʒ. j. et ℈. dragagantī. mastices. semis cucumeris. semis. aā. ʒ. ij. fiat troscisci. ʒ. ß. pepa cū succo prunorū vel dyazizyphe. et fiat mamea. et cassia fistula. et succo. ℞ Troscisci de spodio. febribus. stomachi. linguae. sitientis. ℞. rose. spodij. zucchari. aā. ʒ. iiij. feudali citrini. aā. ʒ. iij. cucumeris. semis. aā. ʒ. iij. cucumeris. semis. citrulli. postulate. liquiritie. aā. ʒ. ij. amidi. ʒ. ij. camphore. ʒ. ß. Tempa cū succo absinthij.

Scias dalich. philosophi. si alibi inuenies. et cognoscis. fiat mamea. i. magis alba. et fortis. et minus alba. et dispo.

Fiat alba magis frigida. et humida. et minus fortis.

De pillulis

Pillule de aromatibus iohannis damasceni valent ad dolorem stomachi de frigore flegmatico et mundificant stomachum de humiditatibus grossis et putridis. De cerebro ad epilepsiam de re. Da. ʒ. iij. ieiuno cum aq calida. Re. calami aromatici. cimini. cubebe. nucis muscate. macis. cinamomi. spice. cum pobalsami. squinanti. masticis. ana. ʒ. iij. et ℈. Fiat coquendo ex illabus species. ana. ʒ. ij. aq. usque ad terciam. cola et pone in mortario. et dimitte ad solidum. Deinde pilulas. Alie cuius valent ad dolorem epatis. et ydropisim. Accipe rei rubarbari. cinamomi. ana ʒ. ij. mirabolani citrini. ana ʒ. iij. turbit. ʒ. iij. lactuce. amisi. apij. squinanti. ana ʒ. j. et ℈. fiat pulvis. dolatus. Da. ʒ. ij. cum aqua calida. Alie valentes ictericis. et ad cicatricem ab epate. et stomacho. ab ydropisi. et ad omnem malam complexionem. Accipe rei rubarbari. ʒ. ij. turbit. ʒ. ij. agarici. ʒ. j. mirabolani citrini. ana ʒ. ij. scamonee. ana ʒ. j. cum succo apij. Da. ʒ. ij. cum aqua calida ieiuno. Alie de libro preciosis iohannis damasceni valent diuturnis febribus de diuersis materiis doloribus epatis in initio ydropisis. Re. succi absinthii. mirabolani citrini. succi cupatorii. aloes. croci. masticis. rei rubarbari. lactuce. amisi. fumi terre. ana pondus ʒ. ij. succo solatri. Da. ʒ. j. de nocte. Alie de euforbio valent ad purgationem aque ydropisis citrine. et omni materie ydropisis. et ad dolores dorsi. et ad podagram. que fiat de frigida materia. Re. euforbii. ʒ. ij. fustis tiburtini. ʒ. j. amoniaci. succi serapini. apopanacis. bdellii. apii. ammi. et petroselini. anetos. spice. cassie. amisi. masticis. ana ʒ. ij. fiat pulvis. et fricta cum amigdalo. Detur cum succo maluatici. et da. ʒ. j.

Pillule de serapino purgantes aquam citrinam valent ad dolores stomachi. dorsi. coxe. et lateris. et destillationem. ytericos. et dolores de frigore. Re. serapinos. turbit. fustis tiburtini. ana ʒ. ij. bdellii. apii. nucum. amisi. eleuli. ana ʒ. j. scamonee. apopanacis. aspergendo. cimini. cicute. ana ʒ. ʒ. Detur cum succo calamenti. Fiat pillule. Da. ʒ. j. et ʒ. vel ʒ. ij.

De pulueribus

Pulueres purgantes aquam citrinam. apostema soluendo. epar confortando. Re. absinthii. turbit. serapionis. ana ʒ. ß. apii. petroselini. maluatici. amisi. ysopi. ana ʒ. ij. scamonee. tiburtini. fustis. masticis. squinanti. cinnami. ana ʒ. j. fiat pulvis. Da ex succo maluatici. Alius valens ad frigiditatem epatis. emoroydes. ad suppressionem stomachi. et ad mutationem colorum. Re. masticis. gariofili. cassie. aspar. rosarum. ana ʒ. iij. cimini. maluatici. amisi. absinthii. ana ʒ. ij. cinnamomi.

baptionis

cimiamum mamue squinati semes
bapilici aũ z.j. et ℈. fiat pulueremspica. cũ amigdalis et zucchero. quãdoꝫ alie ſpeꝫ da z.ij. cũ calidicenno ℣ Aliud purgãs aquã cerebrum et ualet hũde ꝛdurre passioni coliꝛe de humoꝛe flegmatis et uetuſtate

ſarapini

℞ ſagapni. tiriacalli fiſtib. apij ſeminis. equale poꝺus ſiat pulueres et da z.ij. uel iij. cũ calida ℣ Aliud ualeꝫ ad frigiditatẽ ſtomachi et debilitatẽ digeſtiuã. ꝛeſtituit. gouſtus. nitã. ipſa. cionẽ ſetris. epulationẽ epatis et ſplenis aperit. ℞ zuzibeꝛis. z. ij. eruginis. maſticis. cẽtauri. cimini. pipeꝛis. aũ. z.iij. mauꝛitri apij. amiſi. dauci. ameos. aũ z.j. et ℈. fiat pulueres et fricet cũ ſtramucleo et zucchero. quãtꝫ oꝺoꝛ alie ſpeꝫ pone. da z.iij cũ calida — et mollificate ℣ Aliud coꝛoꝛat epar. epulationẽ eius. patiens. ualeꝫ in inicio ydropicis. ℞ mirre. coſti caſſie. ſpice. apaꝛi. cũ balſamini. cẽtauꝛi poꝺus. mauꝛitri apij. ſcamoneę ſemis et amoni. duplũ et ℈. de pulueꝛ da z.j. cũ calida ſiue bebis ꝓ ſtomacho ingeꝛe. z. pueꝛis. ꝓ ſinapis. da z.ij. cũ calida et ꝓ gonzaccura ſiue bebis ꝓ aquã ſicha uige. et ꝓ ſinapi. De apozimate.

& altis tiriacis

Apozima de radicibus ad ydropẽ. ep. ſplenẽ. ſcitu epulationẽ ſiue. huiuſmoꝺi. groſſos diſſoluit. ſuppoſitis. cauſis. ſcilicet. epatis. ſplenis. uel. uiſceꝝ. ſuꝑfluitatis. ꝓ. radices. eiꝺem. et mauꝛitri. cu. z. bj. cuſtimi. z. b. uiole. ſiccate. aluſtri. rhij. liquiritie. cẽpulloꝝ. bonoꝝ. aũ. z. iij. mauꝛitri. ſeminis. amiſi. apij. ſpice. eupatoꝝij. aũ z.j. ꝓ. uitta aq̃ ℈ tribꝰ libꝝ aq. uſq; ad 1 et ℈. cola

ad ſicla

medigue

et da tepidũ ꝓ. aũ z.j. ſuper abſinthij z.ſ. inde. mitte mamid z.xx. caſſie ſiſtule z.xl. ℈. uel. cola et

et dꝛoq ad

ſeruꝝ ꝓ. cũ z.j. ſuper abſinthij. et ſ.ſ. et z.iij amigdalis da ebꝝ diebꝰ et. tinuꝰ. ℣ Aliud de radicibꝰ ualeꝫ frigido epati. opilationi ſplẽ aperit

et ſplenis. hemoꝛꝛoiꝺas groſſos cũ bꝛiua
eiciet. ꝗtanas aduuat. ℞. apij. ꝛui
ꝺicꝺ. mauꝛitri. aũ. z.ij. abſinthij ſqui
nati. aũ. z. bj. ꝛeubaꝛbaꝛi. ypoq. cala
mẽti. aũ. z. iij. anis. apaꝛi. aſpic. aũ.
z. iij. coq in tribꝰ libꝝ aq. uſq; ad li
bꝝ duas. et ℈. cũ ꝙbꝰ duꝰ ſtomachis
cis et amigdalis ℣ Aliud ꝓ ſinapi de
ꝛiato ualeꝫ ad opulationẽ epatis et
ſplenis. et ꝛeſtituit ypocꝛaſim. in
micio ydropis. ℞ ſquinati. abſin
thij. cuſtuꝛe. aũ. z.xx. mauꝛitri. anis.
apij. aũ. z.x. ꝙd coque ꝛ. bj. libꝝ aq.
uſq; ad ꝛeſtet ꝛeꝛtꝛa. deinde co
la. et poſt mitte ſuꝑ ſuꝑ in bꝛullone
aq. uſq; ad ꝛeſtet coq. poſtea col
ꝛeſtituit ꝛeſtaq; colamẽti. et ponꝛis
cẽtauꝛi. zucchari. ꝙd ꝙd ſufficiat ꝓ
zupi. da ℈. ij. cũ pueꝛo ꝛeſtituto. ℣
ꝛeſtituꝛi. bene octo. et bene ſolato. ℣

ad de gonzaccura ualeꝫ ad opulationẽ

calida coꝛꝛꝓ. et febꝛes ſtiguliꝛes
et coleꝛicas ꝙdeſt epatis. ſplenis
ticis. de calꝛe. ℞ mauꝛitri. ꝛadicis.
apij. et endiuie. aũ z.xx. ꝛoſe. ma
ꝛitri. ſeminis amiſi. aũ. z.x. ſpice. apij
aũ. z. b. ꝙd in bj. libꝝ aceti. et. iij.
aquaꝛ. coque ad medietatẽ. poſt cola
mittꝛis ꝛeſtituꝛi. zucchari. ꝙd ad ꝓ
cionẽ. da z.j. cũ fꝛigidi. ℣ Ad ui

Ovimel ualeꝫ ad meſſe
fꝛigiditatẽ epatis. ſtomachi. diſtu
nas febꝛes. tumoꝛes ſplenis. ſiuꝝ
beſicẽ. groſſos humoꝛes inde. pur
dine atiqua mundificat. ℞ apij. ꝛuꝛi
mauꝛitri. ſquinati aũ. z. biij. ſeminis
mauꝛitri. amiſi. aũ. z.j. ſpice. apaꝛi
maſticis. caſſie. ſtalamẽti. agaꝛici
et domeſtici. petroſelini. dauci. aũ.
z. bj. gaꝛioſili. cu. damoni. zizibeꝛis.
aũ. z. iij. ꝙd in x. libꝝ aceti. et x.
aquaꝛ. coq ad medietatẽ. cole et pone
ꝛeſtituꝛi. meſſis ꝛecti. et ſpumam. de
quoꝝ uſq; ad ꝛeſtituꝛi. ℣ Aliud ꝓ
abſinthio ualeꝫ epatis. ſtomachi.

℣ Aliud dꝛoq; cẽmunis. z. ſuꝑ
ſiue ſiſſi puꝛificati ſeruꝝ

usq; ad ꝑfectionē coctionis coque
de quo da bibē ℥ j. ℈ calida ꝯ.

℔ Syrupꝰ de calamento valet ꝓpe- ꝓtricis epatricis
netricis et omnibꝰ calidis et
hꝫ frigida. ℞ calamenti agristis et do-
mestici ää ʒ. ij. marrubii ää ʒ. iij. mastrucis
petroselini capparis hidropis dauci
polij ꝓassij squinanti ää ʒ. iiij. Oia
coq; m. ℔ ij. libris aque ad medietatē
cola et pone fetes in ℔ ij. libris aq.
et coq; ad medietatē colandis ponē calidē mel
lis et in mitio coquēdi mitte ꝑparam. ana
cassie aspuri gariofili finiculi ʒiij
ziziberis mastichis croci ää ʒ. j. Oia
pulueriata. et pānis veteris pone et ad
ꝑfectionē coq; da ℥ j. ℈ calida ꝯ.

℔ Aliud de mellicratis de decoctio-
nibus. valet ad frigidā et hūdā co-
plexionē et ad omnes phlegmata dñatum
et frigidis ꝛpozibꝰ et regionibꝰ.
stomachi roborat. calorē naturalē exci-
tat. digestiuā adiuuat. frigiditatē
ne venā et discretiuā calefacit. ℞ mel- mellis ꝑfati coct
ꝑfectū aquā coq; ad quam fuerit et da ʒ. xxxvj.
ꝑmissa mitte in mitio decoctionibꝰ mas-
tichis croci cinnamomi ziziberis spice
galangē cassie gariofili cassi tur-
damomi aspuri piperis longi ää ʒ. j.
et ℈ Oibꝰ pulueriter pistatis pone
in pulueri pāno et coq; ad ꝑfectionē
℔ Clarissimi mitte ℥ ij. mellis ij. de mus- in albis ꝓmissis
cato de quo da bibē ℥ j. mel. ij. ℈ aq. ꝓmissa ꝑ se ꝓcedit.

℔ Apozima colligentis damascenos dulces
epatis ℞ polij calefactiuē absinthij
squinanti capillorū veneris ää ʒ. ij.
ꝓassij ʒ. iij. raisinos auctiu. dē- raisinos ꝑ se pala
ʒ. j. et ℈ Oia coq; m. aq. et da bibē dulcis quotidie.
colata. ℔ Aliud valet ꝓplacenti epatis
corpis et hydropisi frigiditatem epatis
et eius doloꝛi ℞ raisinos ʒ iij. passi ʒ. j. et ℈ fistis tritis mallo ℥ j. et ℈ co- fructi
mūdis pinis pumi terre ℥ j. et ℈ cicorie tuidy
Oia ℥ aq. coquāt. et colata bibatur de tur- endiuie et lactuce
agristis ponit

Quoniā veteres de veteratis
ruptis et a bolitis scribūt et au-
rā et crocū colligūt qui ℥ etiam nec-

℔ gerundꝰ dꝫ q; veteratā ℥ fractas cutis ꝙd ꝑficit ℥ veteres
alij medicꝰ diffꝝ ꝑficiunt aurū veteratā a mozphea. omnia
veteratā ℥ defectus cutis ꝓcedentes ℞ mozphea ℥ defectus
omnibus totiꝰ corpis ꝑter nō q; veteratā dr medicꝰ ℞ se ut ℞
ꝑ habeat defectus cutis. et dr medicꝰ ℞ accidit. ꝑm q; ℞ aliud
magistri. sicut ℞ febres nō ℞ alias cutis ꝙstitis q; ꝙd erat auctor hic
ponit ℥

dia solet colere depicta. Sed differia
yctericie magis appetis constat differe
cijs — affi — ei essentia supdictis et
a repleto sue actionis, et talis est
Yctericia e commixtio coloris rubei
et flegmis diffusi p quas membra
corpis ni flegmis. et apparet in cor
porum superficie. Est autem duobus
modis. Aut de causa ppria et yctericia
ni. Aut de putrida et ictericia. Ppria
ca q corpus patit ictericia quod repti
lit natura. venenosorum morsus. vene
nosa potatio. corruptio cibi et potus
cuiusdam pessimi flegmatis incidentis. et colo
ris huius fuerit. Intelligimus hec
ex inquisitione ipsius et manifestatis
sui. Putrida causa multiplex dividit
Que da a natura corporis. et i sub
tilibus ferisq diffusis. et in superfi
cie corporis expellendis. Unde generat
yctericia in febribus acutis mutila
tis pessimis. et liberationibus morbi. mi
me autem septe diebus venatis. Tue ali
apparicio sui no ex actione i natu
rali. sed potius de qualitate morbi.
et de qualitate diei morbi. et de pu
tredine eius in natura. quia putrefa
i morbus ut nec in mutilatis non
in suo tempore offendet. Unde venit
in aphorismo. yctericia q in febribus
acutis ante septimum diem apparuerit.
timore proprie dicit. q post septimum.
saluet. Yctericia autem ex alia nascit
causa. ab i repletione epatis cor
rupta. propter quelibet sui morbi in
hac putredine ad dictum. Unde eis virtus
deficiunt naturalis in repletis actio
nibus suis secundum q oportet. Sed ne
esse i q pars colerica a flegmate
diuisa et a felle no missa permanet
et in epate clausa. ubi q multiplica
tur admiscetur epati ut coleram faciat
Quidam autem yctericie putant aliam
causam sui immediatam. sicut corrupte
cionem actionis naturalis. materiam
corporis. dolorem. et quietem gra
uioribus. Est et altera in q pars
fellis substancia. et sua virtus depascit
solet ab epate coleram rubeam facere
pro q in ipso colera remanet. pus
gnis strangit. Alia e de qualitate ma
ctera. aposteuma in viis p quas cole
ra ad fel tendit. unde fit ei ad e
ra ad fel tendit. unde fit ei ad e
par redditi. et inde p totum corpus
ni flegmate se diffundit. Sed si pus
et via fuit opilata. ascendit ad pulmo
em. colera. q ad stomachum inde tendit.
Unde citrinitas e faciei et aliorum
do aliis. saluie secundis. in stomacho colera
et pectoris. Prime color albescit. in
gestionis appetitus. ablacionem coleram in
gestis. Hu qualitas in superiori via pe
ctoris ad stomachum tendit augmentatur. cum
ad destina colerici. Prima et secun
da [illegible] appetitus rufum
lutum. nec qui cinabarium. et summi
supius citrina. Egestiua corrupta
contracta et plurima. Yctericia
ex passione i fellis subita. nec plus
colore corrupit. q ut cibus ingestus
nec epar ab actione sua contrahitur.
Sic quia i yctericia q ex repletione
one bonum i corrupta. unde color
naturalis qualitate alterari. quia cum
incendit flegmata qui ab epate ad pul
dit. et colerici fit. per q yctericia
gignit. Aliquando in corpe yctericia
apparet nigra. que causa deficiens
splenis euenit in tristicia. Quidam
grumis. et turbulenta sui. Quidam
ergo yctericia et eis intelligentes
causa. Deinde i si habeat
si habuerit. et ante septimum die
peruenerit. antequam immutetur pes
coctionis et digestionis morbi. pes
sima i. et mortis timore naturalis
pes mercurii. Et pia cum
one. Et si in die octaua appareat
sicut septima. nos

Epar. cruciat. valet. pilulas. metu. et. comestu. et. lap. p. b. valz
cato. cug. et. cor. minetu. solidu. mid.

amig. dulc. ℥ dem. prisana. pistes
recentes. pullos. cu. aceto. et. zucc.
ro. cotos. ℈ Tracisc. valet. ad
ytericiã. et. ad. opilacionẽ. epatis
et. splenis. ℞. yer. apigra. absinthij.
eupatorij. pucri. aã. ʒ. ij. cost. spodij.
squinati. asari. folij. aã. ʒ. j. et. ℈.
lacte. rubarbari. aã. ʒ. j. croci.
scamonee. aã. ʒ. j. et. ℈. cepa. cu. puero
endiuie. fac. tracisc. ʒ. j. et. ℈. aã. ʒ. j.
cu. puero. endiuie. et. gongacard. ℞
℈ Aliis. tracisc. valet. ytericiã. ed
lidam. naturã. purgat. ℞. cost. ab
sinthij. spodij. aã. ʒ. iij. lacte. rubar
bari. pucri. eupatorij. maluari. anisi.
pectinati. feniculi. squinati. aã. ʒ. j. et. ℈.
scamonee. dragagant. ℈. ℈. manne. ʒ.
ij. cepa. cu. puero. solatu. et. maturet
bene. cocto. et. colato. ℈ Confectio
rosarum. damascen. valet. similiter. ℞
lacte. spodij. aã. ʒ. ij. croci. ʒ. j.
rubarbari. quarta. pte. ʒ. p. emplor.
℈. ℈. aia. pulueriz. da. bibe. cu. apo
zimate. de. prunis. uel. ouifemina.
℈ Si. ytericiã. cessit. et. corpe.
atrinitate. in. oculis. remanente. ster
mutacõe. faciam. cu. puero. pecte. uel. cu
migella. uel. cu. lacte. mulierib. uel
alio. corneo. et. pilib. de. splenet. ca.

Passo. splene. nullu. assimilat
passioni. epatis. ℈ Quare. aute
de. tribg. morboz. generibg. seuz
et. alia. membra. corporis. pati. dyamug.
ad. est. malã. complexionẽ. ℈ morbo. offi
ciali. ℈ textura. separatione. ℈ plurima
passio. splenis. diuersab. ℈ qui. quod
est. in. propriculo. sepu. qd. facile. po
test. tangi. dicit. sic. ut. no. alia. signi
ficacio. necessaria. sit. ℈ et. ci. splen. ma
gis. magnificat. multo. plus. corpus
macret. ℈ Aliquido. splenatici. uomunt
sanguinẽ. colare. nigre. putrefact. et
aliquido. emittunt. cu. egestis. Quido
qd. corpi. appetitu. ad. comestionẽ. augu
mentat. ℈ Aliquido. pigricia. tarig. corpis.

ad. curacõe. ipius. ad. ea. fortadu. et. uent. appetitu
badu. ad. mensa. ad. gsumptio. et. uentriculi.

ad. pucro. solatu. et. maturet. bene. cocto. et. colato. ad. pucro. endiuie. et. gongacard.

uel. uomitu. pilule. sequ. do. ratio. de. splene. de. melancolia. qm. q. multa. cu. putrefactione. ad. curacõe. ipius. et. sanitatem. splen. duo. pozi. q. q. qui. alig. pozq. et. qui.

Dã. ad. gratissimã. et. post. appari
cionẽ. sequi. cruc. decoctionib. et. leui
tatib. morbi. laudabile. ℈ et. pluries
mundat. ℈ Cer. ytericiã. oportet. ut
medicã. cu. mirepsalbg. colerã. rubeã.
et. refrigerantibg. sicut. apozimate
de. pasnis. de. fenicula. de. malis. granatis.
pucro. acetabite. et. pilibg. ℈ Cu. morbg
duct. tapin. declinare. et. deinde. fi
bris. quibusq. colerã. rubeã. deponant
cu. pucro. cicorie. uel. solatri. cappa
fistula. et. malua. ℈ Deinde. prisana. cu
gongacard. ℈ Humectanda. cucurbita. le
nibg. clisteribg. deripleribg. et. pilibg. ℈ Ca
taplasma. ponamg. sup. epar. panda
ne. cu. rosa. ordi. farina. cumphora. rosa
ne. cu. pucro. solat. et. cicorie. ℈ Lenibg
no. phisicabg. i. corpe. ytericiã. pnã
cante. deinde. tisana. pucri. malua
solatri. cicorie. cu. gongacard. ℈ Tracisc.
cu. de. cataplasma. de. rosa. de. spodio. de. pandalis.
nibg. cataplasmis. pullis. ordi. cu. aceto. ro
sato. et. zucchero. ℈ Lauandu. oculos
cu. lacte. mulieris. ℈ Si. febribg. cruciat
quidã. inunctã. in. manu. dextera
cubitu. burij. sufficiat. Diuersis
calid. purgem. cu. cassa. fistula. mi
robalanis. citrinis. viola. cicorie
rubarbaris. citrinis. pruniis. mundis. cerasis
nis. et. pilibg. ℈ Cu. uuapis. pullicis. et
aliis. phlebotomet. pucro. ℈ Si
symptis. defectionẽ. uel. ipis. frigi
dum. uel. ipe. ciatici. deinde. pucri
solatri. cicorie. et. endiuie. urge. ma
tri. bene. cocti. et. colati. cu. qui
lacte. ℈ Sic. deinde. pucri. herbaru. cu
de. tracisc. de. lacte. de. diapruno.
de. eupatorio. ℈ Si. calor. per. minimis.
deinde. tracisc. de. spodio. de. diapso
ra. ℈ Lenitiuis. cu. ad
plasmata. pectinata. dicti. cu

cū tristicia et rixis puniret. Q9 retinc-
gnit ex sanguis corruptis et paruitate
eius in eadē corpib9. Unde Plodius
alexandrinus. splen inqt instrumentū t
risus. cuius dolor est turbulentia sanguis
arteriali. Cū autē ira assistat t ipsa
sanguis turbulentia remanet t sanguis
clausa et obstruitatē ei cū ingredie
pstrut. unde p totū corpus obscurus ra-
dit melancolicus et ideo color corporis
mutat. et niger efficit. Cū autē splen
ipsū turbulentia sanguis et feces ut
clarificet sū et sellis subtrahend
subtrahenda necesse t ut sit clarus et
repat9 p totū corpus spargat. Q3
sanguis huius sit repandi et pcla-
rificationis. animab sollicitab atq;
grauedes reddit. Q9 Plodius medicus
ut. cū splene instrumentū risus dicit
Q3 splenis passio si cum cū in initio dre
q sit apostema vel diuricies fiunt
sit in curatione. et obedies t medi-
cinis. Q9 si negligeris. donec in
opilatione apostema indurescit. du
ra sit ad curandū. et longa ad sana-
dū est. Q3 cū splen habet duriciem
ne aperiet medicari cū calefactiua
tiua et epithimate. et emplastro
solis exterius. sed fortis medicina
dent ad bibendū. q splen recipiat me-
dicinā epate grossiorē. q gressiorē
t epate et fortiorē. Oportet ergo cū
curare tripliciq dolore splenis. ut
significatio ibi collectis dicat. Q3
sit tuc in manu sinistra flebotomet
mq. vel dextra illa q dicit duriciem
et medicid retinet. si tamē tempe
ris et studie. et etatis ac virtutis adiu
uentibus. Q9 cenus fructos solatiui et
mundatiui et tamariscī bene coctos et
colatos. cū tragacanthe cupatorij. et
de lacca. cū oxizaccharo. Q3 si significa
tio non fuerit de repletionis. apparue
rit. sicut galienus dicit. in plu-
ma passio splenis de frigiditate
fiat. et humido. grossis operatur
sicut medicina dari. et diuretica.
sicut epithima. aguricia. fructus ci-
medicos. polium. prassium. tamaris-
capparis radices. absinthium. et sili-
que apozimata. et da ius mosteti
cute sua. Q9 cum quinel cū fructis ho-
beat. mente. tamarisci. pulicis. apij
petroselini. et familia. Q9 cum et ysopi
pti de vino. de calamento. anethi.
nebulabant. dyalacta. dyacostos. dya-
pistacia. homorusia. Q9 tragacanth. et
pane. calet. ad diuinā splenis. pulij
capparis radices. costi. lacce. piper. cas-
ponatici. aristologie longe. cassie.
fistule. squinanti. ysopi. ana. ʒ. iij.
Coque cū sucro apij. vel aceto. sit me-
rosum. ʒ. j. et ʒ. da bibi ʒ. cū sucro ab
tami et quinellis. Q3 aliud. sillite.
ris rubee. polij. capparis radices et
sperinatis radices. nasturtij. pmapij.
ysopi. ana. pdus. Coque cū sucro ma-
ratri. Q3 aliud ad dolore splenis et
diuricies. ris capparis radices. absin-
thij. asari. aristologie longe et rotun-
polij. nenuphrici. calamenti. sucre.
amsi. mirabolani. sucri. cupatorij. ana
ti. lacce. squinanti. seu dolopendrij.
lingue. arnine. prassij. cassie
mastichis. aā. ʒ. j. et ʒ. Coque cū sucro
tamarisci. Q3 epithima calefactiuū dimi-
ami. et ē dicti calefactiua ad splenis ob-
ruptionē et sui duricie. ydropisis
tudinis. aperit opilationē sine dubio
sine tactu. Recipe capparis radices. ʒ. ij.
tamarisci. ʒ. ij. cū. dimidio. ana
aquie. ℔. xxx. semburelaudabiliter. ad
ad quartā. pars. donec remanent. ℔. xij. et
cola. deinde accipe amonidi. ʒ. iij. et
ʒ. mittē in sorte dictū. Quo ad nocu-
mentū. Mortuum. et nocue cū pipere. et
medulla. et mixta cū pipere. olea. cepe.
lacte. aque. donec admisceatur. et cū epithi
pillis. calefac. et fiat aguricia. Q3 calfac. et

ad dolorem splenis. tamariscus
mi aceto et oximelle. et si coquatur in
aceto et misceatur cū vino iuuat filtrum.
Semen apij. 3. j. et 3. de radicibus ipsius
mirabilij cū aceto. et da bibere. Facit
filtrum aqua ubi steterit tritum. Da cū
bibere. septē diebus. sumā sola sine cibo.
no. Quidā medici dicunt. splenetica
dū. succus de tamarisco cōfectus ad bibe-
dum. splenis duricies dissoluit. Cinis
ascalonis bibut. farina de fenugreco
et mirto et aceto in cataplasmate
bibere ad splenis. Dicunt quida
capre infusum. vel. decoctum. nichil habe-
bibere splenis. Cinis vimis
uis cū aceto vetusto et aceto et
ma. Electuariū bibere ad splenē et
stos. Succus. betonice. et morsus
ri. zinzibaris cappari. radices. cappe-
ri. polipody. pyris longi. liquiritie
anis. āā. 3. dy. rubee. galange
gari. masticis. annisi. acori.
nel. quibus sufficit. Emplastrum
bere ad duricie splenis. Re. bdellij.
mmoniaci. āā. 3. ß. pone et fiat aceto.
et emolliantur. deinde accipe spumā
q. iij. et olibani ana. 3. j. admisce oīa. et
accipe mirre. et croci 3. ß. oīa admisce
et emplastrum fac. Alia accipe de amomi
aro. bdellio. thuris. mirre. āā. 3. j. et
pisce in forte aceto. deinde misce
uis cū fenugreco et sinapi et farina
ordei. fac emplastrum bibere. Ad dolo-
Rx. Succus triplicis pacientie. ad renū.
Succus et alia membra male
complexionis. Ad morbo epatis. Ad ictum
passionis. Ad nocumentū epatis renes pa-
tientis. Ad dolore nimiū stercus stercoris. Succus
bibere. Succus scrofularie. Emplastrum cū ruta
et renū dolore. Dolor renū. Stabilis

de uno ab uno loco se mouet. Epithima
ad dolor. et renū. Cognitū. Qui do-
lore habet in renibus. scribit Dioscorides
cionem. pedibus. opposita dolenti renū.
qui sorbere pedis. et renibus. et pulsi
bus. et renes sub dorsū posteris. Qui
dolor renū. et defectio eorū. et nulla
applicatio sit. videat si de calore sit cui
nda. cui incipio sit. stomachus. et
subtilitas sui. et asperitio in renibus
grapsici. crocea rubea. et citrina. Cui
de oportet. Primo dari hac animū
cū dragagathi. vel capsimi. similiter
et sero. Cui urinat cū cucurbita. por
tulaca. malua. Ad clistere. farinaq; cū
succo cucurbite. portulace. sedo. epithi
mo. viola. liquiricia. Quod enim horū
cū oleo violato. spermato. amigdalino.
Cū cucurbite. et frigiditate. re-
quirit. addere. scripsimus. libidinib.
defectio dorsi. femorū. coxarū. sicut
in senioribus. Urina. et alba. Cū cali-
dis. ergo epithimatibus medicemur
et cū dissolutivis cataplasmatibus.
et clistere. maxime cū oleis. sicut
dictum est. amigdalino. anetino. ca-
melino. et simili. cū butiro bovino. et
servabit succis. sicut de succis mara-
bri. apij. camomille. calamenti.
Galenus super epidimia. dolor renū
fidelissime curat. exercitijs et abstinē
ad habitudinem cibortū. et acceptione
diureticorum. Quod si nil fuerit. et dolor
renū. stringit. inuenibus. apta est
flebothomia de venis. et pharmacia
fortis. Cum morbi cū diuersa sint
nis debemus flebothomia uti. Exer-
cicia a galieno dicta sufficiat. pur-
gatio cibi. humores superfluitat. et fleg-
matica digerit. humiditat. membra
sfortat. Diuretica bibita flegma dis-
cessu de renibus. undat. Unde ypocras
et empiricus. dolore renū post. vel
anos parietes nisi cura. cum diu-
turne passiones semine. et ligetes ai pus
remanebit. de apostemate renū.

Apostemata fiunt in renibus ex hiis
cibis apud quos assiduis. unde
dolor in anchis sentit et rigor cū febribus
Vacuat ergo primum in latere sinistro. si
doleat in dextro. et econtra. Si ap
suppetes et grues sepierit renes. ex a
postemate. Si autē minimū grue
nes illi affligit. et cito aput. et sanies
et sanguis cū urina egreditur. Si apos
tema fit ex calidis humoribus. minima sunt
et dolores — maximum sequit. urina
rubea. febris acuta. Si ex frigidis pus
et dolor in renibus. et febris levis. urina
alba. Unde oportet ut in causis et sig
nificationibus apostematū in renibus
festinemus ut ad medendū festinemus.
quia renes duri sunt ad medendū. neq;
certus medicine nisi defecta ad ipos
venit — apd loca sua. Si
demus ergo si apostemata sit ex calore
demus ptisanā lotā cū aq rosata et
succata. iuniba. semine cucumeris. ma
nna. agreste. dactilos. succū solatri.
endiue. scariole. mandragore. coctis et co
latis cū cassia fistula et amigdalis.
Si vero scrietis habuerit. clisteri
mundat fieri cū viola. ordeo. malua. o
leo rosato. et sitibus Nutriamus
cū dicta humida. et q cito digeri valent.
sicut prisanā A cibi abstineat. ab e
quitatione. labore. et a calidis balneis.
sequit multa. et sitibus Si vero ipe
plus q oportuit per solutū. dat pillu
lam papaueris — j. j. et grue gru
pa rosata. cū oleo de mirtis Denq hos
tractus. q valent in statu apostematis.
Si vero ingressus papauerib albi. citruli
melonis. cucumeris. porculace. cū z iij.
aiam di. malue — semenis. bali. ā z. j.
et. ß. croci z. j. Tempa cū succo ma
turi. sue tractus z. j. Da bibere cū aq
rosata Cuchapa mata mollitiua pa
ne. ceteris sup apostemata Que
si de humoribus frigidis fuerit. denq
amigdalas cū oxymelite semugra.
Si ficuū fuerit. cū quidditonū. de
gestibilē et dyabolibile Cuchapa
ceteris. de semugrec. fenogrecū
sitibus Si appū fit et sanies
inde effugere. oportet festinare in
solidatione. Solueribus Denq ergo tract
sol. solueri solidatiuos. cū lacte asini.
no vel capano Calefaciendo defensiū
spongia. vel cuchapa sup ipa. et
et fenibus et supa facto cū ipa sper
matu. dein apostema. et sanie. emittit.
Si vero fit pessimus. desperatus
ui ordeo. lacte. oleo rosato. pedibus fri
im in aq calida ubi coctū fit ordeū et
malua. q ista medicina sanie pulsū
at. et curare facit. Si sanies mundi
fit grossa. denq pectū maturi. aper
absinthij bene cocti et colati post bal
lat a simino. et iunetinū. cuma lac ca
bit. ut mundificet. Si sanies
solud mundificato pmanet. q materi
in urina. denq lac. ceterum. q materi
ad hoc valet. sine vino fit ptisanā
sterius Nutriamus cū tribulis dul
arasset iuribus gallinaceis. cū gruis
arabico. vel iuribus vrsi. ad z. gruis
legumina Si sanies abscedit
et vino mundificat. ad melligitur per
febrium mitigationibus. et dolorū leni
cionibus. urine albedine. et eius te
tate. et sui pudore ab ablatio
tebuit ipsum nutrire cū cibis facile
digestibilibus. sicut lacte asinino
lacte et farina tritici et amigdalis
iuribus gallinaceis. q hec
bus hyb salz. malvis. acetosa porcula
blis. cucumeribus. citrulis.
lactucis. omnibus coctis. hec cibaria de
bent urine mitigare. plagas solidare
Si vero ex febris tota calefacta fit. nutri
mus cū carnibus arietis. edulcatis. pul
lorū. pisibus petrosis Abstineat a la
bore. et assue fricari quieti. De cura
Aliquando ingressus in renes
acuti et calidi. descendit ad re
nes. et ibi stat. in eis. frangens calcu
eo dum minibus suis. eodem facit humor

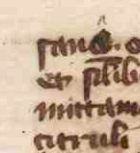

Anguis de sanguine mingentium

negant · moneꝫ natura · et eciã sorãb
¶ sallier · cũ detinua in renibꝫ desiderat
nã pot̃ retineri · qua habet aquosã
hñditatẽ necesse est · ergo · ad vesicã
effluat ¶ renes eã cũ hñditate qui
nanciuntur · et aqsa superfluitas de renib
sibi tralhit ¶ sanguis in renib cũ defec
cõe hñditatis ab epate cũ appetitu bu
tire · tralhit · et epar sillera · suggerit
a stõcho sic · et par · a pne sibi sumit ·
donec pueniat ad os stõchi · inde gemã
et sitis ¶ cũ aqua biberit hanc eodẽ
nes epar · a stomacho sibi cũ appetitu ·
et pe dicta a dictis quousqꝫ renes
puenit · qui ex calore sui acu tralhit
sibi ¶ et ex defectione sue cõtinue ex
pellit cũ ad vesicã · et inde exit cũ
urina · unde fit ut aqua nequeat pa
truari · nec esse sitis ¶ Si aũ medi
cand̃ hanc passionẽ nõ festinet · sequ
nimia macerat̃ · et corpꝰ cõsumitur ·
color depingat̃ cito pallidꝰ ¶ Oportet
ergo dari rem frigidã et suppriman
renes cõfortãt̃ · et calorẽ extinguẽtẽ
sicut prunum cũ papa mirtina · uel
papa citonior̃ · et cũ pplio loto cũ
aqua frigida · et oleo rosato · et qui
finicia ¶ deinq ptisanas refrigerantib
de pandalis · de spodio · de cãphora · de
rosa · cũ sirupis frigidis · et suppritis ·
¶ Suturiamq cũ frigida dicta · sauꝫ lac
tuca · portulaca · ordeo · nenufalis · pur
ee · edulina ¶ Stupetamq ut sudet ·
ponamq cataplasma sup renes de
solano · frondibꝫ · uuis · oleo · rosato ·
et sliba.

De guttatim mingentibus.

Passio vesice in expulsione urina
aut̃ nulla · aut̃ nimia · colligunt̃ gutte ·
expellat̃ gutt̃atim · urina ¶ Quod duo
bꝰ modis fit ¶ uel qꝫ vesica qualitatẽ
urine pati nõ potuit · qꝫ acuta · et pun
tina fuit ¶ uel qꝫ defectus sit ut gra
nes aut̃ urina · adunet̃ ¶ Et quãdo
ex determine qualitatis urine cõsequ
subsequit̃ · ut dixi · minimus · puctus ·
vesice ¶ Et duobꝫ modis fit ¶ uel de
passione renũ ¶ uel sedim crisim in q
natura expellit · materiã · unde mor
bus fugat̃ · et cũ sit ꝫ renes et vesica

¶ urina

lamina pluribꝰ pforãtã
ponat̃ sup renes

Quid morbi medentur pigrami
si ex acumine sue qualitatis. De
nigra frigida. pollitu cū oleo rosato.
et aqua frigida et dragagant. et
semen cucumeris. aā ʒ. j. cū oleo
rosato et aqua frigida. et spodij ʒ. j.
et ℈. cū aq̄ frigida et syrupo rosato.
Item virga mittunt̄ electi rosatu cum
lacte mulieris. pulli. pomea. giulam
faciam̄ cū oleo rosato et albugine
ouj. Cofortio valet ad calorē cor-
tis et desice. et ad dolorē vrine dim
guttationē. ℞. grana. dragagant
portulace. semis cucumeris. melo-
nis. lactuce cucurbite. aā ʒ. iij. fiat
pulvis. et fricēs cū oleo rosato. dans
ʒ. ij. cū syrupo rosato. Sustinemus
cū portulaca. cucurbita. lactuca. pras-
no. et silibo. Ad vrine guttatio et
defectione sue vesice. vel ad repletionē
humiditatis. Semq; tyriaca maiorē. a
tanasiam. triferā maiorē. diadragma
et silia. epithimū pruneis. Epithi-
ma supponatur pectini. ℞. oleū
nardi. cristoleū. et silia. Mulsum pran-
dijs suis de mirabolis. Vinum be-
bat fortē et odoriferū. Aliud anthi-
dotū valet ad lubricū vrine. ℞. galle
muscate. gariofili. cubebe. asari. mas-
tichis. thuris. galange. cinamomi. casse
ciperi. rose. cardamomi maioris et
minoris. piper longi. zinziberis. spice
nardi. semis. feniculi. piperis
cauui. ponder. equa. Tepa cū sucro rosato
et da ʒ. ij. vel. iij. Aliud silit valet.
℞. mirabolani. nuci ʒ. ij. beleinici
emblici papaueris albi. aā ʒ. ß.
ciperi. squinā. rose. succi. yposistidos
opij. thuris. mastichis. ladelly. aā
ʒ. ß. fiat pulvis. Deinde fervefac cū aq̄ vite
aceti et calefac. quod in aq̄ extinguere.
in aqua fac coqui vitis arietis. quod
dulcissimū ℈. usq; ad assiphonem. Dein
de cola coquens usq; ad mellis spissi-
tudinē. et cū ipso tepa speb. da ʒ. ß.
cū aq̄ vbi extinctus fuerit ferru
illud. Aliud. ℞. cortices mororum
siccorū gallice. aā ʒ. ß. aqui folium.
plantag. balaustie. aā ʒ. ß. mittj. j. cf.
pulvis. et cū oleo rosato fricā. et
da bibere. De cōmingentibus lectos.

Videā autē ignorater aliquos
lectos cōmingunt̄ ne pueros
quod plurimū pueri patiunt̄ quos
frictare sompni et multitudine
durcies. Aliquo in maiori etate cōtin-
gut. cū cōplexio humida sue maxime
semoribq; q̄ vesice horum molestant
ipsos diutius retinū. Quos cū ma-
diemus. tyriaca maiorē dem̄ pue-
ris et minus in vino odorifero pallen
tibus et minus in vino odorifero pallen
ti. Rana agrestis bibat in vino
cocta. mundet. Glandes. mirta. rhus.
galli ponder in vino coquat. q̄ bibat
bibat cū oleo mirtino. Lactuca apta
tritui. menta. ruta. cū aceto et aqua
tritui. menta. ruta. cū aceto et aqua
bibere. Cū ad dormiendū bibat de
terra cimolea. agripiat. quia cū sale
tritum cōpescit. et sedat. Assuefaciat̄ electuariū calidū et sic
refrenat. De stranguria.

Prima aliquādo pendet cause de
vesica. vel de renibus. Et in
renibus plurimū de vesica.
et cōplexionis sue. Quod si sit de
vesica. vel ex toto. aut ferri. aut minus.
aut prima. Cocta anferri. et in vesica
fricorē expulsiue. Crudis in vesica
intelligit. q̄ nec dolor. nec malig
alius in vesica patitur. vel ex obstruc
tione vie vnde exit. vel ex obstruc
tione patitur stranguria. vel ex vlcere
de cuius aliquādiu. et postea nullus
no possunt. Curatio vie prime
erit de vesica. ex opilatione. et sup-
dus. siquidem sit. vel ex vlcere. vel
sordi humoris. vel sanies. vel cuiuslibet
rei ibi nascentis. sicut verrue. carun-
culi. vel ex
ipse. ex apostemate. Si p in collo

Explicit liber quintus.
Incipit tabula libri sexti.

De paucitate coitus. De nimia erectione membri virilis que et priapismus dicitur. De gonorrea. De spermatis in sompno effusione. De destructione veluerum. De apostemate in testiculis. De veluerib⁹ et testiculis. De crepatura in pelliculis testiculorum et testiculor⁹ ac eorum dolore⁹. De nocturnis. De fluxu seminis cum nocturnis. De suffocatione matricis. De apostemate in vulua. De veluerib⁹ in vulua. Et de apostemate matricis. De eiectu matricis de suo loco. Et de ordinanda diuersa figuratione. De pruritu pudendi. Et de difficultate pruritus pudendi. De grauitate et difficultate parturiendi. De expulsa de pudenda post partum. De fistulis et genitum dolore. De podagricis.

Incipit liber sextus. Et primo de pauca.

Hic ad animalium mitte coitus generandi. Quibus membra conferant ad coitum. Et membra unde effectui generande. Quibus speciebus venerit indicium naturale. Et quo quis nutrit delectari possit. Et opa ri in ipsis membris. Quibus coitus amabilis fiunt. Et quando coitus temperatus generat. Et deprauatus. Et in coitu admirabile debet delectatione. Et separabile. Et quod coitus reparet. De fetore alimenti. Quibus ab inutilibus generatis amittere. Quae

Liber auctoris de passionibus membrorum genitalium. Et primo de pauca. De appetitu coitus. De priapismo. De gonorrea. Quid sit. Et quando. De spermatis effusione. De destructione veluerum. De apostemate testiculorum. De veluerib⁹ testiculorum. De crepatura pelliculorum testiculorum. De nocturnis. De fluxu seminis cum nocturnis. De suffocatione matricis. De apostemate vulue. De veluerib⁹ vulue. De apostemate matricis. De eiectu matricis. De pruritu pudendi. De grauitate parturiendi. De expulsa de pudenda post partum. De fistulis. De podagricis.

qua sperma gnāt. cibus est. piscis
rcenis cibo. cerebella. cui cerebella si
cus. pisces. et filia. ¶ Medicina
sperma augmentāt. et suppticius
pimion. zinziber. galanga. petrosemal
album et rufi. castum. cyperus. nas
turtid. cruce. semē. anisi. limi semē
¶ Est erit quedā medicīa. et alij gallij
as qui valet. ut vespa. sparagi. cucum
ponē. suum. bauera. et filia. ¶ Ex his
simplicib⁹ medicina tantūdē valens
sponit. ¶ Dicit autē Iohannis damas
ris. balsā ad forte coitū. fit. zinzibe
ris. pipis longi. dūi. z. biij. semē. ce
semē. anisi. singul ocelli. dūi. z. ij.
sparagi semē. filig. simeonis cum
et. et dubilier cum. saturione. dūi
mel. pinee. z. vij. fiat pulueris
balsā ad frigiditatē ventris. et emor
roidis. fit. zinzibaris. galange. et zim
sem. cinnamomi. pipis longi.
dale dulcis. dūi. z. xij. petrosel. anis
dauci. anisi. dūi. z. ij. cruce. semē
ueri. gariofili. puleri. pipis. muscb
mastice. masticis. dūi. z. iij. mel. quā
sufficit. ¶ Da ante cibū. et post cibum
in modum auellane. ¶ Aliud confec
balsā. fit. cinnami. costi. spice. cro
et. zinzibaris. macis. nucis. ezi
gani. calamenti. casse. dūi. z. biij. poly
pipis nigri longi. et albi. aspal. cubē
semē. cumi. gariofili. galange. zingi
radicē. pinetri. cardamomi. sperma
stani. sem. anisi. fenicli. amigdale. pinee
ne. radicē. et cinnamomi. dūi. z. iij.
mastichi. fistici. amigdale. pinee
sufficiat. ¶ Aliud confectū balsā. fit. limi
semē. anisi. petrosili. spicani. amigdale
dūi. z. j. zingi. galange. calamenti.
z. mel. quātū sufficit. ¶ Quidā
ungit hac bouinū. et confectū balsā
pm cū cinnamomo. et gariofolo. et
cubeb. et duos. calamento.
Lenedit minuit. ultioribus augent

¶ Si qđ sit debilitatū coitū. p̄ quid. fiet. dolor. ut. ē. scā
et pollicando. qđ. ad. dolor. naturalis. et. sanat. fit. plurimū. ad. locū. do
lorosū. et. reducit. humā. dolori. oīm. membrorū. dolor. et. ideo. nisi
mum. calfa. naturalia. et. fit. plurimū. ad. melius. principalia. parte. cor. et
sequēt. ut. plus. loco. et. ¶ Secundo. refrigerans. constringit. et. pro. hoc. ut
arteria. spermatis. significat. loco. tertio. ¶ Si. qđ. alia. p̄ q. debilitatū
galaga. et. filig. ¶ Sumptus. valet
fricare. fit. mentastri. anisi. cruce. semē
dauci. mente. calamenti. origani. dūi. z.
vno. duc. passe. mundate. z. c. Et. ois
boque. in. x. libris. aq. ad. medietatē
deinde. cola. et. mitte. tabulā. mellis
et. fac. sirupū. Vn. mixto. cetonis. mitte
cyperi. zinziberis. galage. gariofili.
pipis. longi. amomi. zyngi. cardamo
mi. costi. masticis. dūi. z. q. qđ. pulueri
gata. in. pano. ligeti. ¶ In. coitus. appe
calidū. et. humidū. nel. siccū. auferatur.
physicalis. sibi. medicina. et. dicta. supius
dicta. et. perpulā. ut. accipiat. hec. electuā
pistes. veretres. blites. cripolactuca. mā
cucubitū. et. filia. ¶ Clistere. faciamq
cū. frigidis. et. humidis. olcis. succo. cucu
bite. et. humectēt. et. calor. refrigerēt. et
Si arterie de multa mēbri virilis
et. nerui. exertione. que. et. fluxū
burge. pliā. et. prostate. dis. dicitur.
necessē. est. erigē. et. exercitū. dū
pmanē. ¶ Si. dū. pmanēs. nequit. re
sedat. tamē. sine. cōcupiscentia. et
solutate. passio. et. que. porgentes
bonū. ¶ Cuius. causa. est. repletio. et
et. grossa. fluditas. discopa. cū. calor
moderato. ¶ Calicus. sibi. multi. medicīa
uel. dicta. que. coitū. augmentāt. huic
passioni. est. vsitatus. ¶ Cui. medendo
cōtraria. est. dure. et. prostate. mitri
gatio. et. refrigeratio. ¶ Lenigatio. dorsi
et. virgē. anū. testiculos. solatri. succo.
portulace. lactuce. aqua. ypocuc. vel
quamū. lactuce. cū. succo. arnaudi. et
parū. camphore. ¶ Aqua. aspergatur. fiat
¶ Fricatio. fiat. sedere. sepe. et. dormire
supi. frigida. cultra. anū. ¶ Calicus. dicit
qđ. mulieres. arhenotes. in. festiuitatibus
sub. pomis. ubi. sedent. et. dormiunt.
dēsis. cestri. herbā. quā. cestreta. cu
qua. nomē. illis. herbis. dat. denomi
nationē. a. castitate. ¶ Facit. supi. in. lecto
et. sic. supius. dorsi. cū. cū. calefiat. ar
teria. et. nerui. necesse. est. calefieri.
et. calor. ad. virgā. tendat. et. ex. desiderio
coitus. cū. mouet. ¶ Aliū. aptū. illicitū. et
¶ Si. pulsus. hoc. fuit. fieri. ex. plenitudine. fluxibus
duris. frenat. penis. plus. magna. detentione
¶ Si. q. ex. spermate. restricte. ad. sit. apostē. penis. ex. humore. desicca
ad. testiculos. ex. spermate. fit. dentes. ex. tuo. apostē. ¶ Si. qđ
inde. dilectū. a. natā. et. ideo. si. fit. odiosi. a. mulā. nitro. purga
ex. quo. qđ. ¶ apostē. ¶ Si. qđ. ¶ magis. deligit. aliq. si. frater
sibi. malit. plus. salz. cū. odio. qđ. alius. qui. nimis. diligeret
¶ Si. bonū. ¶ et. experimentū. cū. exercitio. succos. inflamat
tugāt. testiculi. et. burge. solutis. fiet.

¶ cingulū. fibule. ¶ puppenas. ut. calige

¶ Si. dū. spasti
tis. sic. nerpmus
nondū. pinea
ad. pastinaca. clus
¶ Dicit. qđ. cū. cib
accedo. ad. vide
re. puellas. et
madico. pipe. ¶ Si
zyzyphi. cocci. a
clarificā. ad. ap
ponēd. gfricatio

capsora cū oleo rosato temperata
et super ḡ inde humectū et tacta de
Sperma suo voluntate gomor:
et cōcupiscentia vel defectuōe
eo defectione quor cruciat⁹ detinue-
que in vase ē spermatis et hoc sine
exercitio fricti vel eo pappone vapor id
spermatis sicut spasmo. quo cruciat⁹
expultiua monet⁹ ut sperma facilius
exciat⁹. sicut in epilepticis videmq; cū
exercitione efficit⁹. ¶ Sed ē usq; eo sper-
matis quantitate vel eo ex qualitate.
¶ Eo quidem q; multiplicatū et aug-
mentatū vasa implet ¶ Eo qualitatis
si in calore et quantitate mutatur.
et in liquiditate et aquositate ¶ In
medicinis hac passos cū frigida mu-
tatamq; dicta. sicut lactuca. portu-
laca. cucumis. cucurbita. citrio-
lis. cucumeribq; melombq; et
oibq; frigidis et humidis. vel frigidis
et siccis. sicut sumac. acetū et silibq.
¶ Frugamq; horū et ouis frigidis
rebq; sicut solatri succo. in squamo-
oleo rosato. nitro. camfora. cal-
citra. semp sit frigida. habe fri-
gide in domo ponede ¶ Accipe semia
glandiū. ʒ. ij. cū aceto vino. ol. de
¶ Similiter lactuce semē cū succo por-
tulace ¶ Accipe balaustie semis. por-
tulace et lactuce. aā. ʒ. iij. amen se-
minis. rute semis. de nogloste semis.
aā. ʒ. ß. fiat pulueris de quo da bibe
ieiuno. cū frigida cruta ¶ Mandamus
cū succo de mirta et aceto sicut
¶ Aqui sperminis. rute. aā. ʒ. ij. ba-
laustie ʒ. j. Balneis cū aq. sicut iusta
et aqua frigida ¶ Utera nubis et ponbq
calidis sibi caueat. De spermatis in
Pueri nō sompno effusione.
pariūt pollutione quia bene
eorū sanctes ¶ et hiudunt sed plene-
runt alor ē effectus. sed cū deuiat
ad exitū grauida materia spermatis,
quia pfectior et augmentator ea-

lor ē eorū. Cetera q; in margine
Unde moueat natura. ut materia aug-
mentū copellat. et cū ad illud
one in corpus emittat. Sed tamen
ger pollucio que semis ē sibi ex qua
ca spermatis. quo ē sibi ex. que ex
cōcupiscentia mentis sicut dictum ē
cui q; ex cōcupiscentia ē ymaginatur
anima amata. quasi sibi per cui
na. Unde ad coitū mouet natura ut
pollucione faciat ¶ Aliquādo ut semo
uidet milier ē aliqua. et cōcupiscat
ea. qua cū dormit ymaginatur. pu
quasi cū ea dormiat. et inde pollu
no venit. Quia ymaginatio animi
nō ē nisi ex cōplexione corporis.
¶ Multū cāū in corpus cadit humoris
in corporibq; eorū multiplicet humo
quasi in collo sanguinis pectoris
¶ Sed p̄ humoribq; sue gōmanin dicit
p̄ sibi solitare vel abuidē et sibi
¶ Pollucio nō ē aliud q; corpus nimis
illustrosus educere. et corpus nimis
¶ Pollucione sepe habere cū frigi
da medicina ~~et calamine~~ sue calefa
sue humectis curam sicut dictum
in sepe exigentibq medicam. ℞ Cerebri
¶ Reserenata et aliud et aposteme
Calfacta virge seu pudice sit
et humectā a corpe defendibq pan
pala ē sicut cū medicū hoc in pa
culo sit. ¶ Intelligit unde nascun
eo sermonis cōplexionibq ¶ In cō
nera sunt sine apostemate. medi
mur cū cre-usa. sicut nitro. cū
cucumbis pulueris mesenie
ʒ. j. et ß. cū olio rosato ¶ In sicut
sicut calida. mittendq cortices gra
nos cōbustos vel gallas et mirtillos
sicut ¶ In virga sibi pruriat ea que
minus. et crocum et camfora. et si
ficiamq clistere in virga ¶ Et
apostema videamq cū dulcibus
medicinis. ℞ [illegible] cū. ʒ. j. et
ruse. sicut supra. mesenie. cū. ʒ. j. et
¶ Ad q̄ autem hic nō scribit mentionē de malis affectibus
corpis sicut sibi de morbis officialibq et aplexibq
curq sicut ē p̄ma q̄ sexta libri de aplexibq et
ea q̄ p̄t accipi morbq q̄ sicut scribit nō
lectorū q̄ tale apostēa curo sicut hic auct nō
cognita nisi q̄ nr̄ p̄tibq sicut.

z. vi. frac pulueri et unge cū oleo
rosato et cera. ℞ Aliud ℞ frondiū
hederē. rhuarb. āā z. i. cerusē z. iiij.
terre cū āq. eri mde et unguat. et
post lauet cū āq marina ℞ Aliud.
℞ albugineū ou. oleū rosatum.
tritū mirrā. frac unguentū. ℞ Aliud.
℞ nimū cineres frondiū vinc. terre
cū āq. et unge.

De apostemate in testiculis.

Humores a corpe ad testiculos descendentes apostema illi facere solent ℞ Quasi sint autem calidi. rubeum uel ardens gustum apostematis cū ardore. dolore et pulsatione. ℞ Si frigida per materiā pituitosā. et sine dolore ℞ Si ex pinguedine uel sanguine per. rheumatismum manifestabitur. ℞ In medicando apostema ex calore. de cetera cognitione sibi ministrat. et in dorso scarificet et post hirudines calidas cū fermento pingendo. ℞ Deinde ad apostema redeundo. cū epithimatibus et cataplasmatibus. ℞ Pulueres de fronde rami cū oleo rosato apostemati supponat. ℞ Vel de farina ordei cocta cū malua et aqua. ℞ Vel fabas cū vino coctas ℞ Cataplasma calidū ad apostema calidū in testiculis. ℞ Rosa. viola. sandali rubei et albi. āā z. iiij. malue radicum z. iij. semis. z. i. mucilagine z. iiij. terre cū succo solatri. et oleo rosato. ℞ Si ex frigore fit apostema. ponatur cataplasma de passa mundata. et cuminum. fabas coctas ac assatas ℞ Vel mellilotum. cū succo solatri. et oleo rosato. ℞ Hoc cataplasma ex lini. et fenū. ℞ Balaustie. fabe. fenugreci. camomille. āā z. i. rhuarb. cuminū. acacie z. i. mucilagine rosarum. aqua rosa. ceruse. spumeclos. mucilago bouine. butiri oui. fac unguentum.

De obliuionibus testiculis

Quando in testiculis ducuntur et calida. sic fiet medicatio. Balneum. lixa cū aqua supponenda. et acacia. cerusa. cū oleo rosato. liturgirio. cathimia. argentea. oleū rosatum. ℞ Unguentū album ad prurigine in testiculis ex colera rubea. et sanguine adusto. ℞ medulle bouine z. ij. oleo rosati. z. i. cerusse z. ij. sulphuris. z. ij. cere z. ij. adipis. pennis rosse āā z. ij. fiat unguentū. ℞ Aliud balneum. ℞ cerusse z. ij. sulphuris. z. ij. opij z. i. Tepa cū aceto. ℞ Si testiculi ex sudore fuerint oblucerati. de alumine et galla fac unguentū. et supponatur. ℞ Si fissuras habuerint. accipe cathimiam cum oleo rosato. et oui butiro. et fac unguentū.

De crepatura i pellicula.

Crepatura oblibus testis et testa in pelliculis dorsi ab ardore humoribus testis et testiculorū ab humoribus. est ex motu forti aut si post plenitudinem fuerit tollat pondus uel fortem cursum. sine alte bonfare et uel post naturam iocat uel lucretum. uel quia lubrica hirudinem. unde et malum lubricum fit loco sui dimittens. et aliud no sui accipiens. unde et pellicula loca illis est fissa. sine crepuerint. no solidat. Sed tunc quando crepatura leuior est aliud. quia cū incisione curat. et ad dilatandum assibet aperit collectionem quemcumque sine pellicula. quae i puerum magis cōtingit. ℞ In alijs etatibus si cōtingat. prepudet ne fatuet. neq; doleat. nec laborem. nec nimiū se moueat. et sup illa crepatura. donec plenū cū aceto supponat. et ligetur cū pulmino. bolbitino pleno albumine ouorum cū albumine ouorum cū unguentis dissolutiuis et detersiuis expulsiuis. cum aloe. mirra. rhuarb. sicco. aceto. succo ypoquistidos. bdellio et galbano. ℞ Si magnificet crepatura. et aliquod respicere. ita ut z. q. nihil comedat. et ideo nihil habet de sterilig i respirius. q. qui nihil ymoribus habet. rupta pellicula cito sanat. nec indet. dorsi. i. pomis hec pellicula cito dat dorsi. et respicit no i ita melius. imo magis sicci. ideo no ita facile cū pus. ℞ Quando q. humor abalig no grigat humorem. sed i hoc q. no i cito hirudines. q. posse pellicula respicere ut de primatis relapsa i humoris sicut i hoc. Vel ideo q. no i coperta figura. Vel ideo hirudines ibi i hoc quoniam magis i hoc pro pellicula relapsam. et q. humor alia no pro coperta figura. ideo tam facile no pro hirudines destruo.

Crepatura q. fit a dorsi aut de humoribus et pro cito cū q. no. q. q. qui i humoribus q. q. i humoribus nigrioribus et nocet i hoc pro lentiginibus. ℞ a humoribus differt. quia pellicula cū cruore respicit. et dorsi dat respicit. ℞ Humoribus que de humoribus fumosis. q. dat respicit et nocet i hoc pro lentiginibus. ℞ a humoribus differt. quia pellicula cū cruore respicit. et dorsi dat respicit. ℞ Humoribus que de humoribus fumosis. q. dat respicit et nocet i hoc pro lentiginibus. ℞ a humoribus differt. quia pellicula cū cruore respicit. et dorsi dat respicit. ℞ Humoribus que de humoribus fumosis. q. dat respicit et nocet i hoc pro lentiginibus.

viscerū illuc descendit. erit molestissima. adeo. ut ipsum a motu et gymnastica aliq̄ retrahat. et ad medicinā ī diuersa ¶ recipiat aliq̄s ꝓficere possunt medici cū solidatione. nisi cū solutione ventris et dyssolutione fluxus ventrositatis. sicut ¶ pillis de scamonea. vel hedelis. dyacatholicon. dyacthimeron. dyacamino. sucus genere. triferā magnā. lenguedē fiat scripta ¶ abstineat se a grossis cibarijs et ventositate facientibus ¶ cathaplasma valet ad idem. ℞. mastices. thus. nuc̄ cypressi. frondes titymalli. mirre. succocostami. cāphore. ana. ¶ aliud. ℞. mastices. thuris. mirre. cere. sarcocolle. dragagāthi. singulis drachmis. aū. ʒ. s. cū albumine ouj soluto et dato. ¶ Quę uirgo nulieribus venit. cū ardore q̄ uorandi in anore subeunt. sed tamen si manifestum fuerit in duodecim ¶ quę sic cōtingit nullieribus. sicut pollutis masculis ¶ causa cōrum est quia corpa nullierum naturaliter frigida et humida sunt. unde multos humores colligunt. cum in ea dispositione descendunt. cū menstruis exeunt. sicut in arboribus videmus. quarū humores cū germinis egrediuntur ¶ cū exeunt menstrua sedm q̄ oportunit in quatuor tempore. purgat humorū superfluitas ¶ si contra in quantitate sine tempore. vel si auferat. diuersitates passionū generat ¶ Sanū ablatio aut est naturalis ¶ aut nō naturalis ¶ naturalis. que nullieribus post quinquagesimū annū cōtingit. aliqs in quadragesimo. aliqs in trigesimo quinto. maxime multe pinguibus et carnosis. ¶ Ablatio accidentalis ¶ vel fit ex causa ¶ vel ex organo ¶ vel ex materia ¶ ex causa. si in membris diuersis aliquod corpus non male naturaliter. vel accidentaliter ¶ ex organo. aptet substantiā habuerit sudoris ¶ ex substantia habuerit. si sit spissa et viscosa natu-

ralis. seu accidentalis ¶ ex materia substantia ¶ si sint stricte naturalis. seu pinguibus cruciet. quibus venarū ora sunt constricta ¶ seu accidentalis. sicut ex apostema. q̄ malacie eis de humoribus grossis et viscosis. ¶ ex materia. vel ex multa quantitate. vel qualitate. vel ex suo ¶ de quantitate. si sit pura. nisi sit tabe ex subtili dicta. vel ex nimis feruentibus ¶ frequentibus. mulieres se generant. nimis mulieres et minus mouentes. nō multum edunt. et parum bibunt. multum habent ¶ q̄ q̄ frigidi et humidi. cū comedunt. et parum bibunt. multum digerit purgatione. menstruorū ¶ de qualitate materie ¶ vel ex grossitie. et viscositate ¶ vel de sicritate ¶ nigredine. ex humoribus. vel de sicritate ¶ nigredine. cū sanguinibus quas claudit. nec facile egrediuntur ¶ pallidis. frigidis. vel debilibus. ex humoribus. cū sanguine currit in venas facile ¶ ex motu. cū currit in venas facile. sanguine in alia membra se mouente. sanguine in anui ¶ et dicit. cū horribus. vel mulieribus ¶ nimis q̄ q̄da nullieres nimis pinguibus habuerint ¶ et q̄a q̄ ab eis emanant. ¶ nimis q̄ q̄da nullieres nimis pinguibus habuerint ¶ et q̄a q̄ ab eis emanant. roridis. vel ex pectore. vel de humidis. que crepuerit. nimis emittit. hec. ideo et his sibi menstrua deficiunt et nō habent ¶ si menstrua auferuntur. corrumpunt. ex tristicia. cōtinua. timore. ira. et aliis sibi animi passionibus ¶ cū ablatio menstruorū diu elongatur. passiones ¶ stomachi. ex parte defectionis appetitus. et abhominationis. facilis appetitus. pulsus. cū bonus. liberi. et sibi. fiunt passio. sequit. maior. sicut. pitis. et octozii. dolor ¶ ydropisis. febres ¶ quarta. putrida. migrationes. ydropizi ¶ aliquibus ī pectore. laudatur. cū nimis ¶ menstruales. cum corpa. nimis pinguia. apparent. sed passiones. ¶ phisometra. mamme. marcescere. et sibi. ¶ humorū de vena media. donec. cū ablatio fiat. abbatis. decimales. ut ablatio fiat. ¶ si. periodi

finaliter

materialis

Vbi s. ex ꝓpria et determinata sibi substantia et causa. et nullis regnis sibi depositis illic fiunt. quorum menstrua

Valeant. ex virtute menstrua. ex potentia et tempore. illud quod ex parte cocta. bibat et valeat. sic erit imperfecta. si bibat imperfecta. si bibat imperfecta. et si ex ipso valeat.

venas illas vel medicamentis unde abla-
tio venire solet. Et impedimentum nobis est
a flebotomia a vena que vocatur
saphena. Hoc autem antequam veniant menstrua.
Et scarificatio pedum valet similiter. Et cum
flebotomeris vel scarificaveris parum
sanguinis auferatur. et in alio die similiter.
Galienus in epidimia libro sexto. Femina cui per quatuor
menses ablata erant menstrua. faciebat
illam marida. et appetitum perdiderat. in
quod cum vidissem tribus diebus. pur-
gavi sanguinem in die prima. una libra absque
in tercia. [illegible] in die secunda. libra una
[illegible] viij. Quod cum fecerim pau-
lo post in sanguinem redijt prout fuerat.
Similiter valet menstruis mulierum ca-
lamentum agreste et domesticum cum aqua
et melle coctum. De qua aqua da bibere post
balneum. Et conficiatur balneare. Et
postea accipiat ʒ ij. de dyatesseron
et castorei ʒ .ß. cum aqua mellis. Aliquando
dari potest yerapigra. maxime quando
factum sit cum cinnamomo. aliquando
demum et urina provocativa. sicut ma-
rubium. anisum. cimini. apium. ameos.
cassiam. spica. squinantum. et similia. Deinde
apozima de radicibus [illegible] de ab-
sinthio vel de feniculo ʒ iij. olei nar-
dini ʒ j. galbani ʒ ß. Vel demum dyaf-
marte ʒ j. cum apozimate de savina vel
de aniso. Apozima valens ad menstru-
a provocanda. ℞. calamenti. sticados. pe-
trosellini. savine. [illegible] camedreos. camepitheos
polij. ameos. ana ʒ iij. marrubij ana
ʒ ij. apij. ameos. dauci. squinanti. cuscute.
ana ʒ ij. cassie. aristologie longe. gentiane. bacca-
rum lauri. centaurij. ana ʒ j. [illegible] coquantur in aqua
et da bibere ʒ iij. Aliud apozima
valens similiter. ℞. rubee ʒ vj. marrubij.
rubeum apij ana ʒ xl. anisi ʒ x. dauci.
ʒ viij. fasiolorum. rose ʒ xl. masti-
cis ʒ ß. prassij. calamenti. ameos ana ʒ
[illegible] Omnia coque in libris quinque aque usque ad
[illegible]. Et da bibere ʒ iij. cum amigda-
lis amaris. Pulvis valens similiter.

℞. savine. apij ana ʒ x. cinnamomi. ab-
sinthij ʒ v. cassie. spice. absinthij ana
ʒ iij. ~~[illegible]~~ squinanti. marrubij. anisi
ana ʒ j. et ß. turbith. quinque alie species.
Fiat pulvis. cum amigdalis amaris. Da
bibere ʒ iij. et medicam cum apozimate
de calamento. Pillule valentes similiter.
℞. yerapigre ʒ iij. absinthij. turbith.
ana ʒ iiij. storacis. amoniaci. oppopa-
nacis. serapini. bdellij. castorei. ana ʒ
j. et ß. cassie. savine. marrubij. anisi.
calamenti. squinanti. ana ʒ ~~[illegible]~~ ß. Tempera
cum apij succo. facias pillulas. Da bibere
ʒ iij cum apozimate de calamento. Et suffumigatio(?) Ma-
trice suffumigatio de calamento. centaurea.
gentiana. et similibus. aluminie mirra
~~[illegible]~~ tempera cum yreleo. Fac similiter. elec-
tuarium ex mirra. nigella. calamento.
Fac similiter cum melle. Oportet ut
interiora vulve ungat mulier cum oleo
rosato. vel yreleo. ne fortitudo medi-
cine generat apostema vel vulneratum.
Calefactio non minus est iuvamentum
de camomilla. sansuco. mellilo. cas-
sia. aneto. calamo aromatico. yreos.
calamento. menta et similibus. sive compositis
sive simplicibus. Fac coqui in aqua. infusa spon-
gia calefacito cum ipsa. Melius iuvat.
si herbis coctis in aqua. super mulier suppe-
dat. ut totus medicine fumus ingrediat
vulve interiora. De fluxu sanguinis cum
Fluxus sanguinis menstruis evenit
quando cum menstruis plus quam opor-
teat. Vel de organis ex hoc apertis in
vulva venis sive crepatis. Et tunc san-
guis subito et velociter rubeus et cla-
rus exit. Vel ex materia cum augmen-
tatur sua quantitas propter multam superfluitatem.
et nimiam comestionem. Vel qualitate
ut si sit acuta colerica. vel salsa fleg-
matica. Vel ex acumine sanguinis quem
vulva retinere non possit. et festinat
ut expellat. Si materia sit colerica.
color eius citrinus erit. Si flegmatica
albus. Si sanguinea rubeus. Liceat sit
cum toto corpore corrumpitur sanguis. et

[illegible] yreleon [illegible] quo si [illegible] plaga difficile solidatur.
Vel ex nigella et calamento cum melle confectum opera [illegible] in hoc capitulo.
sapheo
[illegible] sanguis [illegible] de [illegible] menstruis [illegible] de fluxu menstruali [illegible] amigdalis [illegible] vel et [illegible] in pixide [illegible] et [illegible] ponatur in vulva [illegible] in mulieris [illegible] fumus [illegible] bibuntur.

descendes ad uulua effluit. Ita nō
possunt reparari membra corporis ppter
corruptionē sui. et malignitatē siue
qualitatis ¶ Si augmentet iste fluxus
nec cesset. patiunt mulieres colo-
rē mutationes. fastidia. malencolia.
ydropisim. Ita ergo ppter hoc necesse
est refrigerari. et actio sua deficiat
¶ Unde oportet. ut si augmentetur.
et cū constringere debeamus. mulier in
principijs flebotomemus. ut natura
ad superiora trahat. licet fiat. si causa
aliquis fuerit ¶ Si colera rubea sit
dandū est cathartica. et antidota. q
eam purgare debeant. Et si sit in
flegmate et colera nigra faciamus
cathartica uel antidota sibi attinentia.
¶ Deinde redeamus ad medicinā san-
guinē stringentē. sicut. acacia. corall.
gummi. mirre. semē balaustie
portulace. semē. bolū. cornu cerui
ceruli marina. et similia ¶ Mulier
itidem est medicanda sicut ē fluxu san-
guinis de pectore. uel de aliis membris
¶ Hoc dicunt pdicti. persianos. et si-
milia ¶ Mulier sedeat in aq̄ ubi co-
cta sint trīnaria sub. corticis maligi-
nati. galla. mirta. rosa. ¶ Deinde
apponamus mamillis. et spongiamus
sine constrictione ¶ Mastice faciamus
de galla. alumine. thure. gallia. equa
ponderā. tempa cū aceto. ¶ Aliud. Re
acacie. ypoquistidos. thus. tempa
cū aceto. ¶ Trocisci bolares siliter.
Re balaustie. corule marine. acacie.
aā. z. iij. galle. sanguis draconis. gum-
me. bol. sumac. rosarum. glandium
viole. gummi. aluminis. aā. z. ß. et. z.
succi ypoquistidos. z. ß. caphore. cera-
re. z. ß. et. z. ß. Fiat trocisci cū succo
uuge pastoris. et de albo ¶ Pulvis
fiat mastice ¶ Pulvis bolaris siliter.
Re corule marine. corum cerui. aā. z.
ß. balaustie. curabe. corallī. spodij.
rose. aā. z. iij. Fiat pulvis. et de albo

Aliquādo de suffocatione matricis
mulieres patiunt. quod suffoca-
tio matricis dicatur. unde cum affe-
ctus deficit. et corpus refrigeratur
¶ Sepe mulieres inde deficiunt et sub-
ridunt ¶ pulsus earum pusillus
debilissimus. ¶ Aliquādo ex toto auferū
¶ Aliquādo mulieres adeo contrahun-
tur earum capita genibus applicentur. mulier
galicus. inde. Unde inquit. mulieres
huiusmodi patientes. que et plurimum
pdidit et pulsū quasi aperit matrix
quia distruitur a materia. nisi q parū
in medio corpis erat calida. quia
medicorū materia et putrefacta. quod
quod certificat balneum. quia
rarissime cūpinatum aperuit. et
nariby applicauerunt. de cuius natu-
bium est certificari prius. quia plures
habēs bium. ¶ Causa huius possunt
multitudo ē spē matris. uel corrupcio
sui ¶ Hoc contingit. q. dū remotis
fuerant a cōtractione mēstruū. ne-
cesse ē. augmentari. et corrumpi
¶ Spēma. et quasi semen efficitur
¶ Saluinum hoc. Iuuene puellis
prius maritatis. et pluribus septi-
me ¶ Filie puellis euenit. cū ad ce-
te puberū sint. neq̄ colabuerit. masculi
spēma cui coadunari in ipsis. quod
copellā sicut masculi. ut necesse sit
¶ Hoc cū natura actio expectet. ad
mulieres habē masculū. nō valens.
adunari in ea spēma. et ab pte fri-
gida. ad diaphragma. ascendit. ad diaphragma
quia. ad diaphragma cōtactu. et ru-
gula. et instrumentis horis. pulsantes
hoc inde contingit ¶ Ita hoc mor-
bo mēstruorū est ablationibus hu-
et si mēstrua auferant. et spēma augu-
mentet. multo plus peiorat. et ma-
me in dolore. uel hyeme. Curatio
medicina huic morbo ē matrimonium.
ut mag. et pl. mulieris frigide. cum
tame moderatis cū dampnicelis. sanis

trīnaria indi

fiat filia

Rāstale

¶ fiat magdalaonis

Rāstale

De apostemate uulue

Liquando apostemata uulue multiformia fiunt ergo calida aut rubea calidum generat apostema. Quandoque tamen de uetustate fit grossa uel de pressione uel de mestruorum abstractione. Si enim apostema in uulua fit prius sequitur sanguinem donec sanguinea et nascitur. Deinde dolor. Si in pupi. Si apostema fit frigidum et grossum quod dissolutum erit faciendum sicut fenugreci. limi semen. mirra sampsuci. et galla. sampsuci fiat apponenda. Si apostema fuerit calidum et nasturcium. Demum apozima de radicibus ad calefaciendum. et de sqinanto. pulule de stirpino. calefaciunt assidue. et epithimum. lenia danda sunt. calaria. et grossos humores non generata. Si autem fuerit apostemata callerata esse sanum. ponenda sunt cataplasmata maturatiua et aperitiua. sicut de fenugreco.

nisi uapulet sic fiat. pulueriz. et rose. et in uino case. pulueriz. illa. et cerapanus et mellis. q. s. et fiat pilule. et deglutiende. et humectet mel aperiendo. et sic non fiet grauedo. et uapulet.

medulle cerebri

albugine ouj

spuma

sampsuci

stirpino

nicol

semine lini. farina ordei. farina tritici. ficubus cum fimo columbini coctis. ¶ Si autem ruperit apostema et sanies in vesica effluat detur lac asininum et caprinum. semen cucumeris et melonis. ¶ Clisterizemus in vulva cum ptisano et melle. ¶ Confectio unguenti et nastaris. Rx. axungie anseris. galline. vituli. cere. ana ʒ. 5. vitelli ovi assi ʒ. 6. bdellii mirre ʒ. 1. et s. croci ʒ. 8. ysopi oleo nardino quantum sufficit.

De ulcere in vulva et de apostemate matricis.

Ulcera in vulva generantur de acutis humoribus et aliquando de acutis medicaminibus vel de aborsu. Que certificantur ex sanie inde effluente et dolore et pulsatione matricis. ¶ Si sit putrefacta sanies fit ex colera nigra cum putredine horribili nimia et ardore nimio. Unde mulieri est precipiendum ut in vulva ponat ea quibus mundificatur vulva et calor extinguatur et dolor mitigetur. sicut succus solatri. arnaglosse. oleum rosarum cum albumine ovi. lacte mulieris. succus portulace et similia. ¶ Demum mulier ad bibendum tantum de minibus. semine papaveris et liquiricie et similia. ¶ Nutriatur cum cucurbita. portulaca et similibus. ¶ Sedeat in aqua ubi cocta sint mirta. rosa. fenugrecum. balaustia. lentes. cortices malorum granatorum et similia. ¶ Si bene fuerit corrosa. demum sanguinem draconis. mirra. thus. bolus armenicus. legatur aristologia. de quibus omnibus clistere fiat vel nastare. ¶ Pulvis valet licium. acacia. unde nastare fiat. ¶ Valet ad pruriginem vulve crocus. camphora. sanguis draconis. bacce lauri. albugo ovi. oleum rosarum. sive clistere sive nastare fiat inde. ¶ Dyascorides dicit: farina fenugreci cum sagimine anseris valet ad duritiem matricis. ¶ Valet et lac ficuum cum vitello ovi si fiat inde nastare.

De situ matricis.

De situ loco et de ordinatione dieta pregnantium.

Matrix aliquando a suo loco exit propter nimiam humiditatem partum mollitie vel in loco frigido nimia sessione vel aque frigide infusione. ¶ His enim mollitur et a suo loco egreditur. ¶ Aliquando contingit propter nimiam compressionem in partu. ¶ Unde in medicando ponenda sunt quistidos et balaustia in vulva ubi cocta sint supponenda. ¶ Sedeat in aqua ubi cocta sint cum oleo supposita. ¶ Epithima fiat cum oleo olivarum et unctione. ¶ Comedat. ¶ Deinde fiat ut reponatur in interiora. Deinde de stipticis rebus et de pulvere de stipticis rebus fiat. ponatur. ¶ Fumigationem faciat in vulva in aliquando de boni odoris rebus. ¶ Dyascorides: ruta bonis odoribus valet ad vulvam egressam si inde fumigetur mulier. ¶ Eadem medicina pregnantibus et parturientibus competit.

De exitu pregnantium et de difficultate partus.

Pregnantium causa in libris suis Galienus in multis dicit: matrix prefertur ligatio fetus est in matrice. ¶ Fructus autem ligatio fructus in arbore generatur. cum in arbore cum primum generatur debilis est compositi. Unde et facile labi et sic quolibet vento arbor movetur vel quibuslibet aliis similibus. ¶ Cum autem ceperit fructus in arbore firmari et a cadendi mediocriter ligatur firmius et cum ante ea ad maturitatem est remotus. ¶ Tunc autem sine ullo motu cadunt et ab arbore separatur. ¶ Similiter in vulva fetus. cum enim sperma in vulva debilis est. ¶ Unde si mulier ligatio eius est debilis. vel in habitu multum patiatur in saltu vel in fumigatione et capitis vel in flebotomia seu venarum solutione vel emorroide sive de collo matricis vel nimio motu corporis seu anime dissolvitur ligatio fetus et de vulva facile labitur. ¶ Similiter cum ea perfecte complete tempore eorum medio. fortior et solidior est eius ligatio. ¶ Unde que consideratur fructus aliquo modo nocumento fetus aliquo modo. ¶ Oportet ergo ut in principio conceptus

nullus femine ad memoriam reducantur
cibaria que illo tempore invenire nequeant
Ne forte desideranti et non invenienti
causa sit abortiendi. Et si desideret
inveniendam festinetur quamvis ad ea plu-
rimum nocivam. Regatur autem contra instantes
partus mulieris stomachus cum rebus confor-
tantibus. Ungatur oleo nardino. mastice-
leo. absinthioleo. et odoriferis cum
cataplasmatibus maxime in principio con-
ceptus. Cum appropinquat partui as-
sue faciant balneari et ungi mollitivis
oleis. et inviantur unguentis mol-
libus. Si inflatio pedum supervenerit
ungendi sunt oleo nardino. roseo. et
aceto. Fumigentur crura ex aqua. postea
cimolea id est terra sarracena [illegible]
[illegible] cum aceto et supposita
cum aceto temperata supponenda est. Argilla
distemperata cum aceto et supposita mitigat
inflationem pedum in pregnantibus.
Pedes fumigentur cum apozimate de
caulibus vel de abrotano. Si ha-
bent appetitum [illegible] ciborum [illegible]
[illegible] modeste [illegible] [illegible]
[illegible] vini temperata sit dieta. post
cibum accipiant malagranata. citonia. pi-
ra. Si latera vel carbones appetierint
detur cicer. fabe assate. Epithimata
vel cataplasmata odorifera et aro-
matica pectori sunt ponenda vel sto-
macho. Si videres surgi partus gravia-
verint. oportet farmaciam dari. postquam
fetus quatuor menses compleverit
et ad septimum usque preveniat. hoc enim
tempus est medium inter tempus concipiendi
fetus. iam fortior et perfecte in vulva
ligatur. Caveat medicus in farmacia danda
ne sit temerarius. Quam si dederit
et levem et securam. ut cassiafistula
oportet dari. et reubarbarum. Si
gravida ventositatem patiatur stomachi
sive vulve. oportet festinari ad dis-
solutionem ventositatis. ne causa sit
abortiendi. Caveat autem iste pulvis
[illegible] pregnantibus ne fiant [illegible] ut cimini ne
[illegible] pallidus. Piper. ne fetus fiat longior. Herba
[illegible] ne fetus eius fiat fortis. Et semen apii ne fetus
[illegible] epilenticus. Sed tamen semine femiculi sit bene [illegible]

ad hoc valet quod valet ad ventositatem
matricis. Rx. zedoarie. doronici.
seminis apii ana ℥ ii. castorei ℥ i.
ameos ℥ iii. zucari ℥ xxx. pulveri-
zato et ℥ i dato. Antidotum va-
let ad dolorem matricis et ventosi-
tatem et precipue in gravidis abortum
eius aufert. Rx. seminis apii. matricarie
ameos. zinziberis ana ℥ iii. masticis.
gariofili. cardamomi. aspari ana ℥ i
et ʒ. cinamomi. nucis muscate. cas-
torei. zedoarie. doronici. acori
ana ℥ ii. zucari ℥ vi. pulverizata et
adde mel quantum sufficit. da ℥ i cum
vino. Aliud valet ad diurnam pluribus
quod galienus ad morsum aranee et
scorpionis que venenosa sunt. vale-
dicunt. Rx. piperis albi. grana xxx. mir-
re. castorei. storacis ana ℥ i et ʒ.
opii ℥ iii. galbani. seminis apii. ame-
os. anisi. seseleos. [illegible]
ana ℥ iiii et ʒ. fiat pulvis tempera-
tus cum vino. et da bibere cum ℥ viii vini.

Cum de gravitate et difficultate

[C]um mulier tempus naturale parturiendi
parturiendi expleverit. movetur fetus
motu fortiori exitus. Unde vulvam
necesse est dilatari et virtute sua
expulsiva fetum de secundina emitti.
Sed tamen aliquando graviter parturiunt
nec parere possunt. Quod multis fit
ex causis. Vel ex calore subito et
excessivo mulieres ledente. Vel ex
angustiis viarum vulve. Vel ex nimia
mulierum pinguedine. Vel si fetus
mortuus sit. neque se ad exeundum adiu-
verit motando. Aliquando si concipitur
aliqua que adhuc sit parva et si in hye-
me fuerit. aeris cum frigiditas vul-
ve constringit vias. Si in estate conti-
gerit. calor aeris virtutem dissolvit
qua fetum adiuvare solet egredi.
Oportet ergo si viderimus mulierem
in partu laborare. preparemus eam balne-
ari in aqua. ubi fenugrecum. malva
expediunt exitum fetus. Item mulieres plus laborant in partu femelle quam in
partu masculi. quia masculus est fortior. et ideo citius exit masculus quam
femella.

zedoarie doronici

in gravidis

℥ iii

mirre storacis

Nota quod difficultas partus contingit. vel ex parte fetus. quando fetus est multum magnus. ut non possit exire [illegible]. quando fetus est prius mortuus. [illegible] expulsio fetus [illegible]. Vel quando fetus habet nimis magnum caput. et hoc ut contigit ex prematuris quando magis est nimis [illegible]. Vel dato quod sit magna tamen colla eius sunt [illegible]. Vel [illegible] [illegible] [illegible] difficultas in partu quando secundina est nimis fortis. [illegible] debilitate se[cun]dine. Unde [illegible] tempus rumpitur. et quoties aggregatur et in matrice et [illegible]

senue lini. ordeu mudatu cotra sniti.
¶ Ungang coxas et brachia frictiõe
hñdis et dissolutiuis. ut oleo laurino
dyalthea. epithimatibꝫ ¶ Feruentiꝫ later
ui et femora oleis dissoluimus ¶ Deinꝫ
quiescat ad lubitu. et capillos de
neris. mētā et absinthiū pelimꝰ
¶ De quibꝫ pulicꝫ facto ℥ j. ¶ Bermi
ci una mercoꝫ frictiõe cū thure ¶ Ambulet
p̄ horā declinā suauiter. De expulsiõe

Postꝫ da secudina post puiu fet
id pepit. ꝑ secudina remanserit
ꝑ in ea copalleda oportet fotiari. cū
fotumictione testeꝝ ob et nares.
¶ Mulier q̄ aqua ꝑfusꝰ et post cola
tū. cū ℥ j. pulicꝫ ꝑi senuꝫ malue
deꝫ cū aq̄ calida ad lubitu ¶ et
bouꝫ faciaꝫ ¶ Balneu aceꝝ pu
pulicꝫ ꝑi deꝫ cū aq̄ calida ¶ et
bouꝫ cocti. ¶ Ireꝫ valeꝫ ad
emittēdu secudina. et sanguiē a pu
remanētē. fumigationes olue cū
oculis palmꝫ pisci. vel vngulis eq̄
rū. vel sterc̄oꝫ caprino. aut no. suc
cum arutu. nel synapi ¶ Si post ptu
no q̄erit. medicem. aut medicina
q̄ocāte nūstrua. De sanies et q̄

Passio sanies mūd doloꝫ
nascit. q̄ humoꝫ in nerui
illu grossu descendēs. q̄ vocat sciā.
hic ner. lacertos et cōue. ¶ Pluri
mū aut. fit ex flegmaticis et
cruosis humoꝫ in cōcauitate cōue
se cōdunātibꝫ ¶ Aliq̄do q̄ humoꝫ
sanguinolentis aut rubea calida miscēs.
et ibide collectis. Unde patit doloꝫ
in cōuis ¶ Aliq̄do usq̄ ad aruꝫ des
cēdit dolor. et ad calcaneū. et usq̄
ad pmū pedis digitū ¶ Aliq̄do nu
dus ꝑ. aliq̄do ꝑ ¶ Si aut fit
ꝑ simplex. dolor et molestior ꝑ q̄ ꝑ
bet ¶ Si q̄ humoribus sit sanguino

¶ Ad dictū q̄ dicit q̄ sanguis magnum scrutatoꝫ. q̄ dicit q̄ ad ꝑ abstrahere
a locis declinis. sic q̄. q̄ dicit q̄ nō ꝑt lassitudo. q̄ dicit bene
¶ vel bauptum. q̄ dicit q̄ aliq̄ folia magna sūt. et nihil lucri. sic q̄ dicit q̄ dicit
et dicit. et dicit q̄ dicit. et nihil nihil lucri. et q̄ ꝑ passio sciatica sa
nari nihil.

sanies et colericis. post mimicis
doloꝝ. et extimatio pulsatilis et
audax ictus ¶ Quod magis in
iuuenibꝫ euenit ¶ Si q̄ calidꝫ
certa fiet. et hiemibꝫ bona minus
ꝑ. q̄ saphena vocat. de calcaneo
¶ Si passio sit in dextra ptē. flebo
ponet. in sinistra bene ¶ Faciens q̄
ut. citu valet hec flebotomia ut
bona die ꝑfirmꝫ curabit ¶ Aliq̄do
erit bona in medio brachio. ꝑ flebo
botomiā de ptē ꝑfirma. magna
in minio ¶ hec fiat si nos admittēt
tepus et extra regio et opportu
¶ Post danda fumigatio. ꝑ q̄ colorē
rubeū purgent ¶ Balneū. aliꝰ fu
migꝫ ¶ Sternutamꝫ cū ducta calaꝰ
gonticula ¶ Bene balneet in dulci
aqua ¶ Deinꝫ pilulas de aloe. mastic
ec ¶ Unguimꝫ frigidis epithimatibꝫ
¶ Si de hiemibꝫ sit frigida. et
custodis. deinꝫ fumigatio cōmis
purgatiua. sicut prius. de propria. aut
hermodactilis. de scuda. vel deinꝫ de fe
matica pilulas. recedentē colle
quiescāt. et pilā frigidas et be
nos hiemibꝫ purgatiua ¶ clistere de
cētaurea faciaꝫ. semine lini. ale
quincida. fenugreca et pilbꝫ ¶ fu
migatiuaꝫ cū cibis bonoꝝ cōmixti
generatiuis ¶ Saluetur a plenitudi
ne. et potꝫ. magna frigoris pur
et ad digerēdu dum ¶ Cauet prime
dierū vitiū magnū. post cibū ¶ Si
purgabit clistere. fumigatio. balne
us. corpus mundificatū. de materia
morbi. theriacā cū fricatione. et recedē
du est ad epithimata. et exercita
et cetera plasmatis ¶ Unde ait
Galenus libro quē de li
gatione. ꝑposuit. Quibus

et epithima seu cataplasma alicui membro superpone. vnde membrum predictum calefaciendum vel materia grossa de ipso soluenda. Oportet precessisse purgationem totius corporis. vel farmacia et flebothomia. Certificato vero corpore mundificato et passione remanente in uno solo membro oportet humores in ipso clausos si materia ita fuerit quod eos aliunde effluere augmentauerit. tunc ei supponatur epythimata. et alia. Sed si corpus plenum superfluitatibus. oportet hec fortius tamen quia multo magis ad illud membrum confirmum materia trahitur quam dissoluitur. Galienus dixit. hec passio si [illegible] oportet venas medici et post [illegible]. Ypocrates dixit multociens effluxit cum stercore per os et multum. Si calefaciamus locum confirmum cum merda bouina cocta in vino valet. Dada confirmo calida medicina et dissolutiua. preter tyriaca [illegible] et dyapiperion et similia. fumigemus cum aqua calida ubi calamentum anetum camomillum origanum mellilota [illegible] frondes lauri [illegible] cocta et similia. Pillule valent ad arteticam dolorem [illegible] superfluitatibus frigidis grossis et [illegible] et ad sciaticos podagricos et ad vetositatem neruorum. Rx. amoniaci. serapini bdellij oppopanaci aloe. sarcocolle [illegible] apij seminis cicute. anisi. ana ʒ i. colloquintide ʒ ij. turbith ʒ iij. scamonee [illegible] ʒ ij. Tempera cum succo porri. et facias pillulas. da ʒ i. et [illegible] ʒ ij. [illegible] paritie. Pillule de serapino valent [illegible] Rx. sagapini. turbith ana ʒ i. bdellij apij seminis acori ana ʒ ij. [illegible] calamenti. cicute ana ʒ i. scamonee castorei [illegible] ana ʒ ß. Tempera cum

apij et da [illegible]. Pillule alie valent [illegible] Rx. pone. ʒ ß. bdellij ʒ iij. sagapini sarcocolle amoniaci serapini ana ʒ ij. masticis acori colloquintide scamonee ana ʒ i. calamenti apij seminis anisi. marrubii cicute [illegible] amoniaci ana ʒ ß. Tempera cum succo apij et da ʒ iij cum apozimate de nigro cicere. Epithima iohanis damasceni valet ad sciaticos et podagricos de frigiditate. Rx. colloquintide ʒ [illegible] euforbij ʒ [illegible] lactis titimalli [illegible] olei ʒ xv ebur teratur et in quatuor libris [illegible] ponantur per triduum. et in quarta die vna libra [illegible] olei mitte et similiter aqua donec due partes remaneant aque. deinde cola et mitte ad focum coquens quousque solum remaneat oleum postea pone ʒ iij cere qua liquefacta mitte euforbium bene pistatum et lac titimalli. et fortiter tempera. deinde confirma loca unge calcaneum scilicet et pedum plantas. Si fortius operari volueris da confirmo sero ʒ i. de gasapino in mane unge. serapino Suppositoria deponens [illegible] flegma. valet ad dolorem dorsi. et ad colicam passionem de frigiditate. Rx. sagapini ʒ ij. bdellij sarcocolle colloquintide scamonee nitri [illegible] fellis tauri [illegible] ana ʒ i. tempera cum melle cocto. mirre et fac in modum glandium pone vna et postquam pone alteram [illegible] usque ad tertiam. Storachion valet ad dolorem arteticam membra frigida calefacit [illegible] et ventositatem [illegible] et dura apostemata destruit. Rx. [illegible] calculum ʒ i. storachie ʒ iij. aque quantum ut dissoluatur storachia. deinde cola et unge. Calida epithimata ventositatem destruunt in membris adunatam humores grossos digerunt et dissoluunt membra frigida calefaciunt. Forte

Cataplasma calidū podagricis de calore. Bugle mang et pede. arūg gemma. ebuliūg sup podagrā. ℞ farine ordei. ʒ. ij. sūdalib. ʒ. vi. aceti. ʒ. iij. mixe. et ebuliāt. aū. ʒ. j. tepa cū succo solatri. Aliud. pagimole ins calidū apostematibg. et calidū podagre. ℞ malue. farine ordei. pollij. ana pulueriz. et cū succo porrulace et oleo rosato repetit.

Aliud. ℞ citonia cocta in aceto cocta farina ordei. vascozidis. ana. ebuliāt et crocum. pariū. cū aceto tepefacti mitigat dolorē calidū podagricū.

Aliud. ℞ sandali albi et rubei. mirtil. farine ordei. aū. ʒ. iij. opij. croci. aceti. farine lentil. aū. ʒ. j. tempa cū succo solatri. nel coriandri. frigi de podagrice valet. simul aptata. cū aceto tepefacto. hec passe mitte. et cruta ptimul pistata et cōmixta valet. Anxungia vulturis vel bubonis cum perudo. sūdore valet. et pillule capitis dolorē. Recipio electarij in aceto cocta valet. et oia ūguenta et emplastra calida valet. Explicat liber septimus. Incipit tabula libri octaui. S. de omni passione a pedibus usq; ad capitē.

Oē effimera febre. O e causone febre. O e febre tertiana. O e synocha. O e febre quartana. O e febre cotidiana. O e nimio sudore. O e violis. O e calcula et medicina. O e morsu serpentis. O e morsu scorpionis. O e morsu et apis. O e morsu rabidi canis. O e labore et dolore. O e apostemanbo. O e vermibus et pediculis. O e elephantia. O e lepra. O e morphea. O e impetigine. O e scabie et pruritu. O e morsu. O e calculosis. O e obtusibg corpb.

Frigidi. succus caules. acetū. oximeli. et alia cataplasmata que adhuc sūt dicenda. Calida denig antidota. sunt hyziara. sacrugene. dyachimenon. et. dyatrion. piperon. philonium. et alia. Frigida denig et tepefacta. pulmentum. cucurbita. et de hac confectione denig. quā in capite sumpsi. Pillule. de hermodactulis valent arteticis et podagricis de frigidate. ℞. aloes. hermodactuli. mirabolani. citrini. rollegnade. turbith. bdellij. gaspapini. aū. ʒiij. succolle. castorei. euforbij. opopa. et. ʒ. croci. apij seminis. aū. ʒ. j. misceantur. et fiat pillulas. Alie. ℞ hermodactuli. mirabolani citrini. aū. ʒ. iij. turbith. ʒ. j. et ʒ. tepa cū succo porri. Alie. ℞ anis. ʒ. ameleob. pipis. alli et bdel. praparē. aū. ʒ. j. ʒm: zibarb. agarici. aū. ʒ. iij. mastich. hermodactuli. xx. tepa cū vino. fiat pillulas. Alie. ℞. mirabolani. citrini. bolaceni. et chebulici. ana. ʒ. ij. gingiberis. aū. ʒ. di. eruge. dactuli. xxv. praparē. iij. hermodactuli. xxij. penidij. ʒ. vij. bdellij. ʒ. xxij. tepa cū succo solatri. et fiat pillulas. Alie. ℞ hermodactuli. yerapigre. mirabolani citrini. turbith. equale. tepa cū succo porri. Alie. ℞ succolle. aloes. rollegnade. gapini. bdellij. euforbij. scamonee. turbith. mastich. frondium bapticum. anis. aū. ʒ. iij. tempa cū succo caulis. et. ʒ. j. et ʒ. fiat pillulas. De oibg simul. Recipe. bdellij. hermodactuli. aū. ʒ. ß. piperis nigri et longi. ʒ. ij. et ʒ. aspa. opiati. ʒ. j. pentorij. tripse. aū. ʒ. ij. tepa cū succo porri. Alie. ℞. mirabolani citrini. bellerici

De scrofulis De pustulis
ex sudatione De ruptura
et distractione membrorum et ossibus
De fluxu sanguinis ab aliquo in-
ter membro De et
asperitate et crassitudine cuiusli
De incendio ignis De ulcere
que carnes uel alia calefactiua De
fissura pedum seu vngulis Incipit
liber septimus. et primo de effimera febre

Expletis in superiori primo-
dia interiorum membrorum pas-
sionibus. et eorum expositione
curationibus secundum antiquorum medi-
corum curationes uel canones que sufficiens
quoperebat breuiando prosequi ut
in hac septima primo et finis nostro
libello de posterum dicamus quod ex-
terius corpus patitur. ut apparet
sensibus Sciendum quod cum sit generis animal
nocet interioribus subsequetur cura-
tiones earum secundum auctoritatem ypo-
cratis et galieni. qui fundatores
fuerunt huius artis Inquirendum aute
a febribus effimeris Galienus enim
dicit. omnium has esse morbis
dibus. et patitur interiora et exteriora.
et nocet spiritibus et animalibus hu-
moribus et naturalibus actionibus de
Incipiamus febre effimera:
Ab effimeris febribus et mas-
timis spiritibus Hec enim febres de
prauis orimur causis Et aliquando alia
rum fit causa febrium Et multe alie
sunt cause ipsarum Effimera ergo
febris ex calore nascitur simplici et
spiritus sine materia uel putredine
calefactis. unde sit. ut no dura-
ret nisi die una Spiritus sui similibus
spiritibus qui fundamentum est vite et ma-
teria caloris naturalis humoribus.
qui fundamentum est corpus et solidum
motus naturalis eius et spiritus qui fu-
damentum et motor naturalium virtu-
ne sit. appetitiua. digestiua
et expulsiua Quia febris diuidit modis Vel enim ipsa et mem-
bris Vel accidit tale. quod ex alio mem-
bro offendit. Si ipsa est morbus sit ex
causis morbis Vena est qua corpus nu-
trit continuus. quare ostium solis
calor. et humidum. et frigus nimis
et basura aquarum peruersa corpus
viribus deperditis et opilatis. quare
diuersa aqua et aluminosa uel sul-
phurea Secundo est motus nimius
corpus. quare labor et peruersa abu-
sio nimia et pigra. Vel animus pas-
siones. sicut ira cogitationes mis-
ras. tristia et timor Tertia est fa-
cultas spiritus calidum
sue debilitatis membrorum et
spiritus et naturalis actionis. ut
ex febribus apostema sequatur inguinis
et asselle et colli et sinus Et guttus
ad colleram apostemate. nisi cito dis-
soluat necesse est calefiat et putrefiat
et mortale spiritus Secundo ex calefac-
ne ipsius ebullitione anteriorum et
corpus. unde generat effimera febris.
Hec fit causa effimere Quia per
minus causa dicunt et sic
nisi dicitur causa augmentis
Intelligis ergo effimera febris
que ex calore est solus. qui super-
corpus sit calidior et nimis cale-
da. et fricies et rubicundissima Quia
do patitur calidum vnum et dulce
nales Febris ipse generat
magis qui capud calefacit. cor
ra deferens et interdum alia calor de
nem deperdit ebullitionem corpus
Febris ex nimia frigiditate
calore. et auferat fuliginositatem
tale cum in liuidum et obscurum
Et sic continuo corpus resurgens

Incipit alius liber de passionibus interiorum membrorum et primo de febre

Diabetes

et desiccatur. In carpinibus cum frigiditate
[illegible] quiritas sentitur. ¶ Febris ~~[illegible]~~ ex
stiptica et desiccativa aqua balnei
cum diuturna et peiorem reddit
quia que ex frigiditate fit. Que cu-
tis si cum manibus tangatur apparet quasi
confusa aliquantulum in galla et mali-
granati corticibus. Cum autem manus
in corporis locum imponerentur aliquibus que
ex impositione calefiunt manus ipsius
sentitur fumus a corpore exiens acutus.
¶ Febris ex cibis et potibus calidis
incendit sanguinem calore suo et spiritum
naturalem qui epar inhabitat. Citrina
calor cordis impeditur et a corde per totum
reliquum corpus dividitur. Unde rubicun-
dior est urina quam in aliis effimeribus.
Quia urina est sanguinis colamentum
et ceterorum humorum et quare calor in sanguine
in statu sentitur calore in capite. ¶ Fe-
bris ex labore corporis corpus fatiga-
tum debile et siccum facit in articulis
nimiam debilitatem et continuum dolorem.
Sudor in statu minor est quam in ceteris
effimeribus. Iter cum febris cum declina-
verit dissolvit humiditatem de superficie
corporis. sicut in quotidianis a balneis alii
sudant sudore laudabili. et si non sudant
vel fumus de inferiori corpore ascendit.
¶ Febris ex ira intelligitur ex facie ru-
bicunda et egressione oculorum et ve-
locitate motus eorum ac desiccatione
palpebrarum et fortitudine et magni-
tudine pulsus. Aliquando color citrinatur
et tremorem patiuntur quod fit cum ira time-
ri commixta sit. ¶ Febris ex tristi-
cia et angustia oculos concavat et
quietem aufert calorem corporis debi-
litat. pulsus subtiliat. Urina fit
acuta. Hee significationes angustio-
se et tristes sunt in omnibus angustiis
qualescumque sint. ¶ Cum ergo medicus
intellexerit unde effimera fit fe-

[illegible] longitudinem sentit ex corpus aliqua et pinguedinem ~~[illegible]~~ gallina
[illegible] parvulla [illegible] calor [illegible] in quolibet manu
[illegible] pedum plante pedum inguines et articuli.

bris. ad curandum fit facilis. ¶ Que si
ex calore fit solis vel de venenis
balneandus erit in declinatione febris.
Nec tamen in balneo debet immorari. Aqua
tepida et dulcis sit. Postquam balneando
exierit lecto flores frigidi et fu-
mus continentur sicut ante ponendi
sunt. viole rose salices psillium mir-
ta et similia. Humectandi sunt sepe
nares eorum cum oleo violato. Tempo-
ra unguenda oleo rosato et aceto.
Fumiganda sunt capita post febris
declinationem cum tepida aqua ubi viola
et camomilla sunt cocta. Si in qua
[illegible] non habent neque caput dolent.
In hiis [illegible] sunt in capite nimium ca-
lidi sunt. Et tamen nares fumo hu-
iusmodi apponantur. Deinde potum ma-
ligranati cum zuccaro et sirupum album
et rosatum et violatum. Nutriantur
cum mica panis lota cum zuccaro et
cucumbita portulaca cucumere lac-
tuca malagranatis. Post ablationem
febris pedibus stamnis pullis et
similibus. ¶ Si ex frigiditate fit appo-
natur post declinationem febris aqua
ubi camomilla sapsicum anetum basili-
cum cocta sit. capite inclinato super
eorum fumum. Post balneatur in tepida
aqua et dulci. Cooperiatur solius in aere bal-
nei quia in solio quia calor huius aeris
sudare facit humectationem dissol-
vit poros aperit. Si catarrum habue-
rit caveat fortiter balneari nisi
postquam catarrum ad dissolutionem
maturaverit. odoret odorifera
sampsucum sambucum et similia. calidis
operiatur vestimentis. Vicinum habeat
carbonum focum sine fumo. [illegible]
de frigiditate aeris. Ungamus
corpus cum calefacientibus unguentis sicut
arthelco camelleo yreleo et similibus.
¶ In febris ex stipticis fit aquis
et desiccativis corporis oportet bal-
neum exhiberi nisi post declinationem

[illegible] et tamen quia na-
res [illegible] quia [illegible]
[illegible] pro illud oleo
[illegible] frigiditatem et hume-
fiet.

¶ [illegible] primo ad
[illegible] [illegible] angust-
ia ad [illegible]

sirupum violarum vel de
zuccaro cum aqua.

primus

febrez ꝯ cura ponamꝰ in aqua ubi
cocta sunt camomilla. anetū. cassicus.
et silia. fumū eoꝝ odorat. postea
balneū faciamꝰ. ubi et suauiter
fricemꝰ. et in aqua dulci et recenti
fumigemꝰ. hoc enī quīe mollit poros
aperit. aliquātū detergit in balneis.
et poros claudit eoꝝpib. et fumū ex-
cludit. ī theriaca sui et epatis huius
quātitatē exercitia eoꝝpꝰ dissoluētia. et
poros aperiētia. ꝯmet. cibis restringēti-
bus. nutriamꝰ in dieta facile digesti-
ua. ¶ Si ex calidis fuerit cibariis et
potibꝰ. oxymelite. deꝰ in potu ma-
ligne. et cruꝑ albi et roseꝰ deꝰ.
¶ Post declinationē febris. deꝰ eoꝝsi-
bus de spodio et de camphora in syru-
po violato et roseo. ¶ Si cholera
supponamꝰ epati. de portulaca len-
tigine aqua ꝓpria. eoꝝcibꝰ cucur-
bite. farina ordei oleo roseo. cam-
phora et sibis. ¶ Nutriamꝰ portulaca
cydonia. cicorea. cucumeribus. ipsi-
us aqua in fuerit in syrupo de
ꝓsillio. uel malignato. ¶ Si de labor
fuerit eoꝝpib. oportet. studeamꝰ ei qui
et suauitati fricemꝰ eū suauis eo
oleo roseo. siue violato. balneet
in tepido balneo. et in quo cocte
fuerūt in oleo roseo. et violato.
¶ Nutriat in humidis cibariis. scu-
pullis. edulis. pectinibus. et sibis.
¶ In febrib ex animato fuerit motu.
cibariis sibi repugnet. aut anima
mittet. et delectet in sermonibꝰ
et actionibꝰ. diuitis. musicis. gene-
ribꝰ. et in ludendis rebus diuersis.
et odoriferis. et pulcris formis.
¶ Studeamꝰ in humectatis eoꝝpib
cū tepido balneo. ingreiamꝰ post
balneū exierit. in oleo roseo uel
violato. nec mozet in balneo. nec
appropinquet cotui. nutriat cum
cicorea. cucumeribus. portulaca.
blitis. ¶ Febre si crediderit deꝰ
ꝓdictis. sine nos. sapiatis. bibat ei
pauū. ex odore. sui dulci. cipressi. rosa.
viola. ¶ Semiꝑ aliis calefiat. et
detur humectatiuis secūdū etatē et
assuetudinē sui. et recipiat dei. regi-
me. et sibi. ¶ In febrib ista fit ex
apostemate. meninis. uel cuiuslibet
alterius loci. studeamꝰ in medicandis
apostematibꝰ. que causa febrē esse
videntur. De causone febre.
¶ Causon ē febrib. aug ignea. et calor ē-
nimia. et ultima. et calor naturalis
ignis. et molestissimꝰ. calori naturali
repugnatiuꝰ. et ab [illegible] ignis
eoꝝruptionib. ꝑ acuma materie
corrupte. generat. ¶ Materia aūt sua
duda. generat. et colerica. ī venis
te benedicti. q eoꝝdi bicinus. sicci aqu
nata. maxie in venis ozib stomachi.
et ventriculis epatis. et pulmonis.
¶ Accidētia hui febrē. comitantia. pri
calor nimius. sitis ultima. ¶ Causa
sortiendis [illegible] calorib ī te-
bre. ē colera intra venas. ¶ Causa
et colera. ī venis ozib bicinis. ma-
ta. que huic febrib ē generatiua. ei
sit benedicti ozib sedechi. et ultimus
epatis ꝓpria. necesse ē. sitis cōsequat
et ultimet. ¶ Et sit febrib duobus
diuidit modis. ¶ Unus ē purus et
molestissimꝰ. q. ꝙ colera rubea. tenuis
pura. et acuta. nascit. et plurimū in
venis. quarū cōplexio calida na-
turalis. et pura ē. et maxie in
tepe. estimi. cui tepus cōsonat. ¶ Alius. nu
naturalis. et augmentat. ¶ Alius. nu
dus. nō purus. nec ꝙ adeo molestꝰ.
¶ Ex colera rubea. tenui. et
calida mixta. et fumo nascit. ¶ Hic
moderata fuerit. breuis. ¶ Si fuerit
molestissima. timet cōsimiliter. ¶ Ab
ab initio nō negligat. ¶ Et studeat

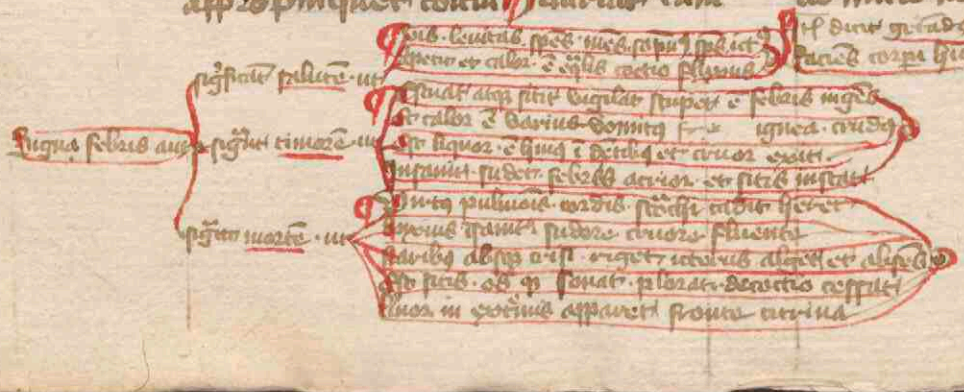

na corā vspa uel igneā pubulis.
Cepe quoq; febrē acutā habētē. et
nō cpare pōctum. ppter calorē et sā-
guinis mīstrū. Quē si sūt bilā. pīs.
tenet hozas. et dīmittit. ppter
in pīodū. finiēt septīd. uel xviiij°. Die
xviij. si xij. ppter hozas. negq; de
xviij. terminat. intelligit nō esse bila.
et ergo ad nō sūt bila. et ad alia
mixta. nīsi ydētā terminū. et
tapiēs. et in bila finiēs. ita ī fe-
bz molestius ī genus putridinis.
Unde oportet aliud ne reb deterio-
ralde. ne forte rubea colera ad acu-
mine suo cerebrū offendat. et apoplexi-
am faciat. et inde ipm frenesim
et molestior. q; colera rubea ex mo-
Bulletine sua et beleritine ad acumi
ne nīs patiēs pereatur ipm. nec eua-
ne medicī. Unde oportet medicī p-
ne nīs morbi mitiū. et si ēt ipm
bz hozas finiosi. et inobe-
fermacia detur de pīnis. qui-
cassiafistula. mannā et pulpa
fortis dulcis. et cetera. et
in albo ouo ī pīpta. que colerā
rubeā sūt purgatiua. Caudū ta-
nō ne nāturā dīe accessionis deūt. ne fo-
nibz hozas. et ergo in die accessionis
tēpis. sucq; maligñdat. ad pīmpo bis
bro. et pīllūt ad pīmpo vspato.
Dietetū. ergo alig ī die accessionis.
neq; cēt dēt cibus turbig hozis pce-
dētibz. sed sustinēt ad pīmpo bis.
febrē. Deinde detur pīsana d'hord.
pota. panis ad zucharo loris.
sunt sīpties. neq; cibus ad alig
possit. sicut dīcimq; dauī. ad qđ
nas ipediat. tepore corrupto deriū.

bil & sestio citris. dem ī duplo
dimissionis. qui sentiā. manā. cassi
afistulā. pīmpū violati. Cēt. ego
nō autē nō humectēt. ppositū
officiat. ad memoriā. violis. sca-
monea. nitro. licio. salis. et clystere
faciamq; de pīnis. mundis. violis.
hysopo. ordeo mundato. Custodia-
mq; dīē septimū. ipi dīē accessionis ad septimum
et diematē dicēs. cuī. corpa mundifi-
cata et pparata ad obediēdū nāture
in morbi repugnatione. neq; ipedi-
at alio. uel medicamine alig. Ci-
tissimq; in augmentatione febris mur-
mures. et pīi pectoris. nīsi bilosorum
uel palati. demq; pstitit. in dīē accessio-
nis ad oleo violato. sillitio. pectī ma-
ligñati. suscipiat ad bilosa ad pīmpo
violato. et sillig. cessante autē
accessione. et febrē mitigato acu-
mine. et murmure. et de pectore ste-
machi. data ī mica panis bis uel
ter. hord. ad zucharo. nutriēdus est.
corpolenta. pectinalia. malua. acan-
bina. lactuca. que dīē coquāt ad a-
migdalas. Ista tanē sunt facienda ad
febrē cessare tripliat. Si caput
dolens. pīp frontē. et tempora oleo
ad acuto ponāmq; ī pectine. frontē
humectāde ad oleo violato. Si
bono capite depurato frenesim ti-
deuit. sed mitigato fiat ad oleo viola-
to uel rosato. et lacte mulieris pu-
ellā nutriēte. Capiti ipso ipūdamq;
fiat. et aquā tepidā. ubi papauer. et
lactuce sunt cocta. violē. et sīlia.
pedes. et crura ipōnit ī aq tepida. et
dulci. deinde ad oleo violato calen-
nus. et plante pedū mitigant.
Si bono septo die vomitu uel ī
gestio supueniēte. spontē. et actione
nāture. nō exīt seruāda. sed tales
dimittēda. quadā cura nō pati
calorē. Data sunt calidē stomachi
mitigatia. et frigida pectinalia. frau

* sanguinem add. d'amaril. q. d'ctus si ne-
cessitas et ne-
dum fuerit ab in-
cip. si quidē caput
rubeū.

ſyrupū maligſmati. uel roſatū. uel
oxyzacharā ꝑ ꝓcedit ī aq̄ lubrica ſpo-
dij. ſandali. ſemē portulace. et ſilā-
Q Si autē egestio augmentet. et de
de ſectione cruentis dubitemꝰ. ad
ꝯstringēdā ſeſtinemꝰ. ut papa mir-
tidia. uel catonia. uel crocus. et
ſpodio. et ſimꝰ diuimꝰ in dyſenteria
et diſſenteria. ſ. ſimiliter ſi yeteraā in-
derit. medicabit ſicut ſuo capitulo
diuimꝰ. ſ. negligat autē ſine minuat
medicus. ſcīm q̄ neceſſitate cogetur.

De ſynocho et ſynochide.

Q Uia ſanguis oſſicio naturali ſuppatrie
eſt. ſemitris et ſuperfluis atq̄ cui-
mor ſuiane ꝯplexionis. inde autē na-
ture familiar. ſcīa ſuſtinet. que ſeruꝰ
materia toti nutrimentū corpis. ꝑ
tanē ſ. quātitatiue augmentetur. et
qualitatiue mutetur. dimittit a natura
neq̄ regit. neq̄ ſibi attinere ſic. ꝑ
lobe dicit ſibi filiū. ſ. remanet ergo
crudus et indigeſtꝰ. cuius q̄ repa-
mentū neceſſe ē putrefiat. generatur
rus febrē. q̄ ſynochus vocat. et
eſt cōtinua. ſ. omia ſanguis naturalis
mis venas et arterias ē ſupfluus. qui
ſunt die que ad oīa membra corpis.
Q Galienꝰ in libro de febribꝰ diui-
dit febrē putrida dupliciter. ſ. altera
eni ē. cū putredo in venas et
arterias ē. ſ. aliud ab. cū quib. ſ. ſynochꝰ
quoq̄ de priori. q̄ cōtinua ſit. ſic ne-
ceſſitate. ſ. ne cui ſanguis. cuius ē
polata. Q Naſcit autem de pura san-
guine febris acuta. cū in venis non
tamē putrefacto. calefiat. ſ. huic fe-
bri ē ꝓpriū ſ. flauꝰ color. ſ. ſynochꝰ de
puro ſanguine naſcit. cuius ī corde et
pulmone plurima ē virtus. unde ca-
lor ſ. flauus ab aquis ſua febris ha-
bet. q̄ cauſa ſue ſ. flauis calor eſt
pectoris. ſ. pulmonis. Q Differit
a ſynocho ſynochis. quia ſynochis
autē naſcit de ſanguine putrefacto
et q̄ naſcit de cuius de ebullitione
priozis ſeteꝰ bilis. pulſu et diuerſi-
bus cōſtringit. ſ. uolit magis et pumꝰ
q̄ dilatari. ꝑ ſeſtinatā naturē in
expellēda fumoſa putredine. ſ. non
nulla huiuſmodi habet. ariditas. ſed
ſigna ꝓcedunt. ſ. ſuccus ꝓcedit
antecedit apparere. ſiticulosꝰ. grauitas
membroꝝ. plenitudo oculi. rubor ocu-
lis. calor ſuperficiei corpis. ſ. et ſudor
ſigna ſequunt. ſ. dolor capitis. ſeſtio
ſuitas ſui. tumor typoꝝ. egreſſio
oculoꝝ. pruritus. ſanitas ſiti. ſuppor
appetitus. ymaginatio rubi. de oculo.
pulſus feꝛtis et celox. urina rubeda
ſicut cremisiosa. plurimū hāt ſpuitū
variole. Q Quod cū ſit. oportet ante
ſtatū morbi de cruce ipſius ꝓcurri
et crate atq̄ ꝯplexione ꝛpe. deter-
minare. quē ſi cognoſcit. et de mun-
dificatione. quē ſi cognoſcit. et de mun-
cruit flebothomiandus ipſe. ſ. Q
ſanguis quātū ſufficiat auferat. Q
autē morbi initiū appetit minuit ſur
cibū. quē cognoſcit ſ. ſeruꝰ. et ad-
huc ī bene ſit coadunatus. ꝓpter
no in crudā die uel altera ſuperue
ſ. flebothomia. Quātuq̄ in digeſtio
cibo ꝯfortet natura. et a bene ꝓ-
cludat. Q Quod ſi nō fiat naturaliter
faciamq̄ artificialiter. Q In autē ſuille
horū cognoſcit ſigna. nīſi ſola cruꝛ
ſeruiſemus. et nō flebothomemus.
Q Oibꝰ eo aliꝰ cognoſcendis. ſ. non
cruture diſſonare. neq̄ flebothomia
ri neq̄ ſeruiſuri ē neceſſe. Q a cura
ſola ſ. morbo repugnat. Q ſola cura
deſtruenda atq̄ obſeruanda et cōſer-
uanda quoq̄ et q̄ poſſe. nō diuidā.
Q Ideo obuiet flebothomia. ſ.
da q̄ cauſis. q̄b deberiq̄ dicā. ſ.
uenit materie in ſtatu uel augmentis
ne. et ſ. cruꝛ cuderet cōgruere
An hijs erit duobꝰ ꝛpibꝰ nō ſimilis

puidimꝰ

Nō q̄ ſanguis gal-
ſimꝰ. q̄ ſanguis
nō ſit putrefa-
ctus ſua ſimꝰ
q̄ quida ſanguis
putrefiat mouet
t aliū humoꝝ. ſa
nō ſimilatur ſa
guis p̄ ſanguis
ſimꝰ. Dicēd q̄ ſa
guis hūc poteſt
putrefieri q̄ alius
ſ. mixtiōi ipſi
ſi ſi pure. et
de ſeruꝰ a regimi
nādi. et ita putre
dinē. q̄ ſi putrefactionis
ſimꝰ. q̄ ſi pure ſanguis
ſimꝰ iſte auctoꝝ. nō

al. repugnantibus

conferunt adeo laborantibus in morbis
repugnantibus. ¶ Oportet ergo extin-
guere calorem et acuitatem sanguinis cum
[illegible] [illegible] maligniati syrupo vio-
lato vel syrupo de prunis. ¶ Et si
egestio obviaverit est humectanda
cum confectione cassiafistula manna
viola et similibus. ¶ Si habet in pectore
tussim vel febre superveniente passionem
nouella demum [illegible] violas semina
portulace et similia. ¶ Nutriantur cibis levi-
bus digestioni in substantia laudabilis
ut ptisana [illegible] mica panis. ¶ Si
autem sanguis non sit colericus vel mi-
nus acutus debet humectari sicut
ante id diximus. ¶ In hoc non presistat
suppositiva fiant et clisterizemus.
¶ Capiti dolore superveniente oleum
[illegible] apponatur cum aceto. ¶ Lavetur fru-
mentum cum oleo violato. ¶ Pedes et cru-
ra [illegible] aque tepide ubi camomil-
la viola et similia sint cocta. ¶ Ligetur extra
cum mollibus pannis. ¶ Dolor capitis
non cessante et de catarro vel tussi ca-
dente pectore lac mulieris vel asine
capiti [illegible]. ¶ Lavetur cum aqua ubi orde-
um viola et camomilla sint cocta. ¶ Prie-
mitatio fiat cum oleo violato. ¶ Angustie
deinde vel [illegible] supervenientibus [illegible]
rosarum et [illegible] maligniati et syrupus
acetosus et similia. ¶ Si mente superat et
oculos aperire non valeat cessandum est a
medicina supradicta capitis et pedis [illegible].
Dicta aque [illegible] sufficiat. ¶ Nutriantur
malis granatis et pane loto. ¶ Si
autem cardiaca inciderit cathaplasma
stomacho debet supponi de sandalis [illegible]
na ordei rosa camphora et aqua rosarum.
¶ Sanguine e naribus effluente suppo-
nantur temporibus et fronti cathaplas-
ma in cardiaca dicta. ¶ Si
autem necesse sit in fine huius febris
[illegible] quod remanet in corpore
deinde electuarium quod probavimus.

Rx. spodii sandali citrini semina por-
tulace succi liquiricie ana ℥ iii semina
cucumeris melonis cucurbite [illegible]
te ana ℥ ii dragaganti gummi arabici
amomi amidi ana ℥ i. cubebe campho-
re ana ʒ i. [illegible] ℥ [illegible]. fiat
pulvis recipe cum syrupo rosato dans
℥ iiii multum enim valet. De febre quartana.

Febris quartana de putrida na-
nascitur colera nigra. [illegible] sit [illegible]
mira [illegible] generatur cum vigo-
re quartana [illegible] continua [illegible]
generatur interpolata. ¶ Vera autem quar-
tana xxiiii tenet horas intermitted
xlviii. ¶ [illegible] signis [illegible] sicut et
terciana intelligitur. ¶ [illegible] naturali.
¶ Et non naturalis. ¶ Atque [illegible] natura. ¶ De
re naturali. [illegible] plurimum patiuntur hanc
qui complexionem habent frigidam et
siccam etate senes maxime frigidi
et sicci et macri et [illegible] venas
habentes atque [illegible]. ¶ De re non na-
turali sicut temporibus anni ut si sit au-
tumpnus et aer frigidus et siccus. [illegible]
fuerint et regiones [illegible]. ¶ De re
contra natura in initio accessionis cum
materia incipiat putrefieri minimus
erit vigor laboriosus corpus [illegible]
nus [illegible]. ¶ Colera enim nigra quoniam huius
febris est materia [illegible] sua frigiditate
et grossitudine [illegible] [illegible] me-
bra affluens [illegible] [illegible] et [illegible]
gitur [illegible]. ¶ Dolor febrientibus [illegible]
[illegible]. ¶ [illegible] febri duricies et dolor
splenis [illegible]. ¶ Urina in principio
febris alba et aquosa. ¶ In declina-
cione et cessatione et materie di-
gestione sit nigra. ¶ Omnia de putrida
nascitur colera nigra quoniam frigida est
et sicca. ¶ [illegible] de [illegible] et aliorum
humorum sicut sanguinis colere rubee
et flegmatis. ¶ Oportet unamquamque
[illegible] discerni ut ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ medicamina sua ordinan-
tur singulis. ¶ Dico ergo significa [illegible] flegma adu-

[illegible] colera adusta flegmatica. [illegible] colera adusta [illegible]
[illegible] de colera [illegible] quod [illegible] adusti duobus modis [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ febris [illegible] minima [illegible]
[illegible] alio modo [illegible] adusti [illegible]
[illegible] alias [illegible]
[illegible] ebullicione et [illegible] [illegible] isto 2o modo adustionis
[illegible] auctor de febre quartana [illegible] adusti.
¶ [illegible] sanguis [illegible] quartana [illegible] specialis
est in hoc capitulo [illegible] ad [illegible].

[illegible] auctor [illegible] colera [illegible] colera ad-
usta [illegible] colera [illegible]
[illegible] sanguis [illegible]
auctor [illegible] signa [illegible]
tane de colera nigra non adusta sicut de [illegible] naturalis

¶ [illegible] auctor [illegible] quartana [illegible] colera nigra [illegible]
[illegible] est calida valde [illegible] magnis [illegible] quartana [illegible] [illegible]
[illegible] colera nigra [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quartana [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] naturalis [illegible] [illegible]
[illegible] sanguis [illegible] colera [illegible]

De febre cotidiana

dus. ¶ Si autem in virtute stomachi [illegible] non possit suscipi, laborandum est leniter in subtiliando materiam. Deinde natura cum leni catartico seu pillulis est adiuvanda in expellendo materiam illam. ¶ Et ista sunt facienda secundum maneriem materiarum et morbi ubi illa regnat [al. regnaverit] materia. ¶ Unde si sit materia flegmatica et salsa et contumax, epar debet medicina mundificando epatica appropriata. ¶ Quae cum urina superfluitatem suam expellunt, sicut trocisci de spodio, de camphora, de sandalis, cum oxizaccara. ¶ Si flegma sit acetosum, dentur trocisci de rosa, de berberi et de aniso, cum scariole, maratri et apii succo et oximelle. ¶ Sic mediantibus est per unam septimanam [al. ebdomadam]. ¶ Si autem febris diuturnior fiat, dandum est apozima de radicibus et syrupo de squinanto et de absinthio. ¶ Si materia sit in stomacho de flegmate acetoso, detur in morbi initio mellicratum aromaticum vel oximel cum aqua calida. ¶ Nutriatur ptisano cum corticibus maratri et apii cocto et cum oximelle [margin: [illegible] hora accessionis cum [illegible] vomitus cum oximelle]. ¶ Et aqua calida ubi anetum et radices sunt cocta. ¶ Pedes ponendi sunt in aqua calida ubi cocta sunt camomilla, anetum, mellilotum, sampsucus, abrotanum et similia. ¶ Deinde mel rosarum cum aqua calida. ¶ Et materia ad digestionem incitante [al. irritante] ~~vel inuente~~, deinde apozima de aloe, de yerapigra, de absinthio, sive de pillulis aureis. ¶ Quae si virtus stomachi pati nequeat, dentur trocisci de eupatorio, de absinthio, de reubarbaro, cum apozimate de radicibus et oximelle. ¶ Provocetur vomitus in initio accessionis. [illegible] si quiescat febris molesta, comedat. ¶ Cibis subtilibus dietetur, ne virtus stomachi deficiendo molestetur. ¶ Apparente autem signo decoctionis in urina cale-

faciamus et fumigemus ~~[illegible]~~ stomachum cum rebus calidis sicut oleo nardino, masticeleon, anetileon, absinthio et similibus. ¶ Fumigemus cum aqua calida ubi cocta sint camomilla, spica, mastix, absinthium et similia. ¶ Cataplasmata calida [illegible] super stomachum ponenda sunt. ¶ [illegible] et odorifera. ¶ [illegible] misceamus cum odorifero vino et cum mellicrato aromatico. ¶ Deinde stomachi confortativa scilicet [illegible] cum febris [illegible]. ¶ Haec cum febris [illegible] macri.

De nimio sudore

Sudor alius est naturalis, alius non naturalis. ¶ Naturalis in mediocritate laudabilis, et in quo [illegible] in tempore estatis [illegible] et non sudore nocitura emittitur. Et non naturalis est [al. qualitate] [illegible]. ¶ Non naturalis emittitur cum consumptione carnis, quia nulla [illegible] nisi innaturalis. ¶ Sudor autem [illegible] aut natura sua. ¶ In qualitate secundum naturam [illegible] in quantitate. ¶ In qualitate secundum [illegible] emittentis materie, unde et mutatur in colore sicut videmus cum fit citrinus vel rufus, viridis, albus. ¶ Iudicatur [illegible] nocumentum quod natura in odore [illegible]. ¶ Sed mutatur in odore [illegible] sicut fetentissimus vel [illegible] in sapore, dulci, salso vel amaro sive acetoso. ¶ In quantitate multa sive pauca. ¶ Multa autem [illegible] liquiditate [illegible] vel de pororum largitate, sive expulsive virtutis fortitudine. ¶ Vel [illegible] vel de pororum [illegible] oppilatione [illegible]. ¶ Cum sudor autem [illegible] ut deficiat inde virtus [illegible] ut restringatur [illegible]. Ungatur oleo [illegible] calidis [illegible]. ¶ Expertissima [illegible] sudore nimio. Recipe rose ʒ i, [illegible] galle [illegible] balaustie ana ʒ [illegible].

¶ [illegible] materia [illegible] accipiatur [illegible]
¶ [illegible] calidis [illegible] naturalis caloris [illegible]
¶ [illegible] sudore [illegible]

De Variolis :—

[illegible] venenum dissolvitur [illegible] ad [illegible] pondus [illegible] fuerit [illegible]

[illegible] gallina [illegible] in morsu tyri [illegible] opinionem [illegible] gallina comedere venena frigida [illegible] [illegible] accipiatur gallina viva [illegible] ubi est venenum [illegible] ad se venenum [illegible]

Quum tyrus momorderit [illegible] in albedinem mutatur color et tumescit locus morsure, nimium apparet quasi in tempore ignis partes deficiunt. stupescit. sudor frigescit. stranguiria. tortura ventris. vomitus colericus sub[sequitur]. Et nisi succurratur veneno cor incenditur. et inde periclitatur. ¶ Incipienda est medicina. ut loca morsure fortius ligentur. ne venenum venas ascendat ad membra principalia. ¶ Post ore suggeratur. fugetur sanguis. ¶ Et os eius cum vino et oleo lavetur. ¶ Locus tactus cum spongia calida subfumigetur. Inmineat quod scarificatur ut venenum educatur. ¶ Utilis est in tempore loci illius si in loco sit. qui incidi possit. ¶ Sed cum in nervis et subtilibus locis est dicitur tyriaca maior. ut sanguinem dissolvat. et coagulari prohibeat. ¶ Nam venenum sanguinem cordis coagulat sicut et coagulatum lac. sed calore tyriace dissolvitur. et cor in corpore confortatur. sicut et flama ignis in corruptione fumi ¶ Et si tyriacam non invenitis. detur hec quod sequitur. Succus de frondibus mali citri vino cocto mastice vel apium ubi sanctus agnus sit coctus ¶ Vel ℥ i vel ʒ ss. de rubi cum lacte pecudis et succi de frondibus mirte. et succi sapientie an. ʒ i vel ʒ ss. gentiane ʒ ii. costi ʒ i. et ʒ ss. que coquantur ad medium et detur bibenda ¶ Vel cerebrum galline cum vino et semine urtice. ¶ Manducentur cepas. porros. allia et similia ¶ Item medium pullus galline et scissus per medium. et loco inde subfumigato. ¶ Aliter spulla in aceto cocta. et frondes malignati pistatas et superpositas ¶ Item ficus allea posita.

¶ Pondus [illegible] ¶ [illegible] tyriaca [illegible] ¶ [illegible] in aqua [illegible] ¶ [illegible] gurgado [illegible] ¶ [illegible] venenum [illegible] fugere posset [illegible] ¶ [illegible] debet apponi [illegible] super locum [illegible] vel locus ubi est venenum fiat tumidum [illegible] accipit [illegible] mollis et [illegible] in pistata. idem faciunt ¶ Confectionem hanc galienus invenit [illegible]. ℞ sagapini. piperis. an. [illegible] opopanacis an. ʒ ii. galbanum. sulphuris an. ʒ i. tempera cum vino et superpone

De morsu scorpionis

Quum scorpio momorderit. dolor maximus patitur quasi punctiones acus aliquando calor. aliquando frigescit ¶ Aliquando dolor augmentatur ¶ Aliquando vero rigores et frigiditatem patitur in corpore extremitatibus. tumor in loco vel frigidus sudor ¶ Medicandum est ergo cum tyriaca maiore vel succo genco quibus ungendus erit locus ille. Detur aristologia rotunda ʒ i et ʒ ss cum vino, vel lacte [illegible] ¶ Aliter [illegible] bovinum et mel [illegible] bibat ¶ [illegible] bibendos pistatos denique cum lacte asinino. mirta cum vino ¶ Agaricum idem facit ¶ Radix [illegible] vel [illegible] vel [illegible] eius bibat cum vino [illegible] ¶ Quidam medici dixerunt quod dum ipsius hanc radicem in manibus tenuerit nullum dolorem patietur. ¶ Confectio quam diopantus fecit valet ad morsum scorpionis et araneae. ℞ aristologie ʒ vi. piperis ʒ iiii. opii ʒ i et ʒ ss. piretri ʒ ii tempera cum vino et fac in modum fabe. et da ii. bibendas

¶ Alia. ℞ calamenti agrestis et domestici. seminis [illegible]. piretri. storacis. sulphuris an. ʒ i. castorei ʒ iii. Fac pulverem et tempera cum sanguine testudinis. et da bibere.

¶ Alia mitigans dolorem de morsu reptilium. quod diopantus dicit se probasse. ℞ castorei. piperis albi. mirre. opii an. ʒ iii. tempera cum vino et da in modum fabe ¶ Facit enim sicut galienus ¶ Diopantus alio modo. ℞ mandragore. piperis albi. castorei. opii an. ʒ ii. tempera cum vino ut dixi

[illegible] piperis. mirre [illegible] tempera cum [illegible] et da bibere ¶ Aliud ℞ [illegible]

¶ Nota quod differentia morsus vipere et scorpionis. quod morsus vipere [illegible] foramina [illegible] et locus [illegible] scorpionis [illegible] dolore [illegible]

[illegible] signis scorpionis [illegible] ubi est morsus [illegible] ¶ [illegible] scorpiones habentes caudam [illegible] in ytalia et in hyspania ¶ [illegible] scorpiones [illegible] scorpiones differunt a [illegible] scorpiones habent caudam ¶ [illegible] non habent caudam [illegible] non habent caudam.

[illegible] ¶ [illegible] tyrus [illegible] venenum [illegible] venenum [illegible] corporis [illegible] ¶ [illegible] venenum [illegible] gallina [illegible] a morsu serpentis [illegible] venenum ad interiora.

de [illegible] doloris

[illegible] aliquando fortes est quod per superficies resolvatur. tunc dentur et bene venient bibere ad cor. si aliquid sit potio [illegible] quod auctor hic dicit de frumento intelligitur quod frumenti [illegible] sublima [illegible] vini est bene [illegible] bene venient attrahantur aliud si masticando fuerit

[illegible] ana. ʒ. x. vini quantum sufficit. da ʒ. i. et ʒ. cum vino. Aliud galieni. Rx. baplicratis aristologie longe. ana ʒ. viij. genciane ʒ. viij. piperis opoponacum ana ʒ. i. mellis quantum sufficit. da ʒ. i. et ʒ. cum aqua calida. Dent et nuces ad maturandum ~~[illegible]~~ Nuces etiam preparate cum sale et [illegible] in supposite valent.

In aqua timentibus oportet machinari quomodo detur nescienti. Fiat ergo canalem. quem in gula apposita occulte aqua infundatur. Quidam medici dicunt. iecur canis assati datum comedere iuvat circa timorem aque. Iterum iuvat aqua ubi ferrarii extinguunt sua instrumenta in ipsis ablata. Medicina ~~canis rabidi~~ morsus canis rabidi sive aliorum animalium [illegible] ista licium opoponacum. [illegible] sal. ruta. nuces frumentum [illegible] menta. orobum. simplicia vel composita cum aceto vel melle. et supposita valent. Morsibus etiam humanis superposita ossa decocta trita. et cum melle tepata et superposita.

De dolore atque labore.

Dolorem patiuntur corpora vel ex nimio motu vel ex humoribus intrinsecus moventibus. Fit autem quattuor modis. Primus dicitur [illegible]. Alter calefactorius. Tertius thetinosus. Quartus dolorosus. Gravius est cum corpus humoribus redundans grossis frigitudini et humiditati principibus. cum ex nimio dissolutum motu. et digestis subtilibus efficitur sanguinis vel aquosis. deinde vasa [illegible] vel [illegible]. Quod fit cum virtus naturalis defecta sit. nec pari cum posset. Thethinosus est quasi primus. sed tamen virtus naturalis est fortis. Unde humores illi ad movendum [illegible]. Unde thetinositas autem [illegible]. Horum duorum medicina cum [illegible] fiat ut flebothomia. farmacia. epithima. te. aliis reparatis. et yreleo. [illegible] sambuceo. anetileo. Et hec fiant in balneis

cum fricationibus tepatis. Alie due species. id est. dolorosus et calefactorius. ex humoribus sunt acutis igneis in corpore coadunatis. ex quorum nimio motu fluendi efficiuntur. et calor cum dolore generatur. Unde aliquando efficitur effimera febris. Si cum materie putrescant calefactorius labor contrahatur et inde febris oritur. Si autem ebulliant neque putrescant dolorosus generatur. Unde dolor in tota superficie corporis [illegible] dolor [illegible]. et punctura quasi acu facta. Unde mederi oportet cum epithimate oleo rosato in balneo aque dulcis et tepate. Infundatur aqua tepida. quod duo facit [illegible]. Vel cum acutas limositates et pungentes cum sudore expellit. Vel corpori humectationem tribuit. Quia quod naturali calore dissolvitur corpus per humiditatem restauratur. Doloris [illegible] [illegible] complexione est calida vel frigida vel [illegible] ex [illegible] separata. Unde causa sua est investiganda. si sit contrarior. Item preparatur. si plenum sit corpus ex quiete vel ciborum multitudine. vel purgationis negligentia completa. Quibus certificatis purgabitur cum flebothomia vel farmacia. Post redeundum ad medicinam repugnativam cum securitate et sine timore. Si autem nullum horum appareat. calefactio et fumigatio sunt faciende reparative et repugnativa dolore quod mitigativa cum rebus calidis et humidis tepatis sicut anetileo. camomilleo. yreleo. et similibus. Aliquando dolor fit intrinsecus. nec tamen petit thetinosus. sicut si male posita dormiens tenuerit membra dolentia. et subito torpuerit ea. vel fuerit infrigidata. Et si calefactio non fuerit. teneatur. similiter ad purgationem redeatur ad farmaciam vel flebothomiam. Sive forte plenitudo

[illegible] et sup dura aposte[mata] posita mollificat
[illegible] flammula cum oleo de apostemate rupto apposita
[illegible] et [illegible] cum foliis [illegible]
[illegible] sup apostema [illegible] sine dubio [illegible]
[illegible] sicut [illegible] cum farina [illegible]
[illegible] et apposita [illegible] et rupit apostema.

oleo rosato cocta. Pone sup apostema
civitas ponenda. Et similiter caules cum
butiro bovino. ¶ Unguentum de dyal-
tea et pullicorum. valet humectationi
duri apostematis aperiet sine moles-
tatione. Rx. seminis lini. fenugreci.
malue. ana. libram. i. olei libras iij.
litargiri. libras iij. fac sic. coque semina
¶ Aliud calide valet apostemati sine
capite. Rx. seminis lini. fenugreci.
stercoris columbini. ana. ℥. viij.
sisami combusti. ℥. xxx. fac si
simul pistari quasi medulla. Deinde
cum ipsis alias species tepas. Si plus
velis mollificare de oleo sisamino
pone. ¶ Aliud in apostematis aptio-
ne. Rx. ficus siccas in aqua coctas. et
parum nitri. atque olei. ¶ Dyaltea io-
hannis damasceni. valet mundificando
calido apostemati. Rx. psillij. ℥. xxx.
nisquiami. xl. nitrie.
xl. fenugreci. seminis lini ana. ℥.
xxx. malue seminis. ℥. x. omnia
ponantur in aqua calida. Deinde accipe
spumas eorum. et tepa cum oleo
et litargiro. ut sufficiat. ¶ Aliud
valet apostemati ubicumque in corpo-
re. et maxime in splenis grossitu-
dine vel epatis. Rx. amomaci ℥. iiij.
aceti libram. i. dimitte simul per die
unum. Et post pista in mortario. ut
efficiatur simul sicut medulla. Deinde
accipe croci ℥. iij. olei rosati
℥. iiij. cere ℥. i. coque ad focum ita
ut quo ad dissolvantur omnia. et in mor-
tario tepa.

De verrucis et poris.

Verruce sunt caro egressa du-
ra et spissa per totum corpus
nata. sed tamen maxime in manibus
et pedibus. Quas expellit natura
in corporis exteriora ¶ Porri autem de
flegmate vel colera nigra. Verruce
ergo mollis est et sine dolore
intelligitur esse de flegmate. Et dura

[illegible] porri sunt molliores quam verrucae [illegible] cum [illegible]
[illegible] in verruca [illegible] quod in [illegible] non est
[illegible] illa [illegible] vocantur porrus.
[illegible] sunt que nascuntur in gula vel in mamillis. et
[illegible] porris quia [illegible]
glandula et scrophula differunt ab aliis [illegible].

¶ [illegible] si [illegible] verrucas cum succo portulace [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] et [illegible] cum [illegible]
verrucas [illegible] supponatur [illegible]
[illegible] apud eos [illegible].

et spissa procedit et de colera in[illegible]
gra. ¶ Oportet ergo si mederi
voluerimus. primo purgare illos cli-
mos unde fiunt incipiamus. Post de-
foris ponamus medicinam illarum de-
siccativam. Item si non valeat. appone-
da sunt calida. unde [illegible] et cor-
rumpantur. Desiccativa. ut oleum mirtinum.
rosatum. ramorum vitis cinis cum aceto
tepatur. cicada cum oleo rosato. Similiter
faciet nigella. stercus ovium vel ca-
prinum cum vino tepatum valet. ¶ Dyas-
corides. lac ficuum cum pinguedine tepa-
to. et desuper ponito. ¶ Intrinsecus cum
gummis eris ℥. viij. colloquintide ℥.
x. nitri ℥. xx. salis amoniaci ℥.
vj. aluminis. auripigmenti. ana ℥. viij. xij
fellis taurini ℥. xx. calcis non extincte
℥. xl. tepa cum lixivio. et desuper po-
ne. ¶ Aliud. Rx. sandaracae auripig-
menti ~~ana ℥. viij. fellis taurini ℥. [illegible]~~ sandarace
spume marine. pondus equale. tepa
cum succo lupini. Si non sufficiat inde
incide cum ferro ¶ Dyascorides. circum-
sanantur verrucas. si [illegible] unaquaque
verruca granum accipias et adiunges
in frustulis lini et pani ligabis. et hoc
in [illegible] mensis [illegible] lini alligabis
sanatur. fiat

De lepra et primo de elephantia.

Lepra est passio nam eius species
nascitur de colera nigra cre-
ta et putrefacta apparens in superfi-
cie corporis. et nascitur de quatuor humori-
bus. sed tamen crescit et corrumpitur
et in coleram nigram mutatur. ¶ Est
autem quadrivaria. Una enim de cor-
ruptione sanguinis. et vocatur allopicia.
¶ Altera de colera rubea. et dicitur
leonina. ¶ Alia de colera nigra
et dicitur elefancia. ¶ Quarta de fleg-
mate dicenda tyria. ¶ De corruptione san-
guinis rubea putrida et [illegible]
est nimis. sanguis et saniea in-
fluunt. ¶ De colera rubea citrina.

¶ [illegible] lepra est mala complexio in toto corpore [illegible] colera nigra. Unde in lepra corpus [illegible] et ideo est morbus officialis [illegible] quia [illegible] et morbus [illegible] morbus [illegible] quia est mala [illegible] malas [illegible]

[illegible] et ideo est morbus [illegible] ¶ [illegible] quia [illegible] lepra
est [illegible] in toto corpore [illegible] sicut [illegible]
colera nigra. [illegible] quando corpus est repletum colera nigra [illegible]
[illegible] et [illegible] lepra. et [illegible] adustionem quam habuerit in corpore
calor naturalis est [illegible] et ideo non [illegible]
[illegible] lepra [illegible] et tamen non [illegible]
[illegible] colorem naturalem [illegible] lepra amisit colorem naturalem
[illegible] adustionem et ideo non [illegible] lepra [illegible]
augmentatur et [illegible] quando [illegible] ut colera
rubea [illegible] sanguine. Sed tamen augmentatur quando fit ex humoribus frigi-
dis ut ex flegmate et melancolia.

De pterigine.

¶ Scrofule dicūt apostemata dura · et nascūt̄ ex me-
lancolia pura in collo · q̄n̄ ē cancerosa melancolia
q̄ cancerosū nūcupāt̄ · et in
q̄busdā scrofulis inest ē
¶ Scrofule fiūt dure apostema-
ta in molli carne nascētia
¶ Que sūt medicanda unguentis
mollientibus · ut illud quod dicit
causis contrariis · ¶ Ea emollientia sup-
ponenda putride carnis corrosiua
Sedande alia medicamina desiccatiua et
consolidātia ¶ Ypocondes ypocis coctis
cataplasma valet · q̄n̄ humectatē
¶ Ypocondes ypocis nō maturē et coctis
mixta valet ad mollificandas scrofu-
las ¶ Farina lupini cū aq̄ cocta · et
facta cataplasma · adepto pristino cū aceto
mas valet ¶ Capparis cocta et pistata ma-
net sūper ¶ Lutum et fimum cum mel
¶ Confectio valet apostematibus
in collo et scrofulis · ¶ Aristalogie
et scinde · ¶ Illud · ¶ Cum
coralle · ʒ · ß · amoniaci · ʒ · iij · pul-
et cū lacte ponē · ¶ Cinis vitis · pu-
gnum · cū · ʒ · ß · olei quātū sufficiat · fac
unguentū · ¶ De pustulis et pudore

¶ Pustule nascūt̄ ex depudacione
quatuor modis · sūt ¶ Sunt cū
q̄s calidissime · quas aqua frigida
adiuuat · et de colera nascūt̄ igneā ·
¶ Nunc sūt de colera · sed tantū ſſ.
ta · quas balneū iuuat · et aq̄ calida ·
¶ Alie inter duas has mediocres ·
¶ Quarta ſpecies de colera nascēt̄
nigra · que pessima · et ex ad scandu
dura · ¶ In curandis tribus generibus
colera rubea purgēt̄ · et in quarto
nigra ¶ Balneū patrice assumendū · un-
guēt̄ sucto solatri · cū coriandro mixto ·
vel sandalis ¶ Et crocus · cū gum-
mis inquinatis · cū mellē ¶ Medulla

¶ Nō q̄ talibz cures pustulā debz cucumis ꝓhib̄.
¶ Nō q̄ pustule gignāt̄ ex calida cholera cum̄ q̄ balneū.

melonū · cū sucto aqui · in balneo
post sudare valet · ¶ Frondes olive
pistate in aq̄ cocta valēt · ¶ Ex
sudationes plurimū nascūt̄ · et calor ī estate et hie.
fiat minus ¶ Causa earū superfluitas q̄de
est q̄ed cū sudore · humas sup cute
et coagulab · q̄d fit ex negligentia
balnei · et mundificande cutis · ¶ Hi autē
augmentāt̄ · et generant̄ in stabulo
generant̄ ¶ Unde festinandū ad purga-
du de corpe · colera rubea ¶ Unguēt̄
deforis medullis et cerebris melo-
nis · cū sucto solatri · assiduis balneis assidue
¶ Sulfur vivū et ——— mirra cocta
et in balneo posita · valēt · De fissura
Sani et diuisione membrorū
membra separatōne in ossibus :—
iuncture patiūt̄ in ossibus · oportet
medicū festinare · et separata solidare
et sanare iuncturā in solidatis cō- solidatis
gulare · ne ingrediāt̄ fetnugines · pui
dines · ¶ Quod fiat · cū ligaminibz ossa
circūdatis · ¶ Que tamē ligamina · et ne ossorum
bene sūt ostendenda · ¶ Que si sūt fac · quia minus
nia custodiūt ne generet̄ ossa · ¶ Sed tamē
tumores generāt̄ in circuitu · et pus-
tulas · ¶ Mollia neutrum · illorū sunt
ulcera · sed nō bene iuncturā custodiūt ·
nudata in compagib · et membrorū
motu · ¶ Ligamina ergo facienda sūt
mediocria · et thorax circūdans supra
dictū circūdet · ¶ Soluēt̄ autē post
dies tertiū vel quartū · vel ille locus
quiescat · ¶ Posti quod deligemus · ne post q̄ ligemus
fortē diu ligata · cū nō membra as-
sueta · ideo dissoluenda · ꝓ pozos
scire · ¶ Hilarita vinū · pungit · et ꝓhibetur
thymū scalpere · seu mouere membrū
illud cogat · ¶ Soluēt̄ membrū aq̄ cal-
da balneādū · et pozos aperiat · et
superflua emittat · ¶ Cū autē dissolue-
rit in die septimo · et ī membro nec
tumorē videris nec pustulas · sed
mino cauē q̄ in sanitate fuerit · po-
nenda sūt soliditatis · et carnē reducēt ·

¶ Nō q illa soluēt̄ q fiūt ī [illegible] seriosis membris · q̄ dicūt
ros illis · q fiūt ī membris superiorib · q. membra superiora cūt ·
nutrīt̄ ibi plus superfluitatis cōp · et cōtē q. membra inferio-
plus nocūt q̄ a fonte calorib ¶ Nō q q̄dō soluēt̄ q̄
ī membro grossoꝝ · nec grossos · alig · dādus · ¶ Nec q̄dō
soluēt̄ ī membro subtiliori · nec alig subtilior · dādus ·

cia ¶ Galienus in megategni primo
fingit incipiendum a medicanda frac-
tura et separatione incisure in ossibus.
(superfluitatem) minuendo superfluitatem corporis cum fle-
botomia et farmacia ¶ Dieteris
autem ipsum cum subtilibus et paucis
dum certificemus tumorem sine pustu-
las vel qualibet alia detemperata non
superventura propter loci debilitatem et
materiam habundantem ¶ Postea vero detra-
mus ad rem solidativam et membri aug-
mentativam. quod est multa quantitate cibi
grossi ¶ Cibis enim subtili non valent
ossa solidari ¶ Separacio autem contra-
ctionis lavetur cum aqua calida.
Et reponatur sicut fuerat fractura.
ligetur quod ¶ Deinde supponendum de
hac confectione valente fracture et
separationi incisure. ℞. sumac. semis
mirte ℥ x. mirre aloe ana ℥ vij. gum-
be ℥ xv. tempera cum aqua et unge ¶ Aliud
(cameni lli viij) ℞ mirte ℥ viij. sandali rubei-
ius. boli. terre sigillate ana ℥ xx
gumbe ℥ vij. yreos ℥ xv. thuris ℥
x. ¶ Dyascorides. farina ordei et
malua cum oleo temperata valent ¶ Aliud
℞. laudani ℥ xvj. aloes ℥ viij.
croci ℥ v. boli ℥ vj. galle ℥
iij. rore nucis cipressi ana ℥ xv. tempera
cum oleo et unge. ¶ Aliud ℞. aloes
mirre. acacie. (arnoglosse) beronice. malue.
thuris ana ℥ iij. masticis ℥ j et s.
pulveris molendini quantum omnes species
alie fuerint. tempera cum ovo. unge ner-
uos et venas circumdantes fracturas
cum unguentis emollientibus. de cera
medullis bovinis. pinguedine gal-
linis. pinguedine renum pecudis.
et oleo rosato. et similibus de sanguine

In fluxu fluente ab aliquo ipso
sanguinis de corpore membro.
gladij sive cutelli. sagitte et similibus
¶ primo in sanguine stringendo cum

¶ Nota quod si sanguis exit a vena tunc exit continuus magis et
et in magna quantitate ¶ Sed si exit ab arteria tunc exit (rideum)
subtilis et clarus et cum quodam saltu ¶ Sed si exit a membro sine
incisione vene et arterie tunc exit sanguis in parva quantitate
¶ Sicut dicit gerardus si sanguis exit a vena vel arteria. accipe
pilos leporis incidendo. tunc accipe pulverem thuris et
pulverem aloes et pulverem sanguinis draconis. et misceantur
cum albumine oui simul cum incisione et constrictione ¶ Sed si
in membro sine incisione vene vel arterie. debes apponi tela
aranee. et alio non sufficit. debes apponi alia medicina ut dicit
gerardus.

(vel digiti) stringendum. ponendo supponendo et tene-
do panniculum donec sanguis coaguletur
in vena unde exierat ¶ Deinde suppo-
nenda est medicina sanguinis constrictiva.
¶ Que duobus fit modis ¶ Vel enim fran-
git et non carnem reducat. sicut farina
frumenti. terbentina. gipsum et simila.
¶ Vel stringit et carnem facit. sicut
thus. aloes. albugo oui. pili leporis
¶ Galienus in megategni hac confec-
tione dicit. et ubique debet esse medica- (comme)
¶ Vel enim ut equale sit pondus et thu-
ris (vel al mg) et calcis. et pulvis supercon-
sit ponendi. quia duris corporibus est
utilis. propterea enim hijs sunt necessaria
¶ Vel ut thus duplum cum aloe ponatur
et thus unctuosum et gummosum ab
gat. Hec confectio utilis in corporibus mol-
libus. quia mitius reliquis digestis confortativis.
¶ Tertius modus ut de thure plus po-
natur quam aloe. non tamen duplum. hec
conveniunt ~~mediocribus~~ corporibus mediocribus
¶ Albugo oui ponatur ut in spissitudine
mellis tunc fiat de pilis leporis quantum
(sufficiunt) oportebat. Hec medicina est apposita
ne supponatur unde sanguis effluebat
¶ Et postea multa quantitas toti calmen
supponatur ¶ Atque ligandi non plus tribus vi-
cibus vel quater involutionis ¶ Et sanctum
ligamentum. cum ob bene fiat mica ¶ Ligamenta
omni tercia die solvatur ¶ Si autem
medicina super vulnus nimis fuerit con-
glutinata. et ideo omnino auferri non
constrictiva ¶ Nec tamen auferatur quia
forsan cum ablata loci sanitas persecuta
liquatur aperiatur ¶ Apponatur ergo de
(semine oui) glande multa quantitate. de coagulo
emolliatur illa separatione emolliendo
paulatim subtrahas ¶ Sed dum subtrahere
digitum bene appellendo supponere ne-
exeat sanguis ¶ Et si non hoc potu-
eris vena ligata ¶ Et si simul subtus
sit galienus in megategni ¶ Johan-
nis iohannis damasceni. stringendo

Si hominis de medio ignis et
focus corpus inciderit aque
superbibet rebus frigidis refrigeretur
ne ad bestias pertrahat. Recipe frondes
mirte. mespili cum cera et oleo rosato
vel gumi arabico cum albuginis
ovi. vel cinnabro cum aceto sive bolo
cum aceto et aqua rosata. vel puro sa-
riole farina ordei oleo rosato et
albuginis ovi. vel oleo rosato et ce-
ra. Item cum balaustia pistata
cum oleo rosato. filet fricat. Cera si be-
lis adferre. succo porcelane. vel
frondes mirte. sine cauliones ser-
vatorii. chimolea. aut apostema
vel simplicia. cum oleo rosato. et cera
mixta. valet. Alumen cum oleo rosato
idem facit. Lotre olive calde in unam.

Aliquis de aliquo qui cecidit vel
in puteum vel in aliam altitudinem
cecidit nascitur de aqua cerebri
aliquando. Que si sint in tumore
pulmonis inferioribus suppone
vel aqui annalis. vel colubis. Si
autem aliquod sint sine tumore gal-
la mirra. balaustia. corticis mali gra-
nati. fumus. acacia. sanguis draconis. gummi pulverizata. pupponatur. De fissura pe

Aliquis qui sua ragadijs:
sanguis nutritus corpus cum
colera grossa vel rubea acuta mis-
cetur. sed tamen nigra. que grossitudi
et grossitudinem sua descendit ad
superficiem. et scindit pedes. Colera
ad rubea que subtilitatem sua et
levitatem sua. scindit manus. Unde
purgatis. filet humores corpori domi-
nantes. et postea videndum ad unge-
da loca. cum oleo violato. et cera. et
medulla bovina. cum oleo fiant lini
menta. et oleum semper cera mixtum.
valet fissure pedis et frigiditas
aeris. Electio valet fissure pe
dis et manus. Et medulle bovine.
pinguedinis gallinae. aut. ℥. ß. dra
gaganti. cere. mirre. aut. ℥. ß. dra

Digitized by Google

liquiritie . ℥.j. conquietud fiat.

Aliud. ℞. lactis lauri. aristolochie
loge. medulle bouine. pedis cuiusli.

Aliud valentissimum fissure. ℞
piculi. et spinachos. pedis cuiusli.

Cetari fluminei cui spinachus inest
faciunt pilulas. Capparis corte. et oli
rosati misce et pistata. ad idem
valent. Conchule marine incense
cum oleo rosato. multum valent.

Explicit viaticus. Sit laus deo.

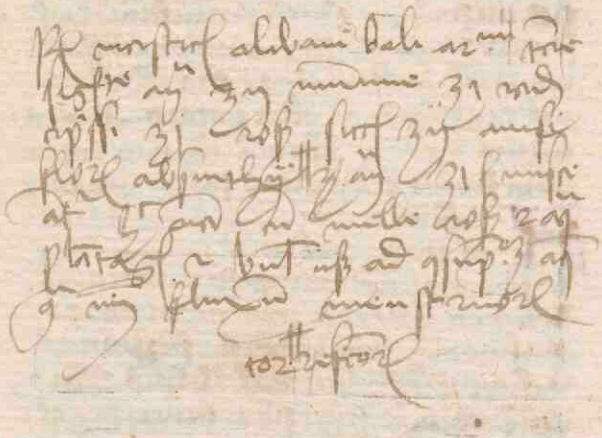

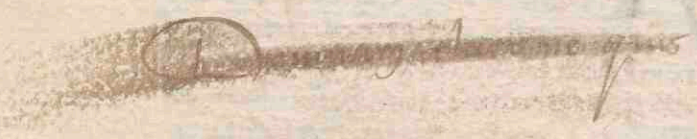

Incipit liber q̄ dicit thezaurus pauperum. Compositus a magistro petro hyspano q̄ fuit papa xpi sui vocatus Johannes

In nomine sce et indiuidue trinitatis q̄ ois creatura et singula creantur utriusq; pie a q̄ cuius supia data et suppetibilis est sacra scriptura. Opus siquidem huius dagger dicor de ipsa adulterio q̄ sibi qui plus operat ois operatura bona scientia plus ipsi meretur. Opus cuius uolo thezaurum paupum uocari. Illi q̄ opus assignabo qui pater pauper uocatur. In q̄ si dicere cogar cum sit ipsi mihi tutior sanctis et efficacior medicine. Si illa habuit cognitor medicum q̄ de ista causa medicinali

Porro autem et opus huius libri tres. Ne ea q̄ forsitan legentes sibi dogmata reputant et ne pus medicis corpus applicet q̄ quidem ipsi mihi stem et natura patuerit et studeat diligenti sane uacuis rerum et applicacio et studium quem poterit et utilitate rerum singulariu. Alia cum certa medicine peritiores certa ipsum i morbis foueri et ne dacore scie ipsum diu sera. Caueat diligenter et studiose ne q̄s propter pro illi amore seu fraude alicui ineruditi medicina aliqua p̄ q̄ auctoritas aut abortiu procure aut ipsum

Porta autem physicorum qui in q̄ opere materia totius utilitatis accipiet ac si origo talia uidet. Studiose cum q̄ferentias obuias q̄ a me inuenta poterunt in libris physicorum antiquorum et magistrorum et medicorum exprimere. Studiose studiose cum diligenter diuersitates in singulis studiose et laborem ita medico. Quem in suis ubis illi scripsi aliqui quibus alijs ubis scripsi. Studiose intelligere doceam que proposui ut scientes studeant libri. Nō aliter cum q̄ hoc potuerit ducere. Singulas autem ista aliquibus posuerit physicis nemo debet suppressa se posuerit. Sed ideo q̄ inuidiam operatur illi magis assidue si magis deponit. Sed a filii pueri si aliqui doctorum doctores medicus illi symistum symistus illi masculu masculo apponat. Magister i nouo

[illegible] maculas de panno albo seu lineo collectas sic uteris [illegible] et fac inde ut pulueres tenuissimum cui aq̄ ex uredine illis post pus maculas. Cuius pueros studet de manu q̄ficia et quibus [illegible] ad panni uictu a macies purgandi fac. [illegible] et plenius lineis pus panni lauari poterit colligendo lauando q̄ [illegible] ad albedinem maculā deferri seu ferruginis de panno lineo uel [illegible] uge ad oleum uiridum uel cui pueros de albedine et maculas [illegible] uge ad albuminis oui et undulibus.

ussu xpi sum medici q̄ sanat quos uolet deos q̄ finitores q̄ ipse e capud sibelini. ab q̄ finitoribus capuis capiamq; usq; ad pedes et sic sedo. Ver p̄o de q̄ finitoribus expulsoru q̄ aliquido auferuntur ex eis. Aliter ad phisicos et colere mundet de phisicos et

Q̄ capilli cadunt. Capilli caduci cū. 1.

Fac lixiuiū de cinere publico fimi columbini et laua capud expuerat. Q̄ folia quercus et medianta eis coque in aq̄ et laua capud exp. Q̄ uellane cre cū aqua ui capillos adustos restituat q̄ascendo et ungat. Q̄ decoctu radicis malue i aq̄ capite madefacto stati fiet super cadent exp. Q̄ cinis pulueris ex naru ebustaru alopecia cito sanat. Q̄ cinis fimi caprini cū oleo uiteo multiplicat capillos. Galieng i Damasc. Q̄ aq̄ decoctionis ulue capite de sepe loto ita fiet efficaciter. Idem Q̄ absinthium tritū et superligatū filios facit. Idem Q̄ cere petroleum cū sanguine pueri et bulliat cū limo albo et postea colet p̄ panno superaqua p̄ q̄da et pigmento superatis colligat et q̄ficiat cū uuello oui coctu et massa ac cimino et ungat inde loca. q̄ pilos cito nascitur. Item Q̄ uge locu cū mulle ebo et superlege pulueret lutrete uidis ebuste mulcos q̄dat pilos. Idem Q̄ sanguis testudinis tritus pilos capillos q̄dat et lepra sanat. Item Q̄ idem facit testa cerui ebusta. Idem Q̄ lac asine sume de nigris crinibus cū uino Q̄ acacia admisce cū corneo mucilo coctorum trita et soluta cū aceto uel sic liquid. et ungat patetis pectus. Sic de nigris crinibus. Sic super diarete Q̄ sanguis ordei cū sale ebuste. et cū axungia ursi mus. et. et uge locu ubicunq; boluit nasci pilos. Galieni i Dyo. Q̄ cinis ungule caballine uel ordei cū succo cū pice q̄positi alopecia sanat. Item ad eosdē Q̄ capud lauet cū urina canis et nō fiet caluicium. Idem Q̄ fac lixiuiū de cinere ligni edere decoquendi lauā pennel capud et erunt capilli pleni q̄ duas mensas. Idem Q̄ sanguis pilos nasci oleū i q̄ cinamomi q̄ decocte. Tucia adstringunt et postea apponat q̄ requiem oleū auxungia ursi cinis q̄dam papi asini et

Q̄ ut pili crescant et crassi fiant. Q̄ oleum cū sanguine uel lixiuio inde capiat lauā. Q̄ sanguis urine uel cinis communis collutus cū Q̄ nō ad cutellos capillos sic publice et pauperū ebusto et uiscere cū aceto. cū q̄ fricta faciei locū crines ad. et nō crescunt ibi aplig pili. Q̄ aq̄ nō sustinet nasci pilos q̄ ebulliens cinis cū cornibus ad faciei lixiuio. Fac faciem bullire. mustelarum uellis uel publice. cui adde equinum publicum et uiscere. et ubi fac ungi ibi crescit pili. et nō ascendit.

Q̄ decoctio malue cū sua radice et capite inde lauando. Placet capud capillos ad ulteriores nigros purpurasi ad capillos ulterius crescunt capud oculi et rubeum. ebusti. et fac cinis inde fac lixiuio inde lauet capud et fac lauet oculis pili qui et nascunt et

De pulicib⁹ capitis pilis frustrib⁹ ij.

De pustulas capitis impetigine.

De furfure capitis.

Recipe radicis enulis et testarum ostrei et li-
thargiri et aceti et vini pruni et pul ro-
mane. fortis aquat. et pone madefi loco ca
aceto ut prima. et pinge. Capi. ℞ ra-
dicis inula et testarum pulverizatarum et taste
made suffocetur. coque et cum oleo et ace-
to. Cap. ℞ pulvis radicum cucumeris
asini cu aq frigida appone mulu madefiat
Cap. ℞ galla prussa accipe et aceti et
fel vituli. et oleu amigdalarum amarar. mi
aq donec ipse. et unge. Cap. ℞ farina
fenugreci cu vino ypocr et unge capud
frons sanat. Capi. ℞ absinthium triu et
appone capiti sanat frons. Cap. ℞ pulvis
semis bulbar i aq. et cu illa aq diu pecto
bona quidem tu tari etiam. et cu calida aq
lauet bis ut prius. et cito sanabit. ℞ ℞
eo dem effunde bugrecu baldr. pone mundis
repositat tota nocte luna i pozu aceto. ma-
ne addat oleu nucu et auripigmentu.
et pone cu linionis que ego agrotu. addat
de augusto vinu. et capud rasu et pigatu
fugiet. Capi. ℞ ℞ radicis enule campane
bulbar i pozu aceto et colet et cu colatura
lauet capud. et vadat no coste tribus
loco eplastra. ℞ ℞ pungat pustule cu ace
ut prima donec sanguis exeat. et tuc ap-
ponat pulvis tu tari. sanat efficaciter. Capi.
℞ ℞ frumpng cu unguento pozu ter et sanat
℞ ℞ calle vitis i aq turbata cu oleo et
unguento pozu admisce. ℞ ℞ pustulas
tibiaru cap scpu auricu et cola. deinde
pone sup ignem et adde colophoniu triu
mirre masticis et liturgirii. ana et eplastru
appone et sanat sanabis. ℞ ℞ scabiosa cu
vinegra et flegma subtu ad fere scabies
tollit. ad dem scabie et serpigine sanabis. e.

Ingredi efficax ad dem scabie et
serpigine. taurinu et liturgirii.
cu aceto optime tota nocte. mane ad sup ut
ne apponi cu oleo mirre. et cu lixivio
fideri tolle et unge. ℞ ℞ accipe limu fugit
asini pozi et bonu. et tauri et pulveriza
ta. aspge sup locu. sed prius lava et fron
cu aceto ut prima calida usq ad effusione
fugiet. Capi. ℞ ℞ pulvis de fimo caninis
et oleo mirre. et ad solem tuerq scabie
et vapor sanat pedes. ℞ ℞ cinis quercus
et vapor sanat pedes. ℞ ℞ [illegible]

ipsu un no lodans a pde quousq calor exq finet. cu ad hospitiu redeu
tibus. hinc fricet cu modico oleo aliquanto. ut modicu cutis molliscat. q
ro lava cu aq calida. et illigat de nocte dent strati. ℞ ℞ ad
fricet clarificet et reducat bu scelle. p puteu sset mozellas pedu. et ad
pulucat quo cu aq frigida dispa. et cu panis linco puteli made
bene tella aq sanat. guido cu dormit. et vulnerib sanat. cum ℞ iij Dcb.

supaddit pocet sanat. quare ℞ ℞ folia
querci et cortice. eq mediante coq in aq
capud lava. pedes sanat. Capi. ℞ ℞ ceu
gu betonice celidonie pulegium simul ter
et loco deputato unge sepe. aprimis. ℞ verg.
℞ alumne. ℥ iiij addat. ℥ ij. pulis ℥ dis-
soluat cu aceto fort. et unge sanat. Item
℞ ℞ aq decoctionis foliorum mori eloperacu
et cetera passim capillorum sanat. et capul
los elongat et crispos facit. ℞ ℞ lappa
lucapa alligata cu suba lucapa efficacis
sime sanat. plinius. ℞ ℞ ad cinis clibanoru
albu cetu cu unguento pozi pone sup capi
totu. Gal. i 2da. ℞ ℞ cepa pozi cetu calidu
sup eplastre nocte die bus. postea lava cu aq
frigida. Item de pediculis et lendibus capillorum.

Pediculos et lendes capillorum. sic lima. Ci-
nera ceruu cornu dere potui cu vino
et lendes no parit. et in corpe nec pediculos.
multo fortiq equi. si fiat inde unguentu. Gilbert.
℞ ℞ lendes educit cu albug mundificata et
aloe pta. ℞ ℞ staphisagria bene unguentu ad staphisa
tu cu aceto et oleo q fricta aree tucta. pedi-
culos et lendes occidet. Item ℞ ℞ aq calpa
cu pulphure trita eodem fricti. ℞ ℞ costus sco-
lop et staphisagria simul tritu et sanguis
pozi admisceat. et capud inde linitu. le-
ndes omes pdictos enices et pulices simul
no permittit. Item ℞ ℞ staphisagria pulueri-
zata i panis ligata et ad cauda pozi tracta occi
pediculos ad se trahit et mozitur. Gilb. de natura.
℞ ℞ ut pediculi fugiant totu corpus unge cu
succo rute aut aq lupinoru. ℞ ℞ semen sta: ad staphis
phisagre cu oleo mirre pdictos et lendes
necat manifestu e. Dyas. ℞ ℞ unguentu
bituu et staphisagria cu oleo et aceto ost: ad staphis
cidit pedicolos necdet inuncto costatis in-
et ego addo q permittit aceto nisi spo-
sas. ℞ ℞ bolus alumine ituetq in testimina si ce-
nerib in simu. Item fricti cum sua ℞ ℞
capud muris cati ybue cu adipe ursi
ut pozi ostice. unge et alopecia sanat. De
pulicibus pulicibq et muscis. Cap.

Aspergendus et efficacibus carpe de
pigmedie. vulpis unge sup tabula et pecuni
in testa abuenis volucib. Item q pulices in
eam diligunt pigmedium. pedem. sic q no
possint inde separari. et cu videris magna
multitudine pulicu coadunata. tabula te-
ne sup ignem ut ebulliat. ℞ ℞ ipse allam

℞ ℞ pulices non venient in panni in alpinestis pru erg aq lauand. si crid pann
i alpinestis lauery sup alios panos pru lecto sternit pulices ibi non ledunt

ad liturgiam ... viij.

Item sepium auster et frequens colera q̃ ab
ipsorum ptē oziens stomachi calidi. Item
opium semine cucumeris mussami lactucē et
succum comisce cū succo lactucē et ē-
plastra sup frontē. Item opium ostice
cū oleo violaceo et fac suppositoriū.
Item papaueris albi et semine mussami
discreta cū albumine ouī et lacte mulierīs.
sopium bene quocūq; Item opium be-
nū q̃ē in medio frontis ut mitra situati
ad singulos. stabit cessat. dolorem habe-
ris efficium. Item opium et
cataplasma scripe. ʒ. j. hui⁹ mussami opij thebaici
ʒ. ij. papaueris nigri. ʒ. iij. terendi et sor-
bendi cū populeon. et distemperati ad
lacte mulieris puellā nutrientis. et appli-
ces frontī. Item si hec aliqua
cuncta sopire. scripe opij papaueris
mussami succi solatri maiorē. edere
de dolore. semine malue. edere. mora-
tum scripe. lactucē. succi cicutē. aū. ʒ. j. et
mane cū i mortario. et pone ibi spongiā
ut tundat. et pone ad tempora ut sponge
apponē naribus et dormiet. tunde spon-
giā alia aceto et appone naribus et re-
cubet. Item si sit leprosus cū hec
bibat fiat quatin sepe dormiat donec
dederis ei aceti ℥. j. Item si sit sopo-
nitus ppter dolorē capitis ingrate capiēd
tota ad ingressū frē. et oleo rosaceo. pone
ad nares et tempora. frōtē dolor mitiga-
bit et dormiet. Calidi i frī. Item calidis
pulmo ppter sopores capiti allegatus hec
facit. Item mussami cocti i vīo dulci et
frige naribus et labiis. et semi ad magnā
quantitatē. Item frī pulmo hir-
ci i vino. et capite i mulsa calida semel
de mane bibat. capiti allegatus semel
collet. misti i suppositorio. Cal. i pul. Item
spongia i aqua vino calido sepius appona-
tur sup mammillā sinistrā. Item frige frē
cū oleo rosaceo et appone. frigidissima
bene frontī. mirabile. Item opium
accipiat ciceris madefacta succo eius et
opij. cere. et oui albi et pulueris gen-
sup capud parietē. et semel dormiet. Item
Item opium madefacta aqua pugni

aū. tere. et capiti ipso appone. Item
fortia sūt. et si bis seruata frontē aceti
naribus appone. Item pendet frenesim
dū decoctionis papaueris. et pugni dura-
bit aut eger morietur. Item pastā
capiti medicē appone. nepeta lactuca
i aq. et sup caput ipsi⁹ semiculate.
extinguit cū madefacta frontis statim de p-
fecto. nō solū ḡuibus sed leuibus sed cōd
discessib⁹ sopit. Item folia mussami po-
sita sub cerebrali alicuius cogunt eū dor-
mire. Item si sūma augustā
succi edere. mittat in naribus. et mittat
bulliat i aceto. ponat sup caput egri.
nimis iuuat. Cal i sic. Item castor cū
capite lucerne frontē frenesim dormire
facit. Item semen mussami terat cū
lacte mulieris i oleo violaceo et rosaceo
et ungat capud egri. nimis iuuat.
Cal. in sic. De dolore capitis tollendo. ix.

Dolorē capitis tollit. Item
cedit. lectuca alba naribus ins. Item rad⁹ plantagis
sub capite pungit et dolorē mitigat cōtra dolorē
et edere nigre succū. Item mussi⁹ capitis
aurū tollit. Item si capud capitis pun-
gamur prosit. Item ad causā. Recipe. ad
mastix. gariofili. synapis. nasturcij. mi-
grella staphisagria. ana. ellebori⁹ zin-
giber. cinamomū. ana. tere. subtilissima
et ponat i uno panniculo lineo pus. et
patiens teneat i ore. succū educit. et mastica
panē cum. et nichil cū deglutiat. sed
eiciat. et post hora q̃dē dim mastica-
uerit lauet os cū vino et melle mis-
tis calidis. Item dē sup eād. Item cali-
mi remedia i cataplasmis i scriptis. Ite
Item de remedio de frigida ca. xj.
Remedia de frigida causa calami-
tis tractanda et calidis capiti appo-
nis miscet valet. Item instil. Item allium
cū puba ad tertiam coctū tritū et cū
plastra dolorē capitis tollit. Item ad eos
Item fumigatio vini accensi vetus
mum tollit dolorē capitis. Item et cū
Item ysopū tritum et calidis capiti
appositū miscet valet cōtra dolorē capi-
tis ex frigidate. Item hui Item rutā
simus calidis. synapis. nasturcium. semen ruta.
et tritum applicet capiti. Item

cie cruū dolorē capitis et matrīs emigrīc
ū. et cessabit ē remedīū capi. ℞ succy
foliorū edere cū oleo et aceto mūsceat
et tinget remedī. et stabit dolor emigrīc
sedabit. Gal. ī dya. ℞ oleū de cera suf
fumigatū mirū modo cū dolorē mitī
gat. ℞ ego sū experta. ℞ succy papaueris
misty cū oleo rosarū. et aceti tollit
cū dolorē. et dulce pueris ī sopnū. qđ.
℞ ex decoctōne typori lucri galiē
cōtra oēs vicia capitis Gal. ī dy. et ī ya.
℞ ysopū edere cū vino repatis dolorē
capitis sedabit. ℞ folia edere betonice
cū pane frixa. ī emplastrū cū albumine
oui Gal. ī cede. ℞ gallinacia emplastrū
cū tus et eo pulū valet. ℞ succy cucumeris
agrestis qđ lucrū supra dictū capitī ad le
niat. ī cocta pungat. ī aperit. ī sanat. ī
foliorū ruthe. ʒ. xij. succi mercurialis. ʒ.
iij. olei ℔. ß. ī aquis gallinis et anserīs
cū ℔. ß. recipe equinis nasturcis aū. ʒ. ij.
medulle cissafistule. ʒ. ij. fiat cucumeris.
Gal. in dyc. ℞ addat succus absinthii et
centaurie subtiliter facta ducat. ℞ ego experta sū

Hec de epilencia. xxo.

Cui addi [illegible] cerui pulueriz. ℞ si cruc scab. au epil
et tubiū caduce sanat succy. ℞ cucumeris ney sic au. et ad ipsum
℞ cerebrū vulpis ī frixū sepe datū et ℞ si ad cerebrū cuniculi
facit ut nūq̄ fiat epilentici. ℞ testiculi et si ad cerebrū cuniculi
aperi ut terris cū vino sicci saluatur ea. ℞ si ad cerebrū cuniculi
ducos ℞ cū. ℞ fel vrsi cū dq̄ celidoa sup
ra dictū fiat ℞ cū. ℞ testiculi galli
tritī cū dq̄ et bubuli caduce sanat. sed
abstinere a vino ℞ nouē dies. ℞ cū. ℞
lac eque bubule cū fiat ℞ cū. ℞ liquez
q̄ distillat a pulmone arietis cū
aspersū. sanat. ℞ cū. ℞ testiculi cuniculi cū
cruli cū. ℞ cū. ℞ cerebrū vulpis cū
frixū. ℞ ij. ducos bubuli. sanat
caduca. ℞ cū. ℞ pulmo frixus de ℞ si fel murcie bubuli
castrato et epopi et antimonio cū lacte vitelli. pueri. ℞
sanguis draconis datus quocūq̄ modo potest.
alios dubio curat. Gyrudq̄ planicies et
Gal. ī ya. ℞ ego cū vidi aliquē epilenti
cū curatū. certū ē. ℞ cū. ℞ testiculi galli
solū cū succo eius fiat. ℞ cū. ℞
cum cerebro cū tubiū cū. ℞ cū. ℞
fel sup

℞ si cruc scab. au epil
ney sic au. et ad ipsum
et si ad cerebrū cuniculi
si cerebrū cuniculi
℞ si ad cerebrū cuniculi
ducos ℞ cū. ℞ fel vrsi cū dq̄ celidoa sup
ra dictū fiat ℞ cū. ℞ testiculi galli
tritī cū dq̄ et bubuli caduce sanat. sed
abstinere a vino ℞ nouē dies. ℞ cū. ℞
lac eque bubule cū fiat ℞ cū. ℞ liquez
q̄ distillat a pulmone arietis cū
aspersū. sanat. ℞ cū. ℞ testiculi cuniculi cū
cruli cū. ℞ cū. ℞ cerebrū vulpis cū
frixū. ℞ ij. ducos bubuli. sanat
caduca. ℞ cū. ℞ pulmo frixus de ℞ si fel murcie bubuli
castrato et epopi et antimonio cū lacte vitelli. pueri. ℞
sanguis draconis datus quocūq̄ modo potest.
alios dubio curat. Gyrudq̄ planicies et
Gal. ī ya. ℞ ego cū vidi aliquē epilenti
cū curatū. certū ē. ℞ cū. ℞ testiculi galli
solū cū succo eius fiat. ℞ cū. ℞
cum cerebro cū tubiū cū. ℞ cū. ℞
fel sup

℞ si cruc scab. au epil
ney sic au. et ad ipsum
et si ad cerebrū cuniculi
si cerebrū cuniculi
℞ si ad cerebrū cuniculi
ducos ℞ cū. ℞ fel vrsi cū dq̄ celidoa sup
ra dictū fiat ℞ cū. ℞ testiculi galli
tritī cū dq̄ et bubuli caduce sanat. sed
abstinere a vino ℞ nouē dies. ℞ cū. ℞
lac eque bubule cū fiat ℞ cū. ℞ liquez
q̄ distillat a pulmone arietis cū
aspersū. sanat. ℞ cū. ℞ testiculi cuniculi cū
cruli cū. ℞ cū. ℞ cerebrū vulpis cū
frixū. ℞ ij. ducos bubuli. sanat
caduca. ℞ cū. ℞ pulmo frixus de ℞ si fel murcie bubuli
castrato et epopi et antimonio cū lacte vitelli. pueri. ℞
sanguis draconis datus quocūq̄ modo potest.
alios dubio curat. Gyrudq̄ planicies et
Gal. ī ya. ℞ ego cū vidi aliquē epilenti
cū curatū. certū ē. ℞ cū. ℞ testiculi galli
solū cū succo eius fiat. ℞ cū. ℞
cum cerebro cū tubiū cū. ℞ cū. ℞
fel sup

contra maniam. xxbij.

contra scorsionem. xxbiij.

contra passiones oculorum. xxbv.

Item ad expellendum pelliculam de oculis ut demonstravit quidam magister in Nurenberg. Dixit enim se recepisse herbam quam vocavit yrsen [illegible]. Illam contrivit et bibere mandavit cum [illegible] [illegible] pro. Hoc gustavit [illegible] [illegible] et tunc pellicula scindebatur per medium et resolvebatur [illegible]

Idem ¶ Item calcedonius [illegible] [illegible] in aqua lotus [illegible] et cum albumine ovi et aqua rosarum confectus et appositus oculo san-guinolento vel calido humore onerato cito iuvat. Idem ¶ Item [illegible] hoc in aqua fervente infusus ~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appositus dolorem sedat. Idem~~ ¶ Item vitellum ovi coctum in aqua et confectum cum aqua rosarum vel oleo rosaceo et appositum dolorem sedat. Idem ¶ Item rose posite in panno lo et simul bullite et apposite dolorem et tumorem tollunt. Idem ¶ Item zingiber fri-catum super cotem cum vino albo tale vinum [illegible] pone oculo tollit eius maculam et tenebro-sitatem. Idem ¶ Item ad frontis dolorem acci-pe cinerem foliorum caulium et vitellum ovi coctum in igne et lac mulieris et panno mollis commisce simul et appone donec sanetur. Idem ¶ Item luna decrescente [illegible] [illegible] corrigiole et porta in collo tuo et iste sinet oculos inflammari. Rasis ¶ Item si oculi ardorem patiantur lac caninum cum succo corri-giole misce et inunge. Idem ¶ Item pulvis muronis vel ovis calidus appositus super oculos sanguinem cito tollit. Ypocras ¶ Item pulvis leporis cito tollit dolorem [illegible] et Avicenna ¶ Item sanguis columbine [illegible] in oculo sanguinem tollit. [illegible] ¶ Item fel turturis idem facit. Ypocras ¶ Item petrosilinum tritum cum albumine ovi sanguinem tollit. Idem ¶ Item succus rute mixtus cum melle despumato paulatim in oculo missus antiquam caliginem tollit. Idem ¶ Item fimus galli [illegible] [illegible] [illegible] positus in oculo [illegible] [illegible] [illegible] purgat. Idem ¶ Item [illegible] sepe [illegible] [illegible] mari-nis positus in oculo purgant oculum et [illegible] [illegible] ego ¶ Item aqua decoctionis papaveris oculis sepe [illegible] [illegible] [illegible] Ypocras ¶ Item folia betonice et radices feniculi [illegible] et de illa aqua oculi laventur lacrimas sistunt. Avicenna ¶ Item folia [illegible] cum lacte mulieris triti et colati et in oculo missi maculam delent. ¶ Item succus morsus galline maculam delet si inde purificetur. [illegible] ego vidi ¶ Item succus [illegible] maculam tollit. Ypocras ¶ Item succus plantaginis cum [illegible] oculo appositus [illegible] sive pustulam [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] duos sanat. Avicenna ¶ Item pulvis [illegible] caballine [illegible] appositus idem facit. Idem ¶ Item saphirus [illegible] [illegible] oculos [illegible] sepe tangitur [illegible] [illegible] Sapientes ¶ Item [illegible] [illegible] [illegible] clarificatus oculis appositus [illegible] [illegible] [illegible] rificat. Avicenna ¶ Item aqua cum qua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appositus [illegible] [illegible] [illegible] lacrimas cum ardore et pruritu stringit et sanat. Idem ¶ Item fumigacio de aceto in quo balaustia vel folia quercus vel [illegible] glossa fuerint bullita idem facit. Ypocras ¶ Item [illegible] lavetur in aqua rosarum donec aqua colorem mutet et aqua illa ponatur in oculo sanguinem et ardorem lacrimarum et [illegible] [illegible] tollit. Idem ¶ Item [illegible] [illegible] [illegible] cremari in olla rudi et pulvis [illegible] in panno subtili oculo apponatur tollit cum ruborem et lacrimas. [illegible] [illegible] [illegible] ¶ Item vitellum ovi confectum cum aqua rosarum [illegible] farina ordei et lacte mulieris [illegible] reprimit. Ypocras ¶ Item [illegible] super [illegible] [illegible] medicinas desiccat et clarificat oculos [illegible] et [illegible] materiam acutam in oculos [illegible] [illegible] [illegible] ¶ Item [illegible] [illegible] cum [illegible] mino et misceatur cum vitello ovi et [illegible] [illegible] ponatur mirabiliter astringit [illegible] et [illegible] [illegible] coagulatum in eo. Idem ¶ Item inunge oculos lippos de succo [illegible] qui in montibus vel in [illegible] nascitur sine mora sanatur et tollit dolor. [illegible] Avicenna ¶ Item ad [illegible] [illegible] [illegible] oculorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum al-bumine ovi [illegible] cum sanatur. [illegible] ¶ Item collirium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 i castorei opii [illegible] [illegible] [illegible] albuminis ovi [illegible] [illegible] 3 i aqua rosarum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet. ¶ Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sanguinis accipe de [illegible] aloe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] balaustia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fistula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post super latus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de isto pulvere dissolvatur cum succo [illegible]

De dolore aurium. xxx.

Aurium dolorē aurium sucrus foliorū cucumeris agrestis dolorē aurium tollit. ℞ ℣ Succus lignū vide supra in pone ℣ ℞ Succus lig̃ vide supra in pone ℣ ℞ succus lig̃ vide supra in pone colligit et aurib⁹ dolentib⁹ ponit dolorē aurium sedat et audiū emendat. Item succus milij ℞ ℣ succus lubrici cū oleo fermentū et folia rute simul cocta et tepida tepido colato. Vtra gutta olei mittat in aurē dolentē cū opius fuit et obturata aurē cū lubrico et cinge extrinsecus aurē audiū amissū restituit. ℞ ℣ succus caprini mistus cū succo porri aurib⁹ dolentib⁹ tollit audiū restituit. ℞ ℣ succus in cepe cocta aurē dolentē ponit oleū et succus porri et absinthij et lac mulierū cū sub pannis et cepine dicta gutta i aurē et obturata cū lobulo aurē vel pessulo. Hoc bis vel ter facias et cepe partes aurē ferentes et medias leuiter. optimū ē. ℞ ℣ succus i calida causa multū valet lactucā ē plastra. ℞ ℣ succus cataplasma cataplasma mixta i albumine ouī i calida causa multū valet. ℞ ℣ succus lapathi grossi vel alius sic i aurē dolentē alīq̃ oleo ꝑsona apponat os quod ad aurē et pectus ꝑtinet dum postea fortiter spiret. ℞ ℣ succus vinū in aurē dolentē mittit succū foliorū ꝑsici. ℞ ℣ succus oleū amygdalarū amarārū et succi ꝑsicorū multū aptat aurib⁹ dolentib⁹. ℞ ℣ succus pomi matureti aromatici calefacti applicata aurī ex ꝑte ꝑsonī q̃ dolere solet dolorē aliquantulū aptat. mane medico ebrietate i cubitu cū dolebit i aurē dolorē. ℞ ℣ succus cōi vermiculi aurium ꝑsonā dolentē ꝑsonā albumine ouī mistus. ℞ ℣ succus lubrici cū oleo rosaceo tepefacto tepidi et appositi multū valet. ℞ ℣ succus sola dū cū lacte mulierū tepefacta valet. ℞ ℣ succus eiusdē tepefacti succi cocturis aurē valet. ℞ ℣ succus succi pone oleū aliquantū succi porri. Hec simul misceantur lactans pone i aurē dolentē bis vel ter nocteq̃ apto ozifero et aurē applicato mire dolorē extinguit audiū cū cito. ℞ ℣ succus succi caprini mistus cū succo porri et aurib⁹ ꝑsonā dolentē dolorē tollit audiū restituit. ℞ ℣ succus succi caprini

---

Aurium dolorē aurium succus foliorū cucumeris agrestis dolorē aurium tollit. ℞ ℣ succus lignū vide supra in pone ℣ ℞ succus lig̃ vide supra in pone colligit et aurib⁹ dolentib⁹ ponit dolorē aurium sedat et audiū emendat. ℞ ℣ succus lubrici cū oleo fermentū et folia rute simul cocta et tepida tepido colato. Vtra gutta olei mittat in aurē dolentē cū opius fuit et obturata aurē cū lobulo et cinge extrinsecus aurē audiū amissū restituit. ℞ ℣ succus caprini mistus cū succo porri aurib⁹ dolentib⁹ tollit audiū restituit. ℞ ℣ succus in cepe cocta aurē dolentē ponit oleū et succus porri et absinthij et lac mulierū cū sub pannis et cepine dicta gutta i aurē et obturata cū lobulo aurē vel pessulo. Hoc bis vel ter facias et cepe partes aurē ferentes et medias leuiter. optimū ē. ℞ ℣ succus i calida causa multū valet lactucā ē plastra. ℞ ℣ succus cataplasma cataplasma mixta i albumine ouī i calida causa multū valet. ℞ ℣ succus lapathi grossi vel alius sic i aurē dolentē alīq̃ oleo ꝑsona apponat os quod ad aurē et pectus ꝑtinet dum postea fortiter spiret. ℞ ℣ succus vinū in aurē dolentē mittit succū foliorū ꝑsici. ℞ ℣ succus oleū amygdalarū amarārū et succi ꝑsicorū multū aptat aurib⁹ dolentib⁹. ℞ ℣ succus pomi matureti aromatici calefacti applicata aurī ex ꝑte ꝑsonī q̃ dolere solet dolorē aliquantulū aptat. mane medico ebrietate i cubitu cū dolebit i aurē dolorē. ℞ ℣ succus cōi vermiculi aurium ꝑsonā dolentē ꝑsonā albumine ouī mistus. ℞ ℣ succus lubrici cū oleo rosaceo tepefacto tepidi et appositi multū valet. ℞ ℣ succus sola dū cū lacte mulierū tepefacta valet. ℞ ℣ succus eiusdē tepefacti succi cocturis aurē valet. ℞ ℣ succus succi pone oleū aliquantū succi porri. Hec simul misceantur lactans pone i aurē dolentē bis vel ter nocteq̃ apto ozifero et aurē applicato mire dolorē extinguit audiū cū cito. ℞ ℣ succus succi caprini mistus cū succo porri et aurib⁹ ꝑsonā dolentē dolorē tollit audiū restituit. ℞ ℣ succus

---

sicorū mordacium cum gallici bruscandis edonis acetosa fenugreci betonice agrimonie cuscute tormentille rute oblate. ana. ℥. i. semunt hec oia et pondat pma die i luna pueroz ilginū frōa die i libra albo fria die i pisce asine quinta die sollicit et seruent. Cum opus fuerit leuigentur. Cum acuti octim clarificati. mactila dulcis et pinu. hoc ego ꝑsit petrus hyspanus

℞ succus ameroglosse i octo missy et herba suppositā mire valet. ℞ ℣ succus valde gibatu ad hoc clarificandū ꝑ succū radicū apij eleuni cum succo. ana. misce. dein pone aures ꝑsone capitis et cinis. ana. fricā simul fricentur et cola ꝑ panū. et i aures cū penna distilla. ℞ ℣ succus lippitudinē oculoz. aruncule. albumine ouī cōfici. rose et succi. ana. oculis pone mane et sero. ꝑ cū lacte mulieris tege. ℞ ℣ succus porri. mel et oculos ungue. misce. ꝑsit. ℞ ℣ succus ꝑsici succū ꝑsici oculis mixta ꝑsonā. melius valet. cum eyfro: dine oculoz efficitur. ℞ ℣ succus succi galli cū succo edonis et melle. ℞ ℣ succus succi oculis adipis. ℞ ℣ succus rute et tenebras oculoz. medulla panis bene cocti et addat succo edonis fenugreci et basilicū et q̃dā ducis ponat. et ꝑ octo mittat. multū valet. lib⁹ de natura

℞ succus balneū sine cucumere mulieris ingenium ꝑmouet cū dolore et agrestia oculo. cum cupro tuo. ℞ ℣ succus oculi lupi pozum oculorum sanat. ℞ ℣ succus formice cum sua terra depositum et ꝑ palpebras ꝑsone. ad dolos oculoz sanat. ℞ ℣ succus oculi pure auis portam lupi acutum ꝑfacit. ℞ ℣ succus ciuis yrudinis magne cū melle misty et missy oculis caliginē tollit. ℞ ℣ succus succi ꝑfluā tollendo i oculis ꝑ pulueri feniculi cuscute hermodactili. ana pallebras pono dulcissimo. optime valet. ℞ ℣ succus succi ulcere cū eruca cui ꝑsone pone. dolorē oculoz mitigat. ℞ ℣ succus succi aluā oculoz. ulcera oculoz cū succo cucumeris cui et melle. distillatū et colatū in oculos immitte. multū valet. ℞ ℣ succus succi lupus oculos valet oculis. Feniculi ulcera vesicarum

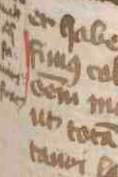

Dentis tollit fluxum sanguinis. ℞ Radicis millefolij mastricata iejunio ore dolore dentis tollit. Plinius. Herba gressus fuit hic apollonie a deo ut dicit. Et ejus memoria ore dentis fuerit. Alia de dolore dentis ita tollit. ℞ Radicem radicis mori lunatice in vino ad tenuedi[n]em ore. et statim cessat dolor dentis. ℞ Idem fere. Dicit decoctum eius ore. ℞ Radicis pueri cum collo pectinis dolorem dentis. Et cum de cinere mundatis et quindecim curat hinc de fluxu sanguinis.

Sanctus stephanus fuit e nardis quinti. Pozzini nardis ipsum illi ipsum sanctum vocat et repedit. Ozaden sanguinis stringit. Costus. ℞ Eadem ne cingulum vel aliud stringat corpus. et tenet in plena manu de herba sanguinaria sive bursa pastoris quam idem. Et dicit oculos et applicat. Piso solo apposita retinet sanguinem. Idem dicit de herba [illegible]. ℞ Fructus mauvelle ponat super epar si fluat a dextera narice. Si a sinistra narice ponat super splen. et restat sanguinem. Idem. ℞ Pulvis fuliginis de camino nardis ipsum sanguinem retinet. Ozaden. Et de eodem. Ozaden. ℞ Medicina fuliginis posita super sanguinem retinet. Ozaden. ℞ Lapides frigidi positi super hypozidem venas et bibite ipsi retinent fluxum sanguinis. Ozaden. ℞ Ipse lucra ozaden. Et nardis mittit super sanguinem fluxum. Ozaden. ℞ Ipse lucra ozaden et dicit. ℞ Millefolium adstringit vel bibitum sanguinem retinet. Idem. Et pueros. Ozaden. ℞ Ipse lapis in aspera positus et applicatus sanguinem [illegible] retinet. ℞ Idem fructus mure nardis sanguinis ipse fluxum sanguinis. Idem. ℞ Pulvis ung lucra nardis vel eodem super stringit. et postea eodem pulvere sanguinem restat et sanat. Ozaden. ℞ Cinis fuliginis et vaporis mure nardis eodem pulvere sanguinem stringit. et eodem pulvere. ℞ Si fluat a sinistra narice ponatur super splenem. Si a dextera. ponatur super epar. Si utrum. et ambe narices ponatur super mammillam. Ozaden. ℞ Et mittendis ponatur cruppa dicta. Et albumine ovi super mammillas positis fluentibus. Et cui sacro nudo velle idem. ℞ Ipse betonice. Si e ipse betonica. Si e mittendis super ligata. Unde fluxus sanguinis et restat. Ozaden. ℞ Ipse terit et mittit super nares. Ozaden. Quibus horrescit. ℞ Eadem ipsa testudine cui de gutta et acetum et albumine ovi. Simul ipsum. ℞ Idem cadat supine et cum modo et distillet super fluxum ejus aqua frigida cui aceto. quo et sternetur. ℞ Si ipsa data pulvis herbis et aqua et aceto et immittat. et ex mundabit. Vel cinis fruticis de foliis mure. Ozaden. ℞ Si sanguis vacce suppositus vel nervi simul sanguinem stringit. Costus. Ego autem dico. quod plus valet ipsum. ℞ Cinis ozaden. Cum vacce vel cervi decocti cito retinet. Ozaden. ℞ Pulvis fruticis de arundine suppositus colubri cui cinis vadens filius. sanguinem stringit. et colubri sanat. Ozaden. ℞ Cinis mure ebusti et alla bis sigillata. deinde appositus fluxum sanguinis cito de colubri sanat. et pedis. Et solidat cito venas et arterias et sanat ebusticones. Ozaden. ℞ Si sanguis tundi. pueris tunsum et colubre positus sanguinem de colubri fluxit pulverisime sanat. Ozaden. ℞ Herba ipsius cui cinis ejus ipsius sanguis fluxum sistit. Auicen. ℞ Cinis filicis ebusti cui pulvis thuris albi mixtus et sufflatus sanguinis efficaciter stringit. Ozaden. ℞ Si mastica vadat ozare donec possit trusgluvies. aliqui dubio sanguis restringet. Plinius. ℞ Si mastica permittat donec possit trusgluvie. sed tamen ne trusgluvias et statim sanguis retinebit. si in ore ejus tenuerit. sic per amittit sanguinem. Ozaden. ℞ Si pulvis ustus cerebri cui sacro ozare ejecta et immissa. Et nardis statim retinet sanguinem. Idem. ℞ Si gressu ebusti et cui pilis herbis tritis et cui albumine ovi ipsius sanguinem retinet cito et arterias. Ozaden. ℞ Si cinis mure ebuste postea pix locis

Sanguis fluxum sanguis e nardis unius. Ponatur nardis ipsum ozare. et stringet.

// Item ista confert diminuendo mamillarum quando lac sic vertitur et firmiter valet. Alio modo
et cum aqua bulle et unge ac lini mamillas et mollificat et molles fiunt

Quando quis spuit sanguinem vel ipsum vo-
mit. Da ei bibendum pictum cum ce ..domi-
que coagulati dictum lingua passerina. et
statim cessabit. Expertum. ¶ Item axungia galli-
ne. anseris. porci anetis. medulle bovine
butiri recentis. et olei. ana. conficiatur cum lic-
tum. et addatur cera alba et gummi arabi-
cum et dragagantum. ita ut sit ad spissitudinem
unguenti. fiat pius (?) stupha super pectus cum
decoctione malve. evisci. donec sudat
et tunc ungatur pectus et supponatur pellis
vulpis. fit lis et nichil potentius efficatius in-
venitur. Eius specialis. ¶ Item ficus siccas et
liquiricia coque in vino albo et claro. sed 7 ..
ple pius ficus semine synapis. et vinum bi-
bat hoc quolibet nocte quando comederit. sic
dein clausuram pulmonis aperit. ut possit
libere respirare. Experimentum et dyas. ¶ Item pul-
vis piretri majoris est solenum remedium
sputantibus sanguinem. dyas. ¶ Item sirupus
contra emptoicam passionem quo nil melius
nil efficatius ut dicit gilbertus. Recipe pinguis
rode chimolee et boli armenici. lapidis co-
ralli albi et rubei. pulveris apium. mumie
..pridie galle balaustie gummi ara-
bici. dragaganti. ... semine
cinoglosse. rosis ... crida... sumac
sanguis draconis. et sanguinarie. ana. z. sem-
.... iij. et fiat sirupus cum decoctio-
ne cinoglosse. dein cum decoctione citonio-
rum berberisarum et mespilorum. et multum
valet emptoicis emoroicis dissintericis
vomitum. et fluxui mestruum et similibus Gil-
bertus. ¶ Item pulvis ossis sepie cum aqua bi-
bitus emmatoicis omnino prodest. Idem. ¶ Item
testudo et cepe ... ... aqua bullien-
te tenentur die ac nocte in olla bene ob-
turata ne fumus evolare possit. colatur
et addatur mel rubeum bene despumatum.
detur in vomitu ... mire sanat asma. dyas.
¶ Item amidum datum sanguinem reicientibus
singulari est presidium. Idem. ¶ Item radix
dragantee cum melle superata educit a
pectore corpulentiam ... ... viscosas. ...
Aqua de sincopi et tumore ma-
millarum. xxxvj. gallina in vase
undique bene obturato donec ...
... . aqua ... ...

costhe. et applica gallina fumigante
fustanum ... naribus ... ... et ...
da potui. Item addatur confortativa cordis
sicut macis cubebe ozimum anthos et
similia melius erit. Probatum ego. ¶ Item lactuce
in oleo coctae tepide superposite valent
contra tumorem mamillarum. Probatum ego. ¶ Item
lac calidum inde valens ... ...
electuarium. Recipe limaturam auri ad pondus
z. j. margaritarum ... z. j. macis
cubebe ozimum anthos specierum rasure
eboris. ossis de corde cervi. sericei com-
busti rosarum. ozimi. anthos. floris roris
marini vel rosa marina. ana. z. ij. coral-
li albi et rubei. ana. z. j. gariofilorum
z. j. ... ... musci ambre ana z. j.
et fiat inde electuarium vel pulvis quod
mirabiliter confortat in omni specie sincopis.
Probatum ego. ¶ Item si fuerit sincopis ex sudore
vel calore nimio da ... ...
cum aqua frigida. et asperge eum cum aqua rosarum.
Probatum ego. ¶ Item corallus multum confortat cor.
Avicenna. ¶ Item lignum aloe muscus. alza-
mare. ozimum. anthos. et similia confortant
cor spiritus reparando et calorem naturalem.
Probatum ego. ¶ Item margarite. corallus rasura
eboris. os de corde cervi. aurum. argentum
electrum naturale et similia confortant spiritus
sanguinem corpus purificando et calorem
... Probatum ego. ¶ Item ... ... ra-
dix affodilli flores celestes habens. et
similia confortant ipsum cor a veneno ipsum de-
fendendo et ipsum confirmando. sicut eum ex auc-
toribus colliguntur. ¶ Item dyarodon iulii
cum musco plires dyamargariton. leti-
cia galieni addito auro et argento pu-
ro mire confortant ipsum cor. De singultu

Contra nauseam et eructuationem. xxxvij.
... ... et odoratum tollit
singultum et eructuationem. dyas. ¶ Item
betonica confecta cum melle et data ad
modum fabe facit bene digerere cibum post
cenam. Macer. ¶ Item eadem data aufert
vomitum. dyas. ¶ Item ... superemplastra-
ta super stomachum mire eum confortat. ...
ac in dietis. ¶ Item eadem dolorem stomachi aufert
... et suspiria. Macer. ¶ Item origa-
num potatum cum aqua statim tollit ...
stomachi. Idem. ¶ Item gummi ... in vino

¶ Item pone contra cordis dolorem et ... Recipe ... ... betonice ...
agrimonie ~~... ... ...~~ ... ... et bulliant in vino ... melle
et bibat

Item contra tumorem ... ... et sangui-
... calefac cum ... in patella vel in vase ... et suppone
... doloroso et sanabitur. ¶ Item ... cocte cum aceto valent
... ¶ Item mica panis ... ... apii ... ... ¶ Item ...
... in vino ...
... mamillarum non debent poni fortia repercussiva
... frigida sit. Probatum suppona ... ... in aqua ...
... ... lana vel ... si autem ... sit calida
... ... in aqua superemplastra. ¶ Item ad ... mamillas
... et pulverizata ... pulvis et cera et oleo ro-
... fiat emplastrum et supponatur mamillis ...
... lactis in ... ... pueros.

ventri solutū et porri datū fastidiū
nauseantis stomachi tollit. dyas. ¶ Item aq̄
decoctionis apii ozimi et ptisanatione
stomachi compescit omnino. dyas. ¶ Item apiu
agrestē tritū cū mica panis et catapla-
smatū ardorē stomachi tollit. ypoc. ¶ Item
corallus tritus et cū aq̄ bibitus statim
dolorē stomachi et ventris sedat. dyas.
¶ Item teratur malū granatū cū cortice et
accipiatur lb. j. succi — cozi et lb.
j. succi mente et cucurbite lb. j. vel mel-
lis et bulliat simul donec inspissetur et det
parū ieiuno cū aq̄ frigida. conf. et prouocat
appetitū. damasc. ¶ Item succus malorū grana-
torū acetosorū cū farina ordei emplas-
tratus sup os stomachi. morsus cordis tollit.
vsitat ex ypocrate. ¶ Item albana portata
vel comesta mire excitat appetitū. ¶ Item
succus ebuli datus cū melle bn̄ despu-
mato nouē diebus. tumorē stomachi tollit
et ventrē soluit. petrus luc. ¶ Item ar-
themesia radix feniculi et folia absin-
thij simul terē et da bibē cū melle. statim
vomitū tollit. petrus luc. ¶ Item mastix cū
albumine oui confectus et cū [illegible] aceto ponatur
sup furcula stomachi. et stomachū confortat et
vomitū retinet. circa instans. ¶ Item aloes
sup oia iuuat stomachū. dyascor. ¶ Item
zeduarium masticatū et a ieiuno transglu-
titum dolorē ventris tollit. [illegible] ¶ Item contra
dolorē stomachi de frigida causa. ciperus
teratur et bulliatur in oleo. et sup emplastretur
calidū precipuum est remedium. circa instans.
¶ Item nepita id est calamentū maius cū
vino potatū tollit dolorē stomachi. experi-
ent dyascorides. ¶ Item plagella ad modū
emplastri de stupa infundatur in aq̄. et com-
presse iterū infundatur in albumine ouorum
et sup aspergat pulvis olibani similis.
et ponatur vna pars sup orificiū stomachi
et due partes sup pulsus brachij bra-
chij. statim tollit vomitū. [illegible] ¶ Item mim-
phea trita et cū vino bibita vlt. aceto
vomitū. expti. ¶ Item contra ventrē nimiū
et ventris solutionē. cimimū bulli in ace-
to et bibat aceto et comedat cimimū.

inuat
mixtū inuat. gal. in dyn. ¶ Item idem valde
olibanū et succū mente et parū aceti
simul bulliatur et fiat emplastrū in furcella
pectoris. statim iuuat. ¶ Item idem valde. mas-
ticum cimimū bacce lauri an̄ ℥. j. tere et
cū succo mente confectū cū spongia sup sto-
machū impone et est effectus mirabilis. De lesio-
ne pulmonis. xxxvij.

Aliquādo pulmo
leditur ex fumo. aliquādo ex calore
desiccante postea accidit in febribus acutis
et post multā sitim. aliquādo clamore
aliquādo ex solicitudine vexationis aliquādo
ex vsu pastorū q̄ nimis exasperant aliquādo
ex nimia acetositate q̄ nimis exasperant.
¶ Lesio ergo ex clamore fumo et calore
febrile sanatur. si in circuitu lecti dependeat
[illegible] aqua frigida in q̄ cocta fuerit liquiritia
et psillia: et in aq̄ transglutiatur pendeat et
ptr tota nocte moretur. et mane quando sur-
rexerit da ei modicū panis in eadē aq̄
infusi. p̄ti contingit bene. [illegible] ¶ [illegible]
stuat aq̄ simplex. ¶ Item ad solicitudinē ...
ea q̄ dicta sunt sup de reumate de [illegible]
et tussi. ¶ Item etiā ipse pillule [illegible]
R. gummi arabici. ℥. ij. [illegible] ℥. s. con-
ficiant cū melle. De pleuresi. xxxviij.

Pleuresis est dolor lateris acutus
cū febre et sputo sanguinolento. [illegible]
dicit pleuretica passio. ¶ Contra pleuresim
primum remedium est flebotomia opposite
partis. ¶ Item post confirmationē debet fieri
ab eadē parte. qa in principio flemon
est ad oppositū dirigendus vt diuidatur.
sed postq̄ est fixus. quietus est euacuandus.
ipse pinis flebothomia [illegible] est et [illegible]
vrpositis vnius membri confortet et mania
vrendatur sed si nō fuit ab initio frigida
actu. [illegible] prouissimis pti [illegible] euaporatiue
et pti maturatiuis. ¶ Item post confirmationē
euaporatorijs cū fortioribus maturatiuis
quarta q̄ opera est destra [illegible] plena de-
coctione camomille et [illegible] femi-
greci et similiū. ¶ Item post [illegible] euaporationē
qa faces maiorē attractionē. quia cum
appositio operatur contra dolorē. qa est cuo-
[illegible] attractiuum ¶ Item cum [illegible] est vide
a pte dextera [illegible] [illegible] et [illegible]
apiendo augeri [illegible] et aere [illegible]

Contra fluxum ventris

ſꝰ ſtarrid cruſtid tarid cid aq̃ mixtid apiod dolori pliorid et ſanct.

Hanus ſtrucꝫ i ſcabulo in me-
dio magis putredq ubi nigut.
corii ſerue et appoſitq dolori eid oleo
huit ſerpo mirifice dolore mitigat cal.
Q Ref ſtercus lupi canis calidi cū
ſ. pulmēta et pus liqſte tamiſe
et ampugia liqſta calidū appone mire
valet. ſic ego Q Ref betonica data po-
tui cū aq̃ dolore et corroſione dentiū ſoluit
Q Ref ſimq ſtaphis bouis calidi cruce fo-
ratis gallice et calx viua ſimꝫ pul-
uerizata cōfricabꝫ cū puro cucumeris
agrii et oleo ut ampugia. ſplaſtriſa
calidū. mirū valet et dentē mouet. hō.
ego collegi ex autoribꝰ Q Ref ſterc ſtar
balucū in q̃ ponat dicta cū ſterc ora
et haberi poterunt. mire repellunt dento-
ſtrores et ſanguis cuſtodes. ſic ego
Q Ref dentē yziadi magna cū vino calido
in q̃ gariofili diſſoluat cal. in q̃ſ.
Q Ref cruces grilli ut gallice cocte
cū intro pile equat forati et ſic toti
ſimꝫ cuba nocte mane dentes calidū
potui ſpirati et exprimi. ab ygnar in
dictis ꝓcuſſoribꝰ Q Ref inſtinctū mag
id ē. longanon murene marine uel
albi coliti da comede coliti coliti
ꝑfecte curat. hopi. Q Ref yziagi herba
tota cū radice ꝑcata cū melle et aq̃
coliti dolore mitigat. hopi Q Ref ri-
mis caulis id ē. lungarū q̃buſtricū ſ. fatꝫ
cū ampugia betrici. ſplaſtrā dolorem
betris tollit et latericū auferet. deſtruit
cū foetie et gſumit. nocet Q Ref oleū
betruſtiſſimū et butiri betris et dentū
foetiſſimū et ſal. cid ſalis mixta cū
ad ſpiſſitudinē poſt ſtringe i hoc ſuf-
fitū uel lana ſuccenda et pone dſup.
et ſepe muta ſtrigidarina. valet i dolo-
re et tollit dolorē coliti. hopi. et Gilbert.
Q Ref pes hirci collo ligatꝰ coliti tollit
hopi. Q Ref poliarea cū vino bulliat
ſiue ſplaſtra coliti dolorē tollit Gilb.
Q Ref ſterc calidissimi tui et cū id cocti
et ſplaſtrā ſuꝑ cid valet ad coliti
dolorē ſanandū dem Q Ref mus mauo:
leuina. id est mus ſylueſtris comeſtus
nouē grus cū vino puro forati maſ:

mundi et a ſanguibus aquis colet.
q̃ certo iuſtu dicet fluxū ſanguis et
betris Gilb. Q Ref dentes caduci dyal-
tue bulliat diſſolutā i moneto iuliat.
dyaſ. et valet Q Ref vinū nec dū
dentiones y ꝑcuſſoꝝ foetiſſimū dentes
uidit diſſolutā et dentē fluxū betris
et ſanguis facit cū ſpa ſtaphis herba
bibat. dyaſ. Q Ref vespertilio datꝰ
diſſolutis ꝑfecte maxillas effugi dyaſ.
Q Ref cinis murorū ſtans cū aq̃ tepida
potatꝰ ꝑfecte diſſolutā mire ſanat
dyaſ. Q Ref ſpes caulis bis i die cū
vino betruſto datꝰ diſſolutā ſanabit
Q Ref farina fabarū ſtercus cū butiro
oui peſtata et coſta ad modū placente
dent in vino. diſſolutā ſanat dyaſ.
Q Ref polopella cocta cū lacte et bulliat
diſſolutā et cruda dyaſ. cū
to ſtercus tauri in ſtupis ſtando dentes
cocti ꝑ nares in ſtupis ſtando dentes
et ſanabit. Q Ref dentes ſpica i acre
ſtercus cū vino bulliat et cū ſpongia
ſanabit dentes Q Ref mūſtela
magna cū vino calido data dentes diſ-
ſolutā ſanat. et vomitū ſtrigit
Gilb. dya. Q Ref lac vaccinū dentes
cū ferro ignito uel lapide fluuiali cocta
ſuꝑ cid valet. Q Ref ſuꝑ dentes
gias valet. Q Ref
et diſſolutā et ſtercus veſtrigeſ
ſuꝑ ſplaſtrā de pomis acerbis et a.
ſtis coctis. et calidū pone ſuꝑ dentes
et ſuꝑ dolentē. et cū ſtrigidarina ſimꝫ
venena et ſuppone ſepe calidū. et hoc
fac ſepe donec ſanet. q2 id deſtruit
cito ſubuertit ꝑcutit. et Q Ref ſanguis
cuꝑ calefactus ad ignē et comeſtus
diſſolutā ſanat. hopi Q Ref ſel cuꝑe
aſtatū et comeſtū diſſolutā ſanat. et
Q Ref bolus armenicꝰ ſanguinē et fluxū
betris ſanat Gilb. et dura ſtans Q Ref
fabe coctē cū aceto et comeſte diſſolutē
betris et ſalutioni betris ſanguinē et
ꝑfecte dyaſ. De colica et
ſciatica paſſione. capl̃m. xxxvi.

De lubricis et vermibus. xxl.

Contra lubricos condes da puero ieiunus late lubrico ebrij de duobus vel tribus. quibus due mane dabis alliq; hora cu aceto tepido cappis. ℞ Item cruciatus portuli cuda dudia betonice mercat c . et dyaspr. ℞ Item eplastra de foliis ypericon cu aceto quonda supra stomachu. et pannos sedebis lacte tepido si vapidu. ill in aq̃ melliis. stetis fingidis amaritudine. et dentes de lactis vel dulcedine. hō. ego. ℞ Item semē apij ipsum cū vermes cōtis. et ē forte balsamū. ℞ Item cymoglossa ctu. et ubulcis et precipue eplastra. vel bulita. lubricos supra a spōtane maioris cu aceto excludit. ℞ Item coxines malegnati et indigo finiti in coquat in vino dulci vel dulcoz aceto. et cucurbita vel melle. et tale vinu bibat ieiuno stomacho. mino modo ipficit lubricos. Galterus. ℞ Item succus cubitonis vel mente. dulci cu lacte cupino ipficit lubricos Galterus. ℞ Item si ligat cubitus cu oleo amigdalaru. amararu. vel oleo nucleo. cu ipsoz. efficacius ipficit lubricos. ℞ Item matura cozmu cruciatus dat omnibus. dyas. ℞ Item si ligat podex ictus et foris melle et lacte mistis. vel stingat in ligs bolbos. et fiat suppositoriu. statim descendet lubrici ad locu dulcedis. hō. ego. ℞ Item si lubrici leduat os stomachi pone fabas melle in oze. et statim asce. et exibunt. et os stomachi. ℞ Item aqua vitis dulci ieiuno ipficit. omes vermes. ℞ Item sumac dissolutu i aq̃ et lubricos vel mirabilis. vel vermes lumbricos. ℞ Item pulueri cruciatus et ypocistidis. ana. ℞ Item in pede vulse dati ad vino. facit mirabilia. Item. ℞ Item semē portulaci. cu nucleis de eo sumpti. ipficit vermes. Item. ℞ Item succus pp̃ mollitiē cymaru. et cruciatus et succus pp̃ mollitiē cymaru. et bulbus in aq̃ decoctionis maligñati. ipficit vermes. Item. ℞ Item decocto mirice. aluas medicinis. purgatis. potabit. lubricos mire excludit. ℞ Item pulluli ficu. di gulbaris et prunis simul tritis. mire. ℞ Item succi menthe. cymoglosse. cruciate. vel cimi. foliorū ypericon. acetu fortissimu. foliis bonimi. olei ypericon. fimine. cupis. cu. semē apij. dū. fiat ungentu et unge umbilicu in cruciatu. et vermes mortuos. hoc ego. ℞ Item semē apij cuptu ipficit eum vermē. et ē valde forte. Item. ℞ Item cimi. cruciati tritu cynapisitu supra pānu oleo calamenti ibibitu et suppositu supra locum eos cogit exire. pleniter. ℞ Item aliqd̃ malefitiū ho habet ipse. si. foliis ypericon. vel vermes aut serpentes simul mitte carbones querninos ferventes in vasculū et fumū desup. fac capitiū p̃ superiorē partē ipius. et exhauit ad se fumū. et cupid diligenter habeas cooperiū. pleniter fiat. et nullā vocē putabis ibi audiat. Statim vermes serpentes vel vigne aut alios aliquos fugit cognoscent. Item de lacte ipso. ebulliens. lapsidē hedera. da lubrici. ℞ Item si mortui fuerint vermes habem. comedentes. citrū de bitumine in modū fumi. et in buccella panis. siliginei cū fumo mellis facias. ligare. et buccā tenere. supallege. et caliginē supra locū doloris pone cū panno alligato. p̃ noctē et diē sic manebit. q̃ cibatus nequit fiat sic. postea cū eplastro ubleg. supra. ℞ Item comest vermes q̃ in hoie aut in pecore sunt. potū. cimiphani bibat. et eos vermes mortuos exibit. De emoz.

Melle. solui. vel dulci. et fumū emoz. bulbū vermes. vel dauid. xlj. fumū emoz. vel dauid. et pedis dolorē. sic. fluxū. apiū. medicū emoz. vel dauid. bulbū. et eplastra. vel altere. ℞ Item cruciatus bulbatus. cocti. in vino. et fiat cataplasma. vel semen. vel eplastra. mire. sanat. Item. ℞ Item folia vesicarii. et portulace. citrulli cum appio. medulla panis. olei rosacei. misceat eplastra. dolorē. simul. vellunt. Item. ℞ Item nimia fluxus fiat. cum. vetere. eos. supposito. vel de cruce. sola. vel ypocistidis. vel. gficidē. cruciati. pluribus

mon et cuere ami Idem de opilacione

¶ Sub opilacione epatis epatis .xlvi.

Accipe bugle regione epatis ce-
rumg anagalis anserib galline ana
gutti. olei communis butiri liquef et
misce. et cum bulliat in oleo mitte
semis mili solis. saxifrage amisi ma-
tarl. cumi. saturegie et calamenti. aa
3. ß. radicis feniculi petroselini. cola et
cum reserua. Postea loca tumoris
ano ut supra dicitur. appone epla-
tru ad ps ser. Ro ~~palma pmi pmanie~~ cere
picis nauallis et butiri misce. et ap-
pone hue pultem. ß calidis sicce. sa-
turegie. anetti. cinamomi quibus se-
mis mili solis. amisi. matarl. fimi ca-
pri. gutti de oleo. misceat et epla[illegible]
sed no remaneat post pmedium Postea
remouerit da alectorolii de semine et
agarico ~~quibus de oleo~~ cu zinzibad. ca-
lor milii. et efficacie cor opilacionis
epatis et sanat ydropisim. de pfecta
causa. ß ego colligi ex auctoritate de opi-
lacione lactis epatis ex calida

Opatis de calida causa causa .xlvii.

~~de no a pulsu pmanifesta mala cu ca-~~
~~lidum cu ego frequenti experimento comperi~~
~~et pmu dolentia ipsa ß ego cognosco~~
~~pti plurimis~~ epatis apti calis pecto ß
lingue cruditas. amaregloria cruditas
lethargeria. aq. cruditas. ad ß. bulliat ysta
sufficiet et colet. calatria bibat mane.
et sup epla[illegible] eudimia ysta gsecta cu
oleo violaceo et acetoso de ydropisi ex

Ydropisis calida causa .xlviij.

quido e de calida causa et no e
multum cognita. cuo sanabile cu ego
frequenti eudimie comesse et pmu ipsi
dedetorio. ß ego cognosco ex plurimis.
¶ Ad gsecte pultes epla[illegible] sup epa-
de bedagi plantagi. acetosi et sarina
ordei. Ponat cu calida et cognoscetur
maturitas. et fiat cuctio de oleo sam-
bucino. amisi. et violaceo et semine plan-
tagi. et detur tali cibario ps sanda-
raca omi die. 3. ij et ß. spodij ingnea e

¶ Hec ita sue pte mortalia signa ydropicoru frebrie. frenesis calli rupe
nimia pspiratione ¶ Ne no scias an possit curari aut no. Incurabile dbit et
aqua bulliat bulliat ß dq. balneu cum e ¶ Si cui e mortiferu. scia de
tali qm die morietur. ¶ Si no sic cadet

¶ Ad cor[rup]t[u]m ad[ver]sum fac pulsati cap[u]t folij et ei[us] bibat de aq[u]a ardali calida in mane ieiun[o]
¶ Ad pectus plaustris stillic calide supra dict[u]m et ad ost[ium] ventriculi dant
frictiones fo[rtes] de ceps et tordis de violis. bullit[is] i vino malueti[co] ana
hostea ventositat[em] acti pectoris et cor[is] vino

Ad cu[m]du[m] ictericia [illegible] rapiu[m]
albatu expimetu[m] fac[ie]bis pueri
epatici cruci aq[u]ez [illegible] pulv[er] bid[e]
bib[e] expedit[um] pone[n]dis grillis ad q[u]ot
tritu[m] cast[ra]nea. ord[eu] pone i pecia pani
et tradu[m] agnet[ur] in d[i]c[t]a foram. donec ebrus
ueni mader[at] aque fortis et tue ig[n]orde
pareti ap[p]imeti. efficacit[er] cal[e]t. Gilbti
¶ Ad cozina pareti[s] cu[m] sucro mauricibus
bulita ictericia sanat. Idem ¶ Ad scabiem
ebrois cu[m] aq[u]a lotura. efficacit[er] curat icte-
ricia. ¶ Ad cecita nig[ri] pulu[er] co[n]fecta
cu[m] ¶ Ad q[u]a[m]da pustulas rubeas lubeunt
q[u]e[m]dam fore astringi. cu[m] sucro plaustris
ad medium decocto. ut possit sp[iritu]ali
¶ Ad d[i]c[t]a decoctois radicis acore et
cicerib[us] rubeor[um] potui data. sanat. est
remediu[m] sicca stranguria. Idem ¶ Ad fistu[m] balnei
de d[i]c[t]a decoctionis decozi ¶ Ad erodys ci-
clamini trita et bibita cu[m] d[i]c[t]a cinacre-
bis curat. Idem fiat cu[m] d[i]c[t]a cinacre fome
tatio. ictericia sanat. Si pacies bis coqui
d[i]c[t]a ut pateat. nd in pudore tuetis cole.
ra rubea expelle. Idem ¶ Ad oculos dis-
solutus i d[i]c[t]a et postea fricti cu[m] dict
¶ Ad aspericia pectis cu[m] d[i]c[t]a potest et ymi-
nibus cu[m] [illegible] ¶ Ad limaticia oculo[rum]
cruci ozigalis. pone gallicu[m] pectis
epatici trita recente ut sucru eq[u]a liga in
pano lineo. et tali fortitu[di]ne diu aqua. de fegida
nec tota ulnis eq[u]a in d[i]c[t]a tinpiem ¶ Ad tale
aqua da pacienti ygnozati bibat. Ipa expri-
mitur i ictericia Gilbti ¶ Ad pectis camo-
mille data potui epatici febricitantibus
cu[m] d[i]c[t]a nimifice p dest. Idem ¶ Ad
sucru solatii cruci Gilbti ¶ Ad finis ca-
pitis ad pilulas tribus. bibat cu[m] dicto ictc-
ricos curat. Idem ¶ Ad d[i]c[t]a decoctionis
pilosellis bulitis bibat ut limat. sanat ictcricos.

Gariofilorum Ad lapidem frangendum &c
Antifolitorum Pedimenta & bestiarum. P.
ad [illegible] q[u]a species scrabilacorum. galangi &c.

¶ Ad ea q[u]e bestiarum pecunia. cremomilla brunkorse in vino bulita frangit lapidem
q[u]ocies [illegible] ¶ Ad sucru granonis pulueriz[at]i et medicabit[ur] ad minuendu[m] frangit lapidem
[illegible] ¶ Ad lapidem frangendu[m] scolopendria squilla lupinus. Saxifraga
saxifraga grad q[u] folia. Alcatranu[m] nitrid. sperg. [illegible] pulueris q[u] recidit
[illegible] ¶ Ad malum perelimi sanat lini cruci
et ita ponat ei lumbrico in pectis. et calefac ponat[ur] pug bedelli. q[u]ino calidu
pani ponat. q[u] dissolut lapidem ¶ Ad bacce edere. aperit frangit lapidem. sicut
cu[m] mingit frangit si minus sic q[u]od accipiat. q[u] bestiarii [illegible]

galline bulliat ī aq. ꝑplastr' sup partiñ
et bursa. si acutū dolor lapis ī vesi-
ca. si lō no acuit. ī ventribꝫ Galieno
℞ cerebellū minutū. bursella eius
ad ingressū coxa in aq ꝑficiat obs nau-
sim et muscellino ℞ et addat pulvis
lapidis indaiti. et inde ꝑplastr' tota
nocte. et portet. statim lapis frangit et
exit. ℞ ℞ ossa soluit difficul-
tate mingendi. et expellit lapidē frustā-
tim. ℞ ℞ genui pecudis frigit lapidē
℞ ℞ cortex lauri et eius bacce bibi-
te calculos frigunt. Idem ℞ ℞ sanguis
hirci prima caprina bibita lapidē frigit
et expellit. Idem ℞ ℞ cinis cerebelli cum
ad aprimiate nardi et cinamomi datus.
celat dies mirabiliter cito. Bibolet ℞ ℞
super capita alliorū diu bullita in aq.
et p aq illa det p mēs dies. frangit et
educit lapidē. Item ℞ ℞ cum duos vel mes dimos lapo-
res. Salomon. ge in decto iuuenes ut ubi
ꝑgnatū ℞ et post glubere ī olla lȳ ob
tenta. et cinere illū da calculoso. sup
ea frigit lapidē. Idem ℞ ℞ sanguis
hirci et aperiens decto mixtū et bibe
ne coeti. genas ꝑpetas cum. ebur-
ne malliferū. pe ut ad libitū possit mi-
scidi et formari ℞ ℞ sanguis mestrui
alis decto mixto. cū cristallū soluet
dissoluit sepi. ℞ ℞ folia emule cū pa-
ne cocta in vino et ꝑplastra. mire in-
ducit ne frustū. ejiciat. ℞ ℞ cepe cū
oleo bullito. tepide ꝑplastrū sup parti-
nen. ꝑ cito brinā pecudis. Item ℞ ℞
℞ ℞ sanguis volpis et lepores bini co-
busti ī olla nova et eorum cinis. si su-
mat valde mundificat et lapidē frigit. ℞
℞ pulvis cugemij ipse laudabilis ē
si cinis ꝑpetis frigit. trifalij cocta. aut
sanguis hirci cum aqua de pedibꝫ cervi
ossorū ad pondus unius. det cū vino sub-
tili. decoctionis cinis apū. milij solis pe-
trilini et quinq folij. Gilbin ℞ ℞ lapis hya-
cinctus frangit. et lapis qui quidē in
arenulis gallie et in Hispania ꝓcreat. nō
ita valet. Idem ℞ ℞ oleum ī q̄ scarabei
et cimices sint bulliti. ductu ut dicta
multū valet. Idem ℞ ℞ cornu cervi volpis et
ductus eius cū aq̄ angugia multū iuuat.
Idem ℞ ℞ sperale ꝓpriū humanū est duris
mouēs crudā iugra aqā. multū cū valet
pde. ℞ ℞ cerebrū recentis pedibꝫ et capi-
te et alis pulueriset cū ḡnis salis vel
saxifragia. Gilbin ℞ ℞ radius alicuius
animal et capillos tere. aq̄ in oleo et
pone caldū sup partinen. statim mingit
Galien ℞ ℞ pedes galli dati parienti
multū valet. sed nō alie carnes. Garey
℞ ℞ sanguis biennalis ut vespertilionis
bibiti pulueriset cū aprimiate nardi
et cinamomi et cerebrū ut dictū ī pul-
uere datq. mirabiliter et cito. Dū velent dare
lapidē expellit. Gal. ī dicta ℞ ℞ succus
radicis fortis. lapidē frangit Gal. ī dicta
et vidac. ℞ ℞ mirra q̄dra ad lapidē frā-
gendū et eiciendū. fac pastillas de vidi-
re rafuni dent ut plurimū ℞ et pone ī vino
albo cocta nocte. mane bibat vinū et
iuno stomacho donec lapis exeat. et fiet
cito illud in pueris. Ebano ī. q. calculos in
vino tali potus cito frigit. Gerī. ℞ ℞
cornū lapidē. et sanguinē. Ī. Constantini
dicte thesaurus cumoli. dū ℥. ij. ova ista
pistent. deinde ī aceto macerent ꝑ ebdom.
postea exprimat fructus et acetū fortis po-
sitione. et distillet ꝑ alembicum et
huius modi aceti distillato ungant lapi.
et ḡn q̄ sepe recipiat ℞ et pti dentis cuj.
℥. iij. et ℥ ß. ℥. olei bndicti ℞ et
mane ieiuno stomacho bene soluto. et se-
cundo die vesperas. et sic post balneū
ejciet. tunc die ꝑ inter. sit vesperus po-
turus. et balneet in mane et in sero.
et de balneo stet ad placitū bus ut ver.
℞ ℞ venes sanguis et stercus leporis et
pili ac cinis frangit lapidē. herba ḡ
nus ad extranea. ℞ ℞ sanguinaria. ℞.

Hinus bouinus cū melle mixtus
et calefactus pertini aspersus. multū
valet. sepi. ℞ ℞ accipiat tres caprinos
dos cū lacte caprino capite et alis ejus
ris sanguinaria soluit. lucretii ℞ ℞
ad decoctionis accetū mire bibita frangit.
dyasp. ℞ ℞ radius libene trite cū mul-
sa tepide data. credibile iuuat. Idem
℞ ℞ cinis trite cū oleo et angugia

℞ ℞ duo pta ḋ differt in tm capi bibita frangit. salz cum lacerta angugia
caninū et pellis ej sup bursa et portata portat. stercus hoc ē stercus
cinis piu bibe piu. Barbe ꝑ sup caput ligē portat ꝑ stercus. Bibat
ligē. et trite applicet ligē ℞ ℞ malua et oleū cocta in olea pte cinis
pueris. det bibē ꝑ statī soluit bibita ℞ ℞ herba ḋ bocā herba sti soluit
et aq̄ cū vino. da bibē. et pauabit ℞ ad diuidendū illos ḋ cū terebinto
bibita facit ꝑ bibita caprī tepide. et ne ꝑpudiat mixtū cū vino. aq̄
da bibē et statī pauabit

¶ Ad cancros doloris lege sp̃m mirā pauis et cr̃a in lacte deinde accipiatur
butirū quantū certa et ex illis ad oleū rosarū nitē adipe modicū pariter
opij et tere. Admisceat ad simil fiat emplastrū et ponat sup locū doloris
¶ Sed cū emplastro mitigato dolore ulcera fiūt. corpus pus mundificato

manē et nocte sic curabit ut asse
rit q̃ plurīes expert̃ ē Expl̃ de pla.

Incipit de vulnere vesice. cap. lv.
¶ Si vulnerata fuerit et nullū dolorē inferat et nihil fecum
tum retra aliud et sicca pertrahat. et
appone. mire solutū dolorē. cruē sistit
ē dict̃ ¶ Si suppurat̃ betonica cocta
i vino et data ¶ Item si urina ardeat
i multa copia et emplastra dolorē et
tumorē tollit ¶ Si cruor calidū vulne
ris et alibi. folia olive data cū melle curat
dict̃ ¶ Si aloe cicorie data et superposita
mire sanat ultra cicatrice ¶ Si polen
ta cū ad vulnus cotidianū ponat. ipsa pau
cos dies sanat citius ferre. Alterius
¶ Si lauri bacas cū aceto calido et
sicca cū pano [illegible] et superpone
h̃ galle. hoc stat ter i die. ipsā sanat.
E. et dyas. ¶ Si sicca betonice adstri
git illimitū cura vulva et testes et geni
talia et venes. volutatē libidis repri
mit. Alibi ¶ Si cot̃ eam tunsa mira
panis tacta in aceto abstinentiā ad apij
ut vino. in hijs mirabiliter operat ¶ Si
sicca lenticule adstrice sup cicatrices posite
cendit cū item De cortice quercino.

Cortex lauri tritus et cū [illegible] cap. lvi.
gestatus cū oleo et ingat̃ venas
et genitalia. potat̃ sperma cōtra facit.
¶ Si cuforbium bacas lauri et ruta. ana
dyas pulverisa. et tritum bulliat in
oleo ut sit simul ungentū. unge genitalia
et venes. mire operatur. Item gratiam
Item ¶ Si dyapruon datū. illitū le
bes. restringit ¶ Si ipse bulliat cocleas
lingua auis et ruta ova sorbilia cum
allio giniestra semine betonice zinziber. pi
per. lingua. mastix. yperycon. galeopsis.
galanga seminis. pulverisa. ligo ponitur ocu
pulsus sive medici ¶ Si in terra modo
supra scripto et lapis qui p̃ libatis dat
comedat a gallo. statim ascendet gallina
¶ Si p̃ ista cū balneo aut comedat. et
erit valde modū de necessitas. ita q̃ vix pos
sit ejici. hoc ¶ Si semen comestū supra
modū operatur ¶ Si lapis q̃ invenit in
ventre hirundinis pulcinos portantis sicut
milui ad erectionē ungit ¶ Si

pulpella

¶ Si testis quis a cora sit putredo frendendo. penis mercurialis. limanda
eboris. coagulū leporis. sperma leporis. matrix leporis. coagulū camelli
immundi masculi. urina camelli. cor pulmonis ciconie. fel vituli. pruni
pipionis. papaver cum ysopo. ruta. oleum quercinum. cortex cucumeris
et pilis hirci masculi accipe. ventrem. et pilos
pinsitur. et [illegible] medicet

Prima febris datur. ¶ Item si vesica
sinistre immunis sperma tenet. et de hiis
nihil valet. simul in pas. ¶ Si galanga
urinam urine fluxum sta. et stomachum
re vocat et bestie. cocta. ¶ Si vesica
apri assata et comesta urine stillicidium
cessat et plenū. nichil efficacius
vesica ystrata. ¶ Si pulmo hyene
comestus et pulmonem emplastrū cra
tinet urine stillicidium. Item de stranguria.

Si testes ejecti testiculorum. cap.
farina fabarum discocta. ut
cū puero cibus et aliis appositus. statim
emplastrum tollit. dyas et ypsis. ¶ Si
folia cibuli et pariter cocta. eadem
facit. Item ¶ Si eadem folia cibu
li et sabuci. idem et cetera. ¶ Si finus
calidum cum cepa cū puero alu
si et aliis cibum appositus. nihil valet
Item. ¶ Si finus cepa cū vino potus
eadem tussim. soluit. hyer. ¶ Si folia et
semen nasturcii data cū vino et epithyma
eadem tussim soluit. ypocis. ¶ Si beto
nica cocta i vino data et apposita eadem
dolorem et tussim. testiculorum dissolvit
dyas. ¶ Si ista cum aceto simul pluries
illata. primo mollificet locum et
postea ad putredinem cū maturet et
ruta aut mirobalani postea ponatur e
plastrum. Si sit ignis sacer. sanat. si
manducetur cum piris recens nucleus
et frequentissime aut cum mastix.
frigidus dracontea. boli armeni. aut
terra. et ingerat cū resina et mastix
mastix. Item. ¶ Si talpe corpus cocti
dictis ut dragantum dictis. Si sit sit
de ranuncoli. capitibus minoris et me
dia. radix. ypocis. maioris de lene.
una calamenti. origani. plantaginis lim
ature. scabiose. radicis rose. bonis
pondere. bulliat. ita simul postmodum
posita apponatur. vesice. pectoris. vesicam
calamenti. pipere. bulliat. nihil. postea
accipe. unum. pinguedinis dracontis. boli ar
meni. sanguinis. draconis. mastix. tere et
ingere. cū albuminis ouorum. et appone
dictorum. bulliat. usque. nihil. et da

Libido et libidinosus

pstens sup mulcta mestrua puocat et
purgat Deus. ℣ Hf oleum lilij cocs
cu ll babina mestrua puocat qm no e
pas ad ꝑfundendus mrica Amen ℣ Hf
vdrops malue tadat et suppositu cu
pulnis scamonie. et supponat puocat
mestrua. Certu e et expti Cura ipius
et sanab. ℣ Hf fomentu fiat ex decoc
tione gallarum. mirice optice purgat
Deus ℣ Hf artemesia tta et epithima
cubulum mestrua purgat Idem ℣ Hf
pcrus cius mirre myrtus et suppositu
mestrua ducit Idem ℣ Hf pitumia
bibita ll suppositu frmu pellit alcezi
et mestrua ducit Amen. ℣ Hf suppos
torium fiat ex bolace mirrha tu thus
binina. mirre mudefiat galbanu et
Cura ipius. ℣ Hf galbanu pessariza
tu ducit mestrua fortid Deus. Alliu
et Cura ipius. 28 Restringendu mestru

Mestrum citra modu. A. boij.
fluat fac suppositoriu de fimo
columbino cu pcro sagumarie ll arno
glosse Expti. ℣ Hf millefolij mixta
cu aqua decoctionis ypoquistidos et
balaustie potest restringere mestrua hoc ego.
℣ Hf fiat balneu de medicamo corpis
quercus plantaginis cu gapasonis san
guinaria et pulegij multu valet. hoc ego
℣ Hf fiat talis pessarius ad ymagine corpis
cu acetre ypoquistidos boli armeni
mirre. masticis gippi cerussa. ceve et
cappi caprini ꝑ sufficiat. pano cuj eplas
tret sup renes et pectinem. et pano
pessarizet. efficacis valet. hoc ego.
℣ Hf fac balneu de aqua plumali et
corpe quercus. sorbi. et gippi. hoc ego.
℣ Hf pessarizet fimus pcoi et asini
cocta cu pcro sagumarie. valet. hoc ego.
℣ Hf cuius grani seruat corpus ꝑ sex
bibererit. una die restituit. si duo duabus
si tria diebus diebus et ꝑ ordine duas.
℣ Hf acrupa pessarizata sepe restituit
filicem. maxime si cruda fuit assata
et pulta. apij Expti. ℣ Hf pcrus
caprine pozionu nec solutiu mestrua
efficacis restituit. in talibus aut fluxus

albozpi plus iusto restituit Dyascorides
℣ Hf corallus bibitus mestrua restituit
℣ Hf cinis glandiu qbusdam bibitus pcrus
ulue sanguis puellas fluxus pcrus
et sanat primu. ydac. ℣ Hf accetu pes
sarizatu fortid mestrua restituit. Auicenna
℣ Hf appendat cotopse magne ad mamil
las. et restituit sanguinem in magnis ter
mentis restituit una hora Idem ℣ Hf pcrus
de magnosse tiestry ll bibitus abstindat fluxu
ll mestruozum cita nio e ei pas medicina
℣ Hf concisele pisciu ꝑ portat a
sto iacobo robustu et dare potui in pcr
so ad sumat multu valet Idem ℣ Hf se
mine ll modu citrina nenufaris fortid e
dm ire ad restituendu fluxu mestruozu ℣
℣ Hf cinere rane maioris in pannulo
lineo portet mulier. et mensis amittet de
sagumia. si sub gliare ligata pulueri ad
collu gallinae. et post bina die ꝑficie
et. et no ꝑ eu sagumis. ꝑ. et sic ℣
℣ Hf pcrus stringit suppositu sagumis
restituit fluxu Auicenna Idem ℣ Hf
fac ꝑ pcrus de quercu arbore bibitu cu
aq plumali a mulicre restituit Auicenna
℣ Hf idem fiat aq decoctionis polipodij
uel plantaginis bibita Idem ℣ Hf decoc
cio glandiu corticu fluxu mestruozu
mirifice stringit Dyascorides ℣ Hf zmaragdu
datu potui efficaciter restituit Auicenna
℣ Hf solatrum suppositu fluxu mestruozu
absoluit Alliu in di ℣ Hf ypericon bibi
tu ad idem fluxu sagumis restituit ma
mmis et uteris. fortissimu e Dioscorides.
Deus ℣ Hf cor salamandre ter cruen
portatu no sinet mestrua fluere. Expti
℣ Hf cor vulturis in corpe ligatu eidem
fluxu sagumis mirifice prohibet Expti De in
manuille ℣ Hf ad ꝓhibendu mamillaru
ꝓfluuiu cor lactis capitis. boij. m.
multitudine in primo coquitur cu aurgilla
et aceto aut cu fuliginem et albumine
ouj aut cu lactibus in aceto cocti in aug
mento dm pone cum oleu rosaceu. quia
mamillas tuo et ocs Dioscorides cocta
soluit. hoc ego. ℣ Hf mica panis q fuer
ta cu pcro apij suppenat. valet restituit

℣ Hf cor dolcz mamillaru ꝓ marmubium albu pistatu cu amygdalis pcoz
fac emplastrum sup mamillas. et adiuuabit de facultate ℣ Hf s bolus mamilla
restringit ll repmit. sic argilla. pcrus plantaginis et fuliginis. sumat cu q
et cu lactibus dormiens tegat mamillas et sugat eas cu suppa. et mane pe
habebunt ℣ Hf sagumis berberionis bibitu sup mamillas dolentes eas et fortes
facit

Ad fistulam de fistula et cancro.

Recipe cinis testarum capiti cum melle trepani fistulam et cauum ipsius et cum spumacia aufer. Item ad mamillas ingrati balsamo dolore mire tollit. Item Vermes de nuce trib⁹ appone. Valet. ter. in die. Item folia olive cum furfure cauum formata ubique ipsius. Item Stercus hois ubique calefacta et illinita sanat. Item Pocius sepe potierū et ter tersit sanat cauum. Item Cinis de capite canis aufert fistulam et cauum ipsius et cum spumacia aufert. Item Fimus columbinus cum melle et cera mixtus multū valet. Item Cum gramine. Recipe herba q̄ reperit se ipsam tria et tota plena genis et ipsi alba. tria et appositus sanum tollit. cum cauum. cauum et ipsius.

Ad cancrum et tumorem mamillarum. Item de cancro et fistula cuiuscumque tumoris mamillarum. mallua trib⁹ cum oleo. hyb. o communi. calidus appone. Valet. bis.

Item si virgo sepe tumuerit mamillas cum succo cicute. a principio. sepe erunt pure et dure et status earum. Item Fimus columbinus sanat. Item Cera. fimus columbinus sanat et emplastra pro mamillas inflatas. dolore et tumore soluunt. et ne sanat eas ipsas. Item Semen iusquiami cum vino triti et appositum. mamillarum dolore et tumore et cera testium tollit. Item

Item Semen lini et oleum vetustum appositum mire valet. Item Fuba fracta cum aplasmata ne sinunt lacrimas ad mamillas fluere. et earum tumore tollit. Item Folia ortice et marrubii cum axungia emplastra. tumore tollit mamillarum et duricies. Item.

Item mica emplastra de sinapi. cum vino. Item Pulvis marrubii cum axungia vetus et succo soluit tumore. Item Fimus columbinus cum acetto et farina ordei ipsius et appositus mire ne dem tumore soluit. Item Spongia magna ad modum manus tincta pape. id est vino de vinacia calido. cum olei vicia. vehementer calefacta. et manus si pauerit ipsius bulla in papa. Item Cinis cum albumine ouorum et axungia vetere triti et calidi appositi dem dolores sedat. et tumore soluit. Item Farina fabe cum ouorum albumine et dolores et tumores mamillarum soluit. addens axungia. Item Axungia cinis grilli tumore mammillas. Item Pulvis cucumeris asini aperiens et soluendo. Item Ruta cum rasura cornu cervi et oleo vetereno mixtum. dolori mamillarum et pugillatus pectoris. Item Fimus columbinus cum melle et cera et cicatrices mammillarum et ubera durante dolore et tumore soluit. hyb. Item Farina fabe cum vitello ouorum et pice. emplastrum. durities ubera soluit. yplar. Item Creta ouorum pectoris vitro cum cera et cicatrices mammillas et fracturas et callositates mammillarum irrigat. hyb. Item Nota tibi de nigella. Legatur in aplas si sucro sepius cum laudes medicus tibi cum creta pumicis. mammillas sepe status et mamillarum.

Ad suffocationem matricis. hyb. Recipe folia ortice cum suppositum sanat cadens sucum. Item Semen pastinace. porum. suffocationibus matricis sucum. Item Semen cum vino potum dolorem. alium tumore sedat et suffocationes pectoris soluit. Item Oleum amigdalarum dulcium et amarum. et clisteri pectoris dolore mirum soluit. Item Cinis nasturcii cum aliis oleo et cum vino mixtus eis et dilectus. quoniam stercus canis et hois in potu cum vino et gelatina sibi et aplastrata. valet. Item Cinis cum

Ad fistulam de fistula et cancro. Recipe cinis testarum capiti cum melle trepani fistulam et cauum ipsius et cum spumacia aufer. Item ad mamillas ingrati balsamo dolore mire tollit. Item Vermes de nuce trib⁹ appone. Valet. ter. in die. Item folia olive cum furfure cauum formata ubique ipsius. Item Stercus hois ubique calefacta et illinita sanat. Item Pocius sepe potierū et ter tersit sanat cauum. Item Cinis de capite canis aufert fistulam et cauum ipsius et cum spumacia aufert. Item Fimus columbinus cum melle et cera mixtus multū valet. Item Cum gramine. Recipe herba q̄ reperit se ipsam tria et tota plena genis et ipsi alba. tria et appositus sanum tollit. cum cauum. cauum et ipsius.

auricula et refricabis bucconis mulieris
no gripiet. Item ad eandem. ℞ idem
frit cor mule portatu ut portatus. Idem
℞ lapis q̄ inuenit in ventriculo vulpis
ul cor de cervi. ne sinit eos
pe portatus. Idem ℞ fragulus leporis
si post primi dies potui. ne sinit eos
Idem ℞ ridyo et solia epiridi. de
tinele ul vernice ul cuere. in vino li
bura post purgationem. ne sinit grauem
Item aueri herba hastil habens ut edera
et decet ul duodeni folia sine fructu. et
radix nigra odore gustu fapidi
no dyas. ℞ sanguis testiculis sup
positus phibet gripere. Idem ℞ scolopa
dria suppeda sup lectu phibet gripere
ipregnatione. Idem ℞ sterq̄ ele
phantis si mulier portet ul portet. ne
gradabit neq̄ gripiet. Item ℞ alumen
ante gestationē positu in vulua ne sinit
gripe. Auicen ℞ semen palicis hausti
mulieres sterilis fecundas. Albu. ℞ sur
cosedas lane anis ebulis et in balneo
positi mestrua pellicit. ne sinit
mulierē gripe dyas. ℞ si mulier
mulier coxerit mule cocta in aliis carnibus
big dederis comede mulieri mox gripiet
bertholet. ℞ si mulier portet cor
palombe in cruribus sue ne gripiet
alio mō. Item ℞ vermis de nocte lu
cās q̄ stella dicit. si suspensu portet
mulier ne gripiet. Idem ℞ idem erit
de cerebro mule si mulier bi
berit. cocta q̄dam cerebri mule
portauit. pedes gestationē. Item de arte
Q volua ad conceptionem
sit minus apta. Dā. Isaac
si ut collu muliebre bacilleret ipsi q̄
gressus sepe impedit. postea ea quem
voluis artare cū pulue alumis et
sanguis draconis et absinthi coquat
cū fozi aceto si ibi mittat et ibi
teneat tota claudit. q. etc. ℞
corpe gsolida mastix alumen. ba
laustre. mirre. olibani. masticis. colo
fonie. boli. galle. gypsi. cerussa cerui
mesi absinthi. pulue omia istoz ali
quitulū mitte. et stringet quitū bis
dat in dy. ℞ ut stringat ut bugia
olibani. mirre. masticis. colofonie
picis nigre. boli. galle. gypsi. cinis
cornu cerui. aurologie lege et tunde
ad. fac pulueres. et mitte. ℞
aqua plumbi. et cū ea desicca
ua bene tra. fac bulire et cola
et ex colatura illa abluat mulier. vulua
et sepe erit sicca. licet sanguis ple
fluxerit. certū est. Item ℞ folia et
ibus suffumigata mulieres disponit
ad gressū dyas. ℞ lapis qui
tū submissū et suffumigatū. multu
calefacit. mouet et disponit ad gressū.
Item ℞ nepta suffumigata
pe. et missa. vilem calefacit. mouet et
ficat. ad mulieres frigidas et humidas. et in
duret. q carta ut castor. odore suo
pregnat. Item ℞ absinthium ut
si puelle inficiant. q. alumen albu
et destilla cū aq̄ in q̄ decocta sit pul
gium. et stringe in isto panno linea nouā
bus ut ros. et appone. Volue et si minue
rit. ut cū appone. sed plus abluat cū aq̄
supdicta. ℞ ad idem q̄ accipiat y licis
pendula. et tria destilla cū aq̄ pulegij
et cū panno ut bobare volue appone
pedes mō. et dic hora coitus memore
℞ thesi dorcum anacardi. dimi
dcu stramonie. ffice et pessarium mit
he pma nocte ut seruda sine dubio co
cipiet si cū viro coierit. Item ℞
mellis a suffumigata mulier q̄ sterilis
mulier. Item ℞ mulier cornu dat
ebulū leporis assata in balneo. et gripi
et. dat i dy. et ri. ℞ si mulier
habet leporis cerebrū ad quidē vel dat ei
mulier. lubare et cū [illegible] mulier
2ū pluuiā supponat. sibi mulier. sterilis
plenū vngella pulueriata. mirre. mu
dissolut. tertalis. sed nūquā ipsi si diu
teneat. q. probatū est. Item ℞ aqua
decoctionis cerui. de mulieri. seruda ma
ne. et cras die de ipsū gripiat. et bonū
mulier. et quidē ipregnari et bonū

apozima eicit. ꝺa ñ ꝑt ei retinꝺ
¶ Ad ſ. ꝯagulat lepꝛis & ſimu
eꝝ ãũ. trita cũ melle & paſſarina ꝺ
ꝺieb⁹ & totid noctib⁹. & ſanat⁹ die
bibat mille. de vapura eboꝛis. ꝺa bibat
ſtrellis. cꝛta ꝓpiet. ſtalli ꝺ
¶ Ad aſpalatu vnis lepꝛis pugi
mu pigmta diſtꝛcta cũ cera & fac
troc. de q⁹ mittat ꝑpe fumiga
¶ Ad bu decipat de cha
gulo lepꝛis maſculi. & ſeꝛa de fꝛixo
& ꝓpiet. ¶ Ad cebꝛu gumi mſ
ra cũ aꝛugia anſeris & hꝛonis. &
ſeruet in vaſe augẽtꝛ & bu ingrat
bingꝛa q̃ꝺo vult. coiuꝛ & ſtatim ꝓpi
& nitꝛa. ¶ Ad cauꝛa elephãtis
ſupꝛa. & mirabile umanitꝰ ꝓpꝛio
ne fuit. ¶ Ad lapis q̃ inuen⁹ i ceꝛu
bꝛo ut in cꝛiſtallo aſple. ꝺe i cibo ut in
potu. ut ligat in ſiniſtꝛo bꝛachio bꝛi
ut mittꝛis alte coitꝰ. ſtatim ſtatim ꝓpi
¶ Ad lapis q̃ inuen⁹ in volua ut cꝛiſtallꝰ
coꝛne ꝓcuꝛati ut ꝑtꝰ ſtatim mittꝛe cꝛ
ꝛpe ꝓpi. ¶ Ad lac vꝛine ſ mitte
ſe lineat ſup umbilicũ q̃ꝺo ꝺebet coiuꝛe
effect⁹ ꝓpiet. ¶ Ad bolꝰ pꝛoſte
& tꝰ⁹ miſtꝰ & ſuffumigat⁹ ꝛcinꝰ
mittꝛes ſtatim ꝓpe & gꝛauꝛe. ſyꝛ. ꝺ
¶ Ad pulꝰ ꝛepulꝛiũ bꝛuis ꝺat⁹ poſt
meſtꝛua mittꝛi. ſtatim & ꝓpe. ſ. ꝛcula
¶ Ad poſt meſtꝛua lauet mittꝛ pulꝛ
ꝺa cũ vino pꝛuis rubꝛo. poſt ſumiget
cũ vino ꝺecoctiõis nepine. poſt ſupponat
ſibi maꝛzana baſilicon. ſyꝛ. ¶ Ad ſ.
neuꝛ muſtꝛele ꝺeuoꝛet. tꝛita cũ ungẽto
apio & cũ lana. paſſaꝛ ꝛet. & coꝛꝛ. &
ſtatim ꝓpiet. ſ. ¶ Ad ſ mittꝛe ſemẽ
ñ ꝛetinet. ꝺeꝛ ſepe. ſ. cũ piome cũ
vino nigꝛo in ieiunio. & ſ ꝑ laſ
cũ tꝰ⁹ maſtice & mꝛꝛa ꝺat⁹ ſ. ſ
¶ Ad ung. membꝛa bꝛi & mittꝛis
ad fuꝛoꝛ ſuffiuionis. affligit⁹ pulꝛ ebꝛ
ne lepꝛis ſanat⁹ ſpoꝛ. ut ſteꝛilis ꝓpiet
& ꝺato ꝛeꝛꝺit⁹. & auget ꝺelectatione
ſyꝛ. ſpoꝛ. & priapiſ. & ꝺelebꝛat. ¶ Ad
mittꝛe affligit⁹ mꝛꝛ & melꝛo & eꝺem

pulꝛ. ꝺeꝛit⁹ cũ naꝛcot. & ſtatim
ſemẽ ꝛetinet & ſteꝛile ꝓpiet. ſyꝛ.
¶ Ad ſtat ſepe fomẽtu cũ ꝺecoctione
ebꝛis maꝛin. mittꝛi ꝑmittit⁹ & mittꝛem
ad ꝓpꝛiũ. cuꝛa ſtatim. ¶ Ad ſ mittꝛe
poſt meſtꝛua bibeꝛit ꝛepulꝛib⁹ lepꝛis
ꝓpiet maſculꝰ ſpoꝛ. ¶ Ad comeꝺat
bu & mittꝛe ſtatim ꝓpiet. ſ. lepꝛis & ꝓpiet maſculꝰ. ſ. mittꝛe ſtatim
mꝛꝛa ſtatim mꝛꝛa bibis & cꝛet. ¶ Ad ſpleꝛ.
mꝛanꝰ ꝺat⁹ ꝛapꝛis & aibꝰ ãũlibus
q̃ꝺo volut coiuꝛe ſtatim ꝓpiet. ãũ
¶ Ad mercurialis ſꝛis ſalꝛis folia lepꝛa
& mauꝛa & ꝓpe ꝺecutꝛ. ſanat & folia
tꝛita & ãũgꝛat lepꝛa bibis. ſtatim ꝓpe
ſcabiaſ & gꝛauꝛet & maſculꝰ mauꝛa ſa
lꝛis folia & tꝛita cũ ſeuꝺ tꝛito
gbinata ad modũ ꝛeſpectꝛiũ. ſtatim
ſtatim gꝛauꝛe maſculꝰ ſyꝛ. ¶ Ad cubꝰ
caꝺiuꝰ & ꝛuici ꝺeliſſimꝰ. ña ſepe
comeſtꝰ aꝺiuuat. ut maſculꝰ ꝓpiet
¶ Ad vꝛina eboꝛis & ꝑtꝛis inua
mittꝛi. ¶ Ad allũ ſtatim & ſanat
tꝛitꝰ coꝛꝛ in olio ꝛoſaceo ual ſtatim
uſꝰ ad ſuꝛi ꝛeſtꝛictionẽ. & ſuppoꝛat
cũ lana. & ãũ bonꝰ & mittꝛis ãũ
¶ Ad oleꝰ ſtatim ꝺe lignis edeꝛe ãũ
ſepe ab imbꝛio uſꝰ ad mittꝛia & ſup
uenꝛ. mittꝛe ꝛeſtꝛictꝰ & eꝰ ſanat
ſuꝛꝛhia ꝛeſtꝛictꝰ & ad ꝓpiet ſyꝛ.
¶ Ad elemaꝛiũ ꝺe q̃ ꝓ ceꝛto ꝺiem
ꝺiei ꝓpiet. ꝓ mittꝛe q̃ ꝺetꝛ eꝰ ꝺ
ꝓ ꝺactilozũ. ℔. ſ. ſtatim ꝺat⁹ mittꝛi
ſtatim. ãũ. ℔. ſ. ypocon. ʒ. ij. mittꝛ
ſe cinamomi ãũ. ʒ. ſ. ꝓpꝛis legi mittꝛ
yſſope. ãũ. ʒ. ſ. galage. ʒ. iij. ſanat
ʒ. ſ. mattꝛ. ʒ. ſ. ſanat ʒ. ij. ſanat
ʒ. ſ. ſeꝛꝛ. ʒ. ſ. ſtatim ʒ. ſ. ſtatim
℔. ſ. ꝛeſtꝛictꝰ & mittꝛis ſimul. ſanat
ſepe. mittꝛi ꝺatꝰ ſeꝛꝛ. ¶ Ad ſtatim
q̃ꝺo ambo ſemẽ mittꝛi mittꝛit ſibi
mittꝛ ſupina ſuꝛi ſuꝛe & ꝺebꝛe
uel lana molli. & ꝺoꝛmiat. mittꝛe ꝺatꝰ
ſeꝛꝛ. ¶ Ad oꝺoꝛ ſuaui aꝛboꝛis effici
ciꝛ. inuat & q̃ꝺiu mittꝛis ãũ
ſtatim. ¶ Ad ſtatim & ꝺebꝛe ꝺ
amoꝛi ꝛeſtꝛictꝰ mittꝛi & ꝓpiet ſtatim

¶ Item mulier cui obscuro coitu dissoluta et immissa mittit collum et ejaculat mittit ad gripiendu ¶ Item de frigida folia lauri

nō Cinera ipsius ¶ Experimenta de fecundis et infecundis

¶ Aliquis si defluit ex pte viri aliquid ex pte mulieris ¶ Si ista sterilitas ex pte viri ille mulieris tue ista sterilitas sic pbatur ¶ Accipe duas ollas novas lutentas et in terra ponat ordinatim. et fodiat terra inter eas ad viri et terra mulieris ad alia ¶ et ipse abstineat et diligat et abstineat si potest p nouē dies ille parum post ¶ et ex eis mingant diebus futuris. in olla illig mingerit semen et contribuu fetidu.

¶ Item alia experimenta de eodē accipe allū nouū insipidū et pone nouē fabas. ille nouē grana ordei ille nouē grana tritici vel ova ista simul ¶ ac ipsum mingat desup. et in loco ubi voluit effudit semina sup eas. si concreverit tue mulieri ita est sterilis et vivus filii faciet ¶ et si ipse sit sterilitatis causa. sua grana non germinant. sed si de mulieris grana non germinaverint tue ipsa est sterilis ¶ Item si qs vellet ascendere ad mulierē ut impregnaret et masculū gigneret accipe mirtū lepidū et ex eis tria deponat in fictili. et stat inde paululū qui paulus det ad libitū cui vino dispergat et sic fiet de respecto vino mulieri ¶ et cū coierit cū eo mingat masculo cui vino gignere masculū. remotis tunc thymiateris ipedimentis. qā p ignorantia medicorū effugit sepe ipedit ¶ Item si mulier accipiat lanā et ungat cū lacte asine. et ligat sup umbilicū eius. et peribebat cum vino lactat ad coitū. et gignet

¶ Item accipiat cpar pui porci et testiculos eius et desiccati in pulueri redigat. et detur in potu masculo ut mulieri. et masculus pus ipotes nunq̄ gignabit. et mulier si gignere nō potuit gignet

Quando de abortu et conceptu nouē. cap. lxxvi.

tritū cū vino da bibi gignenti. et nō abortiet. Gal. in dyn. ¶ Item si mulier nō sterilis suffumigetur de ligno aloes. strutij gripicet. cost. ¶ Item ligneū pigniū sinde p ventrē et magnitudinē eius qd mulier ē habere leporinū da pigniū. et nō abortiet. Gal. ¶ Item in ipō coitu stet mulier elevatis crurib⁹. et detur seminū applicet totū re-gitatiū ad recipiendū semē. et cū ista stet mingat attrahat vrina mulieris se-mini quātū possit. et dormiat respuna et mictis stantis crurib⁹ et pectine. bit semē Gal. ¶ Item testa ouī cuplicata de .ʒ. j. colophonie et .ʒ. ij. mastiches cribrata supponat tubulus mulieri ysterus et semē retineat. et sic stet gripe. ¶ Item ysterus nerea cuq̄ accipis ysterū in auricularijs nycolai. et suffumigetur et semen recipiat mō ova q ysterum mulieris. et dolore cuq̄ vellicet. et mulier iuuat ad gripiendū. nycolaj ¶ Item pponat sibi mulier post mensurā cad. gulū leporis. et gripiet. gbiam ē. ¶ Item testiculi hirci magni dessicati et cū pectine de thesmesia. et cū libbane pessaricata. mulier iuuat mirtū ut gri-piat ¶ Item pessarium nobile et gbiam fetidū dolorē mirtis et ē pigniū valde ℞ ebuli cerui id buculi ypopi gumi et butiri cetti cilpini et bacarum gumi de abiet armoniaci galbani sticadis calamite liquide et mellis omn. dr. ʒ. ʃ. olei de spi-ca. ʒ. ij. terantur picta et liquati ligneā. et misceat. consumat cū lana ebij dubij deinde mulier coeat. ipa cui ipregnabitur prob dubio. cuiusq̄ ¶ Item ebuli magna data cū vino decoctionis radicis ysopi mirabilis iuuat sterilis ut gripiat ¶ Item ebuli legatur in libro primo ¶ Item ebuli po-tus assumat tercio et da cū vino mulieri in balneo bibat. ipa dū ſ coierit stabit gripiet. Gal. in dyn. ¶ Item sucus pumpi-nelle sepe suppositus fetida facit mulierē optare ¶ Item rotule pumpinelle et galle gumi pini. et armoniaci et dēmidio dulce-pari pulueriza et misce cū dō pua. la-na sepe locet et claudet. pe ut mirtis Gal. in dyn. ¶ Item pumpinelli decocti cū ma-

¶ Item si clausum pulueriza et pectini bubi cum eo cū dō tepida et mascule abortiet si de ē bibat. qi exeat

frigida et statī sine dolore fetū pariet
erbā p̄ mortuū expellit. ¶ Herba
urtica data bibē cū aq̄ frigida statī eicit
fetū Calbis. ¶ Mirra in modū nucis
mulieri data cū vino calido statī fetū
eicit vīuū tū mortuū. p. lu. ¶
Herba dragancia. d. ē. serpentaria alli-
gata in inguinibus prementis statī pariet
et tuc cito remoue ne matrix p̄trahat
expellit. ¶ Aristolochia data cū aq̄ epilep-
tici calida sup. bibita et aruid. statim
fetū educit. p. diu morat. educit mortuū
fetum. ¶ Fetus pereuntē cū aq̄ repida
pendēs potata expellit. ¶ Mentha bibita
cū aq̄ melius p̄ fetū accelerat q̄ alia.
¶ Fetus fetus cū pulueribus diptamni
data febricitanti p̄mitti. expellit. expellit
¶ Sperma equi bibitū cū vino statī
mortuū fetū expellit. expellit. ¶ Sperma
equi bibitū cū vino nō aq̄. no tātū fetū
sed etā secundā educit. ¶ Herba
verbenaca data. 3. j. statī mortuū fetū
expellit. ¶ Lac caninū cū vino
et melle datū. mulierē cū fetu liberat
et fetū mortuū eicit. ¶ Albucrim
fetū et datū potui cū aqua nō vino
statī secundina educit. ¶ Ira fetus quedā
betula apud mōtē peppulanū cuidam
mulieri q̄ media ita refrigerat. ¶ Her
caninū edere bibitā ita cū oleo suppos-
ta aborsū procurat cito. ¶ Herba
semen piconie cū oleo. et inde fugnant
bubi et pudenda mulieris. et pectī absq;
dolore. ¶ De foliis rosarum coro-
na mulieri posita. mox pariet sine
dolore. ¶ Item ¶ Suffimigium fetū
de cornibus et unguibus capreoli potest
mouere mulierē ad p̄tū expellendū. ¶ Pu-
pinella data et suppositā statī fetū eicit
¶ Item ¶ Odor florū cū radicibus data
gallice corrumpit fetū et educit.
¶ Semen eius bibitū. p. 3. ij. data
bibat. ¶ Item ¶ Cū muliere
cito pariat. da ei. 3. iiij. rotulas cassie
fistule pulueriz̄ate cū vino bibē. ¶
3. iij. betonice cū aq̄ destillata mulie-
ri bibē. datū p̄tū accelerat. et abūdāter

pueros p̄mentes bibitū. ¶ Pe-
na vultures pedibus p̄mentes p̄turbata
parē fetū. ¶ Calbis. ¶ Cruentū ne p̄ue-
niat in domo in q̄ mulier parturit. ¶
mirrh. q̄ illi nocet. nō p̄mittit. aliud
quid. ¶ Item ¶ Radix celidonie rotunde
alligata coxe fetū pariē. p̄ quā ita
dicunt p̄ mulier tūc abortit. ¶ Fel gal-
lum accepit. pulueres mortuos et vetus
excludit. ¶ Herba ut plos dicit
albe data potui. mortuū p̄mittit. post
p̄tū. et tunc mortuū p̄sequit. et bibitū
corrumpit. et educit. mortuū. ¶ Fronde
fumitarie data. q̄ tantū fetus ex
mulieri. p̄cipitat. ¶ Item fetū ¶
¶ Folia marrubii suppositā mu-
lieri p̄tū deponit. et statim mortuū
no forte detineat mulier. et bibitum mul.
tua secundinā et mortuū fetū expel-
lit. ¶ Item ¶ Si nō p̄t bibere p̄mulgeri p̄t
p̄tū. sume fetū hirundinis et foliorū
pruni. et fetū vrticē pertusi. da
ei oleo potui. et statim purgabit. ¶ Lac
mulieris cū oleo potui datū
mortuū fetū educit. ¶ Folia ruminis
cū aq̄ et melle bibita mortuū fetū
secundinā et sanguinē post p̄tū nō ē
vacuā. ¶ Item ¶ Ira spine aprina ha-
bet virtutē p̄ducendi. ¶ Item ¶ Herba
portata coxe fetū mortuū et ipa ap-
posita ventri. eicit vīuū et mortuū. ¶
¶ Lac caninū cū melle bibitū. et
aristolochia ligetur ad coxā finistrā. fe-
tum mutat. ¶ Item ¶ Ungula muli
camisia portata. mulieri facile pariet. hab
3 ungule dyc. ¶ Item ¶ Desuper nidus yrū
dinis cū aq̄ et colatus et bibitus fetū p̄tū
facile. ¶ Item ¶ Suffumigatū mulie-
ri cū ungula — ut oculis possit sal.
p. statim pariet. ¶ Item ¶ Viriola portā
data expellit fetū vīuū vel mortuū
et matrem educit. ¶ Item ¶ Aristolo
rotunda bibita aborsū fetū facile. ¶
¶ Item ¶ Radix vue vrsinalis ad ventris
ligata. statim fetū pariē. sed cito remoue
ne viscera exeant. ¶ Item ¶ Cauleos
caulicoris maximi cuius dā coz portā
ad mulierē p̄ duas p̄tus laborantis. mox

hoc pessimum

vel malum aliud

parient. et sanat secundine. ut dixerunt omnes
[illegible] **De dolore post partum. Rubrica.**

Contra dolorem post partum. vitella ovorum cocta in aqua si febricitat in vino. si non febricitat tere cum axungia et succo arthemisie et cimino. et calida emplastra. certum est. expertum. Item si mulier febricitat coque cepa in aqua. et postea teratur cum oleo et cimino et [illegible] vitello ovorum. valet. certum est. Idem. Item semen pionie tritum cum axungia et farina frumenti et vitellis ovorum. certum est. Idem. Item radices altee et ebuli in vino vel aqua coquantur. tere fortiter cum oleo communi et calidum emplastra. Idem. Item cepe parum bulliantur in aqua et vino. postea terantur et frigantur cum oleo communi. et emplastretur. statim sanat dolorem. Ego expertus. Item radix altee cocta teratur cum axungia. et calida appone. expertum est. Item [illegible] lavi in pannis ponens. dolorem matricis et [illegible] adiuvatur. et matricis superflua consumitur si fumus recipiatur inferius. et fumus eiusdem panni [illegible]. Item semen plantaginis bibitum confert dolori secundinarum. Idem.

De artetica et dolore iuncturarum, que dicitur podagra et sciatica.

Ad quamque arteticam et dolorem iuncturarum que dicitur [illegible] cum axungia et emplastra. Idem. Rubrica: — et emplastrata antiquam tollit arteticam si fiat frequenter. Expertum. Item [illegible] cum sale [illegible] et cum cera [illegible] emplastrata arteticam et podagram sanat. Idem. Item aqua decoctionis rape dulcis fomento suo dolorem arteticum et podagram mitigat [illegible] [illegible]. Item radix ebuli trita et supposita tollit arteticam. Macer. Item costus super emplastratus super arteticam sanat [illegible] [illegible] et [illegible] cera valet [illegible] et sciaticis. Expertum. Item [illegible] in hora qua nec sol nec luna lucet. et [illegible] pedes eius [illegible] posteriores et liga super pelle [illegible]. et alliga dextrum dextro pedi et sinistrum sinistro pedi podagrici. [illegible] dubio sanatur. Rubrica. Item radix altee trita cum axungia [illegible] podagra sanatur. Expertum. Item folia [illegible] cum axungia [illegible] emplastrata [illegible]

nem est remedium ad tollendum dolorem arteticum podagram et dolorem nervorum et [illegible] [illegible] expertum. Item semen eius solum emplastratum podagre est remedium [illegible]. Item herba nasturcii cum farina et aceto mixta et emplastrata super sciaticam multum valet. Macer. Item semen sinapis et mica panis sicut [illegible] mel et [illegible] [illegible] misce omnia simul et appone. sanat guttam. Idem. Item [illegible] vel nepita [illegible] trita et supposita [illegible] pelle et [illegible] [illegible] [illegible] sciatica. et de [illegible] [illegible]. Expertum. Item [illegible] bibita vel ipsa herba cum aqua bibita singulare [illegible] remedium sciaticis. Item [illegible] calida apposita [illegible] valet. et [illegible] super locum melius est. [illegible]. Item tere cepas sal et sulfur vivum et oleum laurinum. appone calida [illegible] est in causa frigida. Expertum. Item folia populi viridis trita et emplastrata [illegible] curat. Item [illegible] et pinguis et axungia asinis [illegible] et vulpis. medulla cervi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vitella ovorum [illegible] vel [illegible] omnia ponantur in olla [illegible] [illegible] et sigillentur [illegible] cum pasta. ne aliquis vapor possit [illegible] [illegible] olle supponatur alia olla [illegible]. et sigillentur simul. Et inferior sepeliatur in terra. et superior circumdetur igne copioso. et distillabit unguentum optimum ad guttam frigidam. [illegible]. Item contra guttam frigidam et humidam [illegible] axungia [illegible] cum albumine ovorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel alia [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sine igne et supponatur cum corio [illegible] [illegible] mane [illegible] et [illegible] [illegible]. et [illegible] supponatur mane [illegible] et [illegible] aqua in magna quantitate et liberabitur. Idem. Item [illegible] [illegible] podagre tollit [illegible] est. [illegible]. Item ad podagram medicina [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ℥ iiij. [illegible] ℥ j. [illegible] ℥ s.

[illegible] de [illegible] [illegible] quibus [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] in libro suo. [illegible] [illegible] [illegible] Podagri [illegible] [illegible] si [illegible] pedes [illegible] et ligantur super [illegible] [illegible] curabitur. [illegible] dextro pede [illegible] super dextrum pedem [illegible] [illegible] de lapidibus [illegible] si [illegible] podagri curabitur et [illegible] [illegible] ponatur ligatus super pedem [illegible] [illegible] dextrum [illegible] ponatur pes [illegible] dexter super dextrum pedem podagri et [illegible] curabitur

a
a

olei lenistici ℥ iiij. simul
fabarū ℥ iiij. cicerū quoz quilz mis:
centū et splastrēt. ℞ folia fabarū
tū pole fabe cocte in aqua et mixta
cū axungia porci. multū valet. costiū.
℞ radicis viole cocte i aceto et em:
plastra godet. ℞ axungia hominis
℔ ij. cere ℔ iij. liquefiāt et tractū ut
supra genuū dolorē sed cum dolorem
penitꝰ excludit. costat. ℞ cuppus
barbary folia minuta galbani et sarco:
colla cū butiro cocta et tracta ipa die
fricē podagricis iuvat. ℞ olei
vulpinū ipo die sanat. ℞ sagimē
de cocto vna die sanat. ℞ sic fac ipsū
cocti pinguē excoriāt et remotis
ossibꝰ tere fortiꝰ et pona in bentre
pinguis anseris. et adde axungiā
salse pueri sinapis cuforbij dia:
gridij piretri vnce abrotoni aluminis
laudi ut axungia crassi. dūi ℥ ij. aceti
et q̄ distillabit seruet. costat. ℞
scrofulas cū axungia et aceto et vnta
distēpata. multū valet. cal. ℞ cineres
caulis q̄ fiāt cū veteri axungia porci
et ut grē podagrā. trita duc saniabit. ℞
cineres cymolee cū axungia porci
et mistū et tractū curat podagrā du
rissimā. ℞ si nidus fuerit
pauca et dolet molliabit. pilosel:
lam cū vino cocta et plastrata multū mi:
tigat. ℞ radicis altercij cū
aceto cocta. multū valet. ℞ et costi
℞ folia apij cocta in aq̄ et fiat decoc:
tiū et sedet et q̄ fiāt podagrici
et artetici ſ̄. hec vt timui.
℥ iiij. zinziberis ℥ viij. anisi ℥ j. et
da ℥ ij. cū vino costi. ℞ cranionis
cū aceto et plastra dolorē tractando
mitigat. ℞ ceppe lagni et
nigri triti cū olio laurino tractū
vel plastratū forte calefacit tractū ab
neruosis et nervos. et ita ē ei pa:
ssio. ℞ ℞ flos boraginis
de hema q̄ est in gyro mdagē de circu:
lat. multū prodest strictis cal. in ij.
℞ plastratū fimi de mercelle pecoꝝ
coctū et inspissati cum sanat pedi:
gricū de causa calida. ℞ ℞ ve:
sicā de causa calida. ℞ ℞ axungia veteri cū albis et ungu
do agnis et simul mixta ℥ ij. ℞
cineres assi calcalliuorū
veterum. q̄ fiat cū aceto et plastra
appone. ℥ ij. et liq. et cura q̄ssis
℞ cineres cōpositi multū
mundāt et effectibꝰ et grecorum de cau:
sa frigida. ℞ ego ℞ cineres et pu:
gnū vulpis terant et bullant in olio
communi diu et expellit oleū ingratum
et cineres plastrati mirabiliter efficit
hoc. ℞ fimus columbi cocti i binis
vasis ad q̄ superiorē binū et plastratus
sanat. ℞ ℞ fenugreci pepe frā
cū decoctione cū mis vel pellis assus
cū vino dat causa frigida. in dq̄ cauſ
calida. frāti mitigat dolorē hoc
℞ radicis altercij tracta cū axungia
veteri et plastrata trita die podagrā
sanat. dyas. ℞ ℞ de monigna cū pue
dura. dū. effectū et plastratū fimū colū
pauidū i fricatis. idem ℞ folia
et mollē cocta tere et post baluent
melleū in dq̄. et solidū plastratū fricā:
tis dolorē sanat. ℞ ℞ opopo:
nacis dissolue cū mollē et plastra:
tū saluum. i remedium hoc. ℞ ℞ ca:
ppe absinthij vel cal. fimi pu
rini sterni caprini et sal multū et
multū bullat in aceto. bene. aceti tertiū
q̄ mundat. tergit et calidū appone. valet
excepta. i idem ℞ ℞ cornu cervi
veteris tritū et malaxatū cū tuorib
de frigida causa soluit hoc. ℞ ℞
sagimis leporis tracta calida sup
podagricos. sanat. ℞ ℞ et
tere ligatus cū olio oliue ℔ j. et cinis
eleuti ℔ j. bullat usq̄ ad q̄ptionē
dimi. post mitte. ℥ ij. cuforbij pulue:
risati. et forte mitte. vngendo expellit
est ad scabiem et gutta. calcat. ℞ ℞
aquazima de yua arthetica q̄ssa et
aquazima de yua arthetica q̄ssa et
bullat cū vino q̄ssetum
aquazima.

singulas ℞ ppi. dui. lib. de natiue vsq
℞ folia mlue ana ℈ ii. et. ddat
polenta. et. epl. mire. pedis dolore
ℊ. et. dyas. ℞ fiat. cataplasma sub
genu. et. fiet. ℈ latera cura. Rogery
et. dicta. ℞ abluthui. et. ddi
re. ebuli. simplis. tritta. et. stercy. cappe
buli. in aceto. fortiss. et. caldu. appl. fepi
podagra. ℞ pedis. lepozis. lini. pectin. dulcis
pozis. dextru. ℞ sinistro. sinistru. kyz.
℞ axungia. vitulinis. mitti. valet. pa
litricis. authenticis. et. syriacis. et. filibus
cu. axungia. pozci. kyz. ℞ corrnus. ℈
dragea. diebus. punctis. post. ebusmus.
tercia. ex. eo. sum. podagra. sanat. pfec. kyz
℞ ad. mulos. corrnis. posterior. pedis
dextri. pedis. gestatis. podagra. si
nat. dextri. pedis. et. sinistri. sinistri. ba
leat. enim. authenticis. et. syriacis. kyz.
℞ ad. purgadu. guttu. pcuss. habe
ab. aqua. diuretica. in. ℈. decoquat. radi
ces. fenicli. petrilini. buglos. pruna. da
masrena. iniube. mirabolanis. aa. et
pauu. de. senne. et. polipo. mediocri.
postea. fuerit. bene. cocta. cola. et
et. cu. alia. illa. bis. colata. destillet. cassi
afistula. et. pauu. de. pcedicto. violaceo
et. cocta. coquat. usq. ad. spissitudine.
et. postea. fuerit. bene. cocta. misceat
cu. eis. cubebarum. bene. pulueriz. et
cribzatu. et. de. pcedicto. pauu. et
sumat. sicut. electuariu. de. cepatura
Folia. et. hyacinthi. aa. ℈. ii.
Recipe. betonice. cozallina. et. tritta
et. epl. sanat. cu. epatura. nuc
noua. ul. quidu. duob. ℔. ego. ℞ ad. vsu
herbe. q. in. locis. paludosis. nascit. et
borit. vulgariter. lesch. ul. bosil. et. habet
folia. longa. ut. spatula. et. pe. admixt. sub
tunditur. et. tunc. habet. virgula. et. in. ipa
virgula. portat. quadam. massa. q. vocat
pabiel. ul. alias. dederbaule. in. theutonico.
Herba. scilz. tradit. dyascorides. cyperi. bo
rabet. ut. ipe. dicit. mirabiliter. comedat
et. replet. et. sanat. vlcera. ꝓfunda
tritta. et. epl. Cepatura. sanat. ℔. ego.
℞ herba. nigra. nicpat. et. authenticis. valet. in. syrupis. epl. et. in
balneis. ꝓ. pulticula. ipi. cum. medicinis. ℈. magis. ꝓ. solidarina. et. hoc
habet. a. terra. ipi. ut. dicit. magr. cardinalis

℞ herba. epatica. tra. et. cu. vino. tubura. et
pugillis. diebus. cito. sanat. epatica. ꝓ.
℞ pul. lepozis. ꝓ. fieri. cu. mellis. et. mi
modu. pullulauit. dni. bethlehem. ꝓ. soli
dat. cost. ℞ stercus. lepozis. cu. mel
le. ꝓ. fieri. et. sepe. ungat. ad. modu. fa
bent. pne. dubitacu. ꝓ. solidat. idem
℞ aloes. yreos. illirica. aa. ℈. ii. et. ol.
ꝓ. stringit. et. ꝓ. solidat. dyas. ℞ ol.
pur. capitis. cat. pilis. coquat. in. aq. sue
comedat. sine. balneo. sua. mora. cutis
ꝓ. solidat. cost. ℞ si. dns. cito. sanare
et. seruos. suos. patiens. sepe. in. lecto. cu
vlcg. crudelis. ne. bestes. cadat. super
ruptura. et. sic. epl. aliq. modicu
valet. ona. et. tue. epl. alee. ana
mica. baled. cu. albumine. ouoru. et
sagine. hyssopi. et. ℈. valde. forte. ℞
℞ fiat. epl. sup. crepatura
℔. nouem. dies. de. omnibus. dictis. et
cu. glycirr. pullulas. fruct. de. pinis. le
pozis. pinpedis. et. cito. sanabit. Cepatura
℞ post. nouem. dies. ponat. sup. ipa
mica. galbanu. et. ponia. oppressi. usq
ad. sanitate. ℞ denu. pullule. de. pinu
lepozis. ꝓ. fieri. et. cu. mellis. mica. cocta.
mirabiliter. ꝓ. solidabit. ruptura. Cepatura
℞ sebu. a. hyzanno. ꝓ. pcia. foliorum
brionie. cu. vino. albo. ℔. nouem. dies
dein. postea. ꝓ. solidat. cita. ista. ꝓ. fricta.
et. hoc. mihi. laudat. ab. eo. et. ꝓ. expe
rimento. idem. ℞ folia. pozri. bene
et. epl. sup. vlcera. sicca. et. fiat
ꝓ. solidat. sanctu. dyas. ℞ folia
quercus. tritta. et. vlceribus. applicata
uetustis. sanat. ꝓ. solidat. ℞ cap.
tu. porcelli. tritta. et. epl. et. cita
ipi. pozri. tri. et. epl. sicci. sicca.
ulc. et. vlcera. ꝓ. solidat. dyas. ℞
herba. q. da. q. vulgariter. dicit. viola. ca
nis. q. fidez. habet. sibi. in. colore. fo
lia. in. forma. q. flos. eiq. habet. fo
lia. iiii. sunt. cruenta. et. folia. circa
ad. terra. sup. circa. et. inter. circa
et. ꝓ. solida. minoza. ul. minus. cita
eo. ꝓ. circa. corona. habet. rotundita
in. eno. in. medio. folio. habet. macula

¶ Item folia celidonie ♃ bibe cocta cū vino ⁊ cataplasma fiat. Dolet matrix ⁊ suppositoria fiant.

alba ⁊ inuetā in locis opacis ⁊ inde-
ostā in cibo nil ponā ḡter rupto. nisi
nouē dies ⁊nabat ꝑfecē. sicut ego be-
rissē expertus sū. dolet cētā suppositi-
ri ¶ Item balaustia fiant de ḡtā herba
⁊ rosea ⁊ foliis querci ⁊ foliis
pomorū ⁊ cōtū ḡsolida ⁊ plantā
nigrā. ℔ ij. ¶ Item ypericus ad ypo-
con magnas plagas ⁊ nouos ⁊cri-
pos ḡglutinat. Dyas. ¶ Item folia ꝑsici
cocta ⁊ pulueriata ⁊ cataplasmata
veterā ⁊ adhuc nouā cū aceto
cito iūgit. Idem ¶ Item balaustia cataplasma
⁊ panni ḡsolidat. cōtū. ¶ Item gumi
ad rugas labiorū terrestriū belle-
dē ḡstringit ⁊ ḡsolidat. Dyas.
¶ Item millefolium volnera ḡglutinat ⁊
sine tuōre cuſodit. Idem ¶ Item folia
cōde cubelline ⁊cripsōe ⁊estimoꝝ
solidat ⁊ alia volnera ſtatī ſanat. Dy.
¶ Item ſua assupta de fornace ſuppositi
ōdura rōpit ⁊ ꝑci ⁊ cataplasma volnia
durā claudit. ¶ Item mastix rupturas
vas tibiarū ſanat. Dyas. ¶ Item ſanguis
ſiccus ⁊estina rupta mire ſanat ſuppo
nit ⁊ cocta. ¶ Item ſanguis cepudis ⁊
brina ꝑci mirabilis vnamētū ⁊ruptu-
ra ⁊ ſtrictū. cū pedet in decoctione cum
⁊ ſi paru de musto addat ⁊ cōine vel
ſanguini eq. ⁊ ponat in inguine ⁊ſum
⁊ vlcerata vnamētū in rupta. Item
¶ Item cineri fluuiales ⁊ti cū aceto aſſue
cataſma. mirifice ſanat. plinius. ¶ Item
ḡta herba ⁊ bacas ſiguli ſue matris
cataſma. dem rupturā ſeu ⁊ſtrictū. d
ſolidat cito. verū ē. hoc exto. ¶ Item
¶ Item calx viua ⁊ fuligo ḡfra cū al-
bumine ouoꝝ. nitet ḡsolidat ſi ſuper
illinat. Dyas. ¶ Item heremita vermi-
bus capitis. cū oīi celeritate ḡglutina-
tionē ſanat. ⁊ mirabiliter oſſa fracta
solidat. ⁊ ſi detur ꝑ os ſanguinē nō
ſinit ⁊ ſanat. ſed miſerich ⁊ ſanat
Dyas. ¶ Item cornu ſtrictura ⁊ rubidum.
Cerebrū cerui cuiq; nostro ⁊ pelle cuſ-

di ꝙpōte. ⁊ ſtructura ⁊ moline. ſanat
ſolidabit. Gilbtus. ¶ Item laudū aprī ⁊
lupi ⁊ ⁊ſtrictū. mira celeritate oſſa
fracta ſolidat. plinius. ¶ Item corneus nel
folia veneris frāgim in opere bino cali-
do ōpota. ſup oſſū ſtructurā ponat
⁊ cito ſolidabit. liber de natīe herbā.
¶ Item pulvis oſſū volucriū ſuppositus
volucribq; opere ſanat cū volucre. Expl

De vstione ignis

Ad ſanadū vstionē igne ⁊ vstionē nel aque calide fracta-
gnis nil aq; calida capellos de. luxuriā
lepozis minuit ⁊ſcindit ſuppurat. ſed caſ-
ꝑtus acipe merede. q; mire ſanat. oſſa
¶ Item ſi ſtri ex igne. vadit filius glu-
ve ⁊ cū albumine ouī appone. mire
ſanat. oſſa ¶ Item lauā calcē viuā in
aq; nouē vicibq; ⁊ q̄ remanet ⁊ volet
aqua miſce cū oleo cōmuni fortiter
agitando. ⁊ vnge. expertū ē. Item
¶ Item
oleū mucī ⁊ cerā. dū miſce ⁊ vnge
mirū ē. cōtū. ¶ Item ꝙ ex vino ꝑ
meredem. q; ſi ſtatī ſuſpimat ⁊ cinerē
ouī crudi. dū vstōi ē. durū ſtatī ſa-
nabit. Idem ¶ Item pistanus ad mensurā
ſeptimā cū aqua nel oleo cōmuni ⁊
ſuſpiniat. ſtatī ſanat. Dyas. ¶ Item ra-
dix lilij cocta ſub pruinis. poſt cū oleo
rosaceo repoliuit. efficacē cicatrī ſine cō-
bustura ignis. Dyas. ⁊ addat. ¶ Item
folia alnee in oleo cocta ⁊ cataſma
glutinosis mire ſanat. Idem. ¶ Item ſuci
foliorū quib; ⁊ cū
acetī pone in volucribq; minis ḡtibus
⁊ ānis. marie capitis ⁊ musculoꝝ
⁊ ea cito cū vrine ſanat. Expertū. Dy.
¶ Item pellis muris vestib; ſupponat. cō-
bustioni nat. vemoueat. donec ſanet.
¶ Item cinis cucumbre cito potat. ⁊ efficā-
cit ſanat glustiones ſuppositus. ℔ ¶ Item
membrū glustū ⁊ſtat ⁊ vino repetito ſtatim
⁊ nō ꝑfundabit glustio. Expertū. ¶ Item
ſtercus hoīs repetit ſuppositū. ⁊ nō
ꝑfundabit. Idem ¶ Item oleū diu aqueatū
in ⁊plicī aqua cui poſt alia albumina
dicta. nullū valet. ℔ ¶ Item ſapo tuetq;
nullū valet. ℔ ¶ Item oleū de cucullis

pipis. sup oia cibaria et fistula oculi
tollit. ¶ Ad pterigia trippi barbari cum
melle despumato cotidie donec pterigia
sint gustata. tuti. ode. pulueri de ppdi
a. et ossibus minutiolarum. et ponatur
sup cibaria. sunt ppter remedia panis:
hs Gapi. ¶ Ad pterigia bacinii stercoris
bis in forma. et bouini in duo. tertia
et fimi sup plastrati cito sanat. Gapi.
¶ Ad pterigia fermenti in forti lixiuio
una nocte. et postea suffumigia. et cito
curabit. dicitur. eui de ppfundo puteoli
et sic sanat. Gapi. ¶ Ad eundem bulbi
dicti dyascoridis de bouinis. et ypocis
de fermento. ¶ Ad pterigia hec. et minu
tilla. et a me pluuiales expta. et a
multis. que fistula obliuiscit sit deficit
et ossa corrupta expellit. et inducit
folia platanigia. folia figuere. folia mel
sem. cannabi. folia ul semen cynapis.
pimpinelle. lappacij dentati folia tornu
tilla. radices malue ane. altee papa
uelle. folia caulis cubij. dn. candarem
in magna quantitate. oia coquantur in uino
albo. postea totum colent. et colatura
addat mel q sufficiat. et detur mane
et sero donec pterigia claua exeant per
orificia fistule. q. sepe tenendo apud
se calamo argenteo inuisso. et desup
tenendo sepe solitu cerule rubei. mire
valet. ¶ Ad aurigloscia trita et inuisa
in fistula cito sanat. Dyasc. ¶ Ad san
guis tephridonis marine inuisa. sepe
fistula scrophulaceu tollit. Galie. ¶ Ad
impla testa noua arsenico et uiriolo
et fimo hudano. et gluten simul. et pul
uere inuisa. efficaciss valet. Gapi.
¶ Ad serpentem terra. et ipositu fistula
sanat. Dyasc. ¶ Ad pterigia pastinaca in
uisus eidem sepe. ¶ Ad auriginem
ri et sibilum. binu et cubebe binu et
pipe. totu pondus. et inuisa. ppfunde lux
uel tres. optime monstrauit fistula. Gapi.
¶ Ad si fistula fuerit in manu in pede
uel fuerit cruenta. et statim pone in bulsa
uibg cineri. et ligata ut tota nocte sit
ibi. et sic fiat quater nocte de die
cruenta et sanabitur. et si alibi ligata
cineri mortuum sup malo du cubitg. et
et pulueri exterius. p. et sic. ¶ Ad
terra pluui inuisa. p uenen dues. no
no exterra. sanat fistula. Idem. ¶ Ad
potentilla bulbus p. xxpo dues fistu
la intersit. Gal in dy. ¶ Ad pterigia pipe
nella inuisa. et ipsum herba sup ligata.
p prima nocte habet. Gapi. et plini.
¶ Ad pterigia radix anabulle. et herba
et fiat puluis et inuisa in fistula.
Gapi. ¶ Ad pterigia milij. stercoris galli
narum. aa. gluten in olla uidri bene oleu
rata. et quidam fricti cum
ode salis tria pta et pluues. et qui
ris uoluerit de radice felicis tere. et
pulueriza. minutissime ut subtilissima
fiat. ralis pulueris inuisa in fistulis
aperis et ppfundis. radix felicis tere
uel diapologie debet et recens. que
plus debet molliscere inter manus
ut duo lingua plana. et sint molles
sicut lana. De tali fiat tenta. donec
bene appareat locus fistule. et
tue ponatur pulueris ppositi. et nil time
at. q. nil et deficiat nec melior nec
magis apta cura. Adhuc apparuit
sicut de uerbo ad uerbum narrat. q. da
cyrurgicus. qui sic dicit fistula aliqua
de fiat saluabit. et tamen ante apparitionem
fiat tenta fistule debet locus fistu
latus molliscere cum maturatiua.
et tunc fiat aperitio. Gapi. ¶ Ad pal
pebre reuersi et aggregati. fro pul
uere subtilissime. in uulne ypocis et
rotta tuge. et ponatur. ossa corrupta
et putrefacta expellit. et uulua
sanat. Dyasc. ¶ Ad pterigia mi
nus et inuisibilia efficaciss. certa et
pluuiales expta. ¶ Dicta petri Ybernici
hs simul hs pulueris mortui. ut
uideri dies dicit dicendi abstergit
a oculo. et oia ossa putrefacta expellit.

lier et bling ꝑnat. ℞. caulis rubei. fe-
niculi. pe[illegible]ilini. abrotani. tudeter.
stafisagrie. folioꝝ rubee maioris. herbe
rubeari. plantagis. de[illegible]. agrimonie. aqui-
folij. canabi. acus. muscati. albi nu-
cis. cimini. ana ℈ss. ꝓ quodlibet mel. et aq.
mane. et sero. et aliquãt bling ꝓcij
de ista ꝓtione. quãdo lubet. et sup-
ponat. solui caulis rubei. et ꝓ ibi
scripta. ego habeo a qda ꝑsona que
sepe fuit experta. ℞. pulueꝝ ꝓcinq
que sepe fui exper. ℞. agrimonie. ℥.
ij. pipinelle. de[illegible]. cetti grãa
cardui benedicti. ana. ℥. j. loco mu-
dificato infunde. Gentor. ℞. tri-
timalluꝝ cũ sua radice. facias in fu-
mo. et fiat pulueꝝ et mittat. ℈. iam
de. cal. in dy. ℞. pulueꝝ mirre
ana qua libet. et fel missus fistule
cendit. ℞. ℞. pp albũ. fiat ꝓcab
radices petrosilini. fiant tente. et fiat
ẽplastrũ. et ꝓponat. fiat ei cendit.
℞. ℞. herbe. q dicũt cucus-
mela. a ieiunio lubet. et bibat. mis-
sus cito sanat fistula. ℞. ℞. capud
grauis. et cũ bedriculo. sanatus alig
gteris in eis. fac pulueꝝ ex eis. q
nõ solet cadere. sed crea ibi. bolucra
sanat. cal. in dy. ℞. herbe. lappa-
cij. q rufus semẽ habet. in fistula imis-
te. p singlos dies. donec nõ exeat
aqua purosa. seu putrefacta. et tue
scitis. et mortua. et tue plana pla-
gã cũ exteris ligetis. cal. in dia.
℞. ad fistulã tollendũ. et bene. mel
in eã natis. cucũ plantagis imitte
ꝓpius. ℞. ad claudendũ fistulã.
cito. terre [illegible] diligẽs ẽplus mdsalit.
cũ vino bulliri. et inde pugi. Idem
℞. pulueꝝ aristologie. ostrudie
dulcis. gutti. tres. ducati. capiũt. mane
meridie. et sero. ℞. pulueꝝ inde fac
totã materiã fistule. ducati. p sero.

sũ. et ꝺ mirabilis. curat. ꝺ. ꝓ. tu-
℞. gderiosilata. bibita. ꝓfecto. cũ cu-
et. bzeta. ẽplastra. dcũ fistulã. sanat.
expressum. dicũt. ꝺ. ꝺ. et ꝺ.
℞. ad. solacij. sanat. fistulã. cita
oculi. ℞. herba. q. cauina. dicit. q. ꝺ
ter. crudo. polita. mortuũ. cũ. cadem
[illegible] bulliat. et. vino. bibat
habet. effectũ. mirabilis. in. expellendo
fistulã. ꝺ. cũ. bibat. debet. assig-
ꝓ. libra. fistulã. pulueꝝ. dictum
nis. ꝺ. ℞. finis. colubina. bibat
cũ. lacte. capre. ꝺ. ꝺ. putredinẽ. ost-
ruũ. de. ꝺ. et. ꝺ. et. et. et. et.
nudat. et. apostemata. ꝺ. ꝺ.

Capitulum de scabie et malo mortuo

Cauit de lepra et similibus.
scabie. et. malo. mortuo. herbig.
lepra. et. ꝺ. q. ꝓpinquit. pulueꝝ. ꝺ.
℞. bugloxi. optimi. et. experti. contra
scabiẽ. de. phlegmate. salso. ꝺ. alba
calidã. bibat. ꝺ. et. cũ. oleo. communi. et
lige. cura. mirabilis. ℞. ℞. squilla. ꝓpinqua
quercus. cũ. oleo. et. tacta. scabiẽ. ma-
dentur. cicius. cendit. et. ꝺ.
apostema. ꝓpinqua. ita. ut. alia. cauea
ne. tangat. aliud. cito. ꝺ. ꝺ.
ab. eadem. lepra. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ.
patiẽ. mortuũ. de. more. sibi. ꝺ. et.
pulueꝝ. aristologie. capud. eius. et. ꝺ.
et. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ.
fiat. aqueus. donec. quiescat. et. ꝺ.
mundificet. ab. interioribus. et. exteriorib.
in. vino. et. comedat. ex. eo. singulis
diebus. ℥. j. et. balneet. quãdo. ꝺ. ꝺ.
est. donec. leprus. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ.
ter. et. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ.
in. scripha. et. cũ. oleo. in. quo. cup-
pera. fuit. decocta. ungat. totũ. corpus.
et. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ.
ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ.
niger. decollatus. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ.
ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ. ꝺ.
lepra. singulis. diebus. ℥. j. cũ. ꝓpio
de. melle. bal[illegible]. ut. supra.

¶ Ad aq̃ in q̃ cocty fuit serpes ponet̃ barba. ¶ Ad ifidu ꝑmuctu in aq̃ decoctois serpentis. et de illo ꝑmucto mucilag̃ galline. et aquã illã bibat. et cadat de illis plumis. ¶ Et cũ fuerit deplumatu coquat̃ et comedat̃ a leꝓ. et bibat aquã decoctois eiusd. et sic lauet mang barbã et fiet. et post q̃ cũ dẽ minuat̃ sibi. et sic euadet q̃uice.

¶ Ad serpẽ ꝓnat̃ i dolio pleno optimo vino donec ꝑ putrefiãt. dolio optime obturato. et posteꝛa illiꝰ diuꝰ bibat leꝓ. mel̃ aliud. q̃ tã bene bibet ad ꝑdẽ.

¶ Ad ipsũ serpẽ diuꝰ una die ꝑmanet scabiet ꝑ corꝑ. ꝑ pedes liãde. ff. iij. sulphuris viui. ꝛasuris ciꝰ. ʒ. ij. ol. q̃ sufficit. q̃fice trocisc. et ꝓsus vtꝛumq; ꝓ.

¶ Ad folia lilij trita et ꝓplastꝛa malum mortuũ curat. ꝑ. luc̃.

¶ Ad cortices hedere trit̃ cũ aceto et suppositꝰ omnino tollit scabiẽ et morphea cũ q̃ade. et albũ.

¶ Ad elleboꝛi albi ꝛasuꝛi. ff. mercurialis. ãã. bullãt i vino. i q̃ ꝓpiginẽ et serpiginẽ lauat. et sanũ sanabit̃ cito.

¶ Ad ungẽtũ ꝓpriũ cotꝝ scabiẽ. q̃ libet ꝑ mirabile. tamen eiꝰ efficacia ꝛ expta. ℞. de ungẽti diui. ʒ. ij. eu[p]habij. ff. q. sulphuris viui. ʒ. ij. staphisagꝛie. ʒ. ij. staphisagꝛie. ʒ. iiij. ꝓ ungẽto. ℔. fiat mõ ungẽtũ q̃ ungat̃ parcẽs a ꝑte cubitoꝛũ posteꝛoꝛũ usq; ad tres digitos loꝛũ manꝰ. et a suppoꝛi ꝑte genitũ usq; ad digitos tres ꝑcꝰ ungat̃ et alibi. de solis ul ad ungẽ ꝓsit mirabiliter. Et si bubo fiãmã ad vomitũ mel ad inflatũ ꝛeuocãdũ suppoꝛat accipiat̃ ꝛesina ungat̃. finaliter ungat usq; ad ꝑfectionẽ diꝰ. qui si cito nõ ꝑficit. fac fomentationẽ de aq̃ decoctionis vꝛtis marini et salnitꝛi. Et ꝓsit teneat diu fac balneũ cũ aq̃ decoctionis eiusd. et lappacij. Et ꝑ libꝛa ulceꝛa ponat̃ pañ cũ vitello. ne ungẽtũ tangat̃ nisi ꝛeligẽ ꝑtes coꝛꝓis. hac cura nitet̃ q̃ balneũ leꝓsi curari ꝓsit.

¶ Ad eoꝝ malũ mortuũ. ff. sulphuris ʒ. ij. elleboꝛi albi. de ungẽto diui. ãmũ. ãã. ʒ. ꝑ. staphisagꝛie. ʒ. ß. et ungat̃ cũ ʒ. bi. ꝓpe

gꝛe pectine ꝛeuisciã. ¶ Ad nũd. dꝛe mel̃ mortuũ cumbꝰ ꝑ certo. nisi fuit et glandulis. q̃ ꝑius operet̃ auferꝛi. Colligo

¶ Ad pueꝝ ꝑmutatu ꝛaphanꝰ ʒ. bi. decoti et colati ʒ. iij. cũ ipis aloen tꝛita q̃fice de ꝛ modũ ungẽti. unge et cucurbit̃. ꝑcatu ꝛ. albũ ꝛ cotꝝ.

¶ Ad ꝓplasmũ de albis diu. tꝛita trib cũ aqꝛugia pozi. deꝑ scabiẽ cuꝛat in ꝛebꝰ appositis. Gallus

¶ Ad gallus leuiꝰ ꝑ tres dies. ꝓsti ligẽt ad pectẽ cũ coꝛda. ligẽt. et ad lucꝛa ingꝛa gallũ. ita ut gallus cũ comedat̃. et gallus ꝑcussa due ꝛficiat̃ et coq̃t̃ in vino optimo diu. et vino colato addat̃ mel crudũ. et tali potione bibat̃ omni die. melius ꝑdicti gallina in hoc ꝑcussũ ꝛ. Ad

¶ Ad si loca lauet de aq̃ de q̃ fuit albus mortuꝰ. quidã malũ mortuũ ubꝛue decocta et mortui ablucãda ꝑ. luc̃.

¶ Ad cucurbitã cicutã q̃fice cũ aceto et pecte ꝓpe tꝛita in pannis et coꝛiandꝛo. et ꝓ fiat tex. bibito pulueꝛe ꝛ. et appone malũ mortuũ cucurbꝛ. Ad

¶ Ad de cauis scꝛophulaꝝ q̃ꝛe in capite de glandulis mẽ.

¶ Ad capillos radicis pozi tonsos ꝛ. ꝓplasmꝛ sup glandulas linde. malũ mortuũ ozũ. et ꝑcutꝛ ligat. et ungat blandꝛ de ꝑdicto ungẽto. ℞ succũ foliozũ pozi. absit cura. q̃fice et unge mirabiliter. Ad

¶ Ad ꝓpo ligne. facto pañ cum linea ipsũ et ꝓpositꝰ. optime ꝑmanet pustulas rubicundi et alias. q̃ ego plurimas ꝑ experꝰ.

¶ Ad medullã ꝑnis ꝑmumeni tenꝛ et discipa cũ uino et melle. fac bulire. et mitte ibi capud. et q̃fice i pañ lineũ et ꝓpone. mitti ꝛ inunguẽ ad ꝑcussuꝛas rubicundi et ad pustulas de lozosas. Ad

¶ Ad flebotomia fiat de bona ꝑ ꝛ inter maiozẽ auꝛiculã pedis et ꝓcudũ pectinis. efficiet̃ sanat̃ scabiẽ et malas pustulas illiꝰ ꝓfis. Ad

¶ Ad fiat ꝓce cũ flozꝛ. cꝛis tritꝛ. et appositꝰ molestissꝛ rubicundi. ꝓlucꝛibꝰ ul discꝛibꝰ facto efficacꝰ ꝑcutit. q̃ꝛo ꝓgnosc. q̃ fiat. Ad

¶ Ad radices lappacij coq̃ cũ decocta pozi bꝛsentꝛ tꝛiti. et add de ungẽto diui cũ sulphꝛe et cinꝛibꝰ ꝓcedat q̃fice bꝛ. et unge mirabiliter. et eiꝰ effectꝰ. Cal

¶ Ad zizimbꝛium

ruta. rubia. et polanum simul. et radices filij domestici vel pulli simul tere. cū albumine ouorū aceto et oleo. dū cola et unge. mire sanat. Gal. i. dy. ¶ Ref flores tritimalli cū aceto coq; fortiter. adde oleū et unge lepra scabie et pruritū. mire sanat. ¶ Ref fumus seminis iusquiami mulieo fumigato desicc. et unge. Gal. ¶ Ref ungentu de q̄ p̄ceptū dimisi. q̄n. q; si ungat bene mane et plaute pedes. dein scabie delet. q̄d sic fit. ℞ olei laurini. ʒ. iij. thuris albi. ʒ. ij. pulegium bene fricti. ʒ. ij. aggere bene cū succo mozrisci. ʒ. ij. pigue. dimitte parū bene frigere. ʒ. b. salis marini. ℥ vi. ʒ. viij. succi plantaginis et fumi terre. ad saturū. misceat. olea et ofterat. ℥ mixta. et in essu. Gal. ¶ Ref pedes cū sale assato in olla obscurata pulueriset. cribz. et det puluis. Valet. q̄d dein lepra et cetas deplanat. passores. Gal. ad tal.

A tollendū lentigines glandulas. glandulas. tepiet. sulphur. ℥ vi. et furfur. frumenti. ℥ ii. aluminis. ℥ i. ℞ plasta. mixta. resoluit. dyas. ¶ Ref. radix plantaginis. pozrina. vel porrina. nō simul. glandines nasci. Dyo. ¶ Ref. bolum. pulpam. dimidij seminis lini. simul. colubini. i. vino. coq; et pone. scrophulas et strumas. vellet. ¶ Ref. radix lapacij. cocta. i. vino. et cū. thapplasmata. scrophulas spergit. et dissoluit. dyas. ¶ Ref. semen lentisci. dein cū vino. pulegij. dein glandulas et calum los. excludit. cocta. i. Gal. ¶ Ref. radix cucumeris agrestis. vel polenta. trita. et cū. thapplasmata. dimissa. mozis. panis. et duri. dit. spergit. dyas. ¶ Ref. radix bryonie. cū pulegio. et finū. colubino. cōferta. scrophulas mitra. delet. dyas. ¶ Ref. sulphur. vinū. finū. colubinū. semen lini. et nigella. coquat. i. vino. dein. simul. cocta. et plasta. dein. scrophulas spargit. et aperit. ¶ Ref. finū. capra. resoluit. scrophulas. postea. dimi. ¶ Ref. oleum. hy. cocto. pisces. cū lacte. anabullit. et det. potui. p. tres. dies. mane. et. sero. et. alijs. cena. et. libe.

rubia. Gal. et. Gal. ¶ Ref. de. gladulas. sine. plastione. eius. q. et. sorbeat. et. appone. de. pra. pozrina. vel. simul. et. suppone. Valet. ¶ Ref. q. simi. radi. bini. cupri. lotionis. pedes. lendines. radices. rubie. tinctorum. serapini. armoniaci. galbani. amigdalarū. amararū. ana. et. oleū. q. sufficit. cū pice. et. modico. ana. olei. et. ana. axungia. et. ponat. sup. scrophulas. et. eas. cito. dissoluit. mire. si. prepa. riti. purgatio. cū. rubiatina. Gal. ¶ Ref. semen. smiaps. ana. et. pistata. cū. aqua. ana. et. plastra. scrophulas. delet. q. nocet. ¶ Ref. plantago. cocta. cū. pane. et. sup. posita. et. ligata. scrophulas. soluit. et. spergit. Gal. ¶ Ref. pistata. farina. fabarū. cū. succo. cotiadi. et. plastra. scrophulas. spargit. et. dissoluit. repimit. dyas. ¶ Ref. limacis. bulbis. cū. caseo. veteri. et. suppositis. scrophulas. mollit. et. dissoluit. Gilbin. ¶ Ref. sucy. sigilli. sancti. mixta. et. agrimonie. mixta. cū. vino. rubeo. det. ad. die. donec. sanet. Gal. ¶ Ref. pulueris. pyrij. nigri. assati. cōfecti. cū. pice. dura. scrophulas. ipsum. spergit. dyas. ¶ Ref. fuci. na. fabe. cū. albumine. ouī. et. oleo. bacarū. q. sufficit. et. plastra. scrophulas. dissoluit. dyas. ¶ Ref. legit. in. cura. liti. dimitti. q. pa. xillus. pauper. vagabundus. liberi. dimitti. uxor. eius. filij. scrophulas. patiebat. et. respexit. ei. q. uxor. cognoscentia. habet. neb. scribe. scribe. lapacium. pinxerit. sucū. porri. et. illa. respondit. cognosco. aut. dabo. cōfectum. illa. cū. succo. porri. et. appone. ei. bolum. ad. collum. filij. tui. et. sanabit. fecit. q. sic. mulier. et. liberati. a. scrophulis. filij. eius. Ref. lingua. tigris. et. plastra. eorum. nidum. soluit. Ref. in. luna. accrescēti. accipias. parietē. q. nouē. dies. sucū. agrimonie. et. sucū. lactis. iumenti. et. sic. libabis. Gal. et. mitra. i. dyas. uel. dicit. dyasides. Ref. sinus. matris. cocta. et. plastra. eas. soluit. xpdas. Ref. lignū. pyri. et. fuligo. pyri. et. addas. pulpam. bouis. et. furfur. fru. menti. et. plastra. collum. scrophulas. gutturis. et. collū. dyas. Ref. limina. pisciū. ligata. sup. glandulas. delet. eas. dimi. Ref.

De Bernardo rollen

De Bernardo rollen

De igne sacro

igne sacrum extinguit [illegible]. ¶ Item acetum cum [illegible] omnia mala consumit ... [illegible]
Allium et [illegible] [illegible] quod igne sacrum
sanat. ¶ Item [illegible] illinita combustionibus eas pustulas non sinit [illegible]
¶ Item sal cum oleo mixtum appositum combustioni pustulas ebullire non permittit
[illegible] ¶ Item statim in principio liga locum cum
sapone [illegible] et sic sanatur tertia
die [illegible]. ¶ Item pulvis pilorum
leporis ustorum superaspersus cito sanat
et pilos adducit. [illegible] De extrahendis

Lignum vel spinam vel sagittam [illegible]
et [illegible] extrahit in corpore
[illegible] aristolochia cum [illegible] lxxxij.
axungia superposita [illegible] ¶ Item
aristologia trita et supposita idem facit [illegible]
¶ Item fimus [illegible] suppositus extrahit
ligna et ferrum [illegible] ¶ Item
semen [illegible] idem facit [illegible] ¶ Item succus
[illegible] et diptami confecta cum fimo [illegible]
[illegible] ¶ Item cinis yrundinis
[illegible] cum aceto et appositus idem facit
[illegible] ¶ Item polipodium tritum cum axungia
porci suppositum idem facit [illegible] ¶ Item radix gladioli trita et supposita idem facit
¶ Item [illegible] extrahit omnia ossa fracta [illegible] et [illegible] sanat [illegible]
¶ Item frondes [illegible] et [illegible]
[illegible] trita et emplastrata ossa fracta
~~[illegible]~~
de vulneribus extrahit [illegible] ¶ Item betonica ossa de fracturis [illegible] extrahit supposita [illegible] ¶ Item radix [illegible]
[illegible] feniculi silvestris ossa fracta [illegible] ¶ Item cinis [illegible]
[illegible] cum melle [illegible] et suppositus
ossa fracta extrahit ¶ Item cinis vermium [illegible] cum melle crudo suppositus
vulneri ossa fracta et minuta extrahit
[illegible] ¶ Item allium [illegible] et tritum cum
[illegible] appositum extrahit omnia que in vulnere
[illegible] ¶ Item radix [illegible] idem
facit [illegible] ¶ Item [illegible]

ad axungia leporina idem facit [illegible]
¶ Item radix [illegible] cum axungia
[illegible] et melle [illegible] et suppone
[illegible] sagittam spinam vel [illegible] [illegible]
¶ Item folium [illegible] et [illegible] suppositum [illegible]
[illegible] sagittam lignum [illegible] extrahit
[illegible] ¶ Item radix ellebori nigri [illegible]
[illegible] idem facit [illegible] ¶ Item si os capitis
fractum vel plagatum da [illegible]
violas tritas cum vino. Et si dextra pars
[illegible] violam tritam cum vino liga super
plantam pedis sinistri. Et si sinistra [illegible]
[illegible] liga super dextram. Et [illegible]
[illegible] os et [illegible] lingue [illegible]
[illegible] post [illegible] medicina. Ad vulnera

Ad vulnera sananda. lxxxiiij.
Ad sananda [illegible]
[illegible] simphitij pone in vas aliquod [illegible]
aut habens [illegible] et calefac et [illegible]
calidius [illegible] vulnera [illegible]
[illegible] vulneri [illegible] et [illegible]
[illegible] vulneris et sanabit [illegible]
[illegible] tamen [illegible]
[illegible] per [illegible] anno. Potio ad plagatos. lxxxviij.

Ad plagatos potio. betonica agrimonia folia [illegible] pimpinella [illegible] pimpinella [illegible]
[illegible] ana 3 .j. tere et coque cum lb. iij
vini et mellis quantum sufficit. Cola et
appone [illegible] [illegible] [illegible] frequenter
[illegible] biberint [illegible] sanabuntur. [illegible]
[illegible] a venere et [illegible] [illegible]
¶ Item succus apij et clara ovi pulvis
[illegible] farina frumenti [illegible]
[illegible] et suppone [illegible]
¶ Item [illegible] sanguine
de [illegible] et accipe [illegible] et farina
de [illegible] et [illegible]
[illegible] et mitte super plagam [illegible]
et sanat [illegible] ¶ Item potio ad plagas [illegible]
[illegible] agrimonia betonica salvia plantago folia [illegible] [illegible] pista
et confice cum vino et da bibere [illegible]
[illegible] fiat.
[illegible] De preservatione a peste [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

¶ Item [illegible] diptamus et [illegible] sagitte et [illegible] extrahit ¶ Item
[illegible] emplastrum extrahit ferrum vel spinam de vulnere ¶ Item radix
[illegible] folia trita cum [illegible] spinam vel sagittam extrahit. Item [illegible]
[illegible] suppositum [illegible] sanat

bit petri. et die beti barbare virgis e pe-
cuniis maritis i minucde. ¶ Et bona minu-
cio e in die sci valentini. iohannis e pauli.
et dicitur quod habeas aptis. ¶ 2do lu-
ne mane e diligens inspiciendu in omi mi-
nucione. et bn̄s hos bonus. Aure dz quin-
pas bibentur. qz quinta luna est ut
dicit ptolo ab inde bene potest mi-
nuere qz debilitat. In luna plena no
tangat nia bona. luna enim existe bonus
et minuens venit.

De febribz et primo de febri effimera. xviij.

Quot febri. de effimera. xviij.
effimera in principio fidet sedet
sz̄upus de nocte et mandali et florib
nemusaris et rosis. et bibit iuā et
ita q̄ cor inflammat. et ora calida et ge-
ni inflammat̄ sepe audit principaliter. Du-
rat sepius hui. et odorat cephalon cū
aq̄ rosacea cū violacea et pulpa aurei
sepe bibit inflammat̄. da frigidaria
et gfrigidaria cor. ut sup̄ mandragore
et mandali et nasci. cborib bugloss
blande regis cordis cū oleo rosaceo
cū nemusaris. et sup̄ pect̄ rasit̄ farina cū
aceto tepida et gfrā. pi aute sepe natu-
ralis inflammat̄. dat̄ syrupg frigidg et
cichoria frigidaria. sicut sup̄ succhara
rosarū rosacea et violacea. et inplastet̄
nape et mandali sup epar et rosa. ¶ Et
si effimera grauet̄ ex frigore. bibat frigida
maiore si sit cū vomitu. da rosata
nouella misera cū succaro. rosaceo vel
violaceo. odorat̄ basilicon. no tamē alia
odorifera calida. ¶ Et in causa vomitus
bibat sompniatiua. ¶ Et in causa calida
vel colerica sine vomitu. dat̄ sorbe
cū frigidis et augetu. maiora si fuerit
ex labore. nimio. coitu. vigilia. ille ejus de-
bilis et stillicidiū. bugloss viole mandra
plantē pedu cū oleo rosaceo cū viola-
ceo. lactucis nitrosis. septima dorsi frons et
hyposa. augat̄ cū oleo rosaceo. papa-
veris. lactucis nitrosis semen nimphee. cibi
et potus sint facilis digestionis et frigi-
dis. ¶ Et si ex nimio labore. ut ex mi-
gratione. debet nutriri cū re-
frigerantibz. pi sudor quiescat sicut mandr.

¶ Et cum frigiditate febris sit capitis dicendū et ptractu nomen patris
nisi in patris edicte cadat

¶ Fiat autē ptractus sudoris. linti-
ei folia subtilia et viole et rose et ptia
in aq̄ et ponat̄ linteamen madefact.
et in ea dissolut̄ pariet et cooperiat̄
bene ut sudet. ¶ Post pedes sanctum-
pedes eis tibie et brachia. ex eadem
decoctione ¶ Et sicut cucumeris infusio
nis oleo rosaceo et dictis pulpis et
sup eos illinitis calor febrilis mitigat̄.

De febre ethica. xviij.

Plinius dicit habuit quidā pariet
tibus defuncte et potuit ipm
de balneo aque in q̄ dicit fuerat repo-
sita urina quod et post balneū
fortificat̄ potuit. ¶ Et cucumeres in-
cidit dissolut̄ in pasta. et coquat̄ in
simplo. et post expremat̄ sucus et po-
nat̄ in olla. et cocat̄ ibi cum gallina
vel altero alio pinguo loto in vino.
et sale fortis. et optimo. tunc extrahat̄ gal-
lina frumenti et ordei. lapidis. gummi ara-
bici. dragagant. rosati. florib nemusa-
ris. pistacii. gummi amigdale. semen
basilicomis. cucumeris. hec passe. iube-
rebentem. sequi cucumeris. cucumeris
citrini. melonis. nimdari. et cū ponat̄
in olla fortis obturata ad decoctū
et bulliat̄ usq; ad gelationē tertie
partis aq̄. postea colat̄. et colatura ad-
dat̄ sucrū. et pulpet̄ et dat̄. optime
restaurat. et refrigerat. frigidaria et
gfrigidat̄. ¶ Aliter ¶ Accipe cor. hor. duct̄ leon
¶ Et cubus optimis ethicis &c. Testiculi
pulpe alarū galline et ite dulcificet̄
cū lacte cubus et addatur
bursella auricule. polline frumenti. et
bulliat̄ ad spissitudinē. et ad. pani-

De nimis feruora ethica febre ab hominis mitigando. capitulū

Hominis feruor febris. xviij.
in primis folia caulis coquat̄ ad ace-
tū balneū. et ponat̄ cū oleo rosaceo. et
inplastet̄ sup stomachū. mitte iuleb. gal.
et dyapd. ¶ Et idem fit succi de folijs
pulicis et mandragore et similiū. ¶ Item
¶ Et si certo vigilat̄ multū quidā experi-
mentatores. q; pipinella resoluens cum
aq̄ calida febrē ethicā statim tollit. ¶ Et
sensit populū regem ipsum in aq̄ tota

Item tria folia tripoly vel tria grana eius
dem cū aq̃ terciana tollit. Item trela
agnus alba ablusa emplastra tenetur
frontī. et hypocrisi emplastra tollit. Item
Item aliud remedium. trela alba cū ipsa dra-
gma una et portata ad collū terciana di-
cit tollit. Item pulvis cristalli dat
potui mutuet puerum. contra febres tollit
Item Item furina fungis pueri albeni
bulliciones bacile et plantagis simul
mixtū ut quor ouis. et pigmentum
emplastrū dre accessionē. materiā et
terciana tollit. primi. Item pueri cappi bar-
bari naribus pueris dat ipsa accessionē
statī tollit. terciā. Item pulvis
cristalli dat potui ut vino et puero ru-
peris monachi dre accessionē. terciana
duplicē ut simplicē tollit. Item
liquor q̃ stillat a pulmone arietis coctī
terciana et morbū venit in eis natū pa-
nat. Esculapius Item alliū liquefit cum
corpus hois patientis. tollit cotidianas
et terianas febres dyascordium. Item
go tussis et hora accessionis. pe cum
mulsa ēquis ad extremitates frigidi ma-
nus et pedes. et admiscet medicum pulvis
et materia. Item recipe quid quod
bocati linguā passeris. emplastra sup pul-
sus brachiorū dre accessionē. tollit fe-
bres terianas. Item Item si vis vinum
cotidianā. fac ter cōprimi spatula. de
pacten ʒ ij. betonice et ʒ j. plantaginis
ā aq̃ calida dre accessionē. et liberabit
materi. Item idem fac aquā bibendo ut aq̃
tepida dre accessionē. Item Item da tabul
dulcupat. de folia betonice. vel duces aqua
petroselini. feniculi. filipendule. capilli ve-
neris. scolopendrie. mundā acetosā. simul
cū. ʒ j. agarici ʒ j. polipodij ʒ ij. epi-
thimi. ʒ j. mellis q̃ sufficiat. efficax et
valde. Item ego Item pectus vel renes
thi et potui dato ut aq̃. febres tollit
malefici et Item Item mica panis fel
tauri. aut. ofta cū ovo mellis et assato
et oleo laurino vel cypressino et panno
inducto. pone sup stomachū et dorsū quousq̃
et. Item Item fiat a bonitro de cilantre
rio et cappa et medico cinamomo cū
dauretico. iudicio cucubita agrestis et ra-
sura et aceto. strupatis ut mollia. Item ego
valde efficax et Item accipe medicū et
sanat. ampliūs. videris ebuli. acetī. aut
ʒ j. et ʒ j. q̃ sufficiat. coque
in medio et bibat. Item alia. Item alia. da
hora accessionis. et post venient bona
hora. pulvis valet. Item ego Item da da
hora accessionis modus duorū denariorū
de pulvis saureole ut ovo potibili vel vi
pulvis ~~da accessionē. dulce et optime~~
sine dubio liberabit. Item Item fenum
hynapis comestū aufert accessionis dulcet
egrotū. Item Item absinthium cū vi aq̃ discipa-
tū et bibitū dre accessionē. dulcet frigi
febrium. Item Item cyprus cū quo mollis
dato flegma dyscopit. et evacuat
Item Item post omissis pueri. dentes aq̃
ponat. pigmentas pulmentes ebrius bra-
chij. Item emplastrū. q̃ pectus. Item Item follorum
ursine medicis polveri. pulvis. aut. ʒ j.
tele aranee. ʒ ij. pilis omnibus ex suf-
ficiat. tertiā. dia simul et fiat emplastrū.
Item Item recipe dicitur pia practica
et multas cotidianas liberavit cū me-
diana cornee pulveri. aut aq̃ calida dato
aut cornee mensis cocti. aut dato ut no-
ctis. Item cinapucis aut pulveris. sed duris
et laboriosis hominibus fuit per data. Item
pueri matutinis et vinum forte. aut bulli
et da dre accessionē. multū valet. Item
Item epyacalamentū cū pigamo destruit
et liq̃ actuat et dat dre accessionē multū
valet. Item Item tres guttas lactis mu-
lieris masculū nutricis. da cū aq̃. pa-
cient febres cotidianas dre accessionē
ipso nescīente. aut cetā in alia febre. die
accessionis et curabit. p. Item Item
bibat absinthium assidue. et curabit
Item Item nouit. videre ebuli. ad modū
dyaciti scinde in medio saluatoris. et trita
ad cemisia aut vino albo. et dre hora ac-
cessionis da patienti bibē. et cessa no
dormiat. dat febres aufert. et ita. p.
Item Item ʒ j. agarici da potui ut multa
acet febres. quotidianas. q̃ fiunt ex disposis
et glutinosis humoribus tollit. Item Item
Item Item ragnus apium cū vino potatus fe-
bres cotidianas tollit. ebrius aut quor
guttis maduerat. Esculapius Item vor

Salomandra · que est sicut lacerta · sed est maior et viridis · et habitat in spinis et in deprehensa collo gestatum statim quartanam febrem aufert · Et si ad nubem ligatum fuerit tertianam similiter et etiam quartanam et omnem typum febris aufert · Ysaac.

¶ Item oculi cornicis suspensi collo tertianam tollunt · Idem

De febre quartana · xcviiij ·

Ad tollendum quartanam · da pacienti iij · vel · iiij · pillulas que proponuntur et liberabitur · Recipe opii · sulphuris · vivi · mirre · agarici · pas- · vitis · cassiefis- tule ana ℥ · j · conficie cum succo absinthii et fac pillulas ad modum fabe · da ante accessionem · Experimentum ¶ Item vinum fortissimum in quo fuerit cocta agrimonia · quartanam tollit · Idem ¶ Item vomitus valde valent · Unde mihi in hyeme sicut liberati · genciane · condiane · vj · Recipe vitis opii ana ℥ · j · et ℥ · ij · cassiefistule ℥ · ij · sulphuris vivi ℥ · ij · iusquiami ℥ · j · fac trociscos et da cum aqua · Experimentum ¶ Item carnes corvi sepe comeste curant quartanam ¶ Quartana viridis decocta in oleo mirtino · et inunctio quartanariis inungatur ante accessionem · quartanam tollit · Plinius ¶ Item cimices ponantur in fo- ramine fabe · et transglutiatur · quartanam tollit · Dyas · ¶ Item petasilon tritum cum modico piperis · et cum vino bibitum ante accessionem quartane est remedium · Idem ¶ Item succus rapi barbari bibitus ante accessionem quartanam tollit · Ego ¶ Item millefolium datum potui cum vino idem facit ¶ Item camomilla que est pilosa in capite et flore amarissima · succus eius bibitus ante accessionem sepe · quartanam tollit · Experimentum ¶ Item fac hoc unguentum · Recipe castorii mirre tiriace lapdani ana · conficie cum oleo laurino et inunge totum corpus · in hora accessionis · unge volas manus sinistre et plantam pedis sinistri et spinam · et commissuras narium · et succum aneti et feniculi da ei ipsi in potum ante accessionem · et sic facies ter vel quater · et liberabitur · probatum est ¶ Item succus apii et foliorum vitis · piperis longi ana ℥ · ij · conficie cum melle · et da ante accessionem duabus horis · probatum est ¶ Item succus ungule caballine per novem dies datus · quartanam et tertianam tollit · Experimentum ¶ Item Recipe zinziberis · epithimi ana · quantum tibi videtur · pulveriza et

coque in aqua usque ad spissitudinem · postea appone de lapide armenico vel de lapide lazuli ℥ · ij · et da per tres dies · prima die ante rigorem · secunda die accessionis et tertia sanabitur non · Experimentum ¶ Item succus prudinis potatum vel potatum aufert statim quartanam · Experimentum ¶ Item succus arthemesie cum oleo communi mixtus det per tres dies tepedum aufert quartanam · probatum est · Experimentum ¶ Item unctio alba et tertia et pulsibus brachiorum et tymporibus et plantis ante accessionem tollit quartanam · Idem ¶ Item asafetida coquatur in vino in malo canaro · et addatur pictura · detur ante accessionem precedente purgatione · sanat · Circa instans ¶ Item iciuntur paciens per integrum diem ante accessionem et digerat tota nocte · et mane comedat unam aliam · et bibat vinum purum et forte · et nichil aliud comedat illa die · et dormiat paciens · et primo liberabitur · Experimentum ¶ Item da potum ante accessionem iusquiami albi · madragorum ana ℥ · j · ℥ · j · et · quartanam sanat · Rasis ¶ Item dicitur expertissimum esse · asara bacara viridis si potest haberi · trita coquatur cum vino puro et illud vinum detur pacienti ante accessionem duabus horis · si materia est in stomacho evomitur si alibi expellitur · Experimentum · Ad idem dicit Circa instans quod curat quartanam ¶ Item digesta materia da ante accessionem de oleo iunipi precedente purgatione expertissimum est · Experimentum · Circa instans · et liber de naturis rerum

¶ Item dentibus qua de genu eadem sanat

¶ Item radices spongi mirum similiter in aqua da quartanario bibere septem diebus · plus tertianam frequenter abluens · mirum et adiutorium · Dyas · ¶ Item succus cinoglosse cum aqua tepida · in medicina · bibitus ante accessionem curat quartanam ¶ Item gallina anale deplumata impleta foliis petrosilini et saxifragie · et pone ipsam cocta cum oui crudi quartana pro certo · et sal et piper sufficit · et in pasta involuta sub testa coquatur · et da pacienti per unam diem · et alia alia duobus diebus · aliud non comedat · ipse curabitur · quartane et tertiane · neque tamen condiane · et in principio materia digesta febris aufertur · Idem ¶ Item sanguis asini iuncus super spina dorsi eius curat · quartanam sanat · Idem ¶ Item vinum album decoctionis radicis genciane · bibat paciens · absque dubio tollit quartanam de melancolia naturali ·

Capitulo ℣ Item tria genera antipatie videlicet
de ere et ferro gallitine terre et de vino al-
bo distillenti et colatu de petrol dre access
℣ Capitulo ℣ Item dicit quidam q tormentilla bi-
bita dre accessu quartana tollit ℣ Item
corpus omnibus mistum et oleo et de illo
ungat plante pedu et bole malua et frons
et spine dorsi dre accessu et fugat quarta-
na tertiana et cotidiana accessu et assit ℣
℣ Item quidam radices plantaginis bte et ag
libure quartana tollit ℣ Item cinogra
glossum in oleo mixta et ungat pectus
fugat quartana et cotidiana ℣ Item
folia albene et quidam eius radices in
vino cocte et bibat dre accessu tollit quar
tana et cadaca ℣ Item origanum cum aceto colera
nigra tollit ℣ Item calamentu datu dre ac-
cessu tollit quartana et ℣ Item calamentu
origanum pulegium ruta lingulossa borago
lingua cervina ortices radicis ramum sa-
lomi beronice granadie thimi epi-
thimi pene aa ℥ ij beronice ℥ j ar-
themesie agrimonie radices fenicli et
asparagi aa ℥ j simul bulliat in vino albo
addito melle bibat mane et sero pa-
tiens cadaca colera nigra et adusta
quo ego ℣ Item ℞ viole plantag borag lingue
pene thimi epithimi aa ℥ j et ℥ s mirabo
lanorum citrinorum zedoarie aa ℥ j co-
quatur et colet et aque coquat ad dimi
diandu ad ℥ ij in fine decoctionis appo-
nat zedoaria et dentur ℥ j equaliter in
tres dyalogodij et detur una hora dre acces-
su ad quartanas sine dubio sanat ℣ Item
℣ Item aqua plantaginis a me pluviis dre ac
cessu dat mirabolani cicc et pene cum
zingibere pulverizato adde modicum cipule
cu sera lactis nocturno tempore et si est
militica et sit milium colerica adde cerebo-
bauri et sanabit certu est ℣ Item nepeta
dre accessu cu apio dat thimi pene que
galeni dicit serpilli cu oleo ungatur mis-
cius et dicit febres stati curat dicit
℣ Item quercus dat thimi pene et galieni dicit si
pulvis cu oleo ungatur miscius et dicit febres
stati curat ℣ Item pene antipatis
citri et cu calido

potui datum

dre accessu quartana collit ℣ Item
succus pulegii cu pulvis mirabolanorum
indorum dat dicby medicatis die dum
accessionis dre quidam accessum quarta
℥ ij aq pondus unius denarij aloes pulvis dulcis origanum
cerebum ℣ Item ℞ z iiij terebentine cu
vino et melle et aq dre accessu pectus
quartana aliquid tollit ℣ Item decoctio
ellebori nigri sup ova calida ad collec-
du quartana aliquid aq ad ℣ Item ℞ ellebo-
ri albi et nigri aa ℥ j lapidis lapidi
lapidis calaminaris lapidis armenici
aa ℥ j polipodij ℥ j et ℥ s flozu borag
gle ℥ j sanguis hyrci pectoris ℥ ij pul
pulvis et talis pulvis det dre accessu
℔ duas horas materia pus digesta
et emundata libenter a quartana Gilbert
et Galteri ℣ Item pulvis capre a galte-
ro ℞ thimi aa ℥ ij lapidis lapidi bene
albini ℥ j mirabolanorum indorum et be-
bulorum aa ℥ ij gliciridis ad tertiam par-
tem cinamomi et succo absinthij et detur ℥ iij
cu vino albo ℔ unius duas dre hora
accessionis ℔ quinque horas adhuc bibat
quantitate ℣ Item pectinum et testa testacea
ovi et de ℥ s sanguis pozci simul teratur
et pozcus sanguis et pul q sufficit
et inde fiat gallina et poste pona
in pasta et cualuat in pasta et poste
coquatur in testa et de hac comedat quar-
tanig cuius ℣ et q postea cum dormire
ad totu simul sed paulatim quartana
auferet cor et stomachu et ventre gloriat
et appetitu querit ℣ Item ℞ aqua
rosi pres iij mirre pres iiij da una
hora dre accessu cu decoctione salvie
pigrami thor mis multi curat pectus dicit
Costo ℣ Item pul gna pipis cu aq ruta
dat mittu calefacit ad auferendu quartana
et febres periodicas dyas dicit quarta
et Costo dicit de quartana ℣ Item
rapsus cu rassis et comitis sanguis
curat quartana ut dicit Costo ℣ Item
cuma aliqua dre accessu pectus mittu
singuinis in pua quantitate et febres
multu destruit et pluries sanat Costo

Idem scribit filius ad deum qd nos nunc
mus misit. et posterius exhibit. et collo
cutus ligatum. quam Et ecce ecce nunc
collo portari. et tunc sanabit. De Quid
nunc sit febris. cap. xvij.
Quid sit febris. et unde dicit
et quomodo generetur. et quotuplex alia est.
tinua. et alia intepolans. affligat. et cura
ista breuior. vel longior habeat
paroxismum. et que ejus longior habe
at intepolationes. Alia febris plana sit
Febris dyffimeris febris. C.
Egritudo illata a primo calido
igneo igneitate in corde ad horam nu
tualem. et sub luporis diminuit. quibus
lepis labitur. et planatur spiritus et ma
nebra. et opacatur plus qz Tunc primo
febris. Unde sit febris. C. j. cap
De generatione istius primi febris
et qualiter aliquis gutta ejus sola dis
tillata calorem. aut in effimera in
spiritibus aliquibus calidioris et pauci tur
bo rore cambio aut in nebris aut in
cerebro aliquibus ex humore terdiato qui
exercitu alterius qualitatis et quantitatis
qua terdiatione natura corrigi nec
valet. qz nec Dei obedire spiritui
tui sed sicut odiosum. et colligit in alio
qd loco simili terdiationi. et alii egestis
semper corrumpenti. et dicit putrefacit
et in illa putredine corrupta gignit
calor ignitus. et inde procedit vapor
ignitus putridus dissimilis naturali et
inflamato. et infirmat nebra vicina. et
adequat qz modum dyastole cum deve
frigido subministrante corpus ppinquos. ubi
hepus calor naturalis et ecce spiritus
intrum. aut ad cor cui illo fumus venenos.
sol et ibi inflamat calor naturalis. et
ecce spus expellit a corde sicut odiosum
et sic inflamat alia nebra et humores
circa homi. donec illa materia cuda
fumus exigit et ipa fumus cui spiritus
sollicitat. et de qua orit materia ve
hemens. De causa terminationis et ter
Causa paroxismi febris. C ij.
aut intepolationis et grimitudo.
nus qz hor. et qz materia nec bonas pu
trefit. continuo inflamat. quare et calor
naturalis et qua maior fit vera le
sio in terminis. qz in tres polaris. maior
est materia scripti in eis. et maior brevi
tas fluxus hyatis aut qz bonas putre
fit ad primo affligit qz intepolate. qa
tres intepolationes colligit in loco putre
factionis materia. et debet finis paroxis
mus et ideo quadam durat modo intepolatio
nis durat accessio et quadam materia
paulati de toto corpe. ad locu putrefactio
nis colligit. et dum a lesione naturali cessat
et non habet nisi a vie qz ei ministrat
ad putrefi. De causa plusquam et breui
Causa aut febris. C iij.
paroxismi longi aut breuis est
ex qualitate et quantitate materie pu
trefacte. que si sit multa et grossa longus
erit paroxismus et paucus et subtilis
brevis et mediocris medius et materia
calida et humida citius resolutur. quia
michil resistit resolutioni et calida et
secca tardius. qz pertinet ad resi
lutionem et frigida et humida tardius qz
frigiditas et ejus actiua contrahit humi
ditatem et ejus passiua et frigida et secca li
cet sit pauca tardissime resolutur. qz
vero humida et humidas materie cotidie
apparet. De causa augmentatis maioris
Causa vel minoris paroxismi
aut plus capiat. C iij.
vel minus angustiosi paroxismi et alte
rius aut obturatio materie et pilis acuta
in qualitate et substantia augustio spiri
tus et fetida. aut colera aut humor aduste.
et acuta et frigida. magis facit. licet longus.
Causa de causa breuioris aut
longioris paroxismi. C v.
breuioris aut longioris intepolationis
et primi principalis ejus materie quantita
tis minus aut primo affligit. qz plus et
de eo et de alio humore. post aut plus
de phlegmate. et ideo citius colligit ad
locu putrefactionis et breuius aut et
iustior citius eius discessus a calore et
et naturali calore cupiditate se expedit
et minus eius quantitate post minus et

de colera · et dño tendit affligit · quia
tendit ꝯgregatꝫ ad loca purgandus ℣ et
post hec minꝰ · de melancolia · et ideo
plus ꝑ hec tendit ꝯgregatꝫ et affligit ℣
Qualiter hec possit haberi et vsitate · et in
febribus ꝯtinuis · in theorica · et quo
antiche · licet alii ꝑ difficilia · exponi
autem hydropes ab effectu ꝯgregat puru ℣

Quidam autem necessitate cogente hydropes ab quercus pessimo effectu corpus purgauerunt · ℣ Ubi necessitas ꝓpulerit ꝓpositorum memini me legisse ℣ Est autem hec cura nota quibus multis appetere ℣ Nauea ꝑ ꝓtendit ad bonum statum pertinere · et ideo ꝑ mitis ꝓparare · purgare ab impuris. ℣ Curatum igitur ante omnia ꝓpositum decumanum materia dispositam et mordicatam. per ꝑparare · postea ꝑ a cetericis hydropibus · et mittit ad locum qui patescit que venit ad locum sibi statim purgare ibi · et statim febrat ℣ Cuius humor ꝯtinuo ꝓtorum corpus effusus ꝑ corrumpere · et putrefactus facit hydropes · et maxime ꝙ natura non ꝑt regere ℣ Et dyspositi blanda dyspositione ad putrefactionem ℣ Et hec ultra naturalem ꝓpositum ut ipsa forma · et status ꝓpositum · et status ꝓpositum et virtus · et ꝑ debilitat donec deficiat ut putredo dyspositus ut humor substituitur ℣ Cui dubium hec ꝓpositum debet quietudo superflua minuere dyspositum dyspositum · frigiditatem hydropem alterare · et ꝑ ꝓpositum hydropem pulmonis · et pulmonis ꝓpositum · quia ablata · auferat sed hydropes · non tamen autem seruando ℣ quod primum fiat euacuatio frigidus ℣ quod ꝓpositum frigida et humida ℣ quod tertium deinde dimittendo et ꝓpositum ℣ quod quantum ꝓpositum ꝓpositum · ut sint pipinella ꝓpositum illa · geriana et moni auferendo · ut optime et certum ꝓpositum ꝓpositum.

Porro sit lam et dulcuredos. sistula ꝓpositum · ℣ Ubi pipinelle · valeriane · pulegalle · hyssope roberti · tanaceti · āā · ℥ij in vino albo · et da patienti bis in die ℣ Et pulsule ad quidem dies pluries · et sint

ꝓpositum pennę caulis rubei · centaurei · fumi centabi · āā — rubee maioris · quidem de albo ℣ et sit in augusto et toto anno · et ꝓpositum bis in die ℣ Et ꝓpositum caulis pipe dulcis ℣ Et ꝓpositum zinziberis albi · galange · cinamomi · cardamomi āā · ʒ · j · piperis longi · ʒ · j · alias · ʒ · j · gentiane · ʒ · ʒ · Et · ʒ · j · fiat pugnatus in albo ꝓpositum ℣ Et bene dulcis dulcuredos pdicta ponunt · p mes dies debet inde dando tempus dies de primum ꝓpositum dni ferri cinnamomi · deinde dni ꝓpositum uit me · deinde dni ferri citrini · deinde dni ꝓpositum morian sed vina Et ℣ Deinde dulcuredos vetus dulcuredos · nauea dni ꝓpositum · quam si est ꝓpositum nauea · prima uel secunda dies · ut terrenis · sed ꝓpositum dies cucumeris ꝓpositum ꝓpositum debet dnio dare quia ꝓpositum.

Porro dulcuredos ro ad dulcuredos hec ℥ · j · pipinelle · ros · Cum betonice · pulegii · calamenti · salvie · āā · ʒ · j · rubee maioris quidem de albo · fiat pulvis · et aspic in vino albo · et det quidem restat omni capiti · tem in die ℣ Et ꝓpositum motui bonum ad dulcuredos · ℞ zinziberis · cloti · ʒ · j · cinamomi · ʒ · j · galange · cardamomi · āā · ʒ · j · garioffilorum mune · ro bugle · piperis longi · ʒ · j · et · ʒ · j · piperis nigri · una bugle · et · ʒ · j ℣ Et fiat pugnatus in ꝓpositum dulcuredos pulueribus in bono vino albo · et mellis ℣ postea fiat applastrum pro dulcuredos ꝓpositum hec · ro · malue · quas sine · sine · pulpis · et rubri · ʒ · iij · bullite in vino albo · et fiat applastrum · et da pugnatus bibat

Ad tertium

qꝫ notandum · qꝫ in isto libro ꝓpositum · de debito · exhibendi modicum ꝓpositum · panis lappis ꝑ ꝓpositum · et ꝓpositum · gaudet hydropes in pulmonibus · pulmonis · in capite · uel in stomacho · uel ab inferiori · ro · ꝓpositum ℣ Et si pectus ꝓpositum · melancolia · aut ꝓpositum · rubee · fiat · magis phlegma · pulmonis · dignoscitur materia · et quod nulla

Ad purgadū melancolia naturalē
in ranis et lapsis in pūbg sypo-
cubg et iferiozibg. Rēmo digerit mana
cū oximelle squillitico uel aliquo syrupo
ad idem aptato digesta purgēt cū hac
medicīa. Rē yerabotanes. z. ij. yerarū
simi. z. j. cinamomi. z. j. anacardi. dr. z. ß.
misceāt et fiāt pillule. et dēt in sero
cū nebula. et dentur. z. j. epule. Ducat
cū. xxij. diebg uel cena. Et opone me-
dicīe p̄m ppositum. Iudeū. et sittar
simplicia. p̄ quib⁹ d purgari debet per
in medijs pūbg corpis sicut i stomacho
ut testimus et humiditas cui debet da-
ri lenitiua. sicut cassiafistula. tam sicut
in medicīa p̄cedēti. q ducat. z. ij. xij.
diebg. p̄ quib⁹ aut mana fuit in pūbg
remotis. sicut i podagra et hūmo-
di. cui debet dari semper medicīa et
p̄cedere. erit debet duplicari. ut du-
cat ipm. z. viij. diebg uel cena. ad q̄s
aut ut illa medicīa attrahat materia
a remotis pūbg sibi ducit. ꝙ ad pur-

Ad purgadū gaddū colere adustū aut
colera adusta flegma salsū adustū
uel flegma salsū adustū. Regerat ma-
teria cū agrestib⁹ et in pūbg pūbg et in
q̄rta pte. de syrupo sto de fumo terre
Digesta materia purgēt cū hac medicīa
Rē epithim. trocis. ypicis. et oximel laxa-
tiuū. aū. z. ij. yeralogodion. z. j. epule
z. ß. misceāt et fiāt pillule. et dentur in
sero cū nebula. et ducat. xviij. diebg uel
cena. Cautē febrez cotidianā. Cap. xiiij.

Quāt febrez cotidianā posse qui-
dē accessiones Rē agarici. succi.
z. j. succi pdulsion. violarū aū. z. iij.
cinamomi. maloxū. glycirizi. z. ij. succharū alb.
ß. Q̄ ipsa dabit cotidiē quātitatē post
xiij. horas. nec supersnec. duplicādo sucro granā
dziū. ut ducāt. xxj. diebg uel cena.
Q̄ nota. q ipsa medicīa pūdā dēt
ranis et lapsis tm febricitantibg. nec
dē poni in medicīa q dāt febricitantibg
Ad purgadū coleram in tertia
purgādū coleram in mā. Cap. lvi.
Rēmendat fiat ipsum electuariū Rē bu-
glossi. z. ij. cassiafistule. z. j. tamarindo-
rū. z. ß. et dēt in mane. materia quarta

Ad purgadū melancolia naturalē
in ranis et lapsis in pūbg sypo-
cubg et iferiozibg. Rēmo digerit mana
cū oximelle squillitico uel aliquo syrupo
ad idem aptata digesta purgēt cū hac
medicīa. Rē yerabotanes. z. ij. yerarū
simi. z. j. cinamomi. z. j. anacardi. dr. z. ß.
misceāt et fiāt pillule. et dēt in sero
cū nebula. et dentur. z. j. epule. Ducat
cū. xxij. diebg uel cena. Et opone me-
dicīe p̄m ppositum. Iudeū. et sittar
simplicia. p̄ quib⁹ d purgari debet per
in medijs pūbg corpis sicut i stomacho
ut testimus et humiditas cui debet da-
ri lenitiua. sicut cassiafistula. tam sicut
in medicīa p̄cedēti. q ducat. z. ij. xij.
diebg. p̄ quib⁹ aut mana fuit in pūbg
remotis. sicut i podagra et hūmo-
di. cui debet dari semper medicīa et
p̄cedere. erit debet duplicari. ut du-
cat ipm. z. viij. diebg uel cena. ad q̄s
aut ut illa medicīa attrahat materia
a remotis pūbg sibi ducit. ꝙ ad pur-

Ad purgadū gaddū colere adustū aut
colera adusta flegma salsū adustū
uel flegma salsū adustū. Regerat ma-
teria cū agrestib⁹ et in pūbg pūbg et in
q̄rta pte. de syrupo sto de fumo terre
Digesta materia purgēt cū hac medicīa
Rē epithim. trocis. ypicis. et oximel laxa-
tiuū. aū. z. ij. yeralogodion. z. j. epule
z. ß. misceāt et fiāt pillule. et dentur in
sero cū nebula. et ducat. xviij. diebg uel
cena. Cautē febrez cotidianā. Cap. xiiij.

Quāt febrez cotidianā posse qui-
dē accessiones Rē agarici. succi.
z. j. succi pdulsion. violarū aū. z. iij.
cinamomi. maloxū. glycirizi. z. ij. succharū alb.
ß. Q̄ ipsa dabit cotidiē quātitatē post
xiij. horas. nec supersnec. duplicādo sucro granā
dziū. ut ducāt. xxj. diebg uel cena.
Q̄ nota. q ipsa medicīa pūdā dēt
ranis et lapsis tm febricitantibg. nec
dē poni in medicīa q dāt febricitantibg
Ad purgadū coleram in tertia
purgādū coleram in mā. Cap. lvi.
Rēmendat fiat ipsum electuariū Rē bu-
glossi. z. ij. cassiafistule. z. j. tamarindo-
rū. z. ß. et dēt in mane. materia quarta

Ad purgadū melancolia naturalē
in ranis et lapsis in pūbg sypo-
cubg et iferiozibg. Rēmo digerit mana
cū oximelle squillitico uel aliquo syrupo
ad idem aptata digesta purgēt cū hac
medicīa. Rē yerabotanes. z. ij. yerarū
simi. z. j. cinamomi. z. j. anacardi. dr. z. ß.
misceāt et fiāt pillule. et dēt in sero
cū nebula. et dentur. z. j. epule. Ducat
cū. xxij. diebg uel cena. Et opone me-
dicīe p̄m ppositum. Iudeū. et sittar
simplicia. p̄ quib⁹ d purgari debet per
in medijs pūbg corpis sicut i stomacho
ut testimus et humiditas cui debet da-
ri lenitiua. sicut cassiafistula. tam sicut
in medicīa p̄cedēti. q ducat. z. ij. xij.
diebg. p̄ quib⁹ aut mana fuit in pūbg
remotis. sicut i podagra et hūmo-
di. cui debet dari semper medicīa et
p̄cedere. erit debet duplicari. ut du-
cat ipm. z. viij. diebg uel cena. ad q̄s
aut ut illa medicīa attrahat materia
a remotis pūbg sibi ducit. ꝙ ad pur-

Ad purgadū gaddū colere adustū aut
colera adusta flegma salsū adustū
uel flegma salsū adustū. Regerat ma-
teria cū agrestib⁹ et in pūbg pūbg et in
q̄rta pte. de syrupo sto de fumo terre
Digesta materia purgēt cū hac medicīa
Rē epithim. trocis. ypicis. et oximel laxa-
tiuū. aū. z. ij. yeralogodion. z. j. epule
z. ß. misceāt et fiāt pillule. et dentur in
sero cū nebula. et ducat. xviij. diebg uel
cena. Cautē febrez cotidianā. Cap. xiiij.

Quāt febrez cotidianā posse qui-
dē accessiones Rē agarici. succi.
z. j. succi pdulsion. violarū aū. z. iij.
cinamomi. maloxū. glycirizi. z. ij. succharū alb.
ß. Q̄ ipsa dabit cotidiē quātitatē post
xiij. horas. nec supersnec. duplicādo sucro granā
dziū. ut ducāt. xxj. diebg uel cena.
Q̄ nota. q ipsa medicīa pūdā dēt
ranis et lapsis tm febricitantibg. nec
dē poni in medicīa q dāt febricitantibg
Ad purgadū coleram in tertia
purgādū coleram in mā. Cap. lvi.
Rēmendat fiat ipsum electuariū Rē bu-
glossi. z. ij. cassiafistule. z. j. tamarindo-
rū. z. ß. et dēt in mane. materia quarta

pmuoz. ꝙ. stat decoctio ℔. j. ꝑnus
colet. et in colatura repoñat cassie
fistula et tamarindi. ur ducit. bi
ll. ꝙ. vicibꝫ ad purgadu ter-tiana in
A pugadu flegma nocham
in cotidiana ſpalatiu ma Cubi
dum de flegmate naturali ſo clauſij
ducꝫ ℥. j. diſtemꝑt cū aq̃ calida et
det ad potandu mane matia pus ꝑdam
et ducit. bj. vicibꝫ ad purgadu tiana
A pugadu nocham. Cubij.
tertiana nocham cū decoctione
pdā appone. ℥. ſ. polipodij ducat bi
vicibꝫ Item alia decoctio q̃ dat ꝺ̄ ter
tiana nocha ꝑ ſpalatiu dari ꝺ̄ cotidiana
de flegmate pſto ꝺ̄ febꝛe tiana de
Q uit febꝛ flegmate dulci. cap.
cotidiana de flegmate. Cubij
dulci ſtat ille decoctio et offerat ſo
violarū ℥. ſ. pzunoꝝ. ℔. polipodij
℥. j. mirabolanoꝝ. et offerat
uſqꝫ ad ℔. ſ. et ducit uſqꝫ ad .x. vices
ſi media ſpi fortis et matia debilis
cū matia exiſtente digeſta debilis ſi ma
teria fuerit fortis. unū decoctū debilis
cū matia exiſtente digeſta ꝺ̄ tia.
Q uit na febꝛis de flegmate acr.
febꝛ cotidiana toſo. Cubij.
de flegmate acroſo digeſta matia cū
cuimodi ſpliri et exiſtentia
ſyrupo oppoſito. aū. ill ſyrupo oppo
ſito. digeſta ꝺ̄ matia purgēt cū hac
media ſo violarū ℥. ij. ſeue. ſeminis
epithimi. polipodij. aū. ℥. j. caſſie fiſtule
tamarindoꝝ. aū. ℥. ſ. mirabolanoꝝ
kebuloꝝ. aū. ℥. ij. ſtat decoctio. ducit
ꝙ. vicibꝫ ꝺ̄ patet ſi fortis fuerit ſpi
dictis mediis. Q ſi nō q̃ iſta medi
cina q̃ dat cuit cotidiana de flegmate
acroſo ꝑ dari cuit cotidiana de flegm
matē bilioſo et cuit quotidiana de melan
colia naturali. ꝺ̄ tiana de colera
Syrupus cuit rubea. Cubij.
tertiana de colera rubea ſo rem
tamice. poliodij. ad yanchos. capilli be
neris violar. raſuri pzcini. pruna
lacce. aū. ℥. ij. violarū ℥. iiij. ſeminū
ſeminū frigedoꝝ. ſeminū lactuce. poꝛ
tulace. ſandali albi et rubei. aū. ℥. ſ.
papaueris albi. ℥. j. ſpodij ℥. ſ. bini
malaꝝ ġnatoꝝ. ℥. j. ſuccꝛi. ℔. j.
fiat ſyrupus Q ſi ꝑmiſſi q̃ſt ſi
gidoꝝ. aū. ℥. ſ. pzunoꝝ. ℔. cū meliſſ.
tule mūdate. ℥. j. manne. ℥. ſ. mi
rabolanoꝝ citꝛinoꝝ. ℥. j. reubarbari
℥. j. violarū. ℥. ſ. fiat decoctio ꝺ̄ tertia
Q uit na de colera rubea. Cubij
tertiana de colera citrina uel
citellina aū flegmate ſalſo. ſo vidui
ſeminū ꝑſicū. ſeminū cucumeꝛis. poliodij
yanchos. capitis bencris. en
dine. ſcariole. lingue canine. aū. ℥. j.
violarū. ℥. iij. imulle. ſebaſten. ſeminū
ſeminū frigedoꝝ. ſeminū lactuce. poꝛtu
lace. aū. ℥. ſ. amiſi mirabolani. aū. ℥. ſ.
bini malaꝝ ġnatoꝝ. ġrtu. j. ſuccꝛi
℔. ij. fiat ſyrupus et clarificet cola
tus. et offerat Q ſi ad idem ſo viola
rū. ℥. iij. imulle ſebaſten. ġnor ſeminū
frigedoꝝ. polipodij. caſſie. ſuccꝛi
bini dictis tamarindoꝝ. amiſi mirabolani.
aū. ℥. ſ. mirabolanoꝝ. reubar
bari. aū. ℥. iij. pzunoꝝ. ꝙs. fiat de
coctio. ducit bene ſepius ꝺ̄ tiana
Q uit duplicā et ſimplicā. Cubij
tertiana duplicata aū ſimplicata
poſt tres ꝓcceſſus ſeptimanaꝝ. ſo
ſuccꝛi endiuie. ſcariole. raſuri pzcini
aū. ℥. j. ſuccꝛi plantaginis. ſcolopendꝛie. aū.
℥. j. et ℥. ſ. bini malaꝝ ġnatoꝝ ġrtu
j. ſuccꝛi. ℔. ſ. fiat ſyrupus et ponat
a mane in ġnestrum. et coleatur. a ſe
ne ℔. iiij. aū ſtatim. de aq̃ ſoliſſ. en
dine. ſcariole. lingue canine. centau
ree. poliodij. ad yanchos. capilli beneris
aū. ℥. j. ſeminū ſeminū frigedoꝝ. poꝛ
tulace. aū. ℥. j. violarū. ℥. iij. flo
boraginis ℥. ſ. ſuccꝛi. ℔. ſ. bini mala
ꝛū ġnatoꝝ decoctoꝝ. ġrtu. j. et fiat
ſyrupus Q decoctio ad idem ſo violarū
℥. ſ. foliꝝ boraginis ℥. j. pzunoꝝ. ℔.
mirabolani noꝝ. ℔. ij. reubarbari
aū. ℥. j. polipodij. ℥. ſ. turbith ne. ℥. ij.
amiſi mirabolani. aū. ℥. ſ. fiat decoctio ꝺ̄
Q uit ġtana de colera adusta et
ġtana de colera adusta in

ho endiue scariole lingue
centauree polipodii dyanthos cupelli
beneris violarum aā ℥ j. buglosse ℥
iij. florū borag ℥ ij. quor seminū
frigidor aā ℥ j. prunorū xx. rhimi
epithimi aā ℥ iij. pone cuscute
aā ℥ ß. pectoralis ℔ ij. fiat syrupus et
clarificet. ℞ decoctis ad idem ho bio
lani sebasten. floz borag aā ℥ ß.
mirabolanorū citrinorū ho bubulor nūc
xii. aā ℥ iij. reubarbari ℥ j. et fiat de
coctio ℔ quadrata de colera adusta

Quod fiat in antipno Capitulū
de colera adusta in antipno. ℞
radicis fenicli petrilini bruscī sparagi
ana pastilon. frigidis endiue scariole
cupelli beneris cētauree polipodii lin
gue cerui ana maioris lingue bouis lin
gue hirtine maioris pulmonis ebuli ca
medreos camephitreos beuzoy fricados
calamenti origani herbarū quor frigi
darū aā ℥ j. violarū floz borag
aā ℥ ij. sperma di ℥ iij. pectoralis
℥ j. acori alli ℔ j. pectoralis ℔ iij. fiat
syrupus et potet cū hac decoctione ho
camedreos ℥ j. et fiat decoctionis
℔ iiij. cū aqua et cribetur syrupus
mane et sero. ℔ quadrata de melā
cholia naturali Capitulū
Quod fiat cōtra colā naturalē. Capitulū
de melancholia naturali. ho violarū
floz borag cētaurē rhimi epithimi aā
℥ ij. mirabolanorū citrinorū bubulorū
nūc xii. aā ℥ ß. fiat decoctio et det ad
ministrari et si pacies fuerit fortis detur
una hora. sinapismus tue duo

Quod contra quadrata.
ho violarū floz borag aā ℥ j. semi
thimi epithimi aā ℥ j. et ß mirabola
norū citrinorū bubulorū aā ℥ ß. aloes
℥ j. et ß. coquenda coquatur ad quartū.
calida colet et iterū coquatur cū. et
medietas ad ℥ iij m fiat decoctio po
natur reubarbari. et detur aā ℥ j. mel
le vel syrupo violarū. Nota quod melancholia est cū
ipsa. detur ℔ una hora ante accessū.
sine dubio excepta ista medicina cum
aliis quadratis. et ℥ bolus valet. ℞

cōfortativa ho cornu domestici ℥ ij
testa de ame palis communis aā ℥ j. pec
toris ipsius. et dū pistāt pistillatores
spuāt in eis mitū. et fiat inde ptuus
ephasma. et ponat in ptuos quatuor
tritibus in locis publicis publicis. post
terciū pauperissimū ℔ duas horas. et ante
pauperissimū ℔ una horā. et det ℥ ß.
cum phoris ad aq̄ vesperā. ℔ terciana

Quod de colera rubea Capitulū
terciana de colera rubea. ho
cētaur polipodii dyanthos cētaure
vespi pectoris epatice violarū aā
℥ iij. buglosse ℥ iij. foliorū nenufa
rie ℥ j. quor seminū frigidor. lactuce
portulace papaueris albi mandragore
cum aā ℥ j. prunorū xx. pectoralis
℔ ij. fiat syrupus et clarificet. Et
si nō terminet ℔ sudorē nil ministret
nec precipit in declinatōe febris habe
ant hor decoctis. ho violarū ℥ iij. ca
thor seminū frigidorū aā ℥ j. cassie fi
stule mundate ℥ ij. mirabolanorū citrinorū
℥ ß. reubarbari ℥ j. fiat decoctio. Dicet
ho bibat ad circa ℔ m q̄ magis ad mane
mane fiat digestio et hor de medica
mīb dictis sufficiat. De nō ministrandi

Modus quadrata ℔ m ihu libro ii
ministrandi medicinam. Capitulū
ho mirre cētriane aristologie rotunde
ellebori albi aā ℥ j. medicis q̄ sufficiat
q̄dam ℥. notabilia de terciana bona

Quota terciana bona. Capitulū
terminat in septē diebus aut in
et in ea ministrat decoctio die aut nocte
et affligit xij horis aut minus et
minoratur xxviij horis. Quinq est
debilis. pueris ℥ fortis. senib ℥ fortis
simus. quatuor in debilē et mulier et
requisita accidentia in principio
pauperissimi dant dominus. et in fine sudor.
hec prognostica bona ℥. ne detur q̄ ptuos et
hec phlebotomia pauperissimi post pau
perissimi bonum. Recipiat igit q̄ medicina
sit ruptus. et hos nō negligas. notabilia

Hebetudo de febre quartana Capitulū
quadrana de materia putrida
melancholia grossa frigida et sicca. quod
morbus q̄ pigma hec quartana ℔ incipit

Contra capilli nimis crescentis — iij.
De pustulis capitis — iij
Ad oculi scabiei curandi — v
De pediculis capitibus pubibus — vi
De pubibus — vij et musce
Ad lentiginem curandum — viij
De frenesi — x
De dolore capitis tollendo — x.
Contra vermia de frigida causa — xi.
Contra vertiginem — xij
De dolore frontis et oculorum — xiij
Contra caligines nimias — xiiij
De epilepsia — xv
Contra spasmum — xvi
Contra mania — xvij
Contra scotomiam — xviij
Contra passionem cerebri — xix.
Contra amentiam dolorem — xx.
De gutta cerena et lentigine facies — xxj
De dolore aurium et gingivarum — xxij
De fluxu sanguinis de naribus — xxiij
De balsi lingue ut cadat ei — xxiiij
Ad stringendum vulva — xxv.
De hemicrania — xxvj
Contra epilepsiam mulieris — xxvij
Ad tussim sicca curandum — xxviij
Ad illos qui cacat sanguinem per anum — xxix
De sputo sanguinis — xxx.
Ad tumorem mamillarum et pruritum — xxxj
De singultu et nausea et vomitu — xxxij
De sitoi pulsuum — xxxiij et medicina
De pleuresi — xxxiiij
Ad lapidem vesicam — xxxv
Ad restringendum fluxum cruoris — xxxvj
De passione — xxxvij
De colica et yliaca passione — xxxviij
De perturbatione cordis — xxxix
De tabidis et vermibus — xl
De emorroidibus et fluxu cruoris — xlj
De tenasmone — xlij et volubilium
De fletu et dentis — xliij et epatis
De vetere ani — xliiij de epilepsia
De epilepsia epatis et calida causa — xlv
De ydropisi de calida causa — xlvj
De splenetica passione — xlvij
De tetanica — xlviij et medicina bezim thesim
Ad lumbos frigidum et de ipsis
De strangurica

Contra calculi vesice et prurientis vesice — lj
De dysuria et ad retinendum urina — lij
De placida retentionis — liij
De placidine urine — liij
De cetu provocando — lv
De maleficio et demonio tollendo — lvj
Et libido excrescit in mulieribus — lvij
Ad restringendum libidinem coitus — lviij
De duricia et apostemate et epilentia — lix
De puerorum nocturno — lx et miringa
Ad restringendum nocturnum — lxj et vesica
De placida mamillarum et ulceribus — lxij
De fistula et cancro — lxiij
Ad eum tudet mamillam et de nodo — lxiiij et fistula cruda
De suffocatione matricis — lxv
De gressu impedito — lxvj
De duricia vesice ad urinandum — lxvij
De abscessu et crepatione — lxviij
De difficili partu — lxix.
De dolore post partum — lxx.
De arthetica et sui cura pedagra — lxxj
De crepatura ut hernia — lxxij et scrotum
De obstructione urine ut ad urinandum — lxxiij
Ad antrax et morsu venenosi et sui — lxxiv.
De variolis curandis — lxxv et apostemata
Ad fistula curandum — lxxvj
De scabie et malo morbo de capite et — lxxvij
Ad tollendum glandulas — lxxviij et scabies
Ad verrucas tollendas — lxxix. et morbus
De igne sacro — lxxx et ulcera in corpore
De corrosivis ignis spiritu ut sagineta — lxxxj
Ad dolorem curandum — lxxxij
Ad plagas — lxxxiij et animalium
De preservante a peste et medicina — lxxxiv
De signis mortis et vite — lxxxv
Ad vinum venenatum et recuperatum — lxxxvj
De ebriosis — lxxxvij
De deficientibus laboribus ut necessitas — lxxxviij
De sudore provocando in febre — xc.
De preservante a gregis ipse morbi — xcj
De duobus preceptis — xcij
De febribus et prius de effimera — xciij
De febre ethica — xciiij et malignis
De minus fervore grave febris — xcv
Ad eum febrat extinguendum — xcvj
De febre tertiana — xcvij
De febre quartana — xcviij
Quod sit febris — xcix
Definitio febris — c
Quod sit febris — ci

De causa generationis & ipsa[illegible] C ij
De cā brevitatis id[illegible] C iij
De cā amicorum malorum id[illegible] C iiij
De cā bonorum id[illegible] C v
De nāturis sequentes[illegible] C vi
Quare dē fistulā et vlceribus C vij
Quare ab vlceratos C viij
De simplicibus & medicinis simplicibus & [illegible] C ix
Ad purgādū humores colericos i[illegible] C x
Ad purgādū humores colericos i[illegible] C xj
Ad purgādū melancoliā C xij
Ad purgādū coleram adustā C xiij
Contra febres cotidianas C xiiij
Ad purgādū coleram in tercianis C xv
Ad purgādū flegma i cotidianis C xvi
Ad purgādū terciānā naturalem C xvij
Contra febrē cotidianā de flegmate dulci C xviij
Contra febrē cotidianā de flegmate acetoso C xix
Contra terciānā de colera rubea C xx
Contra terciānā de colera citrina C xxi
Contra terciānā duplicē id[illegible] C xxij
Contra quartanā de colera adusta i estate C xxiij
Contra quartanā de colera adusta i autumno C xxiiij
Contra quartanā de melancolia naturali C xxv
Contra quartanā C xxvi
Contra terciānā de colera rubea C xxvij
De modo curandi terciānā C xxviij
Contra lipiriā de terciana hyemali C xxix
Contra lipiriā de quartana C xxx
De curatione quartane pituitose C xxxj
Ad digerendū materiā i cannalibus C xxxij
Contra podagrā[illegible] C xxxiij
De pulsu liber primus C xxxiiij
Ecclesiastici libri in greco et latino C xxxv
Explicit Rubrice capitulorum huius libri scilicet theorice pars[illegible]

Hec est liber monasterij dmi panh

Hec liber monasterij me panh [illegible] dijro boog

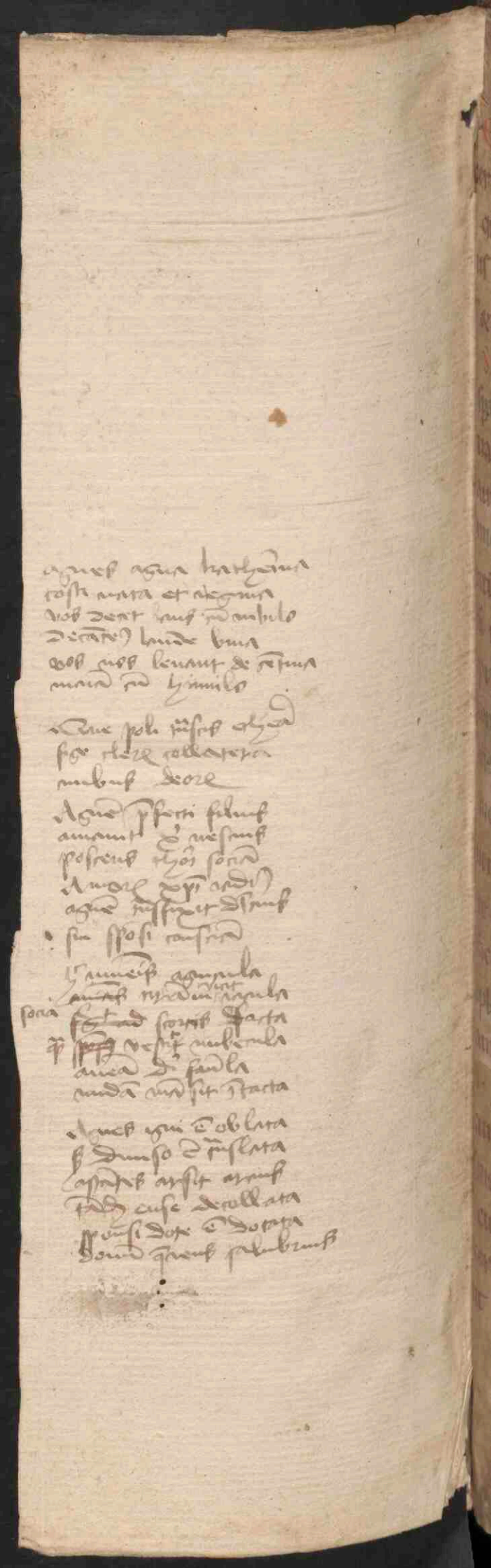

uolunt mi mala. Auertan
rubescentes qui dicunt m
exultent & letentur in te om
nes te. & dicant semp mag
qui diligunt salutare tuum
us et paup sum. ds adiuua me
e liberator mis estu. dne ne mo
PSALMUS DAVID.
spem non confund in eternu.
ta libera me & eripe me. Inclu
rem tuam. & Sal va
me in dm protectorem. & in lo
cu ut saluum me facias. Qm
a meum & refugiu meum estu
e me de manu peccatoris. et
manu contra legem agentis & iniqui
tatis mea dne. dne spes mea a
iuuentute mea confirmat sum ex
utero matris mee tu es protector
meus canticu meum semp. tamquam
prodigium factus sum multis. & tu adiutor
fortis. repleatur os meum laude. ut can
tem gloriam tuam tota die magnitudi
nem. Ne proicias me in tempore se
nectutis cum defecerit uirtus mea ne de
relinquas me. Quia dixerunt inimici mei
mihi. & qui custodiebant aiam meam con
silium fecerunt in unum. Dicentes deus
dereliquit eum persequimini & comprehen

pudore qui querunt mala mi. Ego autem
semp sperabo. & adiciam sup omnem lau
dem tuam. Os meum annuntiabit iusti
ciam tuam. tota die salutare tuum. Qm
non cognoui litteraturam introibo in potenti
as dni. dne memorabor iustitie tue solius.
Deus docuisti me a iuuentute mea & usq nunc.
annuntiabo mirabilia tua. Et usq in senec
tam & senium. ds ne derelinquas me. Do nec
annuntiem brachium tuum. generationi om
ni que uenturea est. Potentiam tuam et
iusticiam tuam ds usq in altissima que fe
cisti magnalia. ds quis similis tibi. Quan
tas ostendisti mi tribulationes multas & malas
& conuersus uiuificasti me. & de abyssis ter
re iterum reduxisti me. Multiplicasti magnificentiam tuam. et conuersus consolatus
es me. Nam & ego confitebor tibi in uasis
psalmi ueritatem tuam ds. psallam tibi in cy
thara sanctus israel. Exultabunt labia mea cum
cantauero tibi. & anima mea quam redemisti. Sed & lingua mea tota die medi
tabitur iustitiam tuam. cum confusi et
reuerniti fuerunt qui querunt mala mi.

Deus iudicium tuum PSALMUS DAVID.
regi da. & iustitiam tuam filio re
gis. Iudicare populum tuum iustitia. et
pauperes tuos in iudicio. Suscipiant
montes pacem populo. & colles iustitiam.

Esto michi domine in deum protectorem

492. Leg 3

pluuia in uellus · & sicut stillicidia stillan
tia sup̄ terram · Orietur in diebus eius iu-
ticia & habundantia pacis · donec auferā
tur luna · Et dominabit a mari usq; ad
mare · & a flumine usq; ad terminos orbis ter
rarum · Coram illo procident ethiopes · et
& inimici eius terram lingent · Reges tar
sis & insule munera offerent · reges arabū
et saba dona adducent · Et adorabunt
eum omnes reges · omnes gentes seruient
ei · Quia liberabit pauperem a potente · et
pauperi cui non erat adiutor · Parcet
pauperi & inopi · et animas pauperum saluas
faciet · Ex usuris & iniquitate redimet a
nimas eorū · & honorabile nomen eorū coram
illo · Et uiuet & dabitur ei de auro arabie
& adorabunt de ipso semp · tota die bene
dicent ei · Erit firmamentū in terra in
summis montiū · sup̄ extolletur sup̄ lyba
num fructus eius · & florebunt de ciuita
te sicut fenum terre · Sit nomen eius
benedictū in secula · ante solem permanet no
men eius · Et benedicent in ipso omnes
tribus terre · omnes gentes magnificabunt
eum · Benedictus dns ds israel · qui facit
mirabilia solus · Et benedictū nomen ma
iestatis eius in etnū · & replebit maiestate
Qei omnis terra fiat fiat · ℣ ps 88
Vax or bonus est ds · hus qui recto

firmamentū in plaga eorū
...mici non sunt · & cum homi
gellabant · Ideo retinet eos
sunt iniquitate & impietate sua
quasi ex adipe uniquitas eorū
in affectum cordis · Cogitauerūt
quiuti sunt nequiriam · iniquitat
so locuti sunt · Posuerunt
um · & lingua eorum transiuit
Ideo conuertetur populus meus hic
inuenient in eis · Et dixerunt
ds · & si est scientia in excel
catores & habundantes in sa
diuitias · Et dixi ergo sine
cor meum · & laui inter innocentes
meas · Et fui flagellatus
gatio mea in matutinis
rabo sic · ecce nationem filio
uau · Existimabam ut cognos
labor est ante me · Donec intrem
tuarū dī · & intelligam in nouissimis
Verumptamen propter dolos posuisti
ceitti eos dum allevarentur
sunt in desolationē · subito deficerunt
erunt · propter iniquitatē suam
mum surgentiū dne · in ciuitate
gnem ipsorū · ad nichilum redigetur
inflammatū est cor meū & renes
tauitati sunt · & ego ad nichilum